Valg av møteleder

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Med hjemmel i Juristforbundets vedtekter § 3-2-3 skal landsmøtet velge møteleder.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Hanne Gillebo-Blom og Bjørn Ove Ekern Kvavik velges.

Forslag til protokolltekst:

Hanne Gillebo-Blom og Bjørn Ove Ekern Kvavik ble valgt.

Godkjenning av fremmøtte delegater og fullmakter

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Med hjemmel i Juristforbundets vedtekter § 3-2-3 skal landsmøtet godkjenne fremmøtte delegater og fullmakter. Opprop gjøres i MyMeet, jf. vedtektene § 3-1-5. Delegasjonene gis anledning til å stille med fullmakt én til én, jf. vedtektene § 3-1-5.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Landsmøtet godkjenner delegatene og framlagte fullmakter.

Forslag til protokolltekst:

Landsmøtet godkjente delegatene og framlagte fullmakter.

Forretningsorden

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Med hjemmel i Juristforbundets vedtekter § 3-2-3 skal landsmøtet behandle forretningsordenen.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Forretningsordenen vedtas.

Forslag til protokolltekst:

Forretningsordenen ble vedtatt.

Vedlegg:

- Forretningsorden for landsmøte 2026

Forretningsorden for landsmøtet 13.- 14. november 2026

Åpne møter
Landsmøtet er åpent for Juristforbundets medlemmer, gjester og media. I særskilte saker kan det vedtas at møtet lukkes for gjester og media. Møtet strømmes med tilgang via forbundets nettsider.

Åpning
Presidenten åpner møtet.

Godkjenning av innkallingen
Presidenten avklarer om det er bemerkninger til innkallingen og inviterer til å godkjenne denne.

Møteleder
Presidenten leder valg av møteleder(e). Møteleder(ne) overtar møteledelsen.

Godkjenning av fremmøtte delegater og fullmakter
Det foretas registrering og opptelling/prøvevotering ved møtestart. Eventuelle endringer/fravær i representasjon under møtet registreres i MyMeet.

Andre valg etter forslag fra hovedstyret
Valg av to delegater til å underskrive protokollen
Valg av protokollfører(e)
Valg av tellekorps (dersom det tekniske svikter)
Valg av redaksjonskomite

Godkjenning av s for behandling av sakene
Møteleder avklarer om det er bemerkninger til forslag til sakliste og ber om godkjenning av denne. Landsmøte vedtar så saksrekkefølge etter forslag fra hovedstyret.

Møteleder kan foreslå at voteringer tas på et senere tidspunkt enn når sakene debatteres.

Forslag til vedtak
Hovedstyrets forslag til vedtak legges inn i MyMeet i forkant av landsmøtet.

Endringsforslag
Fristen for endringsforslag gikk ut 30. oktober (to uker før landsmøtet, jf. vedtektene § 3-1-2).

Delegatene/hovedstyret kan trekke sine forslag frem til votering.

Dersom redaksjonskomiteen legger frem endret forslag til vedtak, er det dette forslaget som legges til grunn for voteringen. Forslagsstiller må aktivt be om at deres forslag tas opp til votering.

Redaksjonskomite

Komiteens oppgave er gjennomgå fremlagte endringsforslag og vurdere disse opp hovedstyrets innstilling til vedtak. Komiteen har fullmakt til å foreslå at endringsforslaget vedtas, avvises eller at komiteen fremmer eget forslag til vedtak. Frist for redaksjonskomiteen til å levere sin innstilling er 6. november kl. 12.

Utsettelsesforslag

Utsettelsesforslag tas opp til votering umiddelbart.

Tale-, forslags- og stemmerett, jf. vedtektene § 3-1-1
Valgte delegaterhar tale-, forslags- og stemmerett.
Hovedstyrets medlemmer har tale- og forslagsrett. Det samme gjelder representanten fra pensjonistgruppen.

Øvrige deltakere har status som observatør og har ikke tale-, forslags- eller stemmerett.
På forespørsel gis generalsekretæren/sekretariatet adgang til å svare ut spørsmål fra landsmøtet.

Innlegg – to minutter
Delegatene ber om ordet i MyMeet, og får ordet i den rekkefølge man har bedt om det. Alle innlegg må gjelde det punktet på dagsorden som behandles og holdes fra talerstolen. Møteleder kan med møtets godkjenning innføre begrensninger i taletiden.

Replikk – ett minutt
Delegatene kan be om replikk i MyMeet før den neste på talerlisten slipper til. Det åpnes for inntil to replikker per delegat per innlegg, med anledning til svarreplikk til hver replikk

Strek
Når en sak er tilstrekkelig belyst, kan møteleder beslutte å sette strek for debatt. Når strek er satt, refereres talerlisten. Det er anledning til å tegne seg til innlegg under første innlegg etter at det er meddelt at strek vil bli satt. Replikk er tillatt etter strek er satt.

Dersom det kommer frem nye momenter under debatten etter at strek er satt, kan strek oppheves.

Til forretningsorden
Det tillates å be om ordet til forretningsorden. Vedkommende får da ordet umiddelbart, men må fatte seg i korthet. Møteleder avgjør om samme person kan få ordet til forretningsorden mer enn en gang til samme sak. Under forretningsorden kan det reises kritikk av måten en sak behandles på, avstemningsmåte, forslag til saksbehandling eller forslag om å utsette en sak. Innholdet i den saken som behandles kan ikke diskuteres under «til forretningsorden».

Stemmeregler, jf. vedtektene § 3-1-5
Delegatene har stemmeplikt. Hver delegat har én stemme. Delegasjonen har anledning til å stille med fullmakt én til én. Fullmakt fremlegges skriftlig. Det kan stemmes blankt.

Møteleder gir tydelig beskjed når det skal voteres i en sak. Møteleder skal presentere forslag til vedtak og rekkefølge for votering. Der det foreligger alternative forslag til vedtak i en sak, setter møteleder opp voteringsrekkefølge. Møteleder kan benytte prøveavstemning for å lodde stemningen i en sak.

Voteringer gjøres i MyMeet. Voteringer kan også gjøres ved håndsopprekning, dersom møteleder beslutter dette.

Alle beslutninger fattes med simpelt flertall blant de fremmøtte delegatene, med mindre annet følger av vedtektene.

Personvalg avgjøres ved alminnelig flertall. Foreligger det flere kandidater til et verv, skal det stemmes i flere omganger. Delegatene kan kun stemme på en kandidat til posisjonen per

omgang. Den kandidaten som har færrest stemmer, strykes. Stemmegivningen fortsetter frem til en kandidat oppnår flertall.

Hvis det stemmes over to eller flere forslag, blir det forslaget vedtatt som får flest stemmer. Ved stemmelikhet gis presidenten stemmerett. Presidenten kan ikke gis stemmerett ved valg. Stemmelikhet ved valg avgjøres ved loddtrekning.

Personvalg gjennomføres ved skriftlig votering hvis en delegat krever det. I de tilfeller der det er flere kandidater til et verv, skal det alltid gjennomføres skriftlig votering.

Landsmøtet kan endre vedtektene med 2/3 flertall av de navngitte stemmene, jf. vedtektene § 5-1.

Vedtak og protokoll
Protokollen skal inneholde en saksbeskrivelse og vedtaket.

Vedtektsendringer gis umiddelbar virkning med mindre noe annet kommer frem av forslaget.

Godkjenning av protokoll
Protokollen sendes de valgte protokollunderskriverne senest 14 dager etter møtet.

Valg av to delegater til å underskrive protokollen

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Med hjemmel i Juristforbundets vedtekter § 3-2-3 skal landsmøtet velge to delegater til å underskrive protokollen.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Sander Tollefsen og Iselin Huuse velges.

Forslag til protokolltekst:

Sander Tollefsen og Iselin Huuse ble valgt.

Valg av protokollførere

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Ifølge forretningsordenen skal landsmøtet velge protokollførere. Møtet transkriberes i MyMeet, men det er ønskelig at det er protokollførere i beredskap i tilfelle det tekniske systemet svikter.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Jan Lindgren og Ane Granlund velges til protokollførere.

Forslag til protokolltekst:

Jan Lindgren og Ane Granlund ble valgt til protokollførere.

Valg av tellekorps 2026

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Avstemminger gjennomføres heldigitalt i MyMeet. Ifølge forretningsordenen skal landsmøtet velge et tellekorps i tilfelle det tekniske systemet svikter.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Ann Eli Mavrakis og Hanne Eie Sudland velges.

Forslag til protokolltekst:

Ann Eli Mavrakis og Hanne Eie Sudland ble valgt.

Valg av redaksjonskomité

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Ifølge forretningsordenen skal landsmøtet velge en redaksjonskomité. Ettersom fristen for å komme med endringsforslag til hovedstyrets innstillinger er satt til 6. november kl. 12, er en foreløpig komité satt ned av styret. Den skal gjennomgå fremlagte endringsforslag og vurdere disse opp hovedstyrets innstilling til vedtak. Komiteen har fullmakt til å foreslå at endringsforslaget vedtas, avvises eller at komiteen fremmer eget forslag til vedtak.

Landsmøtet kan be komiteen tre sammen etter saksdebattene så den kan vurdere innspillene og komme med sitt alternative forslag til vedtak.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Åsne Julsrud, Signe Govasmark, Kjersti Nystrøm og Bernt Almbakk velges.

Forslag til protokolltekst:

Åsne Julsrud, Signe Govasmark, Kjersti Nystrøm og Bernt Almbakk ble valgt.

Dagsorden

Fredag 13. november

10.00 Velkommen til landsmøtet 2026

- Velkomsttale
- Formalia/konstituering

12.00 Hovedstyrets beretning for inneværende landsmøteperiode

12.30 Økonomi

- Revidert og fastsatt regnskap for de to foregående år
- Årsberetning etter regnskapslovens bestemmelser
- Foreløpig økonomirapport for inneværende år
- Honorar til president og visepresident angitt i folketrygdens grunnbeløp (G)
- Honorar til fritt valgte hovedstyre-medlemmer, samt vara angitt i G
- Juristforbundets anbefalte minstenivå for den offentlige salærsats
- Fastsettelse av kontingent for kommende landsmøteperiode
- Rammebudsjett for kommende landsmøteperiode (introduksjon)

13.30 Lunsj

14.30 Organisasjonspolitisk plattform

16.00 Pause med servering

16.30 Politisk plattform (inkludert prinsipprogram og hovedsatsinger)

18.30 Rapporter

- Kontrollkomiteen
- Kvinneutvalget
- Inkluderings- og mangfoldsutvalget

19.00 Tentativ avslutning av møtet

20.00 Aperitiff

20.30 Festmiddag

Lørdag 14. november

09.00 Innmeldte saker

10.00 Organisasjonspolitisk og politisk plattform, beslutning

10.30 Vedtektsendringer

12.00 Rammebudsjett for kommende landsmøteperiode

13.00 Lunsj

14.00 Valg

16.00 Takk for i år!

Forbehold om endringer

Frist for å melde inn skriftlige endringsforslag til sakene på dagsordenen

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Med hjemmel i Juristforbundets vedtekter § 3-2-3 skal landsmøtet behandle frist for å melde inn skriftlige endringsforslag til sakene på dagsorden.

I 2024 vedtok landsmøtet endringer Juristforbundets vedtekter § 3-1-2, slik at fristen for å melde inn endringsforslag settes til to uker før landsmøtet.

Det ble ikke samtidig gjort endringer i Juristforbundets vedtekter § 3-2-3, noe som gjør at det kan oppstå tvil med hensyn til hvilke av disse fristene som skal legges til grunn.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Fristen i vedtektene § 3-1-2 legges til grunn ved innmelding av endringsforslag til landsmøtet 2026.

Forslag til protokolltekst:

Det ble vedtatt at fristen i vedtektene § 3-1-2 legges til grunn ved innmelding av endringsforslag til landsmøtet 2026.

Hovedstyrets beretning for landsmøteperioden 2024-2026

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

I henhold til Juristforbundets vedtekter § 3-2-2 skal hovedstyret legge frem en beretning for landsmøteperioden til behandling på landsmøtet. Det vedlagte dokumentet utgjør hovedstyrets beretning for perioden 2024-2026, jf. vedtektenes § 3-2-2 første ledd.

Beretningen skal gi landsmøtet en samlet oversikt over forbundets virksomhet, utvikling og resultater i perioden, og danne grunnlag for landsmøtets vurdering av måloppnåelse og prioriteringer.

Beretningen redegjør for hvordan Juristforbundet har arbeidet med å følge opp strategien «Juristforbundet 2030 – ett forbund, ett samlet lag», og beskriver sentrale aktiviteter, satsinger og resultater knyttet til strategiens målområder. Videre omtales oppfølgingen av vedtak og resolusjoner fra landsmøtet 2024, utviklingen i seksjonenes arbeid, forbundets interessepolitiske innsats samt organisatoriske og administrative endringer som har preget perioden.

I utarbeidelsen av beretningen er det lagt vekt på å synliggjøre hvordan forbundets arbeid har bidratt til å nå vedtatte mål og styrke medlemsverdien. Ambisjonen har vært å gi en balansert fremstilling av de viktigste resultatene og utviklingstrekkene i perioden, snarere enn å gi en fullstendig oversikt over alle aktiviteter som er gjennomført.

Beretningen er ment å være mer konsis, leservennlig og resultatorientert enn tidligere beretninger. Det har vært et bevisst mål å fremheve hvilke resultater som er oppnådd og hvilken effekt gjennomførte tiltak har hatt, fremfor å gi en uttømmende opplisting av alle aktiviteter som er gjennomført i perioden.

Hovedstyret vurderer at utkastet gir en god og helhetlig fremstilling av forbundets arbeid, utvikling og måloppnåelse i landsmøteperioden.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Hovedstyrets beretning for landsmøteperioden 2024-2026 godkjennes.

Forslag til protokolltekst:

Hovedstyrets beretning for landsmøteperioden 2024-2026 ble godkjent.

Vedlegg:

- Hovedstyrets beretning for landsmøteperioden 2024-2026

Hovedstyrets beretning for landsmøteperioden 2024-2026

1 Innhold

1 Innhold 1
2 Innledning 2
2.1 Hovedtall 2
2.2 Presidenten oppsummerer landsmøteperioden 3
3 Hovedstyret 3
3.1 Medlemmer 3
3.2 Oppfølging av landsmøtevedtak 3
3.2.1 Juristforbundet 2030 3
3.2.2 Hovedsatsingsområder 4
3.2.3 Øvrige landsmøtevedtak 5
3.3 Hovedstyrets utvalg 7
3.3.1 TechForum 7
3.3.2 Kvinneutvalget 7
3.3.3 Inkluderings- og mangfoldsutvalget 7
3.3.4 Pensjonisttreff 8
4 Medlemsutvikling 8
5 Arbeidsliv 9
5.1 Mellomoppgjøret 2025 9
5.1.1 Stat 9
5.1.2 KS – sektoren 10
5.1.3 Oslo kommune 10
5.1.4 Privat 10
5.2 Hovedoppgjøret 2026 10
5.2.1 Stat 10
5.2.2 KS – sektoren 10
5.2.3 Oslo kommune 11
5.2.4 Privat 11
5.3 Advokatkontoret 11
6 Juristforbundet i samfunnet 12
7 Juristforbundets aktiviteter 14
7.1 Rettssikkerhetskonferansen 14
7.2 Kurs og konferanser 14
7.2.1 Tillitsvalgtsopplæringen 15
7.2.2 Studiestart 17
7.3 60-årsmarkering 17

7.4 Medlemsundersøkelser 17
7.4.1 Lønnsundersøkelsen 17
7.4.2 Arbeidstid blant advokatfullmektiger 18
7.4.3 Kunstig intelligens i staten 18
7.4.4 Politisk verksted 18
7.5 Kommuneprosjektet 18
8 Et sterkere Juristforbund for medlemmer, tillitsvalgte og samfunn 19
8.1 Endringer i ledelsen 19
8.2 Omorganisering 20
8.3 Medbestemmelse og tillitsvalgtsapparat 20
8.3.1 Tillitsvalgte og medbestemmelse 20
8.3.2 Arbeidsmiljøutvalget (AMU) 20
8.4 Arbeidsmiljø 21
8.5 Sykefravær 21
8.6 Miljø og bærekraftsarbeid 21
9 Økonomi 22

2 Innledning

Etter Juristforbundets vedtekter § 3-2-2 skal hovedstyret legge frem sin beretning for landsmøteperioden på landsmøtet. Dette dokumentet utgjør hovedstyrets beretning for perioden jf. § 3-2-2 første punktum i vedtektene.

2.1 Hovedtall

Økonomi

- Regnskapsført overskudd i 2025: 13,8 millioner kroner.
- Prognose for 2026: 2,6 millioner kroner i overskudd.

Medlemmer (per 1. september 2026)

- Medlemstall: 24 744 medlemmer
- Gjennomsnittsalder: 43,39 år.
- Kjønnsfordeling: 63,97 prosent kvinner og 36,03 prosent menn.

For nærmere omtale av økonomi og medlemsutvikling vises det til henholdsvis punkt 9 og punkt 4.

2.2 Presidenten oppsummerer landsmøteperioden

De siste årene har Juristforbundet vært gjennom en omfattende utviklings- og endringsprosess. Gjennom «Juristforbundet 2030» har landsmøtet pekt ut en ambisiøs retning for forbundet. Målene er tydelige: Vi skal være en sterkere interessepolitisk aktør, tilby enda bedre tjenester til medlemmene våre og styrke Juristforbundets posisjon som den foretrukne organisasjonen for jurister gjennom hele yrkeslivet.

Retningen bygger på strategiprosessen som landsmøtet satte i gang i 2022. På landsmøtet i 2024 gikk arbeidet inn i en ny fase: Ambisjonene skulle realiseres, og hovedstyret fikk i oppdrag å gjennomføre de tiltakene som var nødvendige for å følge opp «Juristforbundet 2030».

For å gjøre organisasjonen i stand til å levere på disse målene, har sekretariatet gjennomført betydelige organisatoriske endringer. Ny organisering, nye arbeidsformer og styrket kompetanse skal gi større gjennomføringskraft og bedre evne til å skape resultater for medlemmer og tillitsvalgte. Omstillingen har vært krevende, men nødvendig. Den har berørt roller, arbeidsformer og forventninger, og har krevd mye av både ansatte og organisasjonen som helhet.

Samtidig er Juristforbundet langt mer enn sekretariatet. Vår styrke ligger i samspillet mellom medlemmer, tillitsvalgte, seksjoner, landsmøtet, hovedstyret og ansatte. Målet med omstillingen er å gjøre hele organisasjonen sterkere: å gi tillitsvalgte bedre støtte og bedre rammer for arbeidet, styrke vår innsats for medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår og utvikle mer relevante tjenester, medlemsfordeler og faglige fellesskap gjennom hele yrkeslivet.

I denne landsmøteperioden har vi tatt grep for å legge bedre til rette for engasjement nedenfra, flere lytteposter og tettere medlemskontakt. Vi har arbeidet for å bli mer synlige. Samtidig har organisasjonsbyggingen nødvendigvis måttet ha høyeste prioritet. Organisasjonen vi nå bygger, er grunnmuren for det arbeidet vi skal gjøre sammen i årene fremover. Derfor må den være solid, og den må gi rom for både deltakelse, utvikling og gjennomføring.

De organisatoriske endringene er ikke slutten på en prosess, men begynnelsen på en ny fase. Grunnmuren er i stor grad på plass. Nå handler det om å omsette ambisjonene i konkrete resultater, utvikle organisasjonen videre og realisere gevinstene av investeringene som er gjort.

Skal vi lykkes, må hele organisasjonen være med. «Juristforbundet 2030» er ikke sekretariatets eller hovedstyrets prosjekt, men Juristforbundets felles retning, vedtatt av landsmøtet. Endringsarbeidet handler derfor ikke bare om organisering, struktur og prosesser. Det handler om hvordan vi bruker kompetansen, erfaringen og engasjementet i hele organisasjonen til å skape større verdi for medlemmene.

Vi har lagt listen høyt. Det fortjener medlemmene våre. Samtidig har vi i denne landsmøteperioden bygget et solid fundament for det videre arbeidet. Med kompetansen, engasjementet og gjennomføringskraften som finnes i organisasjonen, har vi all grunn til å tro at vi sammen kan realisere ambisjonene i «Juristforbundet 2030» og skape enda større verdi for medlemmene i årene som kommer. Det skal vi gjøre sammen, som ett forbund.

3 Hovedstyret

3.1 Medlemmer

President: Sverre Joachim Wiese Bromander

Visepresident: Benedicte Gram-Knutsen

Styremedlem valgt fra JF-Stat: Rannveig Sørskaar

Styremedlem valgt fra JF-Privat: Anders Schrøder Amundsen

Styremedlem valgt fra JF-Kommune: Kay André Brudvik Haugen

Styremedlem valgt fra JF-Dommerforeningen: Torbjørn Saggau Holm (frem til 11.juni 2026), Henrik Westborg Smiseth (fra 11.juni 2026)

Styremedlem valgt fra JF-Student: Anne-Kristine Roland (frem til 31.januar 2026), Oda Christine Sverre (fra 31.januar 2026)

Landsmøtevalgt styremedlem: Ina Annett Grunnvåg

Landsmøtevalgt styremedlem: Jon Ole Bjørklund Whist

Ansattrepresentant: Mona Sanden Olivier

Varamedlem for landsmøtevalgte medlemmer: Tormod Anders Sletten

3.2 Oppfølging av landsmøtevedtak

3.2.1 Juristforbundet 2030

På Landsmøtet i 2024 var Juristforbundets strategi «Juristforbundet 2030» oppe til behandling i sak 4. Følgende vedtak ble fattet:

«Landsmøte vedtar Juristforbundets strategi «Juristforbundet 2030 – ett forbund, ett samlet lag» og ber hovedstyret implementere tiltak for å følge opp denne. Landsmøtet ber hovedstyret rapportere tilbake til neste landsmøte hvilke tiltak som er iverksatt, hvilke som er fullverdig implementert, når og hvordan tiltakene enten er iverksatt eller implementert.»

Hovedstyret har arbeidet med strategien «Juristforbundet 2030 – ett forbund, ett samlet lag» gjennom hele landsmøteperioden. Det interessepolitiske arbeidet er prioritert både av den politiske ledelsen og gjennom ressursdisponering i sekretariatet. Etter omorganiseringen, som nevnes i punkt 8.2, er antallet politiske rådgiverårsverk i avdelingen for politikk og kommunikasjon økt, og øvrige avdelinger har også bidratt i arbeidet.

Juristforbundet har lagt mer arbeid i både budsjetthøringer og øvrige høringer i perioden. I forbindelse med årets landsmøte er det også utarbeidet en ny politisk plattform som skal samle og tydeliggjøre Juristforbundets politiske profil.

Strategien peker på Landsmøtet som et interessepolitisk flaggskip. Landsmøtet forberedes godt av sekretariatet på tvers av avdelingene, og det legges mer ressurser enn tidligere ned i arbeidet med å forberede de politiske vedtakene som skal fattes på landsmøtet.

Strategien pekte på at forbundet kunne fremstå mer som en samling av seksjoner og medlemsforeninger enn som ett samlet forbund. Dette har hovedstyret og sekretariatet arbeidet systematisk med i landsmøteperioden. Presidenten fronter nå i større grad Juristforbundets saker eksternt, uavhengig av sektor. I sekretariatet er det etablert flere samarbeidsfora for seksjonskontaktene. Formålet er å styrke informasjonsdelingen på tvers og gjøre det lettere å samle seg om felles problemstillinger.

I sekretariatet er det også etablert flere arenaer og arbeidsformer som skal styrke samarbeid på tvers av avdelinger og bidra til at organisasjonen i større grad arbeider mot felles mål.

Ledergruppen deltar nå også på hovedstyremøtene. Dette skal styrke samhandlingen og kommunikasjonen mellom den politiske ledelsen og sekretariatet.

En enhetlig profilering av Juristforbundet er et grep som strategien peker på for å nå målet om å fremstå som ett forbund. Her er det gjort tiltak som felles dokumentmaler, ny jubileumslogo og oppfordring til at alle seksjoner og foreninger benytter seg av den samme grafiske profilen.

Det er fortsatt forbedringspotensial på dette området. Selv om flere tiltak er iverksatt, bør samhandling på tvers fortsatt prioriteres for å komme nærmere målet om å være ett samlet lag.

For å nå Juristforbundets mål skal medlemmene involveres i politikkutformingen gjennom innspillsprosesser. Det er iverksatt tiltak på flere områder. I arbeidet med den politiske plattformen ble det gjennomført en undersøkelse blant tillitsvalgte om prioritering av politikkområder. Undersøkelsen er nærmere omtalt i punkt 7.4.4. Plattformen har også vært på høring i alle seksjonene, som har innhentet innspill fra underforeningene der det var naturlig. Juristforbundet har dessuten i større grad involvert tillitsvalgte i virksomhetene i utarbeidelsen av høringsinnspill.

I mai 2026 ble tillitsvalgte, seksjonsstyrer, hovedstyret og delegater invitert til «politisk verksted» som en del av forberedelsene til landsmøtet. Målet var å forankre politiske prioriteringer bredere i organisasjonen, styrke diskusjonen på tvers av seksjoner og bidra til økt interessepolitisk bevissthet.

Det er også gjennomført flere tiltak for å utvikle styrearbeidet. Hovedstyret har innført stjernemerking av saker for å øke effektiviteten i saksbehandlingen av saker som vurderes å ikke være kontroversielle. Det er innført en ny styreplattform, OrgBrain. Plattformen skal bidra til mer enhetlige og effektive saksforberedelser på tvers av seksjonene og gi styremedlemmene bedre oversikt over møtedokumentene.

Hovedstyret har også våren 2026 gjennomført en styreevaluering.

Hovedstyrets vurdering er at arbeidet med strategien «Juristforbundet 2030» har kommet godt i gang i landsmøteperioden. Det er gjennomført en rekke tiltak for å styrke Juristforbundets interessepolitiske arbeid, medlemmenes medvirkning og samhandlingen på tvers av organisasjonen. Samtidig er hovedstyret opptatt av at arbeidet med å bygge én samlet organisasjon ikke er ferdigstilt. Erfaringene fra perioden viser at det fortsatt er behov for å styrke samarbeidet mellom seksjoner, foreninger, tillitsvalgte og sekretariatet. Hovedstyret mener likevel at Juristforbundet står bedre rustet til å nå målene i strategien ved utgangen av perioden enn ved starten.

3.2.2 Hovedsatsingsområder

På landsmøtet i 2024 ble det vedtatt 5 ulike hovedsatsingsområder for landsmøteperioden, med flere underpunkter. Hovedsatsingsområdene var:

- Ett felles forbund
- Rekruttere og beholde
- Rettsstat og demokrati
- Arbeidsliv og arbeidsvilkår
- Utdanning, forskning og digitalisering

Hovedstyret vurderte på sitt seminar 24.-25. september 2025 arbeidet med hovedsatsingsområdene, samt la en plan for videre arbeid med disse. Det ble da enighet i hovedstyret om at man skulle sette et ekstra fokus på disse områdene under satsingsområdene:

- Tilgang til domstolene
- KI
- Beredskap
- Lønn og arbeidsvilkår

Hovedsatsingsområdene og hovedstyrets prioriterte temaer har ligget til grunn for vurderingen av hvilken politikk Juristforbundet skal fremme, og hvilke temaer som skal prioriteres i den offentlige debatten. Prioriteringene har blant annet vært førende for hvilke stortingskomiteer Juristforbundet deltok i budsjetthøringer hos høsten 2025 og 2026. De har også pekt ut hvilke høringer som Juristforbundet har prioritert å svare på.

Innenfor satsingsområdet utdanning, forskning og digitalisering har Juristforbundet bl.a. arbeidet med spørsmål knyttet til kvalitet i jusutdanningen, økt finansiering av rettsvitenskapelig utdanning og forskning, samt behovet for kompetanse om kunstig intelligens i utdanningen. Arbeidet har vært fulgt opp både sentralt i forbundet og gjennom aktiviteter i Juristforbundet – Student. Som et ledd i arbeidet med å rekruttere og beholde er det gjort flere tiltak for å gjøre medlemstilbudene våre mer attraktive, særlig for seksjonene. Det er vedtatt innføring av en ny styreansvarsforsikring. Denne har særlig vært viktig for Juristforbundet – Privat, som har vurdert at dette vil være et medlemstilbud til god nytte for mange av deres medlemmer som sitter i ulike styrer. Det er også innført en ny forsikringspakke rettet mot unge medlemmer, Ung-pakken. Det har også vært jobbet med å se på mulighetene for individuell prising av forsikring for medlemmer over 34 år.

Hovedsatsingsområdet «Ett felles forbund» og tiltakene som er gjennomført og igangsatt her er omtalt i punktet 3.2.1 om «Juristforbundet 2030».

3.2.3 Øvrige landsmøtevedtak

Sak	Vedtak	Oppfølging
RES 1	Resolusjonen tok opp flere problemstillinger rundt finansiering av digitalisering, involvering av jurister og medbestemmelse.	Juristforbundet har frontet problemstillingene som resolusjonen tar opp i flere deler av det interessepolitiske arbeidet, bl.a. under høringene for statsbudsjettet for 2026.
RES 2	Resolusjonen tok blant annet opp at Juristforbundet krever at kommunene styrker sin juridiske kompetanse ved å ansette flere jurister, og at statsforvalteren skal tilføres økte ressurser for å styrke sine tilsyn av lovlighet i kommunene.	Juristforbundet har frontet problemstillingene som resolusjonen tar opp i flere deler av det interessepolitiske arbeidet, blant annet under høringene for statsbudsjettet for 2026.
RES 3	Resolusjonen fremmer behovet for å vedta en samtykkelov i Norge.	Juristforbundet har jobbet målrettet og strukturert for å påvirke politikerne til å innføre en samtykkelov. Loven ble vedtatt med ikrafttredelse 1.juli 2025.
RES 4	Resolusjonen gav føringer for at Juristforbundet skulle jobbe for økt bruk av tariffavtaler i privat sektor, innføring av mer fleksible arbeidstidsordninger, fremme kultur for bedre balanse mellom arbeid og privatliv og sikre like rettigheter til sykefravær og permisjon.	Juristforbundet har fokus på tariffavtaledekning i privat sektor, og dette har vært en prioritert sak både i hovedstyret og i sekretariatet. Det er inngått Hovedavtale med NHO, et nytt Akademikersamarbeid i NHO-området kalt SAF, og Juristforbundet har økt fokuset på inngåelse av direkteavtaler utenfor forhandlingsområdene. Juristforbundet har i tillegg hatt fokus på balansen mellom arbeid og privatliv gjennom «Advokatfullmektigsaken».
Sak 2	1. Landsmøtet beslutter å avvikle IT/Web-utvalget. 2. Juristkulturgruppa overføres til hovedstyret, som vurderer videre håndtering.	Utvalget for IT/WEB er avviklet i tråd med vedtaket. Juristkulturgruppas oppgaver blir etter overføring til hovedstyret håndtert av sekretariatets daglige drift.
Sak 7	Punkt 2. Hovedstyret ble pålagt å gjennomføre effektiviseringstiltak og prioriteringer i hele organisasjonen for å redusere kostnader i sekretariatet, seksjonene og hovedstyret i tråd med anbefalingene fra Agenda rådgivning. Forbundets hovedoppgaver, bl.a. interessepolitikk og direkte bistand til medlemmer og tillitsvalgte, skulle vektlegges tungt og i størst mulig grad vernes.	Kutt og effektiviseringer i sekretariatet ble gjort gjennom budsjettet i 2025. Det ble kuttet i enkelte prosjekter og forum, samt på profileringsartikler og personalsamling. Det ble i tillegg gjort en frivillig reduksjon i seksjonene sine tildelte midler. 2025 endte med et solid økonomisk resultat. Budsjettet for 2026 gav derfor rom til å legge økt vekt på interessepolitisk arbeid og styrking av tillitsvalgtfunksjonen.
Sak 7	Punkt 3. Innenfor de vedtatte budsjettrammene skulle hovedstyret prioritere forbundets kjerneområder, med særlig fokus på styrking av tillitsvalgtarbeidet.	Juristforbundets sentrale kursportefølje har i stor grad blitt opprettholdt i perioden, med noen justeringer på grunn av økonomi og etterspørsel. I budsjettet for 2026 ble det også vedtatt en styrking av bevilgningene til opplæring av tillitsvalgte fra seksjoner som ikke omfattes av OU-systemet.
Sak 7	«Hovedstyret må utarbeide en tydelig kommunikasjonsplan for kontingentøkningen, der det	Kommunikasjonsplan ble vedtatt i hovedstyrets møte 28. november 2024 i sak 192/24.

	redegjøres for bakgrunnen og hva medlemmene får tilbake».	
Sak 7	Punkt 4. Landsmøtet vedtok at det skulle settes av 1 million til streikeberedskap i 2025 og i 2026.	Hovedstyret avsatte 5 millioner kroner til et streikeberedskapsfond i 2025. Hovedstyret vurderer at denne engangsavsetningen oppfyller landsmøtevedtaket om å styrke fondet med 1 millioner kroner årlig i landsmøteperioden, og at målet med vedtaket dermed er oppnådd.

3.3 Hovedstyrets utvalg

3.3.1 TechForum

Tech Forum har i landsmøteperioden videreført arbeidet med å sette teknologi, digitalisering og kunstig intelligens på dagsordenen. I samarbeid med blant annet Deloitte Advokatfirma, Tekna og Standard Norge er det gjennomført seminarer, konferanser og debatter som samlet mer enn 600 deltakere. Flere av arrangementene hadde ventelister og ble strømmet for å nå et bredere publikum. Tech Forum har også arrangert debatter under Arendalsuka.

3.3.2 Kvinneutvalget

Kvinneutvalget har i landsmøteperioden arbeidet for å fremme likestilling, synliggjøre kvinnelige jurister og legge til rette for faglige møteplasser og nettverksbygging. Utvalget har gjennomført flere arrangementer, herunder de årlige markeringene i forbindelse med kvinnedagen, samt faglige arrangementer om blant annet kvinnelige juristers rolle, styrekompetanse og pensjon.

Interessen for arrangementene har vært høy. I forbindelse med kvinnedagsarrangementet i 2025 var det registrert 336 påmeldte, i tillegg til inviterte gjester, og det ble etablert venteliste etter stor etterspørsel. Dette arrangementet var også ett av de tre arrangementene Juristforbundet har hatt i 2025 med høyest antall deltakere.

Utvalget har også bidratt til Juristforbundets interessepolitiske arbeid gjennom å løfte spørsmål om likestilling, representasjon, nettverk, lederutvikling og kvinners posisjon i juridiske miljøer. Utvalget har videre arbeidet aktivt med rekruttering av nye medlemmer til utvalget og med å styrke synligheten av arbeidet overfor medlemmene.

Start dato	Slutt dato	Kursnr	Type	Tema	Sted	Deltakere
03.03.2025	03.03.2025	259014	Kvinneutvalget	Jussens kvinner	UIO	252
20.08.2025	20.08.2025	259071	Kvinneutvalget	Lansering av kurs i styrekompetanse	Juristenes Hus, Oslo	42
07.10.2025	12.12.2025	259081	Kvinneutvalget	Kurs i styrekompetanse	BI - Oslo	21
04.03.2026	04.03.2026	269000	Kvinneutvalget	Kvinner, makt og juss i et fremtidsperspektiv	JUS-Lab, Oslo	42
29.04.2026	29.04.2026	259041	Kvinneutvalget	Ta kontroll over egen pensjon	Formue, Oslo	84

3.3.3 Inkluderings- og mangfoldsutvalget

Utvalget har i landsmøteperioden arbeidet for et mer inkluderende og mangfoldig arbeidsliv for jurister. Utvalget har særlig rettet oppmerksomheten mot spørsmål knyttet til inkludering, diskriminering, mangfoldsledelse og like muligheter i arbeidslivet. Arbeidet har blant annet bygget videre på tidligere undersøkelser om inkludering og diskriminering blant Juristforbundets medlemmer, og på kunnskapsutvikling innenfor feltet.

I perioden arrangerte utvalget frokostseminaret «Digitale barrierer og digitalt utenforskap» 16. oktober 2025. Seminaret satte søkelys på universell utforming og hvordan digitale løsninger kan skape eller forsterke utenforskap dersom tilgjengelighet ikke ivaretas. Arrangementet bidro til å løfte et tema som er viktig både for rettssikkerhet, inkludering og deltakelse i samfunnet.

Utvalget har også engasjert seg i flere interessepolitiske spørsmål i perioden. Blant annet arbeidet utvalget med problemstillinger knyttet til mangfold, kjønns- og seksualitetsmangfold i arbeidslivet,

deltok i dialog med Rosa kompetanse og drøftet spørsmål om personellsikkerhet og sikkerhetsklareringer.

Start dato	Slutt dato	Kursnr	Type	Tema	Sted	Deltakere
16.10.2025	16.10.2025	259100	Inkluderings- og mangfoldsutvalget	Digitale barrierer og digitalt utenforskap	JUS-Lab, Oslo	25

3.3.4 Pensjonisttreff

Formålet med pensjonisttreffene er å samle pensjonistmedlemmene til faglig og sosialt samvær, samt å være høringsinstans i saker som berører pensjonistene.

Arrangementene har hatt god oppslutning gjennom hele landsmøteperioden. Møtene er avholdt i kantinen i Juristenes Hus og har kombinert faglig innhold med sosiale møteplasser for medlemmene. Deltakelsen har vært høy, med få frafall etter påmelding.

Juristforbundet arrangerer også Juristforum flere steder i landet, hvor pensjonistmedlemmer kan delta til studentpris.

Dator	Kursnr	Type	Foreleser	Tema	Sted	Deltakere
25.02.2025	259000	Pensjonisttreff	Morten Ruud	Den europeiske menneskerettskonvensjon (EMK) 75 år	Juristenes Hus, Oslo	69
20.05.2025	259001	Pensjonisttreff og årsmøte	Erik Fossum	Brønnøysundregistran - værsågod!».	Juristenes Hus, Oslo	45
23.09.2025	259002	Pensjonisttreff	Ellen Holager Andenæs	Strafferettspleien før og nå	Juristenes Hus, Oslo	61
25.11.2025	259003	Pensjonisttreff	Anne Cathrine Frøstrup	Samfunnsvern og omsorg	Juristenes Hus, Oslo	60
24.02.2026	269001	Pensjonisttreff	Hans Christian Bugge	Klimarett: kan jussen redde klodens klima?	Juristenes Hus, Oslo	56
28.04.2026	269002	Pensjonisttreff og årsmøte	Jon T. Johnsen	Fri rettshjelp. 50 år med opp- og nedturer	Juristenes Hus, Oslo	59

4 Medlemsutvikling

	1.3.12	**24.9.14**	**12.9.18**	**1.9.22**	**1.9.24**	**1.9.26**	**2024-2026**
Stat	6214	6735	7245	8349	8611	9317	8,20 %
Privat	5889	5797	6058	6684	7026	6810	-3,07 %
Kommune	1073	1288	1673	2026	2189	2179	-0,46 %
Dommerforeningen	534	542	525	548	542	562	3,69 %
Student	2280	4048	3531	2491	3303	3639	10,17 %
Pensjonister/andre	1168	1212	1512	1342	1451	1534	8,20 %
Totalt	**17158**	**19 622**	**20544**	**21842**	**23413**	**24744**	**5,68 %**

Juristforbundet har hatt en positiv medlemsutvikling i landsmøteperioden. Per 1. september 2026 hadde forbundet 24 744 medlemmer, en økning på 1 331 medlemmer siden 1. september 2024, tilsvarende 5,7 prosent.

Veksten har vært størst blant studentmedlemmene, som har økt med 10,2 prosent i perioden. Også medlemskapet i statlig sektor har hatt en sterk utvikling med en vekst på 8,2 prosent. Antallet pensjonistmedlemmer og øvrige medlemmer har økt med 8,2 prosent, mens Dommerforeningen har hatt en vekst på 3,7 prosent.

Antallet medlemmer i privat sektor har gått noe ned i perioden, med en nedgang på 3,1 prosent. Medlemsmassen i kommunal sektor har vært stabil, med en svak nedgang på 0,5 prosent.

Samlet sett viser utviklingen fortsatt medlemsvekst og særlig sterk tilvekst blant studenter og medlemmer i statlig sektor. Studentseksjonen har samtidig styrket sin lokale organisering gjennom etablering av lokalstyrer ved BI og Kristiania Bergen. Ved utgangen av perioden pågikk også arbeidet

med å etablere lokalstyre ved Kristiania Oslo. Hovedstyret vurderer at en sterk lokal tilstedeværelse er viktig for rekruttering, aktivitet og medlemsengasjement ved studiestedene.

Selv om medlemsutviklingen samlet sett er positiv, vil det fortsatt være viktig å prioritere arbeidet med rekruttering og medlemsvekst i alle sektorer. Hovedstyret ser særlig behov for å styrke utviklingen i privat sektor, hvor det vurderes at potensialet for vekst er størst.

5 Arbeidsliv

Arbeidslivsavdelingen i Juristforbundet arbeider med både kollektive og individuelle arbeidsrettslige saker. Avdelingen bistår og gir råd til tillitsvalgte og medlemmer i saker som spenner seg fra større omstillinger til individuelle lønnssamtaler. I tillegg deltar de som har ansvar for oppfølging av spesifikke tariffområder i avdelingen i sentrale lønnsoppgjør, eller ivaretar Juristforbundets interesser i tariffspørsmål inn mot Akademikerne eller samarbeidsorgan på andre måter.

Innen privat sektor følger sekretariatet opp tariffarbeidet i tariffutvalgene Akademikerne Helse, SAN og Virke HUK. I tillegg representerer sekretariatet Juristforbundet eller bistår våre tillitsvalgte i samarbeidsutvalgene Akademikerne Privat, Akademikerne Næringsdrivende og SAF (NHO).

I kommunal sektor følger sekretariatet opp tariffarbeidet i tariffområdene KS, Oslo Kommune og Samfunnsbedriftene, og er representert i Akademikerne Kommune sammen med tillitsvalgt.

I statlig sektor følger også sekretariatet opp arbeidet i Akademikerne Stat sammen med tillitsvalgte.

Hovedstyret vurderer arbeidet i arbeidslivsavdelingen som en av Juristforbundets viktigste kjerneoppgaver. Gjennom bistand til medlemmer og tillitsvalgte, samt arbeidet med tariff- og arbeidslivsspørsmål, bidrar avdelingen til å sikre gode rammevilkår for jurister og styrke medlemmenes trygghet i arbeidslivet.

I landsmøteperioden har tariffoppgjørene vært en sentral del av arbeidslivsarbeidet. Gjennom oppfølging av de ulike tariffområdene har Juristforbundet arbeidet for lønns- og arbeidsvilkår som gjør det mulig å rekruttere, utvikle og beholde juridisk kompetanse.

5.1 Mellomoppgjøret 2025

Mellomoppgjøret i 2025 ga gjennomgående resultater som sikret medlemmene reallønnsvekst innenfor de ulike tariffområdene. Hovedstyret vurderer at oppgjøret samlet sett ga et godt grunnlag for lønnsutvikling for Juristforbundets medlemmer, samtidig som utfordringene knyttet til å rekruttere og beholde juridisk kompetanse fortsatt er tydelige i flere sektorer.

5.1.1 Stat

I mellomoppgjøret 2025 kom Akademikerne og staten til enighet om en økonomisk ramme på 4,4 prosent. I tråd med Akademikernes tariffavtale skal lønnsmidlene fordeles gjennom lokale, kollektive forhandlinger i den enkelte virksomhet. Av den økonomiske rammen ble det etter fratrekk av overheng og glidning 3,3 prosent igjen til lokale forhandlinger med virkning fra 1. mai 2025.

For Juristforbundet er det viktig at lønnsmidlene fordeles lokalt, slik at utdanning, kompetanse og ansvar kan verdsettes i den enkelte virksomhet. Lokale forhandlinger er også et viktig virkemiddel for å rekruttere og beholde høyt utdannede medarbeidere i staten. Oppgjøret ga grunnlag for reallønnsvekst.

5.1.2 KS-området

Akademikerne kom i 2025 til enighet med KS etter krevende mekling. Oppgjøret fikk en samlet økonomisk ramme på 4,4 prosent, i tråd med frontfagsmodellen, og ga grunnlag for reallønnsvekst.

Akademikerne fremhevet samtidig betydningen av lokale og kollektive lønnsforhandlinger som et virkemiddel for å rekruttere og beholde høyt kvalifisert arbeidskraft i kommunesektoren. For

Juristforbundets medlemmer i KS-området videreføres arbeidet med lokale lønnsforhandlinger for å sikre at utdanning, kompetanse, ansvar og innsats verdsettes i lønnsutviklingen.

5.1.3 Oslo kommune

Akademikerne og Oslo kommune ble i 2025 enige om et lønnsoppgjør med en samlet ramme på 4,4 prosent. Oppgjøret ga reallønnsvekst for medlemmene og understreket behovet for konkurransedyktige lønnsvilkår for å rekruttere og beholde høyt utdannede ansatte i kommunen.

5.1.4 Privat

Tariffoppgjøret i privat sektor ble gjennomført gjennom lokale forhandlinger i virksomhetene. De fleste oppgjørene ble avsluttet med enighet, og resultatene ga lønnsvekst for medlemmene innenfor rammene av frontfagsoppgjøret. Oppgjøret reflekterte lokale forhold og virksomhetenes behov for å rekruttere og beholde kompetanse.

5.2 Hovedoppgjøret 2026

For Juristforbundet var det viktig å sikre lønns- og arbeidsvilkår som bidrar til å rekruttere, utvikle og beholde jurister i alle sektorer. Hovedstyret vurderer at oppgjøret ga flere viktige gjennomslag på tvers av tariffområdene, både når det gjelder lønn, medbestemmelse og rammevilkår, men vurderer samtidig at behovet for konkurransedyktige vilkår for jurister fortsatt vil være en sentral utfordring i tiden fremover.

5.2.1 Stat

Hovedoppgjøret i staten endte i mekling etter at partene ikke kom til enighet i forhandlingene. Resultatet ble en økonomisk ramme på 4,4 prosent, i tråd med frontfagsrammen. Etter fratrekk for overheng og glidning ble det igjen 2,7 prosent til lokale forhandlinger.

For Akademikerne var det en forutsetning at hele den økonomiske rammen skulle fordeles lokalt i virksomhetene. Dette ble det enighet om i meklingen.

LO Stat og YS Stat gikk i forbindelse med oppgjøret over til samme hovedtariffavtale som Akademikerne og Unio. Dette innebærer at det nå er én felles lønnsmasse for de lokale forhandlingene.

OU-ordningen er under press i flere sektorer, også i staten. Egenandelen, som siden 2016 har vært på kr 400 per ansatt, ble økt til kr 500.

Partene ble videre enige om å arbeide videre med flere temaer i avtaleperioden, blant annet livsfasepolitikk, hjemmekontor, stillingskoder og tilbakeføring av stillinger på Statens lederlønnssystem til hovedtariffavtalen.

5.2.2 KS-området

Partene i kommuneoppgjøret kom ikke til enighet i forhandlingene i hovedoppgjøret og møttes derfor til mekling hos Riksmekleren. Meklingen resulterte i enighet.

I Hovedtariffavtalen punkt 3.2 i kapittel 3 ble det tatt inn en bestemmelse om at ansatte med lik utdanning og like arbeidsoppgaver skal behandles likt ved innplassering i stillingskode. Videre ble bestemmelsen om seniorpolitikk i punkt 3.2.3 endret til livsfasepolitikk.

Det ble ikke gjort endringer i finansieringen av OU-avtalen, men kostnadsfordelingen ble justert slik at arbeidsgiver finansierer 60 prosent og arbeidstakerne 40 prosent.

5.2.3 Oslo kommune

Hovedoppgjøret i Oslo kommune endte i mekling. Partene kom til enighet, og resultatet ble et generelt tillegg på 4,15 prosent på lønnstrinnene, med et minimumstillegg på 24 000 kroner.

Det ble ikke avsatt midler til lokale forhandlinger i oppgjøret.

Akademikerne fikk gjennomslag for at flere medlemmer skal omfattes av fullt ut lokale forhandlinger. Dette gjelder bl.a. byrådsavdelingene og bystyrets sekretariat, og noen stillingskoder i utvalgte etater.

Kravet om at man må organisere minst 17, 5 prosent av arbeidstakerne i Utdanningsetaten for å få forhandlingsrett for undervisningspersonale er endret til minst 10 prosent eller minst 200 av medarbeiderne. Det gjør at det ikke lenger kun er Utdanningsforbundet som kan forhandle i etaten, men også Lektorlaget, som vil ivareta også de andre akademikerforeningenes medlemmer.

De ble enighet om flere endringer i fellesbestemmelsene, bl.a. noe utvidet ytre arbeidstid og seniorpolitikk endret til livsfasepolitikk.

5.2.4 Privat

Tariffoppgjøret i privat sektor gjennomføres gjennom lokale forhandlinger i virksomhetene. Resultatene varierer mellom virksomhetene, med lønnsvekst i størrelsesorden 4–8 prosent. De fleste virksomhetene kom til enighet lokalt, mens noen få forhandlinger fulgte tariffområdets spor for tvisteløsning.

Flere områder gjennomfører eller avslutter sine forhandlinger senere på året, men hovedbildet er at oppgjøret følger den økonomiske rammen fra frontfaget, med lokale tilpasninger basert på virksomhetenes situasjon og prioriteringer.

5.3 Advokatkontoret

Juristforbundets advokatkontor er en sentral del av medlemstilbudet og bidrar hvert år til å sikre medlemmenes rettigheter, økonomiske interesser og arbeidsvilkår. Bistanden spenner fra rådgivning og lokale forhandlinger til omfattende prosesser for domstoler og offentlige organer.

I landsmøteperioden har advokatkontoret ført eller avsluttet flere saker for domstolene. To tingrettssaker endte med fullt medhold og tilkjente sakskostnader: en sak om lønn under sykdom i Bergen tingrett og en sak om endringsoppsigelse i Trøndelag tingrett. I sistnevnte sak ble Juristforbundet tilkjent om lag 130 000 kroner i sakskostnader. En sak i Asker og Bærum tingrett ble avsluttet ved rettsforlik etter rettsmekling, med avtale om at partene bar egne sakskostnader. I juni 2026 fikk forbundet også medhold i en konkursbegjæring for Asker og Bærum tingrett. Det ble ikke tilkjent sakskostnader, men konkursåpningen medførte at tidligere utestående lønnskrav på til sammen 20 000 kroner ble innfridd.

Advokatkontoret har også bistått medlemmer i større omstillings- og nedbemanningsprosesser. I forbindelse med DNBs reduksjon av om lag 500 stillinger, hvor rundt 110 av de berørte var medlemmer i Juristforbundet, ble det gitt både kollektiv og individuell bistand gjennom hele prosessen.

Advokatkontoret har i tillegg behandlet flere saker i forliksrådene. I perioden ble fire saker avsluttet i forliksrådet eller gikk videre derfra: én ble innstilt før behandling, to ble løst ved rettsforlik, og en ble innstilt etter behandling. I sistnevnte sak ble forlik inngått før stevning ble sendt. I disse sakene bar partene egne sakskostnader. Ved utgangen av rapporteringsperioden var ytterligere to saker til behandling i forliksrådet, mens en tredje forliksrådssak var innstilt og ble vurdert for mulig videreføring til tingretten. I tillegg var det besluttet å ta ut stevning i én sak, avhengig av videre avklaring og godkjenning.

Ved utgangen av perioden pågikk også to saker for Oslo tingrett om krav på etterbetaling som følge av manglende avtale om gjennomsnittsberegning av arbeidstiden. Den ene saken omfatter 11 medlemmer, mens den andre gjelder ett medlem. De to nevnte sakene kan bli forent. Det er planlagt rettsmekling i den ene saken sammen med en parallell sak ført av en annen arbeidstakerorganisasjon.

Det økonomiske risikobildet ved rettslige prosesser består særlig av mulig ansvar for motpartens sakskostnader ved tap, kostnader til egen saksforberedelse og prosessføring samt usikkerhet knyttet til varighet og ressursbruk. Risikoen er normalt lavere i saker som avsluttes i forliksrådet eller ved

rettsforlik når partene bærer egne kostnader, men slike saker binder fortsatt intern kapasitet. I saker med flere saksøkere, omfattende dokumentasjon eller prinsipielle spørsmål kan den samlede eksponeringen være større. Resultatene i perioden har likevel begrenset den realiserte økonomiske belastningen: to tingrettssaker endte med fullt medhold og tilkjente sakskostnader, én sak ble forlikt med egne kostnader, og konkursbegjæringen førte til dekning av utestående krav. De pågående tingrettssakene og mulige nye stevningene innebærer fortsatt en økonomisk usikkerhet som følges gjennom løpende vurdering av prosessrisiko, forventede kostnader og sakens betydning for medlemmet og medlemsfellesskapet.

6 Juristforbundet i samfunnet

I landsmøteperioden har Juristforbundet blitt en tydeligere stemme i samfunnsdebatten. Gjennom politisk påvirkningsarbeid, undersøkelser, medieutspill, arrangementer og debatter har forbundet satt sentrale rettspolitiske spørsmål på dagsordenen og bidratt til konkrete resultater.

Innføringen av samtykkebestemmelsen i straffeloven var et av de viktigste rettspolitiske gjennomslagene i landsmøteperioden. Etter at landsmøtet i 2024 vedtok en egen resolusjon til støtte for samtykkelov, arbeidet Juristforbundet aktivt for å sette temaet på dagsorden gjennom politisk påvirkning, medieutspill, faglige arrangementer og samarbeid med andre aktører. Forbundet bidro til å synliggjøre de rettssikkerhetsmessige og samfunnsmessige argumentene for en lovendring og var en tydelig stemme i den offentlige debatten. Da samtykkebestemmelsen trådte i kraft 1. juli 2025, markerte det et viktig gjennomslag for et arbeid Juristforbundet over tid hadde bidratt til å løfte frem og skape oppmerksomhet om. Etter lovvedtaket fortsatte forbundet arbeidet gjennom undersøkelser, debatter og formidling av juridisk kunnskap om den nye bestemmelsen.

Juristforbundet har også løftet fram arbeidsvilkårene til advokatfullmektiger som en viktig sak i landsmøteperioden. Gjennom egne undersøkelser dokumenterte Juristforbundet kritikkverdige forhold knyttet til arbeidsbelastning, arbeidstid og registrering av arbeidstid i advokatbransjen. Funnene skapte bred medieoppmerksomhet og bidro til å sette søkelys på arbeidsmiljø, arbeidstidsordninger og rekruttering i bransjen. Juristforbundet fulgte deretter opp saken gjennom dialog med Arbeidstilsynet, arbeids- og inkluderingsministeren og andre sentrale aktører. Forbundet ga innspill til Arbeidstilsynets tilsynsarbeid, understreket behovet for samtaler med advokatfullmektiger for å få et reelt bilde av arbeidshverdagen og uttrykte bekymring for metoder som kunne begrense de ansattes mulighet til å gi åpne og representative tilbakemeldinger.

Da Arbeidstilsynet i 2026 gjennomførte omfattende tilsyn med 12 store advokatfirmaer og avdekket betydelige mangler knyttet til arbeidstid, registrering av arbeidstid og risikovurderinger, vurderte Juristforbundet dette som en viktig bekreftelse på utfordringene som var blitt dokumentert gjennom forbundets eget arbeid. Juristforbundet har gjennom hele prosessen bidratt med innspill og erfaringer fra medlemmene og arbeidet for bedre rammevilkår, sterkere etterlevelse av arbeidsmiljøregelverket og en mer bærekraftig arbeidshverdag for advokatfullmektiger. Arbeidet har styrket Juristforbundets rolle som en tydelig stemme for yngre jurister og synliggjort behovet for forbedringer i deler av advokatbransjen.

Kunstig intelligens og digitalisering har vært et annet viktig satsingsområde. Gjennom medlemsundersøkelser, høringsinnspill og offentlig debatt har Juristforbundet bidratt til ny kunnskap om hvordan kunstig intelligens tas i bruk i offentlig sektor og hvilke rettssikkerhetsutfordringer utviklingen reiser. Forbundet har særlig arbeidet for tidlig involvering av jurister i digitaliseringsprosjekter og for at rettslige og etiske hensyn ivaretas når ny teknologi tas i bruk.

Juristforbundet har i landsmøteperioden arbeidet for bedre studiefinansiering og for å knytte studiestøtten til folketrygdens grunnbeløp. Saken har vært fulgt opp gjennom blant annet høringsarbeid og budsjettinnspill, og har også vært prioritert av Juristforbundet – Student i deres interessepolitiske arbeid. Arbeidet har vært gjennomført i samarbeid med Akademikernes

studentorganisasjoner og har bidratt til å løfte spørsmålet om studiestøttens nivå og forutsigbarhet på den politiske dagsordenen.

Rettssikkerhet har vært en rød tråd gjennom hele landsmøteperioden. Juristforbundet har kjempet for styrket tilgang til domstolene, bedre rettshjelpstilbud, økte ressurser til rettskjeden og mer juridisk kompetanse i kommuner og statlige virksomheter. Dette arbeidet har blitt fulgt opp gjennom et betydelig antall høringssvar og budsjettinnspill. I landsmøteperioden ga Juristforbundet 35 høringssvar og innspill til departementer og stortingskomiteer om blant annet rettssikkerhet, arbeidsliv, utdanning, beredskap og kunstig intelligens. På tvers av ulike politikkområder har forbundet vært en tydelig stemme for betydningen av juridisk kompetanse og for at rettssikkerheten må ivaretas også når samfunnet og forvaltningen er i rask endring.

Juristforbundet har styrket sin posisjon som samfunnsaktør og interessepolitisk stemme siden forrige landsmøte. Fremover vil forbundet fortsette arbeidet for gode arbeidsvilkår for jurister. Vi vil også være en tydelig stemme i spørsmål om rettsstat, rettssikkerhet, digitalisering, kunstig intelligens og beredskap. Dette er hovedsatsingsområder i den politiske plattformen som presenteres på landsmøtet 2026, og som vil være førende for hvordan organisasjonen vil jobbe interessepolitisk fremover.

7 Juristforbundets aktiviteter

7.1 Rettssikkerhetskonferansen

Rettssikkerhetskonferansen 2025 ble arrangert i Nasjonalmuseet med oppunder 200 deltakere, men dessverre med forholdsvis mange på venteliste på grunn av lokalets begrensede kapasitet.

I 2026 ble konferansen holdt for 19. gang i Universitetets aula i Oslo med 420 deltakere. Rettssikkerhetsprisen ble utdelt av justis- og beredskapsministeren, som også deltok i debatt på scenen.

Rettssikkerhetsprisen 2025 ble tildelt professor Benedikte Moltumyr Høgberg for hennes faglige engasjement i regjeringens forslag til hjemler om bruk av sivil arbeidskraft i krisesituasjoner. Juryen var særlig imponert over hvordan Moltumyr Høgberg i siste time, gjennom sosiale medier, bidro til offentlig debatt om Grunnlovens grenser og prinsipper for maktfordeling.

I 2026 ble prisen, den 21. i rekken, tildelt journalist og forfatter Simen Sætre for arbeidet med boken om Arnfinn Nesset-saken, der han problematiserer sannheten om Nessets mange tilståelser. Juryen mente Sætre har levert et gravearbeid som går til kjernen av hva rettssikkerhet handler om: evnen til å stille spørsmål ved etablerte sannheter, undersøke bevisgrunnlaget og utfordre systemer som i liten grad har blitt etterprøvd.

Prisen tildeles av en uavhengig jury som er oppnevnt av hovedstyret. Tildelingen har de siste årene fått økt oppmerksomhet i media.

Hovedstyret vurderer at rettssikkerhetskonferansen er et av Juristforbundets viktigste arrangementer. Den store oppslutningen om konferansen de siste årene viser at det er stor interesse for spørsmål knyttet til rettsstat og rettssikkerhet, noe som også kommer frem i evalueringsundersøkelsen etter årets konferanse. Konferansen er en viktig arena for å samle jurister, beslutningstakere og andre samfunnsaktører til debatt om sentrale rettssikkerhetsspørsmål, samtidig som den bidrar til å synliggjøre Juristforbundet som en sentral samfunnsaktør og en tydelig stemme i rettsstatsdebatten.

7.2 Kurs og konferanser

Arrangement gjennomføringer	2023	2024	2025
Sekretariatet	168	180	168
Foreninger/AKA	34	69	50
Totalt	**202**	**249**	**218**

218 arrangementer er gjennomført i 2025 og totalt **669** i perioden 2023–2025. Dette gir et gjennomsnitt på 223 årlige arrangementer. Av **218** arrangementer i 2025 er **168** gjennomført av sekretariatet.

Gjennomføringer administrert av sekretariatet			
Arrangementskategori	**2023**	**2024**	**2025**
Arrangement diverse	49	47	53
Digitalt (live)	3	3	4
Hovedstyret	0	0	1
Juristforum	18	10	26
Juristdagen	19	15	6
Medlemsmøte	4	8	2
Studentkurs	48	68	52
Temakveld	2	0	0
Tillitsvalgte	26	26	21
Årsmøte	2	3	3
Totalt	**168**	**180**	**168**

Den samlede deltakelsen i 2025 var **6 188**, fordelt på **3 710** unike deltakere. Medlemsdeltakelsen utgjorde **5 651**, mens øvrige kursdeltakere utgjorde **537**. For perioden 2023–2025 var samlet deltakelse **21 363**, fordelt på **8 676** unike deltakere. De tre arrangementene med flest deltakere i 2025 var Jussens kvinner, Tariffkonferansen og Rettssikkerhetskonferansen.

Hovedstyret vurderer kurs- og konferansevirksomheten som en viktig del av Juristforbundets medlemstilbud. Arrangementene bidrar til faglig utvikling, nettverksbygging og synliggjøring av Juristforbundet overfor medlemmer og tillitsvalgte.

7.2.1 Tillitsvalgtsopplæringen

Tillitsvalgte er en sentral ressurs i Juristforbundets arbeid for medlemmene. Per 17. september 2026 hadde Juristforbundet 1 740 registrerte tillitsvalgtverv. Av disse var 493 organisasjonsverv og 1 246 virksomhetsverv. Ettersom enkelte innehar flere verv, utgjør dette totalt 1 452 unike tillitsvalgte.

Juristforbundets tillitsvalgtsopplæring gjennomføres gjennom flere ulike kurs- og opplæringstilbud. I tillegg til Juristforbundets sentrale kursportefølje arrangeres det kurs gjennom akademikersamarbeidet, samt etatsrettede OU-kurs innenfor statlig sektor.

Fordelt på arrangementskategori	2023	2024	2025	2026 (per 5/9)	
Akademikerkurs	1	21	16	10	
Andre arrangement				1	
Etatsrettede kurs	33	48	29	23	
Tillitsvalgt/samarbeid	24	24	19	16	
	58	**93**	**64**	**50**	**265**

Antallet gjennomførte kurs var særlig høyt i 2024, blant annet som følge av streiken i staten og det påfølgende behovet for opplæring og oppfølging av tillitsvalgte. Tallene for 2026 omfatter perioden frem til 5. september, men basert på planlagte kurs for resten av året forventes det en økning i både etatsrettede kurs og øvrige tillitsvalgtkurs sammenlignet med 2025. Samlet sett viser aktiviteten at etterspørselen etter opplæring blant tillitsvalgte fortsatt er høy.

Deltakelsen på kursene har vært relativt stabil gjennom perioden. Når man tar hensyn til at tallene for 2026 kun omfatter deler av året, er det grunn til å forvente at samlet deltakelse vil bli høyere enn i 2025, men lavere enn i 2024 og 2023. Samtidig må utviklingen ses i sammenheng med antall gjennomførte kurs, som har vært lavere i 2025 og 2026 enn i toppåret 2024.

Arrangementsår	Antall
2023	1785
2024	1917
2025	1590
2026	1122
Totalt antall deltakelser	**6414**

Mange tillitsvalgte deltar på flere kurs i løpet av året. Ser man på antall unike deltakere på tillitsvalgtsopplæring, var det registrert 1 122 deltakere per 5. september 2026. Ettersom tallene kun omfatter deler av året, er det grunn til å forvente at den samlede deltakelsen i 2026 vil bli høyere enn i 2025. Samtidig må utviklingen i deltakertall ses i sammenheng med hvor mange kurs som arrangeres det enkelte år. Hovedstyret vurderer tallene som et uttrykk for fortsatt stor interesse for tillitsvalgtopplæringen og et sterkt engasjement blant Juristforbundets tillitsvalgte. Den høye deltakelsen bidrar til å styrke kompetansen i tillitsvalgtapparatet og Juristforbundets evne til å ivareta medlemmenes interesser lokalt.

Unike deltakelser fordelt på kategori	2023	2024	2025	2026	
Akademikerkurs	1	125	108	71	
Andre arrangement				17	
Etatsrettede kurs	735	784	591	285	
Tillitsvalgt/samarbeid	1049	1008	891	749	
	1785	**1917**	**1590**	**1122**	**6414**

I tillegg til de sentrale tillitsvalgtopplæringene arrangerer seksjonene egne kurs og samlinger. Både JF-

Stat og JF-Privat gjennomfører årlige samlinger for topptillitsvalgte. Samlingene fungerer både som opplæringsarenaer og som viktige møteplasser for erfaringsutveksling og nettverksbygging mellom tillitsvalgte.

Hovedstyret vurderer tillitsvalgtsopplæringen som en viktig investering i Juristforbundets tillitsvalgtapparat. Kompetente tillitsvalgte er en forutsetning for å ivareta medlemmenes interesser lokalt og for å styrke Juristforbundets gjennomslagskraft i arbeidslivet.

7.2.2 Studiestart

Studiestart er en av Juristforbundets viktigste arenaer for kontakt med fremtidige medlemmer. Gjennom samarbeid mellom sekretariatet, Juristforbundet – Student og lokale tillitsvalgte er Juristforbundet til stede ved studiesteder over hele landet ved oppstart av hvert studieår.

I landsmøteperioden har arbeidet med studiestart vært en viktig del av oppfølgingen av målet om å rekruttere og beholde medlemmer. Aktivitetene har omfattet informasjonsmøter, stands, presentasjoner og lokale arrangementer, der studenter har fått informasjon om arbeidslivet som jurist, fagforeningens rolle og medlemsfordelene i Juristforbundet. Studentseksjonens lokalstyrer har hatt en sentral rolle i gjennomføringen ved de ulike studiestedene.

Hovedstyret vurderer studiestartarbeidet som en viktig investering i Juristforbundets fremtidige medlemsgrunnlag. Tidlig kontakt med studentene bidrar både til rekruttering, kunnskap om fagforeningens rolle og til å bygge engasjement for Juristforbundet som organisasjon. Den positive medlemsutviklingen blant studentmedlemmer i perioden understreker betydningen av et målrettet og langsiktig arbeid mot studentene.

7.3 60-årsmarkering

Juristforbundet feirer 60 år i 2026, noe som er markert gjennom bl.a. egne budskap, profileringsmateriell, jubileumsfilmer, malverk og taler ved diverse tilstelninger. Jubileet ble først markert på stiftelsesdagen 11. mai, men hovedmarkeringen er lagt til forbundets landsmøte i november.

7.4 Medlemsundersøkelser

Juristforbundet gjennomfører jevnlig medlemsundersøkelser, evalueringer og kartlegginger som gir et viktig kunnskapsgrunnlag for forbundets arbeid. Resultatene benyttes av hovedstyret i arbeidet med strategiske prioriteringer og politikkutvikling, av sekretariatet i utviklingen av medlemstilbud, interessepolitisk arbeid og rådgivning, og av tillitsvalgte i arbeidet med lønns- og arbeidsvilkår lokalt. Undersøkelsene bidrar til å synliggjøre medlemmenes erfaringer, behov og utfordringer, og styrker grunnlaget for beslutninger på alle nivåer i organisasjonen.

Initiativene kommer fra sekretariatet, seksjonene, foreningene, utvalgene, presidentskapet og hovedstyret. Nedenfor følger noen eksempler på undersøkelser som har vært gjennomført i landsmøteperioden.

Lønnsundersøkelsen gjennomføres årlig og er et sentralt arbeidsverktøy både for tillitsvalgte, hovedstyret og sekretariatet. Andre undersøkelser som har vært gjennomført i perioden, og som har gitt viktige bidrag til Juristforbundets arbeid, er undersøkelsen om arbeidstid blant advokatfullmektiger, undersøkelser om bruk av kunstig intelligens i staten og spørreundersøkelsen som ble gjennomført i forkant av politisk verksted.

7.4.1 Lønnsundersøkelsen

Lønnsundersøkelsene i perioden har hatt en deltagelse på 43 prosent i begge årene. Hovedresultatene for 2025 viste en samlet lønnsvekst for medlemmene på 5,6 prosent, med noe variasjon mellom sektorene. Medlemmer i privat sektor oppga høyest lønnsvekst med 5,8 prosent, mens oppgjørene i staten og kommunene landet på henholdsvis 5,5 prosent og 5,6 prosent.

7.4.2 Arbeidstid blant advokatfullmektiger

Etter medieomtale av krevende arbeidsforhold for advokatfullmektiger i større advokatfirmaer, gjennomførte Juristforbundet en undersøkelse blant egne advokatfullmektig-medlemmer. Undersøkelsen kartla blant annet arbeidstid, timeføring og muligheten til å avspasere.

Et av hovedfunnene var at flere oppga å føre timer på en annen dato enn de faktisk ble arbeidet, for å unngå at timeføringssystemet skulle vise for høy eller ulovlig arbeidsmengde.

Funnene ble blant annet omtalt i DN, Dagsnytt18 og NRK, og bidro til å løfte fram arbeidsbelastning, stress og registrering av arbeidstid som sentrale temaer i debatten.

7.4.3 Kunstig intelligens i staten

Juristforbundet har i perioden gjennomført to undersøkelser om bruk av kunstig intelligens i staten, én i 2025 og en oppfølger i 2026. Undersøkelsene kartlegger blant annet i hvilken grad jurister og virksomhetene de jobber i bruker KI, om de har fått opplæring og veiledning, og hvilke utfordringer de møter ved bruk av slike verktøy.

Resultatene viser at bruken av KI har økt betydelig på kort tid, og at flere virksomheter har fått på plass retningslinjer. Samtidig viser undersøkelsene at opplæringen fortsatt ikke oppleves som tilstrekkelig for alle.

Et aktuelt funn er at over halvparten av medlemmene som jobber med saksbehandling, har erfart at publikum bruker KI i henvendelser til dem. Flere peker på at dette kan gi mer omfattende dokumenthåndtering og utfordringer knyttet til kildekritikk. Funnene gir dermed et viktig grunnlag for videre arbeid med kompetanse, veiledning og rammer for KI-bruk i offentlig sektor.

Resultatene fra denne undersøkelsen dannet også grunnlag for Juristforbundet Tech Forums debatt under Arendalsuka 2026 som de holdt sammen med Tekna. Tema for debatten var kunstig intelligens og rettssikkerhet.

7.4.4 Politisk verksted

I forkant av politisk verksted ble det gjennomført en spørreundersøkelse blant tillitsvalgte. Resultatene ble brukt som grunnlag for diskusjonene og bidro til å forankre prioriteringene i deltakernes vurderinger.

Svarene viser at lønns- og arbeidsvilkår for jurister var den klart viktigste prioriteringen, valgt av 90 prosent. Mange pekte også på behovet for å synliggjøre juridisk kompetanse i virksomhetene, samt sikre tydeligere stillingskoder og arbeidstitler for jurister.

Blant de politiske områdene skilte synliggjøring av juridisk kompetanse i samfunnet seg ut som viktigst, med 71 prosent. Vern av rettsstaten og domstolenes uavhengighet, beredskap og rettsstatens rolle i kriser og juridisk involvering i digitalisering og KI ble også høyt prioritert.

Samlet peker forundersøkelsen på et tydelig behov for å kombinere arbeid for gode lønns- og arbeidsvilkår med en sterkere synliggjøring av juristenes rolle i virksomheter og samfunn.

Svarene fra undersøkelsen dannet grunnlag for diskusjonene på politisk verksted, men de har også vært et viktig grunnlag for arbeidet med Juristforbundets politiske plattform som legges frem på landsmøtet.

7.5 Kommuneprosjektet

Kommuneprosjektet er Juristforbundet – Kommunes interessepolitiske hovedsatsing og har som mål å styrke innbyggernes rettssikkerhet gjennom økt juridisk kompetanse i kommunene. Prosjektet arbeider for at alle kommuner skal ha ansatte jurister eller tilgang til juridisk kompetanse gjennom interkommunalt samarbeid. Prosjektet bygger på at juridisk kompetanse bidrar til bedre saksbehandling, færre feil og omgjøringer, og styrker kvaliteten i kommunale beslutninger.

I landsmøteperioden har kommuneprosjektet kombinert kunnskapsinnhenting, politisk påvirkningsarbeid og medlemsaktiviteter. Prosjektet har hatt møter med relevante samarbeidspartnere, avgitt høringsuttalelser i sentrale lov- og utredningsprosesser, gjennomført medlemsmøter over hele landet og arbeidet for å synliggjøre betydningen av juridisk kompetanse i kommunal sektor. Arbeidet har bidratt til å etablere et kunnskapsgrunnlag og styrket Juristforbundets rolle som en tydelig stemme i spørsmål som gjelder rettssikkerhet og juridisk kompetanse i kommunene.

Prosjektet har også utviklet en verktøykasse med argumentasjon, undersøkelser, presentasjoner og annet materiell som tillitsvalgte og medlemmer kan bruke i lokalt påvirkningsarbeid. Målet er å bidra til økt bevissthet om hvilken betydning juridisk kompetanse har for innbyggernes rettssikkerhet og kvaliteten i kommunal forvaltning.

8 Et sterkere Juristforbund for medlemmer, tillitsvalgte og samfunn

De siste årene har Juristforbundet fått en tydelig retning gjennom JF2030 og landsmøtets vedtatte mål. Ambisjonene om medlemsvekst, sterkere støtte til tillitsvalgte, økt politisk gjennomslag og et mer synlig Juristforbund stiller også krav til organisasjonens evne til å prioritere, samarbeide og gjennomføre.

Det siste året har derfor vært preget av målrettet utviklingsarbeid i sekretariatet. Arbeidet har omfattet organisering, ledelse, arbeidsprosesser og digital utvikling, med mål om å styrke Juristforbundets evne til å støtte medlemmer og tillitsvalgte, gjennomføre vedtatte prioriteringer og videreutvikle forbundet som fagforening, profesjonsorganisasjon og samfunnsaktør.

Samtidig har arbeidet med ny politisk og organisatorisk plattform bidratt til å tydeliggjøre både hvilke samfunnsmål Juristforbundet skal arbeide for, dessuten hvilke organisatoriske forutsetninger som må være på plass for å lykkes. Disse dokumentene bygger videre på retningen i JF2030 og danner et viktig grunnlag for arbeidet i neste landsmøteperiode.

Utviklingsarbeidet fortsetter. Ambisjonen er å videreutvikle et samlet, tydelig og relevant Juristforbund med sterk medlemsforankring, kompetente tillitsvalgte og evne til å skape resultater for medlemmene, juristprofesjonen og samfunnet.

8.1 Endringer i ledelsen

Det har vært flere endringer i sekretariatets ledelse i landsmøteperioden. Ny generalsekretær tiltrådte 1. august 2025, ny forhandlingssjef 1. juni 2026 og ny leder for den nyopprettede avdelingen for kurs og arrangementer 1. september 2026. Frem til de faste lederne tiltrådte, hadde avdelingen for kurs og arrangementer og den nye avdelingen for medlemsservice, markedsføring og digitalisering en interimleder.

Parallelt har det vært arbeidet med å utvikle ledergruppen som et felles lederteam for hele Juristforbundet. Målet har vært sterkere samordning, tydeligere prioriteringer og et større fokus på Juristforbundets samlede mål på tvers av avdelinger.

8.2 Omorganisering

I landsmøteperioden har sekretariatet vært gjennom en omorganisering. Noen avdelinger har blitt slått sammen, og det har blitt opprettet noen nye avdelinger. Dagens avdelingsstruktur består av:

- Arbeidsliv
- Kurs og arrangementer
- Medlemsservice, markedsføring og digitalisering
- Politikk og kommunikasjon
- Økonomi og HR
- Generalsekretærens stab

Omorganiseringen av sekretariatet ble gjennomført for å møte mer komplekse oppgaver og økte forventninger til leveranser. Formålet var å gi tydeligere ansvarslinjer, bedre prioritering av ressurser og mer samspill på tvers av sekretariatet. Den nye strukturen ble utviklet på funksjonsnivå med vekt på styrbarhet, prioritering og leveransekraft, og hadde oppstart 1. juni 2026.

Organiseringen skal understøtte Juristforbundets leveranser og roller som fagforening og medlemsorganisasjon, profesjonsorganisasjon og samfunnsaktør. Det innebærer tydelige funksjoner, klarere fullmakter og arbeidsprosesser som gjør forbundet mer relevant, effektivt og tilgjengelig for medlemmer, tillitsvalgte og samarbeidspartnere.

Hensikten med omorganiseringen har vært å organisere sekretariatet etter funksjon og hvilke arbeidsoppgaver som hører sammen. Målet var å minimere sårbarhet, og styrke prioriteringer og leveransekraft. Det har også vært et ønske å oppnå tydeligere ledelse.

Omorganiseringen skal også legge til rette for mer samarbeid på tvers, redusere sårbarhet knyttet til enkeltpersoner og styrke organisasjonens evne til å gjennomføre vedtatte prioriteringer.

Hovedstyret vurderer at omorganiseringen har gitt et bedre grunnlag for samarbeid, prioritering og gjennomføringsevne på tvers av sekretariatet. Samtidig er den nye organiseringen fortsatt relativt ny, og det vil være viktig å følge utviklingen og evaluere effekten i kommende periode.

8.3 Medbestemmelse og tillitsvalgtsapparat

Fra august 2025 gikk Juristforbundets sekretariat fra å ha et felles SAMU (tillitsvalgte og AMU) til å rendyrke rollene som tillitsvalgte og AMU.

8.3.1 Tillitsvalgte og medbestemmelse

Juristforbundet har i landsmøteperioden lagt vekt på et tett samarbeid med de tillitsvalgte i sekretariatet. Det er gjennomført jevnlige møter mellom arbeidsgiver og tillitsvalgte, der temaer som omorganisering, arbeidsformer, hjemmekontorordning, lønnsoppgjør og andre forhold av betydning for de ansatte har vært behandlet. Tillitsvalgte har også vært involvert i rekrutterings- og ansettelsesprosesser utover det avtaleverket legger opp til.

I perioden er det gjennomført lønnsforhandlinger og drøftelser mellom arbeidsgiver og tillitsvalgte. Partene har hatt en konstruktiv og løsningsorientert dialog, og medbestemmelse har vært et viktig prinsipp i utviklingsarbeidet i sekretariatet.

8.3.2 Arbeidsmiljøutvalget (AMU)

Arbeidsmiljøutvalget (AMU) har vært en viktig arena for samarbeid mellom arbeidsgiver- og arbeidstakersiden i perioden. Utvalget har behandlet saker knyttet til arbeidsmiljø, sykefravær, arbeidsmiljøundersøkelser, omorganisering, kontorplassering, onboarding av nyansatte, verneombudsordningen og ulike tiltak for å styrke arbeidsmiljøet i sekretariatet.

AMU har også fulgt utviklingen i sykefraværet og vært involvert i drøftinger om forebygging, tilrettelegging og arbeidsmiljøtiltak. Arbeidet har bidratt til å sikre medvirkning, informasjonsdeling og oppfølging av arbeidsmiljøspørsmål gjennom en periode preget av organisatoriske endringer og høy aktivitet.

8.4 Arbeidsmiljø

Arbeidsmiljøet i sekretariatet har også vært prioritert i perioden. Det er avholdt to personalsamlinger der samspillsregler for sekretariatet var et sentralt tema på begge.

Det har også vært arbeidet systematisk med medarbeiderskap, samhandling og psykologisk trygghet i sekretariatet. Målet har vært å styrke samarbeid på tvers, tydeliggjøre felles ansvar for arbeidsmiljøet og utvikle en kultur som understøtter Juristforbundets mål om å være ett samlet forbund.

I fellesmøtene, som holdes annenhver uke, har medarbeiderskap, arbeidsmiljø og psykologisk trygghet vært jevnlige temaer. Det er også innført faste innslag som skal bidra til at de ansatte blir bedre kjent med hverandre, utvikle forståelse og respekt for hverandre som mennesker slik at vi skal ha mer rom for hverandre som kolleger. Hvert fellesmøte avsluttes med at en ansatt legger frem et kunstverk som betyr noe spesielt for dem og hvorfor.

Det er også etablert en frivillig, felles frokostkaffe i tillegg til den eksisterende fredagskaffen. Lokalene i tredje etasje er oppgradert med vekt på sosiale soner og et trivelig arbeidsmiljø.

Det gjennomføres en arbeidsmiljøundersøkelse høsten 2026. Den vil danne grunnlaget for et systematisk arbeid fremover, både i forhold til andre sammenlignbare virksomheter og utviklingen i Juristforbundets sekretariat.

Hovedstyret vurderer et godt arbeidsmiljø som en viktig forutsetning for å kunne levere høy kvalitet til medlemmer og tillitsvalgte. Tiltakene i perioden har hatt som mål å styrke samhandling, trivsel og organisasjonskultur i sekretariatet.

8.5 Sykefravær

Sykefraværet i sekretariatet var høyt i første kvartal 2026, med et samlet fravær på om lag 12 prosent i februar og mars. Gjennom våren og sommeren ble sykefraværet gradvis redusert, og per 19. august var samlet sykefravær om lag 5,5 prosent. Nedgangen skyldes særlig en betydelig reduksjon i korttidsfraværet, mens langtidsfravær fortsatt utgjør den største delen av fraværet. Utviklingen vurderes som positiv, men arbeidet med arbeidsmiljø, tilrettelegging og sykefraværsoppfølging vil fortsatt være prioritert.

8.6 Miljø- og bærekraftarbeid

Juristforbundet er sertifisert som Miljøfyrtårn og gjennomførte i perioden årlig oppfølgingsrevisjon uten at det ble gitt anbefalinger eller avvik som krevde oppfølging.

I landsmøteperioden har forbundet arbeidet med mål knyttet til avfallsreduksjon, redusert reisevirksomhet, arbeidsmiljø og sykefravær. Gjennom tiltak i kantinedriften er matsvinnet redusert, blant annet ved bedre tilpasning av produksjonen og økt bruk av overskuddsmat. Dette har bidratt til en reduksjon i avfallsmengdene.

Forbundet arbeider løpende med å redusere klimaavtrykket fra reisevirksomheten gjennom bevisste vurderinger av reisebehov, bruk av digitale møter der dette er hensiktsmessig og mulighet for tog som alternativ ved tjenestereiser. De samlede CO_2-utslippene fra reisevirksomheten var 7,9 prosent lavere i 2026 enn i 2025. Hovedstyret mener det er viktig å legge til rette for bærekraftige reisevalg, samtidig som reiseaktiviteten må understøtte forbundets virksomhet og målsettinger.

Hovedstyret vurderer Miljøfyrtårnarbeidet som et viktig bidrag til å sikre at Juristforbundet tar ansvar for miljø, arbeidsmiljø og bærekraft i egen virksomhet. Arbeidet vil videreføres og videreutvikles i kommende landsmøteperiode.

9 Økonomi

Landsmøtet vedtok en økonomisk ramme for landsmøteperioden 2025–2026 med et samlet overskudd på 2,0 millioner kroner. Regnskapet for 2025 viste et overskudd på 13,8 millioner kroner, inkludert 4,0 millioner kroner i utbytte fra Juristenes Hus. Prognosen for 2026 tilsier et overskudd på 2,4 millioner kroner. Samlet forventes dermed et overskudd på 16,2 millioner kroner for landsmøteperioden, som er 14,2 millioner kroner høyere enn den vedtatte rammen.

Juristforbundet har en solid økonomisk stilling, og likviditeten er styrket gjennom landsmøteperioden. Per september 2026 utgjorde bankbeholdningen om lag 25 millioner kroner, en økning på 11 millioner kroner sammenlignet med samme tidspunkt i 2025. Dette gir et godt grunnlag for å ivareta forbundets løpende drift og forpliktelser.

Revidert og fastsatt regnskap 2024 og 2025

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Med hjemmel i Juristforbundets vedtekter § 3-2-3 skal landsmøtet behandle revidert og fastsatt regnskap for de to foregående årene med årsberetning etter regnskapslovens bestemmelser, samt rapport fra kontrollkomitéen.

Vedlagte dokument utgjør:

- Godkjent årsregnskap 2024, inkl. styrets beretning
- Revisors beretning 2024
- Kontrollkomitéens godkjenning 2024
- Godkjent årsregnskap 2025, inkl. styrets beretning
- Revisors beretning 2025
- Kontrollkomitéens godkjenning 2025
- Kontrollkomitéens rapport

Hovedstyret vurderer at de forelagte dokumentene tilfredsstiller kravene i vedtektene.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Landsmøtet tar til etterretning regnskapene for de to foregående årene med årsberetning etter regnskapslovens bestemmelser, samt rapport fra kontrollkomitéen.

Forslag til protokolltekst:

Regnskapene for de to foregående årene med årsberetning etter regnskapslovens bestemmelser, samt rapport fra kontrollkomitéen, ble tatt til etterretning.

PROTOKOLL

Den 7. juli 2025 ble det avholdt digitalt møte i Kontrollkomitéen for Norges Juristforbund fulgt opp i etterkant av epostutveksling knyttet til godkjennelse av regnskap for 2024.

Til stede 7. juli:
Erik Warberg (leder)
Katrine Bratteberg
Frank Grønås
Malin Bye Sørensen
Marit Bjørånesset Frogner

Forfall 7. juli:
Lars Marius Heggberget
Fredrik Wold

Kontrollkomitéen var dermed fulltallig.

Til behandling forelå:
Godkjenning av Norges Juristforbunds regnskap for 2024. Kontrollkomitéen har fått oversendt forbundets regnskap for 2024 med årsoppgjørs-disposisjoner, fastsatt av hovedstyret 11. juni 2025 og revidert av revisor.

Regnskapet ble i samsvar med Instruks for kontrollkomiteen punkt 2-1 gjennomgått og drøftet den 7. juli. Komiteen bemerker at det fortsatt er nødvendig å bedre balansen mellom utgifter og inntekter, gitt underskuddet i 2024 på kr. – 10.694.960, -. For øvrig vises det til Kontrollkomiteens rapport til Landsmøtet i 2024 knyttet til overordnet økonimikontroll. Gitt nødvendige avklaringer som måtte finne sted i etterkant av møtet 7. juli, er denne rapport godkjent pr epost bekreftelse fra de respektive medlemmer av Kontrollkomiteen.

Kontrollkomiteen har truffet slikt enstemmig vedtak:

Norges Juristforbunds regnskap for 2024 godkjennes.

Oslo, 15. juli 2024
For Kontrollkomitéen

Erik Warberg/leder (dig.sign.)

Til landsmøtet i
Norges Juristforbund

UAVHENGIG REVISORS BERETNING FOR ÅR 2024

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Norges Juristforbund som viser et negativt aktivitetsresultat i forbundsregnskapet på kr. 10 694 960 og et negativt aktivitetsresultat i konsernregnskapet på kr. 7 464 440.

Årsregnskap som består av:

- forbundsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2024, aktivitetsregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2024, aktivitetsregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir forbundsregnskapet et rettvisende bilde av forbundets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og
- gir konsernregnskapet et rettvisende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2024 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under "Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet". Vi er uavhengige av forbundet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Dette dokumentet er signert med PAdES-formatet (PDF Advanced Electronic Signatures) av Signicat. Dette sikrer dokumentet og dets vedlegg mot endringer etter signering.

Verifisert av
SIGNICAT
27.06.2025

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til forbundets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutninger som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av forbundets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om forbundets og konsernets evne til fortsatt drift.

Dette dokumentet er signert med PAdES-formatet (PDF Advanced Electronic Signatures) av Signicat. Dette sikrer dokumentet og dets vedlegg mot endringer etter signering.

Verifisert av SIGNICAT 27.06.2025

Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at forbundet og konsernet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi har eneansvar for vår konklusjon om konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i internkontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Oslo, 27. juni 2025
Alpha Revisjon AS

_____
Bjørn Kristian Kallasten
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Dette dokumentet er signert med PAdES-formatet (PDF Advanced Electronic Signatures) av Signicat. Dette sikrer dokumentet og dets vedlegg mot endringer etter signering.

Verifisert av
SIGNICAT
27.06.2025

Elektronisk signatur

Signert av

Kallasten, Bjørn Kristian

(Identitet bekreftet med BankID (NO))

Dato og tid *(UTC+01:00) Central European Time (Berlin) (DD.MM.YYYY HH:MM:SS)*

27.06.2025 15:58:36

Signaturmetode

BankID (NO)

JURIST
FORBUNDET

ÅRSREGNSKAP
2024

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

AKTIVITETSREGNSKAP

(alle tall i hele NOK)

ANSKAFFEDE MIDLER	Note	2023	2024
Medlemsinntekter	1	94 171 545	99 480 340
Offentlige tilskudd (OU-midler)	23	22 720 418	24 186 587
Annonseinntekter		1 014 995	460 367
Kurs- og konferanseinntekter		1 101 237	1 205 746
Andre inntekter		4 588 146	3 921 298
Sum anskaffede midler	2	**123 596 341**	**129 254 338**
Netto finansposter		**25 124**	**-449 869**
Sum inntekter	2	**123 621 464**	**128 804 469**
Kostnader til anskaffelse av midler	3	**8 120 748**	**11 856 382**
KOSTNADER TIL FORBUNDETS FORMÅL	4, 5, 6		
Lønns- og arbeidsvilkår		9 470 011	14 704 527
Advokattjenester til medlemmer		9 166 390	10 969 368
Retts- og samfunnspolitisk arbeid		19 226 162	16 192 089
Øvrige medlemstilbud		906 826	1 111 661
Kommunikasjon med medlemmer		13 324 110	13 819 942
Etter- og videreutdanning av medlemmer		4 383 663	2 519 338
Opplæring av tillitsvalgte		24 791 256	25 819 603
Aktiviteter i seksjoner og foreninger		19 748 005	20 583 840
Sum kostnader til forbundets formål	2, 7	**101 016 424**	**105 720 368**
Drift av seksjoner og foreninger		4 683 024	4 552 510
Administrasjonskostnader		16 476 748	17 370 169
Sum administrasjonskostnader	2, 4, 6	**21 159 772**	**21 922 680**
Sum kostnader		**130 296 944**	**139 499 430**
Årets aktivitetsresultat		**-6 675 479**	**-10 694 960**

DISPONERING AV RESULTAT			
Formålskapital for seksjonene		-1 226 358	343 670
Formålskapital for foreningene		-221 010	-52 878
Overført annen formålskapital		-5 228 111	-10 985 752
Sum overføringer	**11**	**-6 675 479**	**-10 694 960**

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

BALANSE

(alle tall i hele NOK)

EIENDELER	Note	2023	2024
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Inventar		33 110	-
Kontormaskiner		258 000	232 200
Sum varige driftsmidler	8	291 110	232 200
Finansielle anleggsmidler			
Aksjer i Juristenes Hus AS		52 067 988	52 067 988
Lån til Juristenes Hus AS		-	-
Midler til garantiforpliktelser		2 053 092	2 079 474
Sum finansielle anleggsmidler	8	54 121 080	54 147 462
Sum anleggsmidler		**54 412 190**	**54 379 662**
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		429 926	676 900
Andre fordringer		14 963 196	16 425 446
Forskuddsbetalte kostnader		4 185 406	3 735 723
Sum fordringer	9	19 578 528	20 838 069
Bankinnskudd, kontanter og lignende	10	8 524 230	6 139 016
Sum omløpsmidler		**28 102 758**	**26 977 084**
Sum eiendeler		**82 514 948**	**81 356 746**

BALANSE

(alle tall i hele NOK)

FORMÅLSKAPITAL OG GJELD	Note	2023	2024
Formålskapital			
Formålskapital med restriksjoner			
Fond for sikringsmidler i tilfelle streik		15 000 000	15 000 000
Fond for juridisk bistand		7 500 000	7 500 000
IKT-/inventar-/vedlikeholdsfond		-	-
Formålskapital Seksjoner og foreninger		1 793 638	2 084 430
Sum formålskapital med restriksjoner	11	24 293 638	24 584 430
Fri formålskapital			
Annen formålskapital		39 394 813	27 981 758
Sum fri formålskapital	11	39 394 813	27 981 758
Sum formålskapital		**63 688 451**	**52 566 188**
Gjeld			
Avsetninger			
Pensjonsforpliktelse	12	4 732 956	1 812 422
Sum avsetninger		4 732 956	1 812 422
Langsiktig gjeld			
Lån fra kredittinstitusjon	8	-	8 000 000
Sum langsiktig gjeld		-	8 000 000
Kortsiktig gjeld			
Leverandører		5 080 588	8 643 139
Skyldige offentlige avgifter		4 106 979	4 321 637
Skyldige feriepenger		4 593 463	4 998 469
Annen kortsiktig gjeld	14	312 510	1 014 891
Sum kortsiktig gjeld		14 093 541	18 978 136
Sum gjeld	**13**	**18 826 497**	**28 790 558**
Sum formålskapital og gjeld		**82 514 948**	**81 356 746**

Oslo, 11. juni 2025

Sverre J.W. Bromander
President/Generalsekretær

Benedicte Gram-Knutsen
Visepresident

Anders Schrøder Amundsen
Styremedlem

Rannveig Sørskaar
Styremedlem

Torbjørn Saggau Holm
Styremedlem

Kay André Brudvik Haugen
Styremedlem

Anne-Kristine Roland
Styremedlem

Ina Annett Grunnvåg
Styremedlem

Jon Ole Bjørklund Whist
Styremedlem

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

Årsberetning 2024

Virksomhetens art
Norges Juristforbund er en interesse- og arbeidstakerorganisasjon for ca. 24 000 jurister og juridiske studenter. Forbundet er tilsluttet hovedorganisasjonen Akademikerne og holder til i Oslo.

Rettvisende oversikt over utvikling og resultat
Styret mener at årsregnskapet gir et rettvisende bilde av forbundets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat. Norges Juristforbund har hatt inntekter på kr 128,8mNOK, tilsvarende en økning på kr 5,2mNOK (+4,2%) fra 2023. Dette skyldes i hovedsak økte medlemsinntekter kr +5,3mNOK og offentlige tilskudd (OU) kr +1,5mNOK. Andre inntekter er redusert med kr. -1,1mNOK, hovedsakelig fra reduserte annonseinntekter og utleieie av konsulenter. Det var 23750 medlemmer pr 31.12.24, en oppgang på 832 medlemmer (+3,6%). Årets resultat er negativt med kr 10 694 960,-, hvilket er en reduksjon på kr 4,0mNOK fra 2023, hovedsakelig fra kostnader relatert til streik 2024 kr. 4,8mNOK. Resultatgraden er -8,3% tilsvarende en reduksjon på 2,9%-poeng fra 2023.

Arbeidskapitalen, omløpsmidler minus kortsiktig gjeld, har gått ned fra kr 14,0mNOK (2023) til kr 8,0mNOK (2024). Likviditetsgrad 1, omløpsmidler/kortsiktig gjeld, er tilsvarende redusert fra 2,0 (2023) til 1,4 (2024), og er nå på nivå under norm for god likviditet (2,0).

Konsernet viser for 2024 inntekter på kr. 133,9mNOK med et årsresultat på kr. -7,5mNOK tilsvarende en resultatgrad på -5,6%. Arbeidskapitalen er 12,5mNOK med likviditetsgrad 1 på 1,6.

Forsknings- og utviklingsaktiviteter
Det er ikke gjennomført noen forsknings- og utviklingsaktiviteter 2024.

Fortsatt drift
Hovedstyret bekrefter at årsregnskapet for 2024 er satt opp under forutsetning for fortsatt drift. Forbundet har solid formålskapital og god likviditet.

Arbeidsmiljø
Sykefraværet i Norges Juristforbund var 7,0% 2024 (konsern 7,0%) vs 3,3% 2023 (konsernet 3,3%). 5,7% av fraværet 2024 var relatert til langtidsfravær og 1,3% var relatert til korttidsfravær. Det synes å være utfordringer ved arbeidsmiljøet i Juristforbundet. Dette er Hovedstyret bekymret for, og tar på stort alvor. Det er derfor gjennomført kvantiativ arbeidsmiljøundersøkelse i 2024. Styret har iverksatt tiltak basert på undersøkelsen.

Det avholdes årlige medarbeidersamtaler med nærmeste leder, og de ansatte har tilbud om årlig helsesjekk hos bedriftshelsetjenesten. Samarbeidsutvalget (SAMU) har hatt 28 møter i 2024 hvorav fem var ekstraordinært. Det har i perioden ikke vært noen ulykker som er arbeidsrelatert.

Styre- og ledelsesansvar
Det er tegnet forsikring for styrets medlemmer og daglig leder for deres mulige ansvar overfor foretaket og tredjepersoner og dekker skader opp til 10mNOK.

Ytre miljø
Norges Juristforbund forurenser ikke det ytre miljø. Forbundet er Miljøfyrtårnsertifisert.

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

Fremtidig utvikling
Norges Juristforbund ser positivt på den fremtidige økonomiske utviklingen, men ser samtidig at de økonomiske resultatene de siste årene ikke er bærekraftig over tid. Hovedstyret innstilte derfor overfor Landsmøtet 2024 på å øke kontingenten, hvilket Landsmøtet var enig i og vedtok. Dette forventes å forbedre den økonomiske situasjonen i forbundet. Forbundet har relativt lav finansiell risiko og er marginalt eksponert i forhold til markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko. Tilsvarende gjelder for konsernet.

Likestilling og diskriminering
Norges Juristforbund hadde ved årets utgang 45 fast ansatte og 3 vikarer. 32 ansatte er kvinner og 16 er menn. Av disse er 5 deltidsansatte, alle kvinner. Hovedstyret består av 5 menn og 4 kvinner. Hovedstyret har ut fra vurdering av antall ansatte og stillingskategorier ikke funnet det nødvendig å iverksette spesielle tiltak med hensyn til likestilling. Når det gjelder diskriminering, har hovedstyret heller ikke funnet det nødvendig å iverksette noen spesielle tiltak.

Konsernet hadde ved årets utgang 45 fast ansatte og 3 vikarer hvorav 32 kvinner og 16 menn. Av disse er 5 deltidsansatte, alle kvinner.

Aktsomhetsvurdering
Forbundet har utført aktsomhetsvurderinger i tråd med åpenhetsloven og utarbeidet en rapport vedrørende dette. Rapporten er tilgjengelig på forbundets hjemmesider.

Årsoppgjørsdisposisjon
Styret foreslår at årets underskudd kr 10 694 960,- disponeres på følgende måte:
Overføring fra formålskapital politijuristene kr 86 135,-, til formålskapital skatteetatens juristforening 33 257,-, overfører til formålskapital seksjonene kr 343 670,- og overføring fra annen formålskapital kr 10 985 752,-.

For konsernet foreslår styret at underskudd kr 7 464 440,- disponeres på følgende måte:
Overføring fra formålskapital politijuristene kr 86 135,-, til formålskapital skatteetatens juristforening 33 257,-, overfører til formålskapital seksjonene kr 343 670,- og overføring fra annen formålskapital kr 7 755

Oslo, 11. juni 2025

Sverre J.W. Bromander
President/Generalsekretær

Benedicte Gram-Knutsen
Visepresident

Anders Schrøder Amundsen
Styremedlem

Rannveig Sørskaar
Styremedlem

Torbjørn Saggau Holm
Styremedlem

Kay André Brudvik Haugen
Styremedlem

Anne-Kristine Roland
Styremedlem

Ina Annett Grunnvåg
Styremedlem

Jon Ole Bjørklund Whist
Styremedlem

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

Kontantstrømsanalyse

(alle tall i hele NOK)

Kontantstrømsanalyse	**2023**	**2024**
Kontantstrømmer fra formåls aktiviteter		
Årets aktivitetsresultat	-6 675 479	-10 694 960
Ordinære avskrivninger	49 665	58 910
Endring Pensjonsavsetning	1 535 543	-2 920 534
Endring kundefordringer	1 421 469	-246 974
Endring leverandørgjeld	-2 158 888	3 562 551
Endring i andre tidsavgrensningsposter	-7 416 222	-203 080
Netto kontantstrøm fra formåls aktiviteter	**-13 243 912**	**-10 444 087**
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Investeringer i varige driftsmidler	-258 000	0
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	**-258 000**	**0**
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Endring fondsplasseringer	22 942	-26 382
Endring lån	10 087 413	8 085 255
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	**10 110 355**	**8 058 873**
Netto endring i kontanter og bankinnskudd	**-3 391 557**	**-2 385 214**
Kontanter og bankinnskudd pr. 01.01	11 915 787	8 524 230
Kontanter og bankinnskudd pr. 31.12	**8 524 230**	**6 139 016**
Likviditetsreserve 31.12	**8 524 230**	**6 139 016**

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

AKTIVITETSREGNSKAP - KONSERN

(alle tall i hele NOK)

ANSKAFFEDE MIDLER	Note	2023	2024
Medlemsinntekter	1	94 171 545	99 480 340
Offentlige tilskudd (OU-midler)	23	22 720 418	24 186 587
Annonseinntekter		1 014 995	460 367
Kurs- og konferanseinntekter		1 101 237	1 205 746
Andre inntekter	1	9 665 061	8 757 634
Sum anskaffede midler	2	**128 673 256**	**134 090 674**
Netto finansposter		**-164 837**	**-227 597**
Sum inntekter	2	**128 508 418**	**133 863 077**
Kostnader til anskaffelse av midler	3	**8 095 652**	**11 731 606**
KOSTNADER TIL FORBUNDETS FORMÅL	4, 5, 6		
Lønns- og arbeidsvilkår		9 442 619	14 615 265
Advokattjenester til medlemmer		9 136 828	10 853 662
Retts- og samfunnspolitisk arbeid		19 194 136	16 095 687
Øvrige medlemstilbud		906 826	1 111 661
Kommunikasjon med medlemmer		13 278 652	13 656 023
Etter- og videreutdanning av medlemmer		4 371 193	2 494 052
Opplæring av tillitsvalgte		24 767 077	25 723 220
Aktiviteter i seksjoner og foreninger		19 729 164	20 512 474
Sum kostnader til forbundets formål	2, 7	**100 826 495**	**105 062 043**
Drift i seksjoner og foreninger		4 664 183	4 481 145
Administrasjonskostnader		18 347 041	19 141 545
Sum administrasjonskostnader	2, 4, 6	**23 011 224**	**23 622 690**
Sum kostnader		**131 933 372**	**140 416 339**
Årets aktivitetsresultat		**-3 424 953**	**-6 553 261**
Skattekostnad på ordinært resultat	24	716 139	911 179
Årsresultat		**-4 141 092**	**-7 464 440**
DISPONERING AV RESULTAT			
Formålskapital for seksjonene		-1 226 358	343 670
Formålskapital for foreningene		-221 010	-52 878
Overført annen formålskapital		-2 693 724	-7 755 232
Sum overføringer	**11**	**-4 141 092**	**-7 464 440**

BALANSE - KONSERN

(alle tall i hele NOK)

EIENDELER	Note	2023	2024
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Tomter		14 307 692	14 307 692
Bygninger inkl. merverdi		52 367 843	50 797 667
Inventar		33 110	-
Kontormaskiner		258 000	232 200
Sum varige driftsmidler	8	66 966 645	65 337 559
Finansielle anleggsmidler			
Aksjer i Kristian Augustkvartalet drift		20 000	20 000
Midler til garantiforpliktelser		2 053 092	2 079 474
Sum finansielle anleggsmidler	8	2 073 092	2 099 474
Sum anleggsmidler		**69 039 737**	**67 437 033**
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		1 802 090	1 995 805
Andre fordringer		15 089 249	16 611 155
Forskuddsbetalte kostnader		2 533 485	1 784 199
Sum fordringer	9	19 424 824	20 391 159
Bankinnskudd, kontanter og lignende	10	11 710 508	12 646 159
Sum omløpsmidler		**31 135 332**	**33 037 317**
Sum eiendeler		**100 175 069**	**100 474 350**

BALANSE - KONSERN

(alle tall i hele NOK)

FORMÅLSKAPITAL OG GJELD	Note	2023	2024
Formålskapital			
Formålskapital med restriksjoner			
Fond for sikringsmidler i tilfelle streik		15 000 000	15 000 000
Fond for juridisk bistand		7 500 000	7 500 000
Formålskapital seksjoner og foreninger		1 793 638	2 084 430
Sum formålskapital med restriksjoner	11	24 293 638	24 584 430
Fri formålskapital			
Annen formålskapital		43 437 252	35 254 718
Sum fri formålskapital	11	43 437 252	35 254 718
Sum formålskapital		**67 730 890**	**59 839 148**
Gjeld			
Avsetninger			
Pensjonsforpliktelse	12	4 732 956	1 812 422
Utsatt skatt	24	10 789 405	10 295 924
Sum avsetninger		15 522 361	12 108 346
Langsiktig gjeld			
Lån fra kredittinstitusjon	8	-	8 000 000
Sum langsiktig gjeld		-	8 000 000
Kortsiktig gjeld			
Leverandører		5 354 466	7 186 144
Skyldige offentlige avgifter		4 153 400	4 369 446
Skyldige feriepenger		4 593 463	4 998 469
Betalbar skatt	24	1 248 590	1 404 660
Annen kortsiktig gjeld	14	1 571 898	2 568 137
Sum kortsiktig gjeld		16 921 818	20 526 856
Sum gjeld	**13**	**32 444 179**	**32 635 202**
Sum formålskapital og gjeld		**100 175 069**	**100 474 350**

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

KONTANSTRØMSANALYSE - KONSERN

(alle tall i hele NOK)

Kontantstrømsanalyse	**2023**	**2024**
Kontantstrømmer fra formåls aktiviteter		
Årets aktivitetsresultat	-3 424 953	-6 553 261
Betalbar skatt	-863 702	-1 248 590
Ordinære avskrivninger	3 213 085	3 116 240
Endring Pensjonsavsetning	1 535 543	-2 920 534
Endring kundefordringer	1 338 594	-193 715
Endring leverandørgjeld	-2 135 319	1 831 678
Endring i andre tidsavgrensningsposter	-3 100 446	332 114
Netto kontantstrøm fra formålsaktiviteter	**-3 437 199**	**-5 636 069**
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Investeringer i varige driftsmidler	-1 314 250	-1 487 154
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	**-1 314 250**	**-1 487 154**
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Endring fondsplasseringer	22 942	-26 382
Endring utlån	87 413	8 085 255
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	**110 355**	**8 058 873**
Netto endring i kontanter og bankinnskudd	**-4 641 093**	**935 650**
Kontanter og bankinnskudd pr. 01.01	16 351 601	11 710 508
Kontanter og bankinnskudd pr. 31.12	**11 710 508**	**12 646 158**

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet består av aktivitetsregnskap, balanse og noteopplysninger, og er avlagt i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Alle tall i regnskapet og notene er oppgitt i hele kroner hvis ikke annet er angitt. Aktivitetsregnskapet for 2024 er satt opp med sammenligningstall fra 2023.

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år fra etableringstidspunktet er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende vurderinger lagt til grunn. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Varige driftsmidler er vurdert til historisk kostpris etter fradrag for avskrivninger. Avskrivningene er beregnet på grunnlag av kostpris. Varige driftsmidler er avskrevet lineært over antatt økonomisk levetid. Planlagt fornyelse av IKT og infrastruktur kostnadsføres på anskaffelsestidspunktet. Enkeltstående vesentlige IKT- anskaffelser avskrives lineært over antatt økonomisk levetid.

Egenutviklede immaterielle eiendeler avskrives lineært over antatt økonomisk levetid. Avskrivningen starter når eiendelen er i drift.

Kontingenter følger kalenderåret og inntektsføres over perioden for medlemskapets varighet. Salgsinntekter og andre inntekter inntektsføres på tidspunkt for risiko overgang knyttet til varen eller tjenesten. Offentlige tilskudd som det knytter seg betingelser til inntektsføres i takt med forbruk av midler knyttet til den støttede aktivitet. Opptjente ikke fakturerte tilskudd bokføres i balansen som en fordring.

Kostnadene er inndelt i kostnader til anskaffelse av midler, kostnader tilknyttet foreningens formål og administrasjonskostnader. Alle kostnader, inkludert lønn, tilhørende en aktivitet, er henført til denne. Felleskostnader som f.eks. kostnad til IT, forsikringer, lokaler og strøm er fordelt mellom aktivitetene i henhold til årsverk for de ansatte som jobber med de ulike aktivitetene. Se note 4 for fordelingen av felleskostnader.

Forbundet fører opp pensjonsforpliktelser og pensjonfordringer relatert til forbundets pensjonsordninger til virkelig verdi. Endringer som skyldes økonomiske og demografiske forutsetninger (estimatavvik) føres direkte over egenkapitalen. Usikrede ordninger kostnadsføres løpende.

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for eventuell avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en totalvurdering av fordringsmassen bygd på erfaringstall.

Norges Juristforbund er fra 2020 pliktig å utarbeide konsernregnskap. Konsernet består av Norges Juristforbund og Juristenes Hus AS. Regnskap og noter som omhandler konsernregnskapet er innarbeidet og er markert med konsern. Konsernregnskapet omfatter morselskapet og datterselskap hvor Norges Juristforbund direkte eller indirekte er majoiritetseier. Datterselskapet som inngår i konsolideringen er Juristenes Hus AS (100%). Interne transaksjoner mellom konsernselskapene er eliminert. Aksjer i datterselskapet er eliminert.

Norges Juristforbund er ikke skattepliktig. Skatter vedrører datterselskapet, Juristenes Hus AS, er knyttet til regnskapsmessig resultat og omhandler betalbar skatt og endring netto utsatt skatt. Utsatt skatt i resultatregnskapet er skatt beregnet på endringer i midlertidige forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige verdier i henhold til norsk regnskapsstandard for skatt. Ved beregning av utsatt skatt gjøres det fradrag for eventuelle fremførbare underskudd som er vurdert å kunne bli utnyttet. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat.

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

Note 1 Medlemskontingent

Ved utgangen av året hadde Norges Juristforbund 23750 medlemmer. Medlemskontingentene består av ordinær kontingent til Norges Juristforbund, samt en særkontingent til Politijuristene. Kontingent som forskuddsfaktureres føres som kortsiktig gjeld.

År	Medlems-kontingent	Særkontingent Politijuristene	Sum
2024	98 770 624	709 716	99 480 340
2023	93 488 797	682 748	94 171 545
2022	88 342 729	643 356	88 986 085

I konsernregnskapt inkluderer andre inntekter kr. 8 017 524,- relatert til utleie av lokaler.

Note 2 Spesifisering av inntekter og kostnader etter art

INNTEKTER	**2023**	**2024**
Kontingenter	94 171 545	99 480 340
Salgsinntekter	2 714 242	1 839 721
Andre inntekter	3 990 136	3 747 690
Offentlige tilskudd	22 720 418	24 186 587
Sum inntekter	**123 596 341**	**129 254 338**

KOSTNADER	Note	**2023**	**2024**
Lønnskostnad	6	56 797 109	60 748 512
Reise- og oppholdskostnader	17	30 763 221	28 614 411
Fremmede tjenester	15	12 484 066	15 484 526
IKT kostnader	16	5 102 538	5 163 193
Støtte og kontingenter	19	4 754 666	9 542 043
Kostnader lokaler		10 906 617	10 994 145
Varekostnad		3 440 192	2 624 247
Informasjon og markedsføring	18	2 672 455	2 381 004
Kontorhold		2 429 155	2 664 920
Andre driftskostnader		824 855	1 119 101
Tap på fordringer		72 405	104 419
Ordinære avskrivninger	8	49 665	58 910
Sum kostnader		**130 296 944**	**139 499 430**
Netto finansposter		**25 124**	**-449 869**
Årsresultat		**-6 675 479**	**-10 694 960**

Note 3 Kostnader til anskaffelse av midler

KOSTNADER	**2023**	**2024**
Fordelte lønnskostnader	3 374 231	5 599 797
Fordelte felleskostnader	1 779 065	2 759 060
Markedsføring	1 019 946	1 665 042
Medlemsforvaltning	1 947 506	1 832 483
Sum kostnader	**8 120 748**	**11 856 382**

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

Note 4 Fordeling av felleskostnader mellom aktiviteter og administrasjon

Felleskostnader som kostnad til kontordrift, IKT, telefon, avskrivninger, forsikringer, lokaler og strøm er fordelt mellom de ulike formålene i det aktivitetsbaserte regnskapet i henhold til antall årsverk i de forskjellige aktivitetene.

Fordelte lønnsrelaterte kostnader er lønnskostnader til drift av sekretariatet som lønn, feriepenger, arbeidsgiveravgifter og pensjonsforsikringer. Kostnadene er fordelt mellom de ulike formålene i det aktivitetsbaserte regnskapet i henhold til antall årsverk i de forskjellige aktivitetene, vektet med ansattes årslønn.

Fordelte felleskostnader	**Andel**	**Andel**
Administrasjonskostnader	3 150 048	14,3 %
Advokattjenester til medlemmer	2 558 478	11,6 %
Aktiviteter i seksjoner og foreninger	3 156 080	14,3 %
Etter- og videreutdanning av medlemmer	559 121	2,5 %
Kommunikasjon med medlemmer	3 624 568	16,4 %
Kostnader til anskaffelse av midler	2 759 060	12,5 %
Lønns- og arbeidsvilkår	1 973 772	9,0 %
Opplæring av tillitsvalgte	2 131 233	9,7 %
Retts- og samfunnspolitisk arbeid	2 131 649	9,7 %
Sum fordelte felleskostnader	**22 044 010**	**100,0 %**

Fordelte Lønnsrelaterte kostnader	**Andel**	**Andel**
Administrasjonskostnader	9 358 858	17,1 %
Advokattjenester til medlemmer	7 282 926	13,3 %
Aktiviteter i seksjoner og foreninger	6 805 235	12,4 %
Etter- og videreutdanning av medlemmer	1 048 248	1,9 %
Kommunikasjon med medlemmer	8 809 923	16,1 %
Kostnader til anskaffelse av midler	5 599 797	10,2 %
Lønns- og arbeidsvilkår	5 220 558	9,5 %
Opplæring av tillitsvalgte	4 790 060	8,7 %
Retts- og samfunnspolitisk arbeid	5 968 054	10,9 %
Sum fordelte lønnsrelaterte kostnader	**54 883 658**	**100,0 %**

Note 5 Formålsprosent

Formålsprosenten er et måltall for hvor mye av forbundets totalkostnader som knytter seg direkte til foreningens formål.

	2024	**2023**	**2022**	**2021**
Formålsprosent	75,8 %	77,5 %	74,4 %	65,4 %

Formålsprosenten er redusert -1,7% forklart fra kostnader til anskaffelse av midler -0,7% (+3,7mNOK), administrasjonskostnader -0,1% (+0,7mNOK) og kostnader til forbundets formål -0,9% (+4,7mNOK). Aktivitet relatert til forbundets formål er påvirket av økt aktivitet fra lønns- og arbeidsvilkår+5,2mNOK, hovedsakelig fra streik 2024 (4,8mNOK). Videre er det økt aktivitet relatert til opplæring av tillitsvalgte 1,0mNOK og advokstbistand til medlemmer +1,8mNOK. Det er redusert aktivitet relatert til retts-og samfunnspolitisk arbeid -3,0mNOK og etter- og videreutdanning av medlemmer -1,9mNOK.

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

Note 6 Personalkostnader

Lønnskostnader (Juristforbundet)	2023	2024
Lønn ansatte	38 041 264	42 569 439
Frikjøpte tillitsvalgte	4 090 321	4 410 161
Lønnsrefusjoner	-989 685	-2 221 290
Andre personalkostnader	1 385 016	1 505 397
Pensjonskostnader	6 178 601	6 030 081
Arbeidsgiveravgift	8 091 592	8 454 724
Sum lønn/personalkostnader	56 797 109	60 748 512
Gjennomsnittlig kostnad per årsverk	1 234 720	1 239 766
Antall årsverk	46	49

Lønnskostnader (konsern)	2023	2024
Lønn ansatte	38 603 202	43 269 542
Frikjøpte tillitsvalgte	4 090 321	4 410 161
Lønnsrefusjoner	-989 685	-2 221 290
Andre ytelser	1 385 016	1 505 397
Pensjonskostnader	6 178 601	6 030 081
Arbeidsgiveravgift	8 170 826	8 553 438
Sum lønn/personalkostnader	57 438 281	61 547 329

Godtgjørelse til ledende personer		2023	2024
Generalsekretær	-lønn	1 621 950	1 629 789
	-forsikringer inkl. pensjon	352 005	366 890
	-annen godtgjørelse	4 392	4 392
	Total godtgjørelse	1 978 347	2 001 071
President	-Honorar innberettet	1 733 520	1 711 155
	-forsikringer inkl. pensjon	39 289	36 845
	-annen godtgjørelse	4 392	4 392
	Total godtgjørelse	1 777 201	1 752 392
Øvrige styremedlemmer	-Honorar innberettet	2 735 209	1 862 153
(7 personer)	-forsikringer inkl. pensjon	9 438	19 882
	-annen godtgjørelse	4 392	8 784
	Total godtgjørelse	2 749 039	1 890 819

Det er ikke noen ytelser til ledende personer i konsernet ut over det som er spesifisert over.

Honorar til revisor (ekskl. MVA)	2023	2024
Honorar lovpålagt revisjon	160 000	188 875
Attestasjoner av OU-kurs	133 300	269 388
Andre attestasjonstjenester	16 400	-
Andre tjenester	73 150	23 100
Honorar til revisor - Norges Juristforbund	382 850	481 363
Honorar lovpålagt revisjon - konsern	75 250	57 913
Honorar til revisor - Konsern	458 100	539 276

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

Note 7 Leieavtaler

	Leiekostnad	Leietid
Husleie	8 140 264	5 år
Leie parkeringsplasser	53 830	1 år
Leie kontorutstyr	-	0-3 år

Note 8 Varige driftsmidler og finansielle anleggsmidler

Varige driftsmidler (Juristforbundet)	**Kontormaskiner**	**Inventar**	**Ombygging**	**Sum**
Anskaffelseskost 01.01.	7 263 205	697 677	433 921	**8 394 803**
Årets tilgang	-	-	-	**-**
Årets avganger	-	-	-	**-**
Anskaffelseskost 31.12.	7 263 205	697 677	433 921	**8 394 803**
Akk. avskrivninger 01.01.	7 005 205	664 567	433 921	**8 103 694**
Årets avganger	-	-	-	**-**
Årets avskrivninger	25 800	33 110	-0	**58 910**
Bokført verdi 31.12.	**232 200**	**-0**	**-0**	**232 200**
Avskrivningsperiode	3-5år	5år	5år	

Varige driftsmidler (Konsern)	**Tomt**	**Kontormaskiner**	**Inventar**	**Bygning**	**Sum**
Anskaffelseskost 01.01	14 307 692	7 263 205	697 677	94 649 361	**116 917 935**
Årest tilgang	-	-	-	1 487 154	**1 487 154**
Årets avganger	-	-	-	-	**-**
Anskaffelseskost 31.12.	14 307 692	7 263 205	697 677	96 136 515	**118 405 089**
Akk. avskrivninger 01.01.	-	7 005 205	664 567	42 281 518	**49 951 291**
Årets avganger	-	-	-	-	**-**
Årets avskrivninger		25 800	33 110	3 057 330	**3 116 240**
Bokført verdi 31.12.	**14 307 692**	**232 200**	**-0**	**50 797 667**	**65 337 559**
Avskrivningsperiode		3-5år	5år	23år	

Finansielle anleggsmidler
Posten inkluderer aksjer i Juristenes Hus AS, kr 52 067 988,-, tilsvarende 100% av aksjene i selskapet. Aksjene ble anskaffet i 1990/2020. JH AS er hjemmehørende i Oslo. Posten inkluderer også depositumsinnskudd kr. 2 079 474,- som del av de kontraksmessige forpliktelsene i husleieavtalene.

Juristenes Hus AS er en nærstående part av Norges Juristforbund. Norges Juristforbund har en husleieavtale med Juristenes Hus AS. Betingelsene i husleieavtalen er fastsatt til markedsmessige vilkår. Juristenes Hus har i 2024 et regnskapsmessig overskudd på kr 4,7mNOK, og en egenkapital på kr 21,4mNOK. Salskapet er solid med god økonomi.

For å sikre rask tilgang på likvider, har Handelsbanken pant i eiendommen til Juristenes Hus AS, pålydende kr. 27 mNOK, til fordel for Juristforbundet for å tilrettelegge for fremtidige lån og kredittfasiliteter. 8mNOK av pantet er benyttet.

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

Note 9 Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer

Utestående fordringer er vurdert til pålydende. Posten inkluderer avsetning for fremtidige tap på kontingenter tilsvarende kr 26 000,-. Tilsvarende gjelder for konsernregnskapet.

Note 10 Bank

Skattetrekkskonto inngår i betalingsmidler. Skattetrekkskontoen er bundet og utgjør kr 2 282 721,-. Tilsvarende for konsernet er kr 2 332 844,-.

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

Note 11 Formålskapital

Norges Juristforbund Bundet formålskapital	Bokført verdi 01.01.2024	Årets bruk	Årets tilskudd	Estimat- avvik	Bokført verdi 31.12.2024
Fond for sikringsmidler i tilfelle streik	15 000 000	-	-		15 000 000
Fond for juridisk bistand	7 500 000	-	-		7 500 000
Formålskapital seksjonene	856 906	-	343 670		1 200 576
Formålskapital skatteetaten	362 115	-	33 257		395 372
Formålskapital kommunejuristene	128 074	-	-		128 074
Formålskapital Politijuristene	273 642	86 135	-		187 507
Formålskapital Dommerforeningen	172 901	-	-		172 901
Total bundet formålskapital	**24 293 638**	**86 135**	**376 927**		**24 584 430**
Hvorav bundet eksternt	362 115	-	33 257		395 372
Hvorav bundet internt	23 931 523	86 135	343 670		24 189 058
Fri formålskapital					
Annen formålskapital	**39 394 813**	**10 985 752**	**-**	**-427 303**	**27 981 758**
Sum formålskapital	**63 688 451**	**11 071 887**	**376 927**	**-427 303**	**52 566 188**

Det overføres kr. 343 670,- til formålskapital seksjonene. Denne formålskapitalen reflekterer midler som er til seksjonenes autonome bruk mellom årene. Skatteetatens juristforening tilføres kr 33 257,- til deres formålskapital. Denne formålskapitalen er underlagt eksterne restriksjoner gitt av skatteetaten. Politijuristene bruker kr 86 135,- av tidligere oppspart særkontingent. Forbundet benytter kr. 10 985 752,- av frie formålskapital 2024. Estimatavvik -kr. 427 303 ,- er relatert til ytelsesbasert pensjonsforpliktelse, ref. note 12.

Konsern Bundet formålskapital	Bokført verdi 01.01.2024	Årets bruk	Årets tilskudd	Estimat- avvik	Bokført verdi 31.12.2024
Fond for sikringsmidler i tilfelle streik	15 000 000	-	-		15 000 000
Fond for juridisk bistand	7 500 000	-	-		7 500 000
Formålskapital seksjoner og foreninger	1 793 638	86 135	376 927		2 084 430
Total bundet formålskapital	**24 293 638**	**86 135**	**376 927**		**24 584 430**
Hvorav bundet eksternt	362 115	-	33 257		395 372
Hvorav bundet internt	23 931 523	86 135	343 670		24 189 058
Fri formålskapital					
Annen formåls- og egenkapital	**43 437 252**	**7 755 231**	**-**	**-427 303**	**35 254 718**
Sum formålskapital	**67 730 890**	**7 841 366**	**376 927**	**-427 303**	**59 839 148**

Note 12 Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Norges Juristforbund er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Forbundets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov. Forbundet har pensjonsordninger for i alt 52 personer. Forpliktelsene er dekket gjennom ordninger i Storebrand, DNB og Statens Pensjonskasse. Ansatte over 52år pr. 01.01.2017 er i kollektiv ytelsesordning. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder. Ansatte under 52år pr. 01.01.2017 og nyansatte vil ha innskuddsbasert hybrid-ordning med innskudd basert på lønnen den ansatte mottar i løpet av året. Ordningen har årlig avkastningsgaranti lik alminnelig lønnsvekst. Det er ikke avsatt for en eventuell verdi av denne garantien. Hybrid-ordningen aktuarberegnes ikke, men kostnadsføres løpende.

Pensjonskostnad kollektiv ytelsesordning (sikret)	**2023**	**2024**
Årets pensjonsopptjening	1 649 738	1 774 052
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	1 276 150	1 650 046
Avkastning på pensjonsmidler	-1 266 453	-1 595 326
Administrasjonskostnader	70 919	74 303
Arbeidsgiveravgift	243 980	268 334
Netto pensjonskostnad (sikret) inkl. aga	1 974 334	2 171 409
Ordninger over drift (uskret)		
Ordninger direkte over drift	749 692	138 686
Hybridpensjon	3 892 142	4 264 607
Statens Pensjonskasse	97 523	127 256
Risikopensjon	8 754	10 168
Arbeidsgiveravgift	669 484	640 241
Sum ordninger over drift (usikret) inkl. AGA	5 417 594	5 180 958
Sum pensjonskostnad inkl. aga	**7 391 928**	**7 352 367**
Sum pensjonskostnad ekskl. aga	**6 478 465**	**6 443 792**

Pensjonsforpliktelse kollektiv ytelsesordning (sikret)	**2023**	**2024**
Pensjonsmidler	41 023 168	46 221 357
Pensjonsforpliktelse	-44 595 836	-47 809 807
Arbeidsgiveravgift	-503 746	-223 972
Netto pensjonsidler (-forpliktelse)	-4 076 414	-1 812 422
Pensjonsforpliktelse ordninger over drift (usikret)	-656 542	-
Sum pensjonsforpliktelse	**-4 732 956**	**-1 812 422**
Sum pensjonsmidler	**-**	**-**

Avstemming pensjonsforpliktelse kollektiv ytelsesordning	**2023**	**2024**
Pensjonsmidler (-forpliktelse) per 01.01.	-2 479 811	-4 076 414
Årets pensjonskostnad	-1 974 334	-2 171 409
Årets premiebetalinger inkl. adm.kostnad og AGA	4 349 066	4 862 704
Årets estimatavvik ført mot formålskapital	-3 971 335	-427 303
Pensjonsmidler (-forpliktelse) per 31.12.	**-4 076 414**	**-1 812 422**

Økonomiske forutsetninger	2023	2024
Diskonteringsrente	3,70 %	3,30 %
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	3,70 %	3,30 %
Forventet lønnsvekst	3,75 %	3,50 %
Forventet G-regulering	3,50 %	3,25 %
Forventet regulering av pensjoner under utbetaling	2,40 %	1,80 %

Pensjonsforpliktelse ordninger over drift (usikret), gjelder to tidligere generalsekretærer. Estimatavviket føres mot formålskapital og gjelder endringer i forutsetningene for beregning av pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser.

Note 13 Garantiforpliktelser

Norges Juristforbund har en garantiforpliktelse overfor Akademikerne i tilfelle lønnskonflikt i staten. Forpliktelsen går ut på at Norges Juristforbund i løpet av 14 dager må stille til disposisjon et beløp tilsvarende kr 1 000 pr. statsansatt medlem. I tillegg til oppsparte midler er det ferdigstilt pant pålydende 27mNOK i Handelsbanken for å tilrettelegge for rask tilgang til likvider. 8,0mNOK av pantet er benyttet. I tilfelle lønnskonflikt betales streikekompensasjon direkte fra Norges Juristforbund som en nettoytelse.

Norges Jursitforbund er forpliktet til å stille en garanti på kr. 2 246 700,- relatert til leie av lokaler i Kristian Augustsgate 7B som del av de kontraktsmessige forholdene.

Handelsbanken har pant i konsernets eiendom pålydende 27 mill. NOK for å tilrettelegge for konsernets eventuelle låne og kredittfasiliteter. Per 31.12.24 er 8,0mNOK av pantet benyttet.

Note 14 Annen kortsiktig gjeld

Annen kortsiktig gjeld omhandler påløpte ikke forfallte kostnader kr. 451 818,- og forskuddsfakturerte inntekter kr. 363 074,- og mottatte ikke bokførte inntekter kr. 200 000,-.

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

Note 15 Fremmede tjenester

Fremmede tjenester inkluderer kostnader i følgende grupperinger:

	2023	2024
Personalkostnader	932 565	3 702 938
Honorar Presidentskap	3 383 786	3 567 755
Utredning og analyse	640 000	1 450 609
Seksjon privat	901 188	1 368 512
IKT	1 517 819	1 351 297
Forum og nettverk	1 950 055	839 995
Bistand og rådgivning til medlemmer	345 623	642 907
Revisor	478 563	601 703
Kongresser, kurs og konferaner	897 045	495 819
Landsmøte	75 000	447 324
Innleid hjelp	625 471	338 995
Konsulenter	64 125	194 313
Profilering	165 171	126 200
Seksjon stat	214 879	101 871
Mindre enkeltposter < 150k årlig	292 777	254 290
Sum tjenester	12 484 066	15 484 526

Økning personalkostnader relaterer seg til bistand for intern varslingssak og intern omorganisering. Reduksjon forum og nettverk er primært relatert til redusert aktivitet i TechForum. Økt utredgning og analyse gjelder primært ekstern bistand relatert til stragetiutforming JF2030. Økning seksjon privat er primært relatert til økt frikjøp. Reduksjon kongresser, kurs og konferanser er primært relatert til forhandlingskurs for topptillitsvalgte.

Note 16 IKT

Kostnader til IKT inkluderer følgende:

	2023	2024
Outsourcing drift	2 392 505	2 131 232
Vedlikehold/lisenser	2 316 312	2 459 307
Utstyr	206 905	364 280
Diverse konsulenttjenester	34 219	-
Internett drift	128 635	140 449
Programvare	23 490	67 404
Diverse IKT-kostnader	473	520
Sum IKT	5 102 538	5 163 193

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

Note 17 Reise og opphold

Kostnader til reise og opphold inkluderer:	2023	2024
Tillitsvalgtkurs	16 992 914	16 571 231
Seksjon Privat	3 730 994	3 366 718
Seksjon Stat	2 700 987	1 963 569
Forum, nettverk og utvalg	1 952 425	1 216 970
Seksjon Kommune	948 952	1 103 403
Seksjon Student	1 100 859	1 043 257
Dommerforeningen	890 951	1 004 221
Landsmøte	-4 247	649 281
Sekretariatet	1 052 892	546 254
Presidentskap	548 949	400 059
Konferanser og kongresser	407 713	369 716
Hovedstyret	315 433	259 519
Diverse annet <100k	124 400	120 211
Totale reise og oppholdskostnader	30 763 221	28 614 411

Reiseaktiviteten er normalisert etter ekstra mye reise og oppholdsaktiviteter etter gjenåpningen etter korona 2023. 2024 preges også av store kostnader relatert til streik, som begrenset andre aktiviteter, deriblant reise og oppholdsaktiviteter.

Note 18 Informasjon og markedsføring

Kostnader til informasjon og markedsføring inkluderer:	2023	2024
Profileringsartikler	1 786 897	1 835 141
Ekstern annonsering	289 531	137 123
Trykksaker og bøker	258 470	174 027
Mediekontakt	179 605	121 889
Aviser og tidsskrifter	157 953	112 825
Totale informasjon og markedsføringskostnader	2 672 455	2 381 004

Profileringsartikler omhandler diverse reklame- og markedsføringsartikler med Juristforbundets logo som deles ut i forbindelse med Juristforbundets arrangementer. Ekstern annonsering gjelder bl.a. Facebook annonsering og annonsering i aviser for lokale arrangement. Trykksaker og bøker gjelder brosjyrer, plakater, bannere og fagbøker. Mediekontakt omhandler kostnader relatert til innhenting av samfunnsinformasjon og hva som blir skrevet i media.

Note 19 Støtte og kontingenter

Kostnader til støtte og kontingenter inkluderer:	2023	2024
Kontingent Akademikerne	3 639 109	3 820 977
Kompensasjon for streik	-	4 714 482
Andre kontingenter	201 520	245 424
Støtte og stipend til medlemmer	280 000	175 000
Bidrag og gaver	508 750	494 000
Deltageravgifter	125 287	92 161
Totale reise og oppholdskostnader	4 754 666	9 542 043

Støtte og kontingenter preges av streikebidrag til medlemmer i streik 2024. Kontingent Akademikerne er økt som følge av medlemsvekst og økt kontingent per medlem. Støtte og stipend til medlemmer er redusert grunnet mindre tildeling relatert til mastergradstipend.

Note 20 Spesifisering seksjonsregnskapene

TOTALT ALLE SEKSJONER	2023	2024
Særkontingenter	682 748	709 716
Kursinntekter og støtte	868 487	1 070 072
Inntekter generert	**1 551 235**	**1 779 788**
Personalkostnader	4 557 977	4 891 531
Reise- og oppholdskostnader	9 372 742	8 481 169
Fremmede tjenester	477 798	613 413
IKT kostnader	75 319	25 553
Støtte og kontingenter	97 405	82 645
Informasjon og markedsføring	722 901	612 055
Kontorhold	59 463	106 544
Andre driftskostnader	246 474	362 125
Kostnader generert	**15 610 079**	**15 175 035**
Netto	**14 058 844**	**13 395 247**

Juristforbundets landsmøte tildeler en årlig økonomisk ramme til seksjonenes uavhengige disposisjon. Seksjonene arbeider autonomt med å ivareta sine medlemmers særlige interesser innenfor disse rammene. Tildelingen er baset på en grunnbevilgning pluss en andel av medlemskontingentene fra seksjonens medlemmer. Organisering, prioriteringer og ressurser varierer derfor mellom de ulike seksjonene. I tillegg til midler fra Juristforbundet, finansieres store deler av aktivieten rettet mot opplæring og kursing av tillitsvalgte i stat og kommune gjennom offentlige tilskuddsordnigner (OU-fond). Samlede forbrukte midler er derfor betydelig høyere enn tallet over viser. OU-finansiert aktivitet i 2024 tilsvarete kr 21,9mNOK.

Personalkostnader er i hovedsak relatert til frikjøpte tllitsvalgte i seksjon stat og seksjon privat og inntektsbortfalls-kompensasjon for næringsdrivende i seksjon privat.

Reise- og oppholdskostnader er relatert til gjennomføring av styremøter i seksjonene og tilhørende foreninger, men er også relatert til gjennomføring av seksjonenes prosjekter og aktiviteter gjennom året. Aktiviteten er redusert noe fra 2024 hovedsakelig fra forbundets økonomiske situasjon grunnet streik 2024.

Redusert informasjon og markerdsføring skyldes i hovedsak redusert innkjøp av profileringsartikler og produkter for visuell profilering etter innføring av innkjøpsstopp på slutten av året som et kostnadsreduserende tiltak.

Fremmede tjenester er i hovedsak relatert til innleide kurs- og foredragsholdere. I tillegg inkluderer posten konsulentoppdrag relatert til gjennomføring seksjonenes prosjekter, som blant annet omhandler undersøkelser.

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

STAT	2023	2024
Særkontingenter	682 748	709 716
Kursinntekter og støtte	130 000	132 111
Inntekter generert i seksjonen	**812 748**	**841 827**
Personalkostnader	2 471 733	2 699 070
Reise- og oppholdskostnader	2 700 987	1 963 569
Fremmede tjenester	112 876	96 971
IKT kostnader	62 287	22 365
Informasjon og markedsføring	475 681	502 242
Kontorhold	48 604	94 367
Andre driftskostnader	160 067	156 376
Kostnader generert i seksjonen	**6 032 235**	**5 534 961**
Netto	**5 219 487**	**4 693 133**

I tillegg til ordinære driftsmidler fra Juristforbundet finansieres også deler av seksjonens aktiviteter av OU-fondene i statlig sektor. Samlede forbrukte midler er derfor betydelig høyere enn tallet over viser. OU-finansiert aktivitet i 2024 tilsvarer kr 19,9mNOK.

Personalkostnader relaterer seg til frikjøpte tillitsvalgte og omhander bl.a.

		2023	2024
Seksjonsleder	-Frikjøp	710 857	827 812
	-Annen godtgjørelse	232 478	254 039
	Totalt	943 335	1 081 851

I Juristforbundet-Stat har vi foreninger og kontaktsteder (virksomheter med færre enn 30 medlemmer) over hele landet. Vi har derfor store kostnader til reise og opphold for tillitsvalgte. Dette er svært viktig for at vi skal kunne gi et godt tilbud til alle våre medlemmer. Om lag 30 foreninger har eget budsjett etter tildeling fra seksjonsstyret. I tillegg får en stor andel av kontaktstedene tildelt midler til konkrete aktiviteter løpende gjennom året for å avholde medlemsmøter, delta i lønnsforhandlinger m.m. Styret har oppfordret alle foreninger til å ta grep for å effektivisere sin drift og redusere kostnader, blant annet ved bruk av digitale verktøy, fjernmøter mm.

Seksjonsstyret har hatt månedlige styremøter, i tillegg til fagsamling for styret. Tilsvarende aktivitet har også ulike foreninger under seksjonen gjennomført. Styret har også hatt et gjennomgående fokus på å utvikle organisasjonsstrukturen og bygge opp sterke foreninger.

Medlemsnytte har gjennom hele året være førende for våre aktiviteter og pengebruk. Seksjonen har et gjennomgående fokus på bærekraft, ved blant annet å kjøpe inn gaveartikler som har god kvalitet og som medlemmer og tillitsvalgte vil komme til å benytte for å profilere forbundet.

Styreleder Rannveig Sørskaar har vært 100 % frikjøpt i perioden. I tillegg har styret delt det øvrige frikjøpet mellom nestleder, Are Skjold-Frykholm (20 %) og styremedlem Arild Hjelmervik (30 %), for at disse skal kunne støtte styreleder med aktiviteter.

Et særlig viktig punkt i handlingsplanen vår er å utvikle best mulig tillitsvalgte, ved å tilby bistand og opplæring, og legge til rette for erfaringsutveksling. Dette er viktig for å sette disse i stand til å yte best mulig bistand til medlemmene rundt om i hele landet. I tillegg har det vært viktig å jobbe for å synliggjøre verdien av juridisk kompetanse i staten gjennom ulike aktiviteter, medier og politisk påvirkning.

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

PRIVAT	2023	2024
Kursinntekter og støtte	718 987	912 761
Inntekter generert i seksjonen	**718 987**	**912 761**
Personalkostnader	1 828 842	1 969 428
Reise- og oppholdskostnader	3 730 994	3 366 718
Fremmede tjenester	164 060	442 442
IKT kostnader	11 752	1 023
Støtte og kontingenter	69 326	62 389
Informasjon og markedsføring	49 234	27 482
Kontorhold	209	9 369
Andre driftskostnader	25 959	59 028
Kostnader generert i seksjonen	**5 880 376**	**5 937 878**
Netto	**5 161 389**	**5 025 117**

Personalkostnader relaterer seg til frikjøpte tillitsvalgte og omhander bl.a.

		2023	2024
Seksjonsleder	-Frikjøp	602 781	630 275
	-Annen godtgjørelse	290 597	305 563
	Totalt	893 378	935 838

Juristforbundet – Privat har i 2024 hatt betydelig aktivitet og høy medlemsengasjement, noe som gjenspeiles i seksjonens økonomi. Seksjonen har hatt inntekter, foruten overføringer fra Juristforbundet, på totalt 912 761 kroner, hovedsakelig fra kursinntekter og ekstern støtte. Dette er en økning på over 190 000 kroner fra året før, og skyldes både høy deltakelse på arrangementer og økt samarbeid med eksterne aktører.

På kostnadssiden har de største postene vært:
Personalkostnader: 1 969 428 kroner
Reise- og oppholdskostnader: 3 366 718 kroner
Fremmede tjenester (f.eks. foredragsholdere og konsulenter): 442 442 kroner

Seksjonen har prioritert gjennomføring av kurs-, fag- og strategisamlinger, både nasjonalt og internasjonalt. Reise- og oppholdskostnader gjenspeiler et høyt aktivitetsnivå, inkludert deltakelse i ulike råd og utvalg, samt medlemsrettede arrangementer i hele landet.

Kostnader til fremmede tjenester har økt betraktelig fra 2023, noe som kan forklares med styrket faglig program og bruk av eksterne bidragsytere.

Andre utgiftsposter inkluderer:
Informasjon og markedsføring: 27 482 kroner
Kontorhold og driftskostnader: 68 397 kroner

Samlede kostnader for seksjonen var 5 937 878 kroner, noe som gir en netto økning på rundt 57 500 kroner sammenlignet med 2023.

Seksjonen vurderer det som viktig å investere i medlemsrettet aktivitet, synlighet, og faglig utvikling. Midlene har i 2024 blitt brukt målrettet til dette formålet.

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

KOMMUNE	2023	2024
Kursinntekter og støtte	19 500	25 200
Inntekter generert i seksjonen	**19 500**	**25 200**
Personalkostnader	255 682	223 032
Reise- og oppholdskostnader	948 952	1 103 403
Fremmede tjenester	85 000	55 000
Informasjon og markedsføring	3 794	1 181
Kontorhold	8 850	1 461
Andre driftskostnader	7 938	13 008
Kostnader generert i seksjonen	**1 310 215**	**1 397 086**
Netto	**1 290 715**	**1 371 886**

		2023	2024
Seksjonsleder	-Frikjøp	-	-
	-Annen godtgjørelse	179 003	183 338
	Totalt	179 003	183 338

I tillegg til ordinære driftsmidler fra Juristforbundet finansieres også deler av seksjonens aktiviteter av OU-fondene i kommunal sektor. Samlede forbrukte midler er derfor betydelig høyere enn tallet over viser. OU-finansiert aktivitet i 2024 tilsvarer kr 1,8mNOK.

Reise- og oppholdskostnader er relatert til gjennomføring av styremøter, tillitsvalgtarbeid og medlemsaktiviteter i de lokale foreningene. De søker om budsjettmidler i desember året før og deretter tildeles midlene etter styrebehandling.

Møteprofilen i styret i JF-K er i stor grad basert på Teams-møter. Det ble høstet positive erfaringer under pandemien og dette er videreført i stor grad. Så legges det i tillegg inn noen styrekonferanser over to dager der styret treffes fysisk, noe som er et nødvendig supplement til møtene på Teams. Det legges også fysiske styremøter til de store fellesarrangementene, som f.eks. Farriskonferansen og Tariffkonferansen. Seksjonen avholder årlig mellom 7-8 styremøter/styresamlinger. Kostnadene påvirkes av at kommunal sektor er landsomfattende med betydelige reiseutgifter. Seksjonen har også som mål å ha bred geografisk spredning i styret, noe som medfører høye kostnader ved reise.
Kostnader i forbindelse med gjennomføring av sentrale forhandlinger i kommunal sektor, Juristforbundets deltakelse i Akademikerne-Ks organer, kurstilbud lokalt og sentralt samt besøk til lokale medlemsforeninger dekkes også av denne posten. Styret har ønsket å styrke aktiviteten i de lokale foreningene. Det er etablert flere lokale foreninger og samlet aktivitet har økt. Dette påvirker samlet kostnad for reise og opphold. Fremmede tjenester gjelder primært honorar til foredragsholdere.

Seksjonen har et arbeidende styre som i 2024 særlig har vært opptatt av:
- Lønns- og forhandlingsarbeid relatert til de tre kommunale tariffområdene
- Intensivert arbeid med kommuneprosjektet, som ble videreført og opptrappet i 2024. Prosjektet er fulgt opp med informasjonsarbeid og påvirkning av politikere og opinion. Det er gjennomført lokale arrangementer over hele landet.
-Som en del av kommuneprosjektet har styret lagt opp til besøksrunder til de kommunale foreningene, og bidratt til å øke aktiviteten lokalt.
- Arbeid med høringssvar og politiske ytringer
- Løpende styreoppgaver knyttet til seksjonens drift
- Forberedelser til den betydelige satsingen på Landsmøtet 2024
- Årsmøtet i JF-K ble avhold januar 2025, men forberedelsene til det har pågått i 2024.
- Tillitsvalgte fra JF-K deltar på felles kurs i regi av Juristforbundet og Akademikerne.

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

I 2024 Fokuserte styret på følgende mål:
- Gjennomføring av tariffoppgjøret i alle avtaleområder
- Organisatorisk og politisk arbeid knyttet til kommuneprosjektet
- Forsterkning av lokal organisasjon i seksjonen ved etablering av nye grupper og vitalisering av eksisterende
- Kurs- og opplæringsvirksomheten ble gjennomført som vanlig, både i regi av Juristforbundet og fellestilbudet fra Akademikerne-K. Kurstilbudet består primært av fysiske samlinger, men med en del supplerende digitale tilbud.

DOMMERFORENINGEN	2023	2024
Inntekter generert i seksjonen	**-**	**-**
Reise- og oppholdskostnader	890 951	1 004 221
Fremmede tjenester	42 663	-
Støtte og kontingenter	19 429	20 256
Informasjon og markedsføring	-	2 084
Kontorhold	722	-
Andre driftskostnader	14 530	46 195
Kostnader generert i seksjonen	**968 295**	**1 072 756**
Netto	**968 295**	**1 072 756**

Seksjonsnote Dommerforeningen 2024
Dommerforeningens kostnader er først og fremst forbundet med nasjonal- og internasjonal møtevirksomhet.

Nasjonal aktivitet:
Nasjonale aktiviteter er i tillegg til styremøtene i all hovedsak relatert til styrets og leders møteaktivitet. Årsmøte holdes hvert annet år. I mellomårene avholdes representantskapsmøte. Foreningen pådrar seg også utgifter relatert til bidrag til ulike utvalg, møter med domstolsadministrasjonen og justispolitikere samt bidrag til arbeidsgrupper og samarbeidsorgan. Nytt er at foreningen også har holdt medlemsmøter.

Det ble i 2024 holdt 13 styremøter, hvorav et ble gjennomført på Teams. Resterende møter ble holdt i Juristenes Hus, Oslo.

I et normalt år planlegges det for å holde et styremøte utenfor Oslo, som kombineres med besøk i regionens domstoler. I 2024 ble samtlige møter holdt i Oslo.

Årsmøte ble holdt 11. juni på Gamle logen i Oslo, med påfølgende omvisning og foredrag på Nasjonalbiblioteket om Magnus Lagabøtes landslov av professor Jørn Øyrehagen Sunde. Dommerforeningen har 7 aktive fagutvalg og en mediegruppe som i varierende utstrekning pådrar utgifter til reise- og møtevirksomhet.

Dommerforeningen har også regelmessig kontakt med sentrale justispolitikere. I 2024 ble det holdt møte med sentrale justispolitikere på Stortinget.

Noe midler har gått til å dekke utgifter i sammenheng med deltagelse i arbeids- og styringsgrupper. Styreleder deltar regelmessig på møter i Samarbeidsrådet (SR) og hovedarbeidsmiljøutvalget (HAMU) for domstolene.

Representanter fra Dommerforeningen har også deltatt under høring i stortinget.
Det årlige novembermøtet med Domstoladministrasjonens styre (DA), ble holdt fysisk i Borgarting lokaler i Oslo 11. november, med påfølgende strategiseminar for styret i DnD og ledelsen i DA 12. november på Continental hotell, Oslo.

Det holdes årlig en julemiddag i desember. Middagen er en anledning hvor foreningens styre møter fremtredende personer fra justissektoren til uformelle samtaler over et godt måltid.

De tillitsvalgte i Dommerforeningen har fått en mere aktiv rolle og deltar nå i større grad enn tidligere på arrangement i Juristforbundet. Styret organiserte samling for de tillitsvalgte ifm. Tariffkonferansen andre dag.

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

Internasjonale aktiviteter
Seksjonen ble representert ved lagdommer Lars Magnus Bergh fra faggruppen for etikk på plenumsmøtet i CCJE, Strasbourg 4. – 6. desember 2024.

Den internasjonale Dommerunion (IAJ) har et årlig møte. Møtet i 2024 ble holdt i Cape Town, Sør-Afrika i oktober. Fra Dommerforeningen møter vanligvis leder, nestleder samt ytterligere fire deltakere.

EAJ, den Europeiske gren av IAJ, har ett årlig møte. Årets møte ble holdt i Warszawa, Polen i mai. Fra Dommerforeningen møter normalt sett leder og nestleder.

Lederne av de Nordisk dommerforeninger har et årlig møte. Årets møte ble holdt i Oslo i november. Fra Dommerforeningen deltar normalt sett leder og nestleder.

STUDENT	2023	2024
Inntekter generert i seksjonen	**-**	**-**
Personalkostnader	1 720	-
Reise- og oppholdskostnader	1 100 859	1 043 257
Fremmede tjenester	73 200	19 000
IKT kostnader	1 280	2 166
Støtte og kontingenter	8 650	-
Informasjon og markedsføring	194 193	79 067
Kontorhold	1 077	1 347
Andre driftskostnader	37 980	87 517
Kostnader generert i seksjonen	**1 418 959**	**1 232 355**
Netto	**1 418 959**	**1 232 355**

Reise- og oppholdskostnader
Reise- og oppholdskostnader gjelder i hovedsak gjennomføring av fire fysiske styremøter, årsmøte, seksjonssamling, sosiale tiltak for tillitsvalgte og gjennomføring av ulike arrangementer og aktiviteter for medlemmene på de forskjellige studiestedene. Det er medlemsaktivitet som er den største utgiftsposten til Juristforbundet student, hvor tillitsvalgte arrangerer ulike faglige og sosiale aktiviteter for medlemmer.

Styret valgte å følge opp suksessen fra 2023, og arrangerte en seksjonssamling på høsten. Seksjonssamlingen ble omgjort til ekstraordinært årsmøte for valg av ny nestleder i seksjonen. Seksjonssamlingen ble hovedsakelig brukt til å gjøre de første forberedelsene til landsmøtet i November, og alle tillitsvalgte bidro til god politisk diskusjon. Noe av bakgrunnen for samlingen var et ønske om å samle seksjonen for erfaringsutveksling etter at de tillitsvalgte har vært i vervet i en periode, samtidig som det er tid igjen av vervperioden. Studentseksjonen fikk innvilget en overskridelsesfullmakt fra hovedstyret for å kunne gjennomføre samlingen.

Når det kommer til seksjonsstyremøtene valgte seksjonsstyret å ha flere fysiske styremøter. Det er viktig for styret å møtes jevnlig, slik at man blir kjent og får diskutert aktuelle saker. Vi valgte å begrense styremøtene til lørdag-søndag i den grad det var mulig, for å spare på kostnader. To av styremøtene ble også lagt til større samlinger, herunder årsmøtet og seksjonssamlingen, for forberedelser og kostnadsbesparing.

Informasjon og markedsføring
Informasjon og markedsføring omhandler innkjøp av marketsmateriell til medlemmer og tillitsvalgte. Markedsmateriell er et viktig ledd i rekrutteringen av nye medlemmer, og sprer synlighet rundt på campus. Stanley-koppen har på blitt et kjennemerke for Juristforbundet rundt på studiestedene. Vi tok et bevisst valg mot årsskiftet 2024/2025 om å hovedsakelig bruke stanley-koppen som materiell, ettersom den er holdbar og praktisk, og dermed bidrar til redusert innkjøp av annet mer kortsiktig markedsmateriell.

Gjennom 2024 har vi oppnådd/gjennomført følgende:
Styret er fornøyd med aktiviteten som har vært gjennomført det siste året. Noen av arrangementene er kjent fra tidligere, som «Mat og prat». Samtidig har det vært gjennomført en rekke eksamensrettede og faglige foredrag på studiestedene, fra både lokale aktører, samt personer i forbundet. Ved gjennomføring av aktivitet er styret opptatt av medlemsnytte og kost per deltaker, slik at vi klarer å skape et helhetlig og passende tilbud på hvert studiested. Medlemmenes penger skal disponeres på en fornuftig måte.

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

Styret er fornøyd med medlemsutviklingen i 2024, samtidig som at vi har satt høye ambisjoner for videre medlemsutvikling. Ved utgangen av 2024 hadde vi i overkant av 3500 medlemmer.

I tillegg til å gi tilbud til medlemmene gjennom hele året, arbeider også seksjonen politisk. De store sakene i 2024 var arbeid for samtykkelov, KI som integrert del av jusstudiet, og miljøet på jussen. Studentseksjonen var representert ved 4 delegater + leder på landsmøtet, hvor flere av disse sakene ble diskutert.

Seksjonen var representert i rabattutvalget, utvalget for bærekraftstrategi, politisk utvalg, og Juristenes Hus AS.

Oversikt over aktivitet i 2024:
Dato – Arrangement – Sted – Antall påmeldte
16.01.2024 – Ekstraordinært valg av arrangementsansvarlig – Stavanger – 6
24.01.2024 – Hotellfrokost – Kristiansand – 23
24.01.2024 – Ekstraordinært valg av arrangementsansvarlig – Hønefoss – 0
24.01.2024 – Pizza og Bowling – Bergen – 13
25.01.2024 – Mat & Prat med jurister – Lillehammer – 20
25.01.2024 – Vinsmakekurs – Tromsø – 25
26.01.2024 – Quizkveld – Oslo – 19
05.02.2024 – En kort innføring i erstatningsrett og pasientskaderett – Bergen – 3
06.02.2024 – Alt du trenger å vite om masteroppgaven – Digitalt – 86
19.02.2024 – Bowling – Hønefoss – 6
28.02.2024 – En innføring i generell og spesiell forvaltningsrett – Bergen – 41
28.02.2024 – Hvordan forhandle lønn og unngå fallgruver i arbeidskontrakten – Oslo – 27
28.02.2024 – Tacokveld – Molde – 18
06.03.2024 – Foredragslunsj om KI i hverdagen – Oslo – 19
13.03.2024 – Tur til Hålogaland lagmannsrett – Tromsø – 33
19.03.2024 – Hvordan takle arbeidspresset? – Digitalt – 580
03.04.2024 – Ølsmaking hos 7 fjell – Bergen – 32
04.04.2024 – Mat og prat – Molde – 15
08.04.2024 – Pizzakveld med Handelsbankens tips til studenters privatøkonomi – Kristiansand – 22
09.04.2024 – Mat og Prat – Oslo – 49
12.04.2024 – Padel Cup – Tromsø – 46
17.04.2024 – Mat og Prat med Jurister – Hønefoss – 12
18.04.2024 – Foredrag om mastertema med KS Advokatene – Tromsø – 37
23.04.2024 – Motivasjonsfrokost med Mats Hildisch – Oslo – 21
25.04.2024 – Mat & Prat med jurister – Kristiansand – 17
30.04.2024 – Hvilken rolle spiller legal tech i hverdagen som jurist? – Bergen – 37
02.05.2024 – Ekstraordinært valg ved USN – Hønefoss – 0
22.05.2024 – Bedriftsbesøk hos Deloitte Advokatfirma – Stavanger – 22
27.05.2024 – Hotellfrokost – Lillehammer – 20
29.05.2024 – Hotellfrokost – Tromsø – 37
06.06.2024 – Hotellfrokost – Bergen – 26
27.08.2024 – Infolunsj + valg av nytt lokalstyre – Lillehammer – 21
28.08.2024 – Infolunsj – Bergen – 17
30.08.2024 – Infolunsj – Tromsø – 47
02.09.2024 – Metodekurs med advokatfirmaet Simonsen Vogt Wiig – Kristiansand – 90
03.09.2024 – Infolunsj – Kristiansand – 70
04.09.2024 – Infolunsj og suppleringsvalg – Oslo – 13
16.09.2024 – Ekstraordinært valg – Stavanger – 5
17.09.2024 – Infolunsj – Stavanger – 45
17.09.2024 – Infolunsj – Molde – 29

19.09.2024 – Suppleringsvalg – Oslo – 0
25.09.2024 – Mat og Prat med jurister – Oslo – 48
26.09.2024 – Malekveld & pizza – Hønefoss – 20
01.10.2024 – We escape – Molde – 8
03.10.2024 – Handelsbankens tips til studenters privatøkonomi – Stavanger – 22
07.10.2024 – Infolunsj – Oslo – 20
07.10.2024 – Livet som advokatfullmektig – Tromsø – 52
09.10.2024 – Vinsmaking – Kristiansand – 22
10.10.2024 – Ølkurs hos Mack Bryggeri – Tromsø – 17
16.10.2024 – Valg av nytt lokalstyre – Tromsø – 6
17.10.2024 – Frokostforedrag i EØS-rett – Bergen – 24
17.10.2024 – Jobbintervjuet – best når det gjelder – Oslo – 28
17.10.2024 – Vinsmaking på Hvelvet – Lillehammer – 19
21.10.2024 – Medlemsfordeler og privatøkonomi med Handelsbanken – Molde – 19
21.10.2024 – Middag på Fjellheisen – Tromsø – 25
23.10.2024 – Valg av lokalstyre BI – Oslo – 7
30.10.2024 – Livet som advokatfullmektig – Oslo – 21
30.10.2024 – Mat og Prat – Stavanger – 39
31.10.2024 – Livet som advokatfullmektig – Hønefoss – 23
07.11.2024 – Vinsmaking – Bergen – 56
11.11.2024 – Valg av nytt lokalstyre – Hønefoss – 7
11.11.2024 – Valg av nytt lokalstyre – Stavanger – 7
11.11.2024 – Valg av nytt lokalstyre – Bergen – 2
11.11.2024 – Valg av nytt lokalstyre – Lillehammer – 2
11.11.2024 – Valg av nytt lokalstyre – Molde – 24
11.11.2024 – Valg av nytt lokalstyre – Kristiansand – 29
11.11.2024 – Valg av nytt lokalstyre – Oslo – 7
13.11.2024 – Mat og prat – Lillehammer – 30
14.11.2024 – Frokostforedrag i sivilprosess – Bergen – 34
14.11.2024 – Mat og prat – Kristiansand – 20
02.12.2024 – Hotellfrokost – Bergen – 105
02.12.2024 – Hotellfrokost – Stavanger – 39

Note 21 Spesifisering Juristen

	2023	2024
Annonseinntekter	997 995	446 367
Abonnementsinntekter	17 000	14 000
OU-refusjoner	242 600	216 200
Sum inntekter	**1 257 595**	**676 567**
Trykking medlemsblad	955 745	659 988
Porto	740 701	548 888
Annonseprovisjoner	407 909	137 326
Freelance kost	32 062	17 606
Sum varekost	**2 136 418**	**1 363 807**
Brutto fortjeneste	**-878 823**	**-687 240**
Lønnskostnad	2 584 707	2 974 452
Reise- og oppholdskostnader	3 925	2 832
Fremmede tjenester	50 391	53 613
IKT kostnader	127 674	139 974
Støtte og kontingenter	39 750	41 426
Sum driftskostnader	**2 806 446**	**3 212 296**
Sum kostnader	**4 942 864**	**4 576 103**
Netto fortjeneste	**-3 685 269**	**-3 899 536**

Annonseinntektene er redusert med 551kNOK 2024, noe som antas har en sammenheng med den generelle konkurransesituasjonen for annonser. Annonseprivisjonen er tilsvarende redusert med 270kNOK. Trykking er redusert med 295kNOK og porto redusert med 192kNOK. Begge grunnet reduksjon i antall utgivelser fra 6stk 2023 til 4stk 2024. Det trykkes og distribueres ca. 23.000 eksemplarer per utgivelse til Juristforbundets medlemmer.

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

Note 22 Spesifisering prosjekterinndeling

Nr	Navn	2023	2024
15012	ANNONSEINNTEKTER JUKO	1 014 995	676 567
50014	KONTIGENTINNTEKTER	93 488 797	98 770 624
50016	OU-ADM GEBYR INNTEKTER	3 512 135	5 295 351
50029	RENTEINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER	24 504	-435 420
60052	REFUSJONER FRA JUS	400 000	-
Sum inntekter		98 440 431	104 307 122

Inntekter er økt med 5867kNOK i 2024. 832 flere medlemmer og 3,0% kontingentøkning har ført til økte kontingentinntekter (5282kNOK) og økning i kursaktiviteten har ført til at OU-inntektene har økt med 1783kNOK. Finanspostene er påvirket av renter på lån relatert til streik 2024.

Nr	Navn	2023	2024
10022	RETTSIKKERHETSPRISEN	136 637	131 039
10024	RETTSSIKKERHETSKONFERANSEN	231 825	268 828
10026	ARENDALSUKEN	232 560	155 782
10028	KOMMUNEPROSJEKTET	370 869	195 998
10047	HUMANITÆR INNSATS	470 000	494 000
10048	MASTEROPPGAVE, RETTSIKKERHET (STUDENT)	280 000	175 000
10054	EKSTERNE KOMMUNIKASJONSTJENESTER	-	10 626
10056	POLITISK UTREDNING & ANALYSE	102 000	-
10069	DIVERSE UTVALG	388 670	328 498
10070	PROFILERINGSARTIKLER	644 471	330 605
10073	PRESIDENTSKAP	4 384 597	4 314 947
10074	DISPONIBELT FOR PRESIDENTSKAP	68 901	-
10075	JURISTFORUM	894 326	601 991
10076	NETTVERK	258 385	-
10077	JURISTKONGRESS	15 057	2 954
10078	TRANSPARANCY INTERNATIONAL	15 000	-
10079	JURISTDAGEN	360 216	202 078
10081	FAGUTVALG	57 085	-
10083	Tech-Forum	1 200 471	396 627
50072	MEDLEMSFORVALTNING	322 407	183 711
60036	Medlemsundersøkelser	199 042	160 547
Sum hovedstyrets utadrettede virksomhet		10 632 521	7 953 230

Kostnader relatert til hovedstyrets utadrettede virksomhet er redusert med 2679kNOK, primært som følge av Hovedstyrets innsparingsplan for å bedre forbundets økonomi 2024 grunnet utgifter til streik 2024.

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

Nr	Navn	2023	2024
50013	Kontingent Akademikerne	3 608 874	3 788 222
50040	HOVEDSTYRET	713 680	654 187
50041	LANDSMØTE	-4 247	1 056 720
50053	AKADEMIKERPRISEN	22 007	22 918
50062	NJ-PENSJONISTER	197 378	123 763
50064	Internasjonale samarbeidsprosjekter	81 186	-
50074	BANK / FORSIKRING	616 343	735 280
50081	ADMIN KONTROLL	163 418	169 727
50084	EKSTERNT ANALYSEARBEID	300 000	1 260 839
50085	KOMITEER	115 930	85 575
60026	STYRKING TILLITSVALGTES ROLLE	21 861	-
60045	ÅPNING AV KURS FOR TILLITSVALGTE	477 476	150 000
Sum hovedstyrets øvrige virksomhet		6 313 907	8 047 231

Kostnader relatert til Hovedstyrets øvrige aktiviteter er økt med 1733kNOK, hovedsakelig fra landsmøte 2024, som holdes hvert 2. år (1060kNOK). Som oppfølging av landsmøtevedtak 2022 ble det også hyret inn eksterne konsulenter for å assistere med utforming av forbundets strategi frem mot 2030 (961kNOK).

Nr	Navn	2023	2024
	Dommerforeningen	968 295	1 072 756
	KOMMUNE	1 290 715	1 371 886
	PRIVAT	5 161 389	5 025 117
	STAT	5 219 487	4 693 133
	STUDENT	1 418 959	1 232 355
Sum seksjoner og foreninger		14 058 844	13 395 247

Ref. note 20 for kommentarer

Nr	Navn	2023	2024
10010	LØNNSKOSTNADER	9 112 940	9 452 513
15010	LØNNSKOSTNADER	2 584 707	2 974 452
50010	LØNNSKOSTNADER	10 507 862	12 113 859
60010	LØNNSKOSTNADER	20 930 903	22 646 531
Sum lønnskostnader		43 136 412	47 187 354

Lønnskostnadene er økt med 4051NOK. 3017kNOK er forklart med økte lønninger, mens endringer i antall ansatte gjennom året økte med 2491kNOK. Refusjoner relatert til sykdom og permisjoner reduserte lønnskostnadene med 1457kNOK.

Nr	Navn	2023	2024
50018	ANDRE PERSONALFORSIKRINGER	675 956	866 855
50037	INNLEID PERSONAL	625 471	338 995
50049	KANTINE	677 930	645 938
50050	PERSONALKOSTNADER	1 199 227	3 946 683
50051	TEAMSAMLING,PERSONALSEMINAR	532 495	5 141
50058	KOMPETANSEHEVING	266 176	345 045
50067	KOLLEKTIV PENSJONSFORSIKRING	7 381 833	7 254 560
Sum personalkostnader		11 359 088	13 403 216

Øvrige personalkostnader er økt med 2044kNOK. Hovedsakelig fra økte bistand relatert til intern vaslingssak og omorganisering 2747kNOK. Teamsamling er redusert 527kNOK, da det ikke ble gjennomført personalseminar 2024.

Nr	Navn	2023	2024
10040	MEDIEKONTAKT	236 586	186 453
10063	DRIFT P&S-TEAMET	104 170	101 781
15011	JURISTKONTAKT DRIFT	2 115 557	1 601 651
50052	NORDISK MØTE	16 116	30 563
50060	TRYKKSAKER, DIV. BROSJYRER	30 327	-6 420
50065	MILJØFYRTÅRN	7 566	21 263
50075	MEDLEMSSERVICE DRIFT	11 828	15 061
50077	JF-STUD MARKEDSFØRING	401 019	1 080 855
60011	REISE-OG OPPHOLD DRIFT	30 365	25 239
60014	AKADEMIKERNE (MØTER)	8 228	10 799
60015	NEMNDSBEHANDLING KS OMRÅDET	16 961	-
60018	KOSTNADER KONFLIKTBEREDSKAP/STREIK	-	4 779 261
60021	DRIFT LA-TEAMET	13 486	8 829
60025	PENSJONSRÅDGIVNING	58 219	32 664
60030	BISTAND ENKELTSAKER	310 782	339 531
60037	DRIFT ADVOKATKONTORET	173 969	220 051
60043	KARRIERETJENESTER	11 919	252 618
Sum markedsaktiviteter		3 547 099	8 700 198

Markedsaktivieter er økt med 5153kNOK. Hovedsakelig forklart av streik 2024 (4779kNOK) og studentmarkedsføring 680kNOK. Det er besparelser relatert til trykking og distribuering av medlemsbladet, ref note 21 for mer detaljer.

Nr	Navn	2023	2024
50021	IKT DRIFT	4 098 569	3 991 498
50076	NYTT CRM SYSTEM	1 613 270	1 633 712
50078	NYTT NETTVERKTØY	574 950	563 657
60023	JURIDISK BISTAND, NYTT SYSTEM.	89 354	167 281
Sum IKT		6 376 143	6 356 147

IKT kostnader er redusert med 20kNOK. Hovedsakelig fra effektivisering av servere og PC bruk. For mer dtealjer om IKT kostnader hanvises også til note 16.

Nr	Navn	2023	2024
50017	OU-MIDLER SOM IKKE BLIR REFUNDERT	39 698	71 464
50025	REVISOR	478 563	601 703
50026	LOKALKOSTNADER	7 514 622	7 802 573
50028	AVSKRIVNINGER/TAP PÅ KRAV	72 405	104 419
50036	UFORUTSETTE KOSTNADER/INNTEKTER	-	18 510
50042	MASKINER(LEIE-SERVICE)	34 711	42 884
50043	INVENTAR/MASKINER	106 269	108 316
50044	TIDSREGISTRERINGSSYSTEMET	98 160	122 524
50045	REKVISITA	78 003	56 391
50046	PORTO	54 591	47 324
50047	TIDSSKRIFTER	159 888	128 732
50048	TELEFON OG FAKS	766 545	650 696
50057	DISPONIBELT FOR GENERALSEKRETÆR	148 907	58 724
50080	DIVERSE RÅDGIVNING	-	1 438
60032	BIBLIOTEK	139 534	143 761
Sum andre driftskostnader		9 691 895	9 959 459
Resultat etter finansinnt og kostnader (oversk.-/undersk.+)		-6 675 479	-10 694 960

Andre dirftskostnader er økt med 268kNOK. Hovedsakelig fra kostnader til lokaler som har økt med 288kNOK fra KPI justering av leie og felleskostnader. Revisorkostander er økt med 123kNOK, hovedsakelig fra økt OU-revisjoner. Det er en besparelse relatert til telefon etter reforhandlet mobiltelefonavtale.

Note 23 Spesifisering OU-midler (offentlige tilskudd)

	2023	2024
Lønnskostnad	4 230	2 115
Reise- og oppholdskostnader	16 494 552	16 371 842
Fremmede tjenester	721 439	438 117
Varekostnad	1 690 456	1 485 105
Informasjon og markedsføring	67 389	33 392
Kontorhold	240	8 194
Andre driftskostnader	229 977	559 546
OU-Kostnader	**19 208 283**	**18 898 310**
OU-refusjoner	**22 720 418**	**24 186 587**
OU-resultat	**3 512 135**	**5 288 277**

OU-kostnader inkluderer 1010kkNOK relatert til topptillitsvalgsamling, Høyskoleprosjektet 972kNOK, ny som tillitsvalgt 853kNOK og forhandlingssamling politijuristene 832kNOK. OU-refusjoner inkluderer 3255kNOK relatert til ansattetimer.

NOTE 24 Skatt - Konsern

Årets skattekostnad fremkommer slik:

	2023	2024
Betalbar skatt	1 248 590	1 404 660
Endring utsatt skatt	-532 450	-493 481
Årets skattekostnad	716 140	911 179

Skattepliktig inntekt fremkommer slik:

	2023	2024
Resultat før skatt	-3 424 953	-6 553 261
Permanente forskjeller	6 680 137	10 694 983
Endringer midlertidige forskjeller	2 420 227	2 243 096
Årets skattegrunnlag	5 675 411	6 384 818
Skyldig betalbar skatt (22%)	1 248 590	1 404 660

Grunnlag utsatt skatt fremkommer slik:

	2023	2024
Anleggsmidler	49 042 755	46 799 659
Sum midlertidige forskjeller	49 042 755	46 799 659
Utsatt skatt (22%)	10 789 406	10 295 925

Transaction 09222115557549200132 Signed SB, BGK, ASA, KABH, RS, TSH, IAG, JOW, AKR

Verification

Transaction 09222115557549200132

Document

Offisielt regnskap Juristforbundet 2024
Main document
38 pages
Initiated on 2025-06-11 15:08:34 CEST (+0200) by Intility eSign (Ie)
Finalised on 2025-06-25 13:23:13 CEST (+0200)

Initiator

Intility eSign (Ie)
esign@intility.no

Signatories

Sverre Bromander (SB)
sverre.bromander@juristforbundet.no
97069057
Signed 2025-06-16 10:49:40 CEST (+0200)

Benedicte Gram Knutsen (BGK)
benedicte.gram-knutsen@juristforbundet.no
92277896
Signed 2025-06-25 13:23:13 CEST (+0200)

Anders Schrøder Amundsen (ASA)
anders.schroder.amundsen@legeforeningen.no
99568451
Signed 2025-06-18 13:11:32 CEST (+0200)

Kay Andre Brudvik Haugen (KABH)
kay.haugen@bergen.kommune.no
92468546
Signed 2025-06-11 15:36:21 CEST (+0200)

Rannveig Sørskaar (RS)
rannveig.sorskaar@juristforbundet.no
99020332
Signed 2025-06-17 10:39:32 CEST (+0200)

Torbjørn Saggau Holm (TSH)
torbjorn.saggau.holm@domstol.no
97159250
Signed 2025-06-23 13:02:55 CEST (+0200)

Ina Annett Grunnvåg (IAG)
ina.a.grunnvaag@gmail.com
99448633
Signed 2025-06-15 18:34:48 CEST (+0200)

Jon Ole Whist (JOW)
jon@farmaceutene.no
95100342
Signed 2025-06-11 17:09:12 CEST (+0200)

Anne Kristine Roland (AKR)
anne.roland3@gmail.com
91632245
Signed 2025-06-19 18:55:54 CEST (+0200)

Verification

Transaction 09222115557549200132

This verification was issued by Scrive. For more information/evidence about this document see the concealed attachments. Use a PDF-reader such as Adobe Reader that can show concealed attachments to view the attachments. Please observe that if the document is printed, the integrity of such printed copy cannot be verified as per the below and that a basic print-out lacks the contents of the concealed attachments. The digital signature (electronic seal) ensures that the integrity of this document, including the concealed attachments, can be proven mathematically and independently of Scrive. For your convenience Scrive also provides a service that enables you to automatically verify the document's integrity at: https://scrive.com/verify

JURIST
FORBUNDET

PROTOKOLL

Den 1. juli 2026 ble det avholdt digitalt møte i Kontrollkomitéen for Norges Juristforbund fulgt opp i etterkant av epostutveksling knyttet til godkjennelse av årsregnskap for 2025.

Til stede 1. juli:
Erik Warberg (leder)
Katrine Bratteberg
Frank Grønås
Malin Bye Sørensen
Marit Bjørånesset Frogner
Lars Marius Heggberget

Forfall:
Fredrik Wold

Kontrollkomitéen var dermed fulltallig.

Til behandling forelå:
Godkjenning av Norges Juristforbunds årsregnskap for 2025. Kontrollkomitéen har fått oversendt forbundets regnskap for 2025 med årsoppgjørsdisposisjoner, godkjent av hovedstyret i perioden 19. til 26. juni 2026 og revidert av revisor 26. juni 2026.

Regnskapet ble i samsvar med Instruks for kontrollkomiteen punkt 2-1 gjennomgått og drøftet den 1. juli. Kontrollkomiteen har truffet slikt enstemmig vedtak:

> *Norges Juristforbunds årsregnskap for 2025 godkjennes.*

Denne rapport godkjent pr epost bekreftelse fra de respektive medlemmer av Kontrollkomiteen.

Oslo, 3. juli 2026

For Kontrollkomitéen

Erik Warberg/leder (dig.sign.)

Til landsmøtet i
Norges Juristforbund

UAVHENGIG REVISORS BERETNING FOR ÅR 2025

Konklusjon

Vi har revidert årsregnskapet for Norges Juristforbund som viser et positivt aktivitetsresultat i forbundsregnskapet på kr. 13 795 993 og et positivt aktivitetsresultat i konsernregnskapet på kr. 12 956 905.

Årsregnskap som består av:

- forbundsregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2025, aktivitetsregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper, og
- konsernregnskapet, som består av balanse per 31. desember 2025, aktivitetsregnskap og kontantstrømoppstilling for regnskapsåret avsluttet per denne datoen og noter til årsregnskapet, herunder et sammendrag av viktige regnskapsprinsipper.

Etter vår mening

- oppfyller årsregnskapet gjeldende lovkrav,
- gir forbundsregnskapet et rettvisende bilde av forbundets finansielle stilling per 31. desember 2025 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge, og
- gir konsernregnskapet et rettvisende bilde av konsernets finansielle stilling per 31. desember 2025 og av dets resultater og kontantstrømmer for regnskapsåret avsluttet per denne datoen i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge.

Grunnlag for konklusjonen

Vi har gjennomført revisjonen i samsvar med de International Standards on Auditing (ISA-ene). Våre oppgaver og plikter i henhold til disse standardene er beskrevet nedenfor under "Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet". Vi er uavhengige av forbundet og konsernet i samsvar med kravene i relevante lover og forskrifter i Norge og International Code of Ethics for Professional Accountants (inkludert internasjonale uavhengighetsstandarder) utstedt av the International Ethics Standards Board for Accountants (IESBA-reglene), og vi har overholdt våre øvrige etiske forpliktelser i samsvar med disse kravene. Innhentet revisjonsbevis er etter vår vurdering tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon.

Øvrig informasjon

Styret og daglig leder (ledelsen) er ansvarlige for informasjonen i årsberetningen. Vår konklusjon om årsregnskapet ovenfor dekker ikke informasjonen i årsberetningen.

I forbindelse med revisjonen av årsregnskapet er det vår oppgave å lese årsberetningen. Formålet er å vurdere hvorvidt det foreligger vesentlig inkonsistens mellom årsberetningen og årsregnskapet og den kunnskap vi har opparbeidet oss under revisjonen av årsregnskapet, eller hvorvidt informasjon i årsberetningen ellers fremstår som vesentlig feil. Vi har plikt til å rapportere dersom årsberetningen fremstår som vesentlig feil. Vi har ingenting å rapportere i så henseende.

Dette dokumentet er signert med PAdES-formatet (PDF Advanced Electronic Signatures) av Signicat. Dette sikrer dokumentet og dets vedlegg mot endringer etter signering.

Verifisert av SIGNICAT 26.06.2026

Basert på kunnskapen vi har opparbeidet oss i revisjonen, mener vi at årsberetningen

- er konsistent med årsregnskapet og
- inneholder de opplysninger som skal gis i henhold til gjeldende lovkrav.

Ledelsens ansvar for årsregnskapet

Ledelsen er ansvarlig for å utarbeide årsregnskapet og for at det gir et rettvisende bilde i samsvar med regnskapslovens regler og god regnskapsskikk i Norge. Ledelsen er også ansvarlig for slik intern kontroll som den finner nødvendig for å kunne utarbeide et årsregnskap som ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil.

Ved utarbeidelsen av årsregnskapet må ledelsen ta standpunkt til forbundets og konsernets evne til fortsatt drift og opplyse om forhold av betydning for fortsatt drift. Forutsetningen om fortsatt drift skal legges til grunn for årsregnskapet så lenge det ikke er sannsynlig at virksomheten vil bli avviklet.

Revisors oppgaver og plikter ved revisjonen av årsregnskapet

Vårt mål er å oppnå betryggende sikkerhet for at årsregnskapet som helhet ikke inneholder vesentlig feilinformasjon, verken som følge av misligheter eller utilsiktede feil, og å avgi en revisjonsberetning som inneholder vår konklusjon. Betryggende sikkerhet er en høy grad av sikkerhet, men ingen garanti for at en revisjon utført i samsvar med ISA-ene, alltid vil avdekke vesentlig feilinformasjon. Feilinformasjon kan oppstå som følge av misligheter eller utilsiktede feil. Feilinformasjon er å anse som vesentlig dersom den enkeltvis eller samlet med rimelighet kan forventes å påvirke de økonomiske beslutninger som brukerne foretar på grunnlag av årsregnskapet.

Som del av en revisjon i samsvar med ISA-ene, utøver vi profesjonelt skjønn og utviser profesjonell skepsis gjennom hele revisjonen. I tillegg:

- identifiserer og anslår vi risikoen for vesentlig feilinformasjon i årsregnskapet, enten det skyldes misligheter eller utilsiktede feil. Vi utformer og gjennomfører revisjonshandlinger for å håndtere slike risikoer, og innhenter revisjonsbevis som er tilstrekkelig og hensiktsmessig som grunnlag for vår konklusjon. Risikoen for at vesentlig feilinformasjon som følge av misligheter ikke blir avdekket, er høyere enn for feilinformasjon som skyldes utilsiktede feil, siden misligheter kan innebære samarbeid, forfalskning, bevisste utelatelser, uriktige fremstillinger eller overstyring av intern kontroll.
- opparbeider vi oss en forståelse av den interne kontroll som er relevant for revisjonen, for å utforme revisjonshandlinger som er hensiktsmessige etter omstendighetene, men ikke for å gi uttrykk for en mening om effektiviteten av forbundets og konsernets interne kontroll.
- evaluerer vi om de anvendte regnskapsprinsippene er hensiktsmessige og om regnskapsestimatene og tilhørende noteopplysninger utarbeidet av ledelsen er rimelige.
- konkluderer vi på ledelsens bruk av fortsatt drift-forutsetningen er hensiktsmessig, og, basert på innhentede revisjonsbevis, hvorvidt det foreligger vesentlig usikkerhet knyttet til hendelser eller forhold som kan skape tvil av betydning om forbundets og konsernets evne til fortsatt drift.

Dette dokumentet er signert med PAdES-formatet (PDF Advanced Electronic Signatures) av Signicat. Dette sikrer dokumentet og dets vedlegg mot endringer etter signering.

Verifisert av SIGNICAT 26.06.2026

Dersom vi konkluderer med at det eksisterer vesentlig usikkerhet, kreves det at vi i revisjonsberetningen henleder oppmerksomheten på tilleggsopplysningene i årsregnskapet, eller, dersom slike tilleggsopplysninger ikke er tilstrekkelige, at vi modifiserer vår konklusjon. Våre konklusjoner er basert på revisjonsbevis innhentet frem til datoen for revisjonsberetningen. Etterfølgende hendelser eller forhold kan imidlertid medføre at forbundet og konsernet ikke fortsetter driften.

- evaluerer vi den samlede presentasjonen, strukturen og innholdet i årsregnskapet, inkludert tilleggsopplysningene, og hvorvidt årsregnskapet gir uttrykk for de underliggende transaksjonene og hendelsene på en måte som gir et rettvisende bilde.
- innhenter vi tilstrekkelig og hensiktsmessig revisjonsbevis vedrørende den finansielle informasjonen til enhetene eller forretningsområdene i konsernet for å kunne gi uttrykk for en mening om konsernregnskapet. Vi er ansvarlige for å lede, følge opp og gjennomføre konsernrevisjonen. Vi har eneansvar for vår konklusjon om konsernregnskapet.

Vi kommuniserer med styret blant annet om det planlagte innholdet i og tidspunkt for revisjonsarbeidet og eventuelle vesentlige funn i revisjonen, herunder vesentlige svakheter i internkontroll som vi avdekker gjennom revisjonen.

Oslo, 26. juni 2026
Alpha Revisjon AS

_____
Bjørn Kristian Kallasten
Statsautorisert revisor
(elektronisk signert)

Dette dokumentet er signert med PAdES-formatet (PDF Advanced Electronic Signatures) av Signicat. Dette sikrer dokumentet og dets vedlegg mot endringer etter signering.

Verifisert av
SIGNICAT
26.06.2026

Elektronisk signatur

Signert av

Kallasten, Bjørn Kristian

(Identitet bekreftet med BankID (NO))

Dato og tid *(UTC+01:00) Central European Time (Berlin) (DD.MM.YYYY HH:MM:SS)*

26.06.2026 13:45:09

Signaturmetode

BankID (NO)

JURIST
FORBUNDET

ÅRSREGNSKAP
2025

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

AKTIVITETSREGNSKAP

(alle tall i hele NOK)

ANSKAFFEDE MIDLER	Note	2024	2025
Medlemsinntekter	1	99 480 340	117 718 498
Offentlige tilskudd (OU-midler)	23	24 186 587	19 566 071
Annonseinntekter		460 367	627 063
Kurs- og konferanseinntekter		1 205 746	1 256 860
Andre inntekter		3 921 298	3 976 628
Sum anskaffede midler	2	**129 254 338**	**143 145 120**
Utbytte fra Juristenes Hus		-	4 000 000
Netto finansposter		-449 869	-529 201
Sum finansposter		-449 869	3 470 799
Sum inntekter	2	**128 804 469**	**146 615 919**
Kostnader til anskaffelse av midler	3	**11 856 382**	**11 641 699**
KOSTNADER TIL FORBUNDETS FORMÅL	4, 5, 6		
Lønns- og arbeidsvilkår		14 704 527	11 538 844
Advokattjenester til medlemmer		10 969 368	11 731 410
Retts- og samfunnspolitisk arbeid		16 192 089	16 840 096
Øvrige medlemstilbud		1 111 661	325 897
Kommunikasjon med medlemmer		13 819 942	13 484 317
Etter- og videreutdanning av medlemmer		2 519 338	2 704 937
Opplæring av tillitsvalgte		25 819 603	21 818 889
Aktiviteter i seksjoner og foreninger		20 583 840	21 406 995
Sum kostnader til forbundets formål	2, 7	**105 720 368**	**99 851 385**
Drift av seksjoner og foreninger		4 552 510	4 968 025
Administrasjonskostnader		17 370 169	16 358 817
Sum administrasjonskostnader	2, 4, 6	**21 922 680**	**21 326 842**
Sum kostnader		**139 499 430**	**132 819 926**
Årets aktivitetsresultat		**-10 694 960**	**13 795 993**

DISPONERING AV RESULTAT			
Fond for sikringsmidler i tilfelle streik		-	5 000 000
Formålskapital for seksjonene		343 670	2 062 129
Formålskapital for politijuristene		-86 135	136 741
Formålskapital for skattejuristene		33 257	125 000
Overført annen formålskapital		-10 985 752	6 472 123
Sum overføringer	**11**	**-10 694 960**	**13 795 993**

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

BALANSE

(alle tall i hele NOK)

EIENDELER	Note	2024	2025
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Kontormaskiner		232 200	180 600
Sum varige driftsmidler	8	232 200	180 600
Finansielle anleggsmidler			
Aksjer i Juristenes Hus AS		52 067 988	52 067 988
Midler til garantiforpliktelser		2 079 474	2 103 060
Sum finansielle anleggsmidler	8	54 147 462	54 171 048
Sum anleggsmidler		**54 379 662**	**54 351 648**
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		676 900	1 651 433
Andre fordringer		16 425 446	16 386 512
Utbytte fra Juristenes Hus		-	4 000 000
Forskuddsbetalte kostnader		3 735 723	3 999 020
Sum fordringer	9	20 838 069	26 036 965
			-
Bankinnskudd, streikefond		-	3 667 597
Bankinnskudd, kontanter og lignende		6 139 016	8 076 884
Sum bankinnskudd, kontanter og lignende	10	6 139 016	11 744 481
Sum omløpsmidler		**26 977 084**	**37 781 446**
Sum eiendeler		**81 356 746**	**92 133 094**

BALANSE

(alle tall i hele NOK)

FORMÅLSKAPITAL OG GJELD	Note	2024	2025
Formålskapital			
Formålskapital med restriksjoner			
Fond for sikringsmidler i tilfelle streik		15 000 000	20 000 000
Fond for juridisk bistand		7 500 000	7 500 000
Formålskapital Seksjoner og foreninger		2 084 430	4 408 300
Sum formålskapital med restriksjoner	11	24 584 430	31 908 300
Fri formålskapital			
Annen formålskapital		27 981 758	31 895 994
Sum fri formålskapital	11	27 981 758	31 895 994
Sum formålskapital		**52 566 188**	**63 804 294**
Gjeld			
Avsetninger			
Pensjonsforpliktelse	12	1 812 422	2 839 782
Sum avsetninger		1 812 422	2 839 782
Langsiktig gjeld			
Lån fra kredittinstitusjon	8	8 000 000	8 000 000
Sum langsiktig gjeld		8 000 000	8 000 000
Kortsiktig gjeld			
Leverandører		8 643 139	5 945 309
Skyldige offentlige avgifter		4 321 637	4 560 048
Skyldige feriepenger		4 998 469	5 260 491
Annen kortsiktig gjeld	14	1 014 891	1 723 170
Sum kortsiktig gjeld		18 978 136	17 489 018
Sum gjeld	**13**	**28 790 558**	**28 328 800**
Sum formålskapital og gjeld		**81 356 746**	**92 133 094**

Oslo, 18. juni 2026

Sverre J.W. Bromander
President

Benedicte Gram-Knutsen
Visepresident

Thea Wessel Jørgensen
Generalsekretær

Anders Schrøder Amundsen
Styremedlem

Rannveig Sørskaar
Styremedlem

Henrik Westborg Smiseth
Styremedlem

Kay André Brudvik Haugen
Styremedlem

Oda Christine Sverre
Styremedlem

Ina Annett Grunnvåg
Styremedlem

Jon Ole Bjørklund Whist
Styremedlem

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

Årsberetning 2025

Virksomhetens art

Norges Juristforbund er en interesse- og arbeidstakerorganisasjon for ca. 24 400 jurister og juridiske studenter. Forbundet er tilsluttet hovedorganisasjonen Akademikerne og holder til i Oslo.

Norges Juristforbund arbeider for å ivareta medlemmenes faglige- og arbeidslivspolitiske interesser og bidra til gode rammevilkår for juridisk virksomhet. Styret vurderer at forbundet gjennom året har opprettholdt et høyt aktivitetsnivå innen medlemsservice, interessepolitisk arbeid og tariffarbeid.

Overordnede føringer for styrets arbeid

Landsmøtet vedtok i 2024 flere mål, tiltak og strategiske grep for å styrke forbundets økonomiske bærekraft, organisasjonsutvikling og medlemstilbud. I 2025 har styret og administrasjonen arbeidet med oppfølging og implementering av disse vedtakene. Arbeidet vil fortsette i kommende periode med særlig vekt på organisasjonens samlede gjennomføringsevne, effektiv ressursutnyttelse og styrking av medlemstilbudet.
Styret har gjennom året hatt oppmerksomhet på organisasjonens styring, samhandling og ressursutnyttelse. Det er igangsatt tiltak for å videreutvikle arbeidsformer, styrke intern samhandling og sikre at organisasjonen er godt rustet til å møte fremtidige krav og forventninger.
Styret arbeider systematisk med risikovurderinger knyttet til økonomi, medlemsutvikling, kompetanse, omdømme og gjennomføring av strategiske mål. Styret vurderer at forbundet har tilfredsstillende systemer for intern kontroll og risikohåndtering.

Rettvisende oversikt over utvikling og resultat

Styret mener at årsregnskapet gir et riktig bilde av forbundets eiendeler og gjeld, finansielle stilling og resultat.

Medlemsutviklingen har vært positiv gjennom året, og medlemstallet økte ved utgangen av 2025 sammenlignet med året før.

Inntektene 2025 er 146,6 mill. kroner, en økning på 17,8 mill. kroner (13,8 %) fra 2024. Økningen skyldes hovedsakelig høyere medlemsinntekter og utbytte fra Juristenes Hus, delvis motvirket av lavere offentlige tilskudd.

Årsresultatet viser et betydelig overskudd på 13,8 mill. kroner, en forbedring på 24,5 mill. kroner fra året før. Dette skyldes i hovedsak økte kontingentinntekter, utbytte fra Juristenes Hus og fravær av kostnader knyttet til streik i 2024. Resultatgraden er 9,4 %.

Forbundets finansielle stilling er styrket gjennom året. Arbeidskapitalen er forbedret, og likviditeten vurderes som tilfredsstillende. Styret anser forbundet som økonomisk robust og godt rustet til å ivareta sine formål og forpliktelser.

Document ID 092221155575814592 90 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

Forsknings- og utviklingsaktiviteter

Det er ikke gjennomført noen forsknings- og utviklingsaktiviteter 2025.

Fortsatt drift

Hovedstyret bekrefter at årsregnskapet for 2025 er satt opp under forutsetning for fortsatt drift. Forbundet har solid formålskapital og god likviditet.

Arbeidsmiljø

Sykefraværet i Norges Juristforbund var 8,1% 2025 (konsern 8,1%) vs 6,3 % 2024 (konsernet 6,3%). 6,8 % av fraværet 2025 var relatert til langtidsfravær og 1,3% var relatert til korttidsfravær.

Styret følger utviklingen i arbeidsmiljø og sykefravær tett. Det er gjennomført medarbeidersamtaler, og det arbeides systematisk med tiltak som skal bidra til et godt og inkluderende arbeidsmiljø. Vernerapporten utarbeidet våren 2026 viser at de ansatte i all hovedsak trives og har det bra på jobb. Høsten 2026 skal det utarbeides en ny arbeidsmiljøundersøkelse.

I tillegg tilbys de ansatte helsesjekk gjennom bedriftshelsetjenesten. Samarbeidsutvalget (SAMU) har hatt regelmessige møter gjennom året. Fra september 2025 ble utvalget omorganisert til arbeidsmiljøutvalg (AMU) i tråd med gjeldende regelverk.

Det har ikke vært registrert arbeidsrelaterte ulykker i løpet av året.

Styre- og ledelsesansvar

Det er tegnet forsikring for styrets medlemmer og daglig leder for deres mulige ansvar overfor foretaket og tredjepersoner og dekker skader opp til 10mNOK.

Ytre miljø

Forbundet er Miljøfyrtårnsertifisert og anses å ha liten forurensing av det ytre miljøet.

Fremtidig utvikling

Norges Juristforbund så i 2024 at de økonomiske resultatene de siste årene ikke er bærekraftig over tid. Dette var blant annet knyttet til at kontingente ikke var økt over lengre tid.

Hovedstyret innstilte derfor overfor Landsmøtet 2024 på å øke kontingenten, hvilket Landsmøtet vedtok. Dette har forbedret den økonomiske situasjonen i forbundet. Forbundet har relativt lav finansiell risiko og er marginalt eksponert i forhold til markedsrisiko, kredittrisiko og likviditetsrisiko. Tilsvarende gjelder for konsernet.

Document ID 092221155575814592 90 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

Likestilling og diskriminering

Norges Juristforbund hadde ved årets utgang 45 fast ansatte hvorav 1 vikar. 32 ansatte er kvinner og 13 er menn. Av disse er 5 deltidsansatte, alle kvinner. Hovedstyret består av 5 menn og 4 kvinner. Hovedstyret har ut fra vurdering av antall ansatte og stillingskategorier ikke funnet det nødvendig å iverksette spesielle tiltak med hensyn til likestilling. Når det gjelder diskriminering, har hovedstyret heller ikke funnet det nødvendig å iverksette noen spesielle tiltak.

Konsernet hadde ved årets utgang 45 fast ansatte hvorav 1 vikar. 32 ansatte er kvinner og 13 er menn. Av disse er 5 deltidsansatte, alle kvinner.

Aktsomhetsvurdering

Forbundet har utført aktsomhetsvurderinger i tråd med åpenhetsloven.

Rapporten er tilgjengelig på forbundets hjemmesider.

Årsoppgjørsdisposisjon

Styret foreslår at årets overserskudd kr 13 795 993,- disponeres på følgende måte:

Overføring til formålskapital politijuristene kr 136 741,-, overføring til formålskapital skatteetatens juristforening 125 000,-, overfører til formålskapital seksjonene kr 2 062 129,-, overføring til sikringsfond kr. 5 000 000,- og overføring til annen formålskapital kr 6 472 123,-.

For konsernet foreslår styret at overskudd kr 12 956 905,- disponeres på følgende måte:

Overføring til formålskapital politijuristene kr 136 741,-, overføring til formålskapital skatteetatens juristforening 125 000,-, overfører til formålskapital seksjonene kr 2 062 129,-, overføring til sikringsfond kr. 5 000 000,- og overføring til annen formålskapital kr 5 633 035,-.

OSLO, 18.06.2026

Sverre J.W. Bromander
President

Benedicte Gram-Knutsen
Visepresident

Thea Wessel Jørgensen
Generalsekretær

Anders Schrøder Amundsen
Styremedlem

Rannveig Sørskaar
Styremedlem

Henrik Westborg Smiseth
Styremedlem

Kay André Brudvik Haugen
Styremedlem

Oda Christine Sverre
Styremedlem

Ina Annett Grunnvåg
Styremedlem

Jon Ole Bjørklund Whist
Styremedlem

Document ID 092221155575814592 90 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

Kontantstrømsanalyse

(alle tall i hele NOK)

Kontantstrømsanalyse	**2024**	**2025**
Kontantstrømmer fra formåls aktiviteter		
Årets aktivitetsresultat	-10 694 960	13 795 993
Ordinære avskrivninger	58 910	51 600
Endring pensjonsavsetning	-2 920 534	1 027 360
Endring kundefordringer	-246 974	-974 532
Endring leverandørgjeld	3 562 551	-2 697 830
Endring utbytte	0	-4 000 000
Endring i andre tidsavgrensningsposter	-203 080	-1 439 984
Netto kontantstrøm fra formåls aktiviteter	**-10 444 087**	**5 762 607**
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Investeringer i varige driftsmidler	0	0
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	**0**	**0**
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Endring fondsplasseringer	-26 382	-23 586
Endring lån	8 085 255	-133 555
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	**8 058 873**	**-157 141**
Netto endring i kontanter og bankinnskudd	**-2 385 214**	**5 605 466**
Kontanter og bankinnskudd pr. 01.01	8 524 230	6 139 016
Kontanter og bankinnskudd pr. 31.12	**6 139 016**	**11 744 481**

AKTIVITETSREGNSKAP - KONSERN

(alle tall i hele NOK)

ANSKAFFEDE MIDLER	Note	2024	2025
Medlemsinntekter	1	99 480 340	117 718 498
Offentlige tilskudd (OU-midler)	23	24 186 587	19 566 071
Annonseinntekter		460 367	627 063
Abonnementsinntekter		-	-
Kurs- og konferanseinntekter		1 205 746	1 256 860
Andre inntekter	1	8 757 634	9 496 364
Sum anskaffede midler	2	**134 090 674**	**148 664 856**
Utbytte fra Juristenes Hus		**-**	-
Netto finansposter		**-227 597**	**-358 143**
Sum finansposter		**-227 597**	**-358 143**
Sum inntekter	2	**133 863 077**	**148 306 713**
Kostnader til anskaffelse av midler	3	**11 731 606**	**11 610 531**
KOSTNADER TIL FORBUNDETS FORMÅL	4, 5, 6		
Lønns- og arbeidsvilkår		14 615 265	11 509 196
Advokattjenester til medlemmer		10 853 662	11 699 016
Retts- og samfunnspolitisk arbeid		16 095 687	16 812 288
Øvrige medlemstilbud		1 111 661	325 897
Kommunikasjon med medlemmer		13 656 023	13 441 579
Etter- og videreutdanning av medlemmer		2 494 052	2 697 141
Opplæring av tillitsvalgte		25 723 220	21 794 284
Aktiviteter i seksjoner og foreninger		20 512 474	21 386 820
Sum kostnader til forbundets formål	2, 7	**105 062 043**	**99 666 220**
Drift i seksjoner og foreninger		4 481 145	4 947 851
Administrasjonskostnader		19 141 545	18 232 757
Sum administrasjonskostnader	2, 4, 6	**23 622 690**	**23 180 608**
Sum kostnader		**140 416 339**	**134 457 359**
Årets aktivitetsresultat		**-6 553 261**	**13 849 354**
Skattekostnad på ordinært resultat	24	911 179	892 449
Årsresultat		**-7 464 440**	**12 956 905**
DISPONERING AV RESULTAT			
Fond for sikringsmidler i tilfelle streik		-	5 000 000
Formålskapital for seksjonene		343 670	2 062 129
Formålskapital for politijuristene		-86 135	136 741
Formålskapital for skattejuristene		33 257	125 000
Overført annen formålskapital		-7 755 232	5 633 035
Sum overføringer	**11**	**-7 464 440**	**12 956 905**

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

BALANSE - KONSERN

(alle tall i hele NOK)

EIENDELER	Note	2024	2025
Anleggsmidler			
Varige driftsmidler			
Tomter		14 307 692	14 307 692
Bygninger inkl. merverdi		50 797 667	53 776 575
Inventar		-	2 286 107
Kontormaskiner		232 200	180 600
Sum varige driftsmidler	8	65 337 559	70 550 974
Finansielle anleggsmidler			
Aksjer i Kristian Augustkvartalet drift		20 000	20 000
Midler til garantiforpliktelser		2 079 474	2 103 060
Sum finansielle anleggsmidler	8	2 099 474	2 123 060
Sum anleggsmidler		**67 437 033**	**72 674 034**
Omløpsmidler			
Fordringer			
Kundefordringer		1 995 805	2 876 381
Andre fordringer		16 611 155	16 506 048
Forskuddsbetalte kostnader		1 784 199	2 070 593
Sum fordringer	9	20 391 159	21 453 022
Bankinnskudd, kontanter og lignende	10	12 646 159	15 887 830
Sum omløpsmidler		**33 037 317**	**37 340 852**
Sum eiendeler		**100 474 350**	**110 014 886**

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

BALANSE - KONSERN

(alle tall i hele NOK)

FORMÅLSKAPITAL OG GJELD	Note	2024	2025
Formålskapital			
Formålskapital med restriksjoner			
Fond for sikringsmidler i tilfelle streik		15 000 000	20 000 000
Fond for juridisk bistand		7 500 000	7 500 000
Formålskapital seksjoner og foreninger		2 084 430	4 408 300
Sum formålskapital med restriksjoner	11	24 584 430	31 908 300
Fri formålskapital			
Annen formålskapital		35 254 718	38 329 866
Sum fri formålskapital	11	35 254 718	38 329 866
Sum formålskapital		**59 839 148**	**70 238 166**
Gjeld			
Avsetninger			
Pensjonsforpliktelse	12	1 812 422	2 839 782
Utsatt skatt	24	10 295 924	9 807 216
Sum avsetninger		12 108 346	12 646 998
Langsiktig gjeld			
Lån fra kredittinstitusjon	8	8 000 000	8 000 000
Sum langsiktig gjeld		8 000 000	8 000 000
Kortsiktig gjeld			
Leverandører		7 186 144	4 292 114
Skyldige offentlige avgifter		4 369 446	4 624 636
Skyldige feriepenger		4 998 469	5 260 491
Betalbar skatt	24	1 404 660	1 381 157
Annen kortsiktig gjeld	14	2 568 137	3 571 324
Sum kortsiktig gjeld		20 526 856	19 129 722
Sum gjeld	**13**	**40 635 202**	**39 776 720**
Sum formålskapital og gjeld		**100 474 350**	**110 014 886**

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

KONTANSTRØMSANALYSE - KONSERN

(alle tall i hele NOK)

Kontantstrømsanalyse	**2024**	**2025**
Kontantstrømmer fra formåls aktiviteter		
Årets aktivitetsresultat	-6 553 261	13 849 354
Betalbar skatt	-1 248 590	-1 404 660
Ordinære avskrivninger	3 116 240	3 661 289
Endring Pensjonsavsetning	-2 920 534	1 027 360
Endring kundefordringer	-193 715	-3 492 456
Endring leverandørgjeld	1 831 678	-4 633 796
Endring i andre tidsavgrensningsposter	332 114	3 266 427
Netto kontantstrøm fra formålsaktiviteter	**-5 636 069**	**12 273 518**
Kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter		
Investeringer i varige driftsmidler	-1 487 154	-8 874 705
Netto kontantstrømmer fra investeringsaktiviteter	**-1 487 154**	**-8 874 705**
Kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter		
Endring fondsplasseringer	-26 382	-23 586
Endring utlån	8 085 255	-133 555
Netto kontantstrømmer fra finansieringsaktiviteter	**8 058 873**	**-157 141**
Netto endring i kontanter og bankinnskudd	**935 650**	**3 241 672**
Kontanter og bankinnskudd pr. 01.01	11 710 508	12 646 158
Kontanter og bankinnskudd pr. 31.12	**12 646 158**	**15 887 830**

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

Regnskapsprinsipper

Årsregnskapet består av aktivitetsregnskap, balanse og noteopplysninger, og er avlagt i samsvar med regnskapslovens bestemmelser og god regnskapsskikk for ideelle organisasjoner. Alle tall i regnskapet og notene er oppgitt i hele kroner hvis ikke annet er angitt. Aktivitetsregnskapet for 2025 er satt opp med sammenligningstall fra 2024.

Norges Juristforbund er en interesse- og arbeidstakerorganisasjon for ca. 24 000 jurister og juridiske studenter. Forbundet er tilsluttet hovedorganisasjonen Akademikerne og holder til i Oslo.

Eiendeler bestemt til varig eie eller bruk er klassifisert som anleggsmidler. Andre eiendeler er klassifisert som omløpsmidler. Fordringer som skal tilbakebetales innen ett år fra etableringstidspunktet er uansett klassifisert som omløpsmidler. Ved klassifisering av kortsiktig og langsiktig gjeld er tilsvarende vurderinger lagt til grunn. Omløpsmidler vurderes til laveste av anskaffelseskost og virkelig verdi. Kortsiktig gjeld balanseføres til nominelt mottatt beløp på etableringstidspunktet.

Varige driftsmidler er vurdert til historisk kostpris etter fradrag for avskrivninger. Avskrivningene er beregnet på grunnlag av kostpris. Varige driftsmidler er avskrevet lineært over antatt økonomisk levetid. Planlagt fornyelse av IKT og infrastruktur kostnadsføres på anskaffelsestidspunktet. Enkeltstående vesentlige IKT- anskaffelser avskrives lineært over antatt økonomisk levetid.

Egenutviklede immaterielle eiendeler avskrives lineært over antatt økonomisk levetid. Avskrivningen starter når eiendelen er i drift.

Kontingenter følger kalenderåret og inntektsføres over perioden for medlemskapets varighet. Salgsinntekter og andre inntekter inntektsføres på tidspunkt for risiko overgang knyttet til varen eller tjenesten. Offentlige tilskudd som det knytter seg betingelser til inntektsføres i takt med forbruk av midler knyttet til den støttede aktivitet. Opptjente ikke fakturerte tilskudd bokføres i balansen som en fordring.

Kostnadene er inndelt i kostnader til anskaffelse av midler, kostnader tilknyttet foreningens formål og administrasjonskostnader. Alle kostnader, inkludert lønn, tilhørende en aktivitet, er henført til denne. Felleskostnader som f.eks. kostnad til IT, forsikringer, lokaler og strøm er fordelt mellom aktivitetene i henhold til årsverk for de ansatte som jobber med de ulike aktivitetene. Se note 4 for fordelingen av felleskostnader.

Forbundet fører opp pensjonsforpliktelser og pensjonfordringer relatert til forbundets pensjonsordninger til virkelig verdi. Endringer som skyldes økonomiske og demografiske forutsetninger (estimatavvik) føres direkte over egenkapitalen. Usikrede ordninger kostnadsføres løpende.

Kundefordringer og andre fordringer oppføres til pålydende etter fradrag for eventuell avsetning til forventet tap. Avsetning til tap gjøres på grunnlag av en totalvurdering av fordringsmassen bygd på erfaringstall.

Norges Juristforbund er fra 2020 pliktig å utarbeide konsernregnskap. Konsernet består av Norges Juristforbund og Juristenes Hus AS. Regnskap og noter som omhandler konsernregnskapet er innarbeidet og er markert med konsern. Konsernregnskapet omfatter morselskapet og datterselskap hvor Norges Juristforbund direkte eller indirekte er majoiritetseier. Datterselskapet som inngår i konsolideringen er Juristenes Hus AS (100%). Interne transaksjoner mellom konsernselskapene er eliminert. Aksjer i datterselskapet er eliminert.

Norges Juristforbund er ikke skattepliktig. Skatter vedrører datterselskapet, Juristenes Hus AS, er knyttet til regnskapsmessig resultat og omhandler betalbar skatt og endring netto utsatt skatt. Utsatt skatt i resultatregnskapet er skatt beregnet på endringer i midlertidige forskjeller mellom skattemessige og regnskapsmessige verdier i henhold til norsk regnskapsstandard for skatt. Ved beregning av utsatt skatt gjøres det fradrag for eventuelle fremførbare underskudd som er vurdert å kunne bli utnyttet. Skatteøkende og skattereduserende midlertidige forskjeller som reverserer eller kan reverseres i samme periode er utlignet og nettoført. Betalbar skatt beregnes på grunnlag av årets skattemessige resultat.

Note 1 Medlemskontingent

Ved utgangen av året hadde Norges Juristforbund 24394 medlemmer. Medlemskontingentene består av ordinær kontingent til Norges Juristforbund, samt en særkontingent til Politijuristene. Kontingent som forskuddsfaktureres føres som kortsiktig gjeld.

År	Medlems-kontingent	Særkontingent Politijuristene	Sum
2025	116 892 130	826 368	117 718 498
2024	98 770 624	709 716	99 480 340
2023	93 488 797	682 748	94 171 545

I konsernregnskapt inkluderer andre inntekter kr. 7 960 598,- relatert til utleie av lokaler.

Note 2 Spesifisering av inntekter og kostnader etter art

INNTEKTER	**2024**	**2025**
Kontingenter	99 480 340	117 718 498
Salgsinntekter	1 839 721	2 519 220
Andre inntekter	3 747 690	3 341 332
Offentlige tilskudd	24 186 587	19 566 071
Sum inntekter	**129 254 338**	**143 145 120**

KOSTNADER	Note	**2024**	**2025**
Lønnskostnad	6	60 748 512	63 490 909
Reise- og oppholdskostnader	17	28 614 411	26 667 946
Fremmede tjenester	15	15 484 526	12 155 248
IKT kostnader	16	5 163 193	5 239 804
Støtte og kontingenter	19	9 542 043	4 979 473
Kostnader lokaler		10 994 145	11 529 517
Varekostnad		2 624 247	2 818 810
Informasjon og markedsføring	18	2 381 004	2 843 041
Kontorhold		2 664 920	1 976 896
Andre driftskostnader		1 119 101	821 950
Tap på fordringer		104 419	244 732
Ordinære avskrivninger	8	58 910	51 600
Sum kostnader		**139 499 430**	**132 819 926**
Utbytte fra Juristenes Hus		**-**	**4 000 000**
Netto finansposter		**-449 869**	**-529 201**
Årsresultat		**-10 694 960**	**13 795 993**

Note 3 Kostnader til anskaffelse av midler

KOSTNADER	**2024**	**2025**
Fordelte lønnskostnader	5 599 797	5 115 431
Fordelte felleskostnader	2 759 060	2 331 918
Markedsføring	1 665 042	2 131 300
Medlemsforvaltning	1 832 483	2 063 050
Sum kostnader	**11 856 382**	**11 641 699**

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

Note 4 Fordeling av felleskostnader mellom aktiviteter og administrasjon

Felleskostnader som kostnad til kontordrift, IKT, telefon, avskrivninger, forsikringer, lokaler og strøm er fordelt mellom de ulike formålene i det aktivitetsbaserte regnskapet i henhold til antall årsverk i de forskjellige aktivitetene.

Fordelte lønnsrelaterte kostnader er lønnskostnader til drift av sekretariatet som lønn, feriepenger, arbeidsgiveravgifter og pensjonsforsikringer. Kostnadene er fordelt mellom de ulike formålene i det aktivitetsbaserte regnskapet i henhold til antall årsverk i de forskjellige aktivitetene, vektet med ansattes årslønn.

Fordelte felleskostnader	**Andel**	**Andel**
Administrasjonskostnader	2 984 803	14,4 %
Advokattjenester til medlemmer	2 423 677	11,7 %
Aktiviteter i seksjoner og foreninger	3 018 746	14,6 %
Etter- og videreutdanning av medlemmer	583 304	2,8 %
Kommunikasjon med medlemmer	3 197 544	15,5 %
Kostnader til anskaffelse av midler	2 331 918	11,3 %
Lønns- og arbeidsvilkår	2 218 193	10,7 %
Opplæring av tillitsvalgte	1 840 929	8,9 %
Retts- og samfunnspolitisk arbeid	2 080 515	10,1 %
Sum fordelte felleskostnader	**20 679 630**	**100,0 %**

Fordelte Lønnsrelaterte kostnader	**Andel**	**Andel**
Administrasjonskostnader	9 284 954	16,4 %
Advokattjenester til medlemmer	8 398 429	14,8 %
Aktiviteter i seksjoner og foreninger	6 796 191	12,0 %
Etter- og videreutdanning av medlemmer	1 156 992	2,0 %
Kommunikasjon med medlemmer	8 640 157	15,3 %
Kostnader til anskaffelse av midler	5 115 431	9,0 %
Lønns- og arbeidsvilkår	6 572 183	11,6 %
Opplæring av tillitsvalgte	4 344 699	7,7 %
Retts- og samfunnspolitisk arbeid	6 316 426	11,2 %
Sum fordelte lønnsrelaterte kostnader	**56 625 462**	**100,0 %**

Note 5 Formålsprosent

Formålsprosenten er et måltall for hvor mye av forbundets totalkostnader som knytter seg direkte til foreningens formål.

	2025	**2024**	**2023**	**2022**
Formålsprosent	75,2 %	75,8 %	77,5 %	74,4 %

Formålsprosenten er redusert -0,6% forklart fra redusert opplæring for tillitsvalgte (-0,4%, -4,0mNOK) grunnet reduserte offentlige tilskudd til dette og redusert aktivitet til lønns- og arbeidsvilkår (-0,3%, -3,2mNOK).

Note 6 Personalkostnader

Lønnskostnader (Juristforbundet)	2024	2025
Lønn ansatte	42 569 439	43 502 977
Frikjøpte tillitsvalgte	4 410 161	4 883 051
Lønnsrefusjoner	-2 221 290	-2 056 754
Andre personalkostnader	1 505 397	1 741 454
Pensjonskostnader	6 030 081	7 188 645
Arbeidsgiveravgift	8 454 724	8 231 537
Sum lønn/personalkostnader	60 748 512	63 490 909
Gjennomsnittlig kostnad per årsverk	1 239 766	1 322 727
Antall årsverk	49	48

Lønnskostnader (konsern)	2024	2025
Lønn ansatte	43 269 542	44 241 313
Frikjøpte tillitsvalgte	4 410 161	4 883 051
Lønnsrefusjoner	-2 221 290	-2 056 754
Andre ytelser	1 505 397	1 741 454
Pensjonskostnader	6 030 081	7 188 645
Arbeidsgiveravgift	8 553 438	8 335 642
Sum lønn/personalkostnader	61 547 329	64 333 350

Godtgjørelse til ledende personer		2024	2025
Generalsekretær	-lønn	1 629 789	1 679 877
	-sluttvederlag avgått GenSek	-	840 588
	-forsikringer inkl. pensjon	366 890	408 537
	-annen godtgjørelse	4 392	4 392
	Total godtgjørelse	2 001 071	2 933 394
President	-Honorar innberettet	1 711 155	1 793 624
	-forsikringer inkl. pensjon	36 845	44 548
	-annen godtgjørelse	4 392	4 392
	Total godtgjørelse	1 752 392	1 842 564
Øvrige styremedlemmer	-Honorar innberettet	1 862 153	2 137 610
(8 personer)	-forsikringer inkl. pensjon	19 882	28 286
	-annen godtgjørelse	8 784	8 784
	Total godtgjørelse	1 890 819	2 174 680
	Total godtgjørelse konsern	1 890 819	2 333 062

Honorar til revisor (ekskl. MVA)	2024	2025
Honorar lovpålagt revisjon	188 875	104 388
Attestasjoner av OU-kurs	269 388	329 492
Andre attestasjonstjenester	-	-
Andre tjenester	23 100	27 625
Honorar til revisor - Norges Juristforbund	481 363	461 504
Honorar lovpålagt revisjon - konsern	57 913	64 538
Honorar til revisor - Konsern	539 276	526 042

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

Note 7 Leieavtaler

	Leiekostnad	Leietid
Husleie	8 562 625	4 år
Leie parkeringsplasser	55 263	1 år
Leie kontorutstyr	-	0-3 år

Note 8 Varige driftsmidler og finansielle anleggsmidler

Varige driftsmidler (Juristforbundet)	**Kontormaskiner**	**Inventar**	**Ombygging**	**Sum**
Anskaffelseskost 01.01.	7 263 205	697 677	433 921	**8 394 803**
Årets tilgang	-	-	-	**-**
Årets avganger	-	-	-	**-**
Anskaffelseskost 31.12.	7 263 205	697 677	433 921	**8 394 803**
Akk. avskrivninger 01.01.	7 031 005	697 677	433 921	**8 162 603**
Årets avganger	-	-	-	**-**
Årets avskrivninger	51 600	-	-	**51 600**
Bokført verdi 31.12.	**180 600**	**-**	**-**	**180 600**
Avskrivningsperiode	3-5år	5år	5år	

Varige driftsmidler (Konsern)	**Tomt**	**Kontormaskiner**	**Inventar**	**Bygning**	**Sum**
Anskaffelseskost 01.01	14 307 692	7 263 205	697 677	96 136 515	**118 405 089**
Årest tilgang	-	-	2 449 400	6 425 305	**8 874 705**
Årets avganger	-	-	-	-	**-**
Anskaffelseskost 31.12.	14 307 692	7 263 205	3 147 077	102 561 820	**127 279 794**
Akk. avskrivninger 01.01.	-	7 031 005	697 677	45 338 849	**53 067 531**
Årets avganger	-	-	-	-	**-**
Årets avskrivninger		51 600	163 293	3 446 396	**3 661 289**
Bokført verdi 31.12.	**14 307 692**	**180 600**	**2 286 107**	**53 776 575**	**70 550 974**
Avskrivningsperiode		3-5år	5-10år	10-60år	

Finansielle anleggsmidler
Posten inkluderer aksjer i Juristenes Hus AS, kr 52 067 988,-, tilsvarende 100% av aksjene i selskapet. Aksjene ble anskaffet i 1990/2020. JH AS er hjemmehørende i Oslo. Posten inkluderer også depositumsinnskudd kr. 2 103 060,- som del av de kontraksmessige forpliktelsene i husleieavtalene.

Juristenes Hus AS er en nærstående part av Norges Juristforbund. Norges Juristforbund har en husleieavtale med Juristenes Hus AS. Betingelsene i husleieavtalen er fastsatt til markedsmessige vilkår. Juristenes Hus har i 2025 et regnskapsmessig overskudd på kr 4,7mNOK, og en egenkapital på kr 22,0mNOK. Salskapet er solid med god økonomi.

For å sikre rask tilgang på likvider, har Handelsbanken pant i eiendommen til Juristenes Hus AS, pålydende kr. 27 mNOK, til fordel for Juristforbundet for å tilrettelegge for fremtidige lån og kredittfasiliteter. 8mNOK av pantet er benyttet.

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

Note 9 Kundefordringer og andre kortsiktige fordringer

Utestående fordringer er vurdert til pålydende. Posten inkluderer avsetning for fremtidige tap på kontingenter tilsvarende kr 133 000,-. Tilsvarende gjelder for konsernregnskapet.

Note 10 Bank

Skattetrekkskonto inngår i betalingsmidler. Skattetrekkskontoen er bundet og utgjør kr 2 625 409,-. Tilsvarende for konsernet er kr 2 691 566,-.

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

Note 11 Formålskapital

Norges Juristforbund Bundet formålskapital	Bokført verdi 01.01.2025	Årets bruk	Årets tilskudd	Estimat- avvik	Bokført verdi 31.12.2025
Fond for sikringsmidler i tilfelle streik	15 000 000	-	5 000 000		20 000 000
Fond for juridisk bistand	7 500 000	-	-		7 500 000
Formålskapital seksjonene	1 200 576	-	2 062 129		3 262 705
Formålskapital skatteetaten	395 372	-	125 000		520 372
Formålskapital kommunejuristene	128 074	-	-		128 074
Formålskapital Politijuristene	187 507	-	136 741		324 248
Formålskapital Dommerforeningen	172 901	-	-		172 901
Total bundet formålskapital	**24 584 430**	**-**	**7 323 870**		**31 908 300**
Hvorav bundet eksternt	395 372	-	125 000		520 372
Hvorav bundet internt	24 189 058	-	7 198 870		31 387 928
Fri formålskapital					
Annen formålskapital	**27 981 758**	**-**	**6 472 123**	**-2 557 887**	**31 895 994**
Sum formålskapital	**52 566 188**	**-**	**13 795 993**	**-2 557 887**	**63 804 294**

Det overføres kr. 2 062 129,- til formålskapital seksjonene. Denne formålskapitalen reflekterer midler som er til seksjonenes autonome bruk. Skatteetatens juristforening tilføres kr 125 000,- til deres formålskapital. Denne formålskapitalen er underlagt eksterne restriksjoner gitt av skatteetaten. Politijuristene tilføres kr 136 741,- fra ubenyttet særkontingent. Det tilføres 10 472 123,- til fri formålskapital 2025 og kr. 1 000 000,- til forbundets sikringsfond. Estimatavvik -kr. 2 557 887,- er relatert til ytelsesbasert pensjonsforpliktelse, ref. note 12.

Konsern Bundet formålskapital	Bokført verdi 01.01.2024	Årets bruk	Årets tilskudd	Estimat- avvik	Bokført verdi 31.12.2025
Fond for sikringsmidler i tilfelle streik	15 000 000	-	5 000 000		20 000 000
Fond for juridisk bistand	7 500 000	-	-		7 500 000
Formålskapital seksjoner og foreninger	2 084 430	-	2 323 870		4 408 300
Total bundet formålskapital	**24 584 430**	**-**	**7 323 870**		**31 908 300**
Hvorav bundet eksternt	395 372	-	125 000		520 372
Hvorav bundet internt	24 189 058	-	7 198 870		31 387 928
Fri formålskapital					
Annen formåls- og egenkapital	**35 254 718**	**-**	**5 633 035**	**-2 557 887**	**38 329 866**
Sum formålskapital	**59 839 148**	**-**	**12 956 905**	**-2 557 887**	**70 238 166**

Note 12 Pensjonskostnader, -midler og -forpliktelser

Norges Juristforbund er pliktig til å ha tjenestepensjonsordning etter lov om obligatorisk tjenestepensjon. Forbundets pensjonsordninger tilfredsstiller kravene i denne lov. Forbundet har pensjonsordninger for i alt 47 personer. Forpliktelsene er dekket gjennom ordninger i Storebrand, DNB og Statens Pensjonskasse. Ansatte over 52år pr. 01.01.2017 er i kollektiv ytelsesordning. Ordningene gir rett til definerte fremtidige ytelser. Disse er i hovedsak avhengig av antall opptjeningsår og lønnsnivå ved oppnådd pensjonsalder. Ansatte under 52år pr. 01.01.2017 og nyansatte vil ha innskuddsbasert hybrid-ordning med innskudd basert på lønnen den ansatte mottar i løpet av året. Ordningen har årlig avkastningsgaranti lik alminnelig lønnsvekst. Det er ikke avsatt for en eventuell verdi av denne garantien. Hybrid-ordningen aktuarberegnes ikke, men kostnadsføres løpende.

Pensjonskostnad kollektiv ytelsesordning (sikret)	**2024**	**2025**
Årets pensjonsopptjening	1 774 052	1 541 363
Rentekostnad på pensjonsforpliktelsen	1 650 046	1 577 724
Avkastning på pensjonsmidler	-1 595 326	-1 572 949
Administrasjonskostnader	74 303	78 874
Arbeidsgiveravgift	268 334	229 126
Netto pensjonskostnad (sikret) inkl. aga	2 171 409	1 854 138
Ordninger over drift (uskret)		
Ordninger direkte over drift	138 686	569 923
Hybridpensjon	4 264 607	5 058 081
Statens Pensjonskasse	127 256	121 632
Risikopensjon	10 168	7 587
Arbeidsgiveravgift	640 241	811 768
Sum ordninger over drift (usikret) inkl. AGA	5 180 958	6 568 991
Sum pensjonskostnad inkl. aga	**7 352 367**	**8 423 129**
Sum pensjonskostnad ekskl. aga	**6 443 792**	**7 382 234**

Pensjonsforpliktelse kollektiv ytelsesordning (sikret)	**2024**	**2025**
Pensjonsmidler	46 221 357	50 083 438
Pensjonsforpliktelse	-47 809 807	-52 699 248
Arbeidsgiveravgift	-223 972	-223 972
Netto pensjonsidler (-forpliktelse)	-1 812 422	-2 839 782
Pensjonsforpliktelse ordninger over drift (usikret)	-	-
Sum pensjonsforpliktelse	**-1 812 422**	**-2 839 782**
Sum pensjonsmidler	**-**	**-**

Avstemming pensjonsforpliktelse kollektiv ytelsesordning	**2024**	**2025**
Pensjonsmidler (-forpliktelse) per 01.01.	-4 076 414	-1 812 422
Årets pensjonskostnad	-2 171 409	-1 854 138
Årets premiebetalinger inkl. adm.kostnad og AGA	4 862 704	3 384 665
Årets estimatavvik ført mot formålskapital	-427 303	-2 557 887
Pensjonsmidler (-forpliktelse) per 31.12.	**-1 812 422**	**-2 839 782**

Økonomiske forutsetninger	2024	2025
Diskonteringsrente	3,30 %	4,00 %
Forventet avkastning på pensjonsmidlene	3,30 %	4,00 %
Forventet lønnsvekst	3,50 %	4,00 %
Forventet G-regulering	3,25 %	3,75 %
Forventet regulering av pensjoner under utbetaling	1,80 %	2,70 %

Estimatavviket føres mot formålskapital og gjelder endringer i forutsetningene for beregning av pensjonsmidler og pensjonsforpliktelser.

Note 13 Garantiforpliktelser

Norges Juristforbund har en garantiforpliktelse overfor Akademikerne i tilfelle lønnskonflikt i staten. Forpliktelsen går ut på at Norges Juristforbund i løpet av 14 dager må stille til disposisjon et beløp tilsvarende kr 1 000 pr. statsansatt medlem. I tillegg til oppsparte midler er det ferdigstilt pant pålydende 27mNOK i Handelsbanken for å tilrettelegge for rask tilgang til likvider. 8,0mNOK av pantet er benyttet. I tilfelle lønnskonflikt betales streikekompensasjon direkte fra Norges Juristforbund som en nettoytelse.

Norges Jursitforbund er forpliktet til å stille en garanti på kr. 2 300 748,- relatert til leie av lokaler i Kristian Augustsgate 7B som del av de kontraktsmessige forholdene.

Handelsbanken har pant i konsernets eiendom pålydende 27 mill. NOK for å tilrettelegge for konsernets eventuelle låne og kredittfasiliteter. Per 31.12.25 er 8,0mNOK av pantet benyttet.

Note 14 Annen kortsiktig gjeld

Annen kortsiktig gjeld omhandler påløpte ikke forfallte kostnader kr. 715 748,- og forskuddsfakturerte inntekter kr. 1 007 422,-.

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

Note 15 Fremmede tjenester

Fremmede tjenester inkluderer kostnader i følgende grupperinger:

	2024	2025
Honorar Presidentskap	3 567 755	3 713 125
IKT	1 351 297	1 630 758
Utredning og analyse	1 450 609	1 255 485
Seksjon privat	1 368 512	1 039 513
Personalkostnader	3 702 938	1 022 169
Kongresser, kurs og konferanser	495 819	718 949
Forum og nettverk	839 995	690 798
Revisor	601 703	576 880
Innleid hjelp	338 995	441 455
Bistand og rådgivning til medlemmer	642 907	351 335
Seksjon stat	101 871	235 864
Konsulenter	194 313	157 804
Landsmøte	447 324	90 000
Profilering	126 200	16 822
Mindre enkeltposter < 150k årlig	254 290	214 292
Sum tjenester	15 484 526	12 155 248

Reduksjon i personalkostnader er en normalisering etter ekstraordinære kostnader relatert til varsling og omstrukturering 2024. Reduksjon forum og nettverk er primært relatert til redusert aktivitet i TechForum. Redusert utredgning og analyse gjelder primært ekstern bistand relatert til stragetiutforming JF2030 i 2024.

Note 16 IKT

Kostnader til IKT inkluderer følgende:

	2024	2025
Outsourcing drift	2 131 232	2 143 374
Vedlikehold/lisenser	2 459 307	2 687 029
Utstyr	364 280	163 329
Internett drift	140 449	144 283
Programvare	67 404	101 237
Diverse IKT-kostnader	520	551
Sum IKT	5 163 193	5 239 804

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

Note 17 Reise og opphold

Kostnader til reise og opphold inkluderer:	2024	2025
Tillitsvalgtkurs	16 571 231	13 992 597
Seksjon Privat	3 366 718	3 335 697
Seksjon Stat	1 963 569	2 769 377
Sekretariatet	546 254	1 033 494
Seksjon Kommune	1 103 403	1 192 473
Forum, nettverk og utvalg	1 216 970	1 260 405
Dommerforeningen	1 004 221	980 760
Seksjon Student	1 043 257	835 230
Presidentskap	400 059	532 074
Konferanser og kongresser	369 716	357 237
Hovedstyret	259 519	328 554
Landsmøte	649 281	50 048
Diverse annet <100k	120 211	-
Totale reise og oppholdskostnader	28 614 411	26 667 946

Tillitsvalgtkurs er redusert grunnet reduserte tildeltingsrammer, som også fører til at seksjon stat tar mer av kostnadene på eget budsjett. Sekretariatet er økt grunnet satsing på rekrutteringe- og beholde medlemmer og et personalseminar 2025. Landsmøte holdes i partallsår.

Note 18 Informasjon og markedsføring

Kostnader til informasjon og markedsføring inkluderer:	2024	2025
Profileringsartikler	1 835 141	1 970 964
Ekstern annonsering	137 123	391 298
Trykksaker og bøker	174 027	181 820
Mediekontakt	121 889	131 024
Aviser og tidsskrifter	112 825	167 935
Totale informasjon og markedsføringskostnader	2 381 004	2 843 041

Profileringsartikler omhandler reklame- og markedsføringsartikler med Juristforbundets. Ekstern annonsering gjelder bl.a. annonsering på Facebook og i aviser for økt eksponering. Økning 2025 skyldes økt medie profilering relatert til advokatfullmektigsaken. Trykksaker og bøker gjelder brosjyrer, plakater, bannere og fagbøker. Mediekontakt omhandler kostnader relatert til innhenting av samfunnsinformasjon og hva som blir skrevet i media.

Note 19 Støtte og kontingenter

Kostnader til støtte og kontingenter inkluderer:	2024	2025
Kontingent Akademikerne	3 820 977	4 048 164
Kompensasjon for streik	4 714 482	-
Andre kontingenter	245 424	253 571
Støtte og stipend til medlemmer	175 000	210 000
Bidrag og gaver	494 000	360 666
Deltageravgifter	92 161	107 073
Totale støtte og kontingenter	9 542 043	4 979 473

Støtte og kontingenter preges av streikebidrag til medlemmer i streik 2024. Kontingent Akademikerne er økt som følge av medlemsvekst og økt kontingent per medlem. Bidrag og gaver er redusert grunnet overføring av humanitære midler til 2026.

Note 20 Spesifisering seksjonsregnskapene

TOTALT ALLE SEKSJONER	2024	2025
Særkontingenter	709 716	826 368
Kursinntekter og støtte	1 070 072	1 068 160
Inntekter generert	**1 779 788**	**1 894 528**
Personalkostnader	4 891 531	5 502 415
Reise- og oppholdskostnader	8 481 169	9 127 947
Fremmede tjenester	613 413	585 883
IKT kostnader	25 553	36 774
Støtte og kontingenter	82 645	107 843
Informasjon og markedsføring	612 055	877 011
Kontorhold	106 544	25 408
Andre driftskostnader	362 125	296 801
Kostnader generert	**15 175 035**	**16 560 082**
Netto	**13 395 247**	**14 665 554**

Juristforbundets landsmøte tildeler en årlig økonomisk ramme til seksjonenes uavhengige disposisjon. Seksjonene arbeider autonomt med å ivareta sine medlemmers særlige interesser innenfor disse rammene. Tildelingen er baset på en grunnbevilgning pluss en andel av medlemskontingentene fra seksjonens medlemmer. Organisering, prioriteringer og ressurser varierer derfor mellom de ulike seksjonene. I tillegg til midler fra Juristforbundet, finansieres store deler av aktivieten rettet mot opplæring og kursing av tillitsvalgte i stat og kommune gjennom offentlige tilskuddsordnigner (OU-fond). Samlede forbrukte midler er derfor betydelig høyere enn tallet over viser. OU-finansiert aktivitet i 2025 tilsvarete kr 17,6mNOK.

Personalkostnader er i hovedsak relatert til frikjøpte tllitsvalgte i seksjon stat og seksjon privat samt inntektsbortfallskompensasjon for næringsdrivende i seksjon privat.

Reise- og oppholdskostnader er relatert til gjennomføring av styremøter i seksjonene og tilhørende foreninger, men er også relatert til gjennomføring av seksjonenes prosjekter og aktiviteter gjennom året. Aktiviteten er økt noe fra 2025 hovedsakelig fra bedring i forbundets økonomiske situasjon.

Økt informasjon og markerdsføring skyldes i hovedsak økt synlighet relatert til mediedekning av arbeidstidsordningen for advokatfullmektiger.

Fremmede tjenester er i hovedsak relatert til innleide kurs- og foredragsholdere. I tillegg inkluderer posten konsulentoppdrag relatert til gjennomføring av seksjonenes prosjekter, som blant annet omhandler undersøkelser.

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

STAT	2024	2025
Særkontingenter	709 716	826 368
Kursinntekter og støtte	132 111	125 000
Inntekter generert i seksjonen	**841 827**	**951 368**
Personalkostnader	2 699 070	3 466 830
Reise- og oppholdskostnader	1 963 569	2 769 377
Fremmede tjenester	96 971	192 931
IKT kostnader	22 365	33 797
Støtte og kontingenter	-	1 450
Informasjon og markedsføring	502 242	439 768
Kontorhold	94 367	26 995
Andre driftskostnader	156 376	159 543
Kostnader generert i seksjonen	**5 534 961**	**7 090 691**
Netto	**4 693 133**	**6 139 323**

I tillegg til ordinære driftsmidler fra Juristforbundet finansieres også deler av seksjonens aktiviteter av OU-fondene i statlig sektor. Samlede forbrukte midler er derfor betydelig høyere enn tallet over viser.

Personalkostnader relaterer seg til frikjøpte tillitsvalgte og omhander bl.a.

		2024	2025
Seksjonsleder	-Frikjøp	827 812	860 851
	-Annen godtgjørelse	254 039	273 260
	Totalt	1 081 851	1 134 111

I Juristforbundet-Stat har vi foreninger og kontaktsteder (virksomheter med færre enn 30 medlemmer) over hele landet. Vi har derfor store kostnader til reise og opphold for tillitsvalgte. Dette er viktig for at vi skal kunne gi et godt tilbud til alle våre medlemmer. Om lag 30 foreninger har eget budsjett, etter tildeling fra seksjonsstyret. I tillegg får flere av kontaktstedene tildelt midler til konkrete aktiviteter løpende gjennom året for å holde medlemsmøter, delta i lønnsforhandlinger m.m. Styret har oppfordret alle foreninger til å ta grep for å effektivisere sin drift og redusere kostnader, blant annet ved bruk av digitale verktøy, fjernmøter m.m.

Seksjonsstyret har hatt månedlige styremøter i tillegg til fagsamling. Tilsvarende aktiviteter har også foreninger under seksjonen gjennomført. Styret jobber med å utvikle organisasjonsstrukturen og bygge opp sterke foreninger.

Medlemsnytte har gjennom hele året være førende for våre aktiviteter og pengebruk. Seksjonen er opptatt av bærekraft, ved blant annet å kjøpe inn gaveartikler som har god kvalitet og som medlemmer og tillitsvalgte vil komme til å benytte for å profilere forbundet.

Styreleder Rannveig Sørskaar har vært 100 prosent frikjøpt i perioden. I tillegg har styret delt det øvrige frikjøpet mellom nestleder, Are Skjold-Frykholm og styremedlem Arild Hjelmervik, for at disse skal kunne støtte styreleder med aktiviteter. På årsmøtet til JF-Stat i mars 2025 ble det vedtatt å ha to nestledere i seksjonen og å øke det total frikjøpet fra 50 til 100 prosent. Frikjøpet blir delt mellom Skjold-Frykholm (25%) og Hjelmervik (75%).

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

Et særlig viktig punkt i handlingsplanen vår er å utvikle best mulig tillitsvalgte ved å tilby bistand og opplæring, og å legge til rette for erfaringsutveksling. Dette er viktig for å sette tillitsvalgte i stand til å yte best mulig bistand til medlemmene rundt om i hele landet. I tillegg har det vært viktig å jobbe for å synliggjøre verdien av juridisk kompetanse i staten gjennom ulike aktiviteter, medier og politisk påvirkning.

På grunn av at Juristforbundet har blitt tildelt noe mindre OU-midler (Organisasjons- og utviklingsmidler til opplæring av tillitsvalgte) enn tidligere år, ble en større del av budsjettet brukt til tillitsvalgtopplæring i 2025.

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

PRIVAT	2024	2025
Kursinntekter og støtte	912 761	915 060
Inntekter generert i seksjonen	**912 761**	**915 060**
Personalkostnader	1 969 428	1 661 707
Reise- og oppholdskostnader	3 366 718	3 335 697
Fremmede tjenester	442 442	284 904
IKT kostnader	1 023	1 221
Støtte og kontingenter	62 389	74 857
Informasjon og markedsføring	27 482	395 390
Kontorhold	9 369	8 650
Andre driftskostnader	59 028	56 933
Kostnader generert i seksjonen	**5 937 878**	**5 819 358**
Netto	**5 025 117**	**4 904 298**

Personalkostnader relaterer seg til frikjøpte tillitsvalgte og omhander bl.a.

		2024	2025
Seksjonsleder	-Frikjøp	630 275	654 178
	-Annen godtgjørelse	305 563	320 290
	Totalt	935 838	974 468

I tillegg til ordinære driftsmidler fra Juristforbundet finansieres også deler av seksjonens aktiviteter av OU-fondene i privat sektor. OU-finansiert aktivitet i 2025 tilsvarer kr 0,2mNOK.

Juristforbundet – Privat har i 2025 opprettholdt sitt høye aktivitetsnivå og medlemsengasjement, noe som gjenspeiles i seksjonens økonomi.

Seksjonen har prioritert gjennomføring av kurs-, fag- og strategisamlinger, både nasjonalt og internasjonalt. Reise- og oppholdskostnader gjenspeiler et høyt ambisjonsnivå, inkludert deltakelse i ulike råd og utvalg, samt medlemsrettede arrangementer i hele landet.

Kostnader til fremmede tjenester er redusert grunnet ekstern assistanse relatert til utforming av medieplan 2024.

Informasjon og markedsføring er økt grunnet bannerannonsering i DN, Advokatwatch og Advokatbladet ifm. opprulling av advokatfullmektigsaken 2025.

Seksjonen vurderer det som viktig å investere i medlemsrettet aktivitet, synlighet, og faglig utvikling. Midlene har i 2025 blitt brukt målrettet til dette formålet.

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

KOMMUNE	2024	2025
Kursinntekter og støtte	25 200	27 900
Inntekter generert i seksjonen	**25 200**	**27 900**
Personalkostnader	223 032	239 491
Reise- og oppholdskostnader	1 103 403	1 192 473
Fremmede tjenester	55 000	92 806
Informasjon og markedsføring	1 181	34 590
Kontorhold	1 461	-
Andre driftskostnader	13 008	5 212
Kostnader generert i seksjonen	**1 397 086**	**1 564 572**
Netto	**1 371 886**	**1 536 672**

		2024	2025
Seksjonsleder	-Frikjøp	-	-
	-Annen godtgjørelse	183 338	192 174
	Totalt	183 338	192 174

I tillegg til ordinære driftsmidler fra Juristforbundet finansieres også deler av seksjonens aktiviteter av OU-fondene i kommunal sektor. Samlede forbrukte midler er derfor betydelig høyere enn tallet over viser. OU-finansiert aktivitet i 2025 tilsvarer kr 2,9mNOK.

Reise- og oppholdskostnader er knyttet til gjennomføring av styremøter, tillitsvalgtarbeid og medlemsaktiviteter i de lokale foreningene. De lokale foreningene søker om budsjettmidler mot slutten av året før, og tildeling av midler skjer etter behandling i styret.

Møteprofilen i styret i JF-K er i stor grad basert på digitale møter via Teams. I tillegg gjennomføres det enkelte fysiske styremøter og styrekonferanser. Disse fysiske samlingene anses som et viktig og nødvendig supplement til digitale møter, særlig for strategisk arbeid og relasjonsbygging. Slike møter legges som hovedregel i tilknytning til større fellesarrangementer, for eksempel tillitsvalgtkonferansen om sommeren og tariffkonferansen i mars.

I 2025 har seksjonen hatt totalt 9 styremøter/styresamlinger. Kostnadsnivået påvirkes av at kommunal sektor er landsomfattende, noe som medfører betydelige reiseutgifter. I tillegg har seksjonen et bevisst mål om bred geografisk representasjon i styret, som også bidrar til økte reise- og oppholdskostnader.

Kostnader i forbindelse med gjennomføring av sentrale forhandlinger i kommunal sektor, Juristforbundets deltakelse i Akademikerne-Ks organer, kurstilbud lokalt og sentralt samt besøk til lokale medlemsforeninger dekkes også av denne posten. Styret har ønsket å styrke aktiviteten i de lokale foreningene. Det er etablert flere lokale foreninger og samlet aktivitet har økt. Dette påvirker samlet kostnad for reise og opphold. Fremmede tjenester gjelder primært honorar til foredragsholdere.

Styret har hatt et tydelig ønske om å styrke aktiviteten i de lokale foreningene. Det er etablert flere nye lokale foreninger, og den samlede aktiviteten har økt, noe som igjen påvirker nivået på reise- og oppholdskostnader. Kostnader til fremmede tjenester gjelder i hovedsak honorar til foredragsholdere.

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

Seksjonen har et arbeidende styre som i 2025 særlig har vært opptatt av:
-Lønns- og forhandlingsarbeid relatert til de tre kommunale tariffområdene
-Videreføring av kommuneprosjektet. Prosjektet er fulgt opp gjennom omfattende informasjonsarbeid samt påvirkning av politikere og opinion. Det er gjennomført lokale arrangementer over hele landet, og styret fungerer som styringsgruppe for prosjektet
-Løpende styreoppgaver knyttet til seksjonens drift
-Gjennomføring av årsmøte
-Deltakelse fra tillitsvalgte i JF-K på felles kurs i regi av Juristforbundet og Akademikerne

I 2025 hadde seksjonen følgende mål (samfunnspolitiske, tariffpolitiske og organisasjonsinterne):
-Styrking av juristenes rolle i kommunal sektor og synliggjøring av betydningen av juridisk kompetanse på det lokale forvaltningsnivået
-Bidra til økt rekruttering av jurister i kommuner og kommunale virksomheter
-JF-K skal arbeide for at Juristforbundets og Akademikernes lønnspolitikk, basert på lokale, kollektive forhandlinger, blir gjennomgående i hele kommunal sektor
-JF-K skal videreutvikle kurs og konferanser som tilbys tillitsvalgte i kommunal sektor for å sikre god skolering og at vervene oppfattes som attraktive
-JF-K skal følge opp lokalforeningene i perioden rundt lønnsforhandlingene og ha direkte kontakt med arbeidsstedene. Viktigheten av å sende inn de lokale forhandlingsresultatene skal tydeliggjøres
-JF-K skal forsterke sitt lokale organisasjonsapparat
-Det skal etableres flere lokale foreninger
-Foreningene skal stimuleres til økt aktivitet og engasjement
-Foreningsstyrene skal profesjonaliseres, både innen tariffarbeid og tilrettelegging av faglige og sosiale medlemstilbud
-Medlemsverving lokalt skal intensiveres
-Det skal gjennomføres nettverkskonferanser hvor tillitsvalgte kan møtes og utveksle erfaringer
-Styret skal, i samarbeid med kommuneprosjektet, bidra til oppfølging og møter med medlemsforeningene lokalt
-JF-Kommune skal gå foran når det gjelder bærekraft og mangfold

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

DOMMERFORENINGEN	2024	2025
Inntekter generert i seksjonen	**-**	**-**
Reise- og oppholdskostnader	1 004 221	995 170
Fremmede tjenester	-	6 642
Støtte og kontingenter	20 256	31 536
Informasjon og markedsføring	2 084	6 913
Kontorhold	-	-14 099
Andre driftskostnader	46 195	22 829
Kostnader generert i seksjonen	**1 072 756**	**1 048 990**
Netto	**1 072 756**	**1 048 990**

Dommerforeningens kostnader er hovedsakelig knyttet til nasjonal- og internasjonal møtevirksomhet.

I 2025 har foreningen utvist betydelig aktivitet innen interessepolitikk, myndighetsdialog, arbeidsvilkår og lønn, rettsstatens og dommeres uavhengighet, organisasjonsutvikling samt internasjonalt samarbeid. Styret arbeider strategisk og bredt for å styrke dommerrollen, domstolene og rettsstaten.

Nasjonal aktivitet:
Nasjonale aktiviteter omfatter, i tillegg til styremøtene, i hovedsak møtevirksomhet blant styrets medlemmer og ledelsen.

Årsmøtet avholdes hvert annet år, og i mellomliggende år arrangeres representantskapsmøte. Foreningen har også utgifter til egne fagutvalg, møter med domstolsadministrasjonen og justispolitikere, samt til arbeidsgrupper og samarbeidsorganer.

I 2025 ble det avholdt 11 styremøter, hvorav to fant sted utenfor Juristenes Hus i Oslo.

Normalt planlegges ett styremøte utenfor Oslo, kombinert med besøk til regionale domstoler. Dette ble ikke gjennomført i 2025, men 16. juni ble styremøtet holdt på Soria Moria Hotell og konferansesenter i forbindelse med representantskapsmøtet. 10. november ble møtet arrangert i Asker og Bærum tingrett, sammen med det årlige møtet med Domstoladministrasjonens styre.

Foreningen har benyttet midler til deltakelse i arbeids- og styringsgrupper. Styreleder har jevnlig deltatt på møter i Samarbeidsrådet og hovedarbeidsmiljøutvalget for domstolene.

Årsmøte ble avholdt 16. juni på Soria Moria Hotell og konferansesenter.
Arrangementet hadde godt oppmøte og inkluderte gjesteforedrag fra professor Hans Petter Graver, med faglige bidrag fra riksmekler/lagdommer Mats Wilhelm Ruland og lagdommer Håvard Holm, tidligere president i Juristforbundet.

Dommerforeningen har syv aktive fagutvalg og én mediegruppe. Fagutvalget for menneskerettigheter har omfattende reise- og møtevirksomhet, mens de øvrige utvalgene hovedsakelig leverer høringsuttalelser. Mediegruppen består av dommere som er tilgjengelige for journalister og uttrykker personlige meninger. I 2025 har foreningen levert 12 høringssvar. Menneskerettighetsutvalget har arbeidet for å styrke rettsstaten og menneskerettighetene, både nasjonalt og internasjonalt, og har hatt dialog med Justis- og beredskapsdepartementet og Utenriksdepartementet, samt bidratt til internasjonalt samarbeid. Fokus har vært på domstolenes uavhengighet og beskyttelse av Den europeiske menneskerettsdomstolen.

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

Interessepolitisk arbeid og myndighetskontakt
Dommerforeningen har ført omfattende dialog med myndigheter og sentrale aktører for å styrke domstolenes rammevilkår, uavhengighet og ressurser. Styret har hatt møte med Justis- og beredskapsdepartementet om blant annet bemanning, lagmannsrettens sammensetning og behovet for en rettsstatskommisjon. Foreningen har deltatt i høringer på Stortinget og fremmet tydelige budskap om ressursbehov. Det er sendt innspill til lovarbeid og utvalg, særlig om ny lønnsmodell, salærordning og tolkers godtgjørelse. Dialogen med Domstoladministrasjonen har omfattet bemanningsmodell, ressursfordelingen og spørsmål om teknologiløsninger og sikkerhet i domstolene.

Arbeid med dommeres arbeidsvilkår
Styret har i løpet av året hatt fokus på å sikre bærekraftige og konkurransedyktige arbeidsvilkår for dommere. Dette inkluderer lønnsoppgjør, arbeid med ny lønnsmodell, oppfølging av pensjonsordning og særaldersgrenser, samt utvikling av ny bemanningsmodell for tingrettene.

Rettssikkerhet og domstolenes uavhengighet
Foreningen har deltatt aktivt i debatten om rettsstaten og arbeidet for å beskytte domstolenes uavhengighet, både nasjonalt og internasjonalt. Dette har inkludert offentlig debatt, deltakelse på arrangementer som Arendalsuka, fremme av en internasjonal dag for dommeres uavhengighet, samt oppmerksomhet rundt trusler og trakassering av dommere.

Faglig utvikling og kunnskapsarbeid
Styret har bidratt med innspill til kompetanseutvikling i domstolene og har hatt aktiv deltakelse på seminarer, konferanser og workshops.

Arrangementer og møteplasser
Styret har bidratt til synlighet, nettverksbygging og faglig dialog gjennom årsmiddag med samarbeidspartnere, Juristforbundets tillitsvalgtskonferanse og seminarer, deltakelse på Arendalsuka og rundebordskonferanser på Stortinget.

Internasjonalt arbeid
Den internasjonale Dommerunion (IAJ) avholder et årlig møte; i 2025 fant dette sted i Baku, Aserbajdsjan i oktober, med deltakelse fra foreningens leder, nestleder og ytterligere fire representanter.
EAJ, den europeiske grenen av IAJ, arrangerer også et årlig møte, som i 2025 ble holdt i Yerevan, Armenia i mai. Dommerforeningens leder og nestleder deltok.
Lederne av de nordiske dommerforeningene har et årlig møte; årets møte ble holdt i Helsinki i november, med deltakelse fra leder og nestleder. Foreningen har vært vertskap for studiebesøk fra østerrikske dommere 2025.

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

STUDENT	2024	2025
Inntekter generert i seksjonen	**-**	**200**
Personalkostnader	-	134 387
Reise- og oppholdskostnader	1 043 257	835 230
Fremmede tjenester	19 000	8 600
IKT kostnader	2 166	1 757
Støtte og kontingenter	-	-
Informasjon og markedsføring	79 067	350
Kontorhold	1 347	3 862
Andre driftskostnader	87 517	52 285
Kostnader generert i seksjonen	**1 232 355**	**1 036 471**
Netto	**1 232 355**	**1 036 271**

Personalkostnader relaterer seg til frikjøpte tillitsvalgte og omhander bl.a.

		2024	2025
Seksjonsleder	-Frikjøp	-	-
	-Annen godtgjørelse	-	117 780
	Totalt	-	117 780

Reise- og oppholdskostnader
Reise- og oppholdskostnader gjelder i hovedsak gjennomføring av fem fysiske styremøter, årsmøte, seksjonssamling, sosiale tiltak for tillitsvalgte og gjennomføring av ulike arrangementer og aktiviteter for medlemmene på de forskjellige studiestedene. Det er medlemsaktivitet som er den største utgiftsposten til Juristforbundet – Student, hvor tillitsvalgte arrangerer ulike faglige og sosiale aktiviteter for medlemmer.

Styret valgte igjen å arrangerte en seksjonssamling på høsten. Noe av bakgrunnen for samlingen var et ønske om å samle seksjonen for erfaringsutveksling etter at de tillitsvalgte har vært i vervet i en periode, samtidig som det er tid igjen av vervperioden.

Informasjon og markedsføring
Informasjon og markedsføring omhandler innkjøp av marketsmateriell til medlemmer og tillitsvalgte. Markedsmateriell er et viktig ledd i rekrutteringen av nye medlemmer, og sprer synlighet rundt på campus. Stanley-koppen har på blitt et kjennemerke for Juristforbundet rundt på studiestedene. Vi bruker hovedsakelig Stanley-koppen som materiell, ettersom den er holdbar og praktisk, og dermed bidrar til redusert innkjøp av annet mer kortsiktig markedsmateriell.

Gjennom 2025 har vi oppnådd/gjennomført følgende:
Styret er fornøyd med aktiviteten som har vært gjennomført det siste året. Noen av arrangementene er kjent fra tidligere, som «Mat og prat». Det er gledelig å se at lokalstyrene også har testet nye arrangementer. Ved gjennomføring av aktivitet er styret opptatt av at det skal være plass til så mange medlemmer som mulig, samt at det ikke skal være for kostbart per deltager. Medlemmenes penger skal disponeres på en fornuftig måte.

I tillegg til aktiviteten oppgitt i oversikten har det også vært gjennomført stands. Datoer for dette oppgis ikke eksplisitt, men hvert lokalstyre har hatt minimum to stands i semesteret.

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

Flere lokalstyrer har merket seg at det tidvis er mange «no shows» på arrangementer. Seksjonsstyret har derfor diskutert muligheten for å innføre en «no show»-avgift, for å sikre at de påmeldte dukker opp, eller er flink til å gi beskjed om fravær så neste på ventelisten kan få plass. På grunn av spørsmål knyttet til den praktiske gjennomføringen, er ikke problemstillingen endelig avklart. For å fortsette å sikre god drift er dette noe som kan vurderes videre av neste styre.

I 2026 økes kontingenten, jf. landsmøtevedtak 2024 fra 300kr til 400kr. Fakturering skjer i januar, og det er et mål for styret 25/26 at alle studiesteder gjennomfører ett arrangement i forbindelse med faktureringen, for at medlemmene skal merke verdien av medlemskapet sitt.

Seksjonen var representert i rabattutvalget, utvalget for bærekraftstrategi, politisk utvalg, og Juristenes Hus AS.

Styret er fornøyd med medlemsutviklingen i 2025, samtidig som at vi har satt høye ambisjoner for videre medlemsutvikling. Ved utgangen av 2025 hadde vi i overkant av 3700 medlemmer.

Oversikt over aktivitet i 2025:
Det har blitt gjennomført totalt 67 arrangementer i 2025. Slik ser fordelingen ut per studiested:

Studiested	**2025**
Tromsø	10
Hønefoss	9
Bergen	8
BI	8
Oslo	7
Stavanger	7
Lillehammer	7
Agder	6
Molde	4
Oslo/BI sammen	1
TOTALT	**67**

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

Note 21 Spesifisering Juristen

	2024	2025
Annonseinntekter	446 367	613 063
Abonnementsinntekter	14 000	14 000
OU-refusjoner	216 200	202 100
Sum inntekter	**676 567**	**829 163**
Trykking medlemsblad	659 988	661 142
Porto	548 888	585 276
Annonseprovisjoner	137 326	191 631
Freelance kost	17 606	59 411
Sum varekost	**1 363 807**	**1 497 460**
Brutto fortjeneste	**-687 240**	**-668 297**
Lønnskostnad	2 974 452	2 023 050
Reise- og oppholdskostnader	2 832	11 276
Fremmede tjenester	53 613	154 916
IKT kostnader	139 974	142 276
Støtte og kontingenter	41 426	42 788
Sum driftskostnader	**3 212 296**	**2 374 306**
Sum kostnader	**4 576 103**	**3 871 766**
Netto fortjeneste	**-3 899 536**	**-3 042 603**

Annonseinntektene er økt med 167kNOK 2025, etter unormalt lav aktivitet 2024. Annonseprivisjonen er tilsvarende økt med 54kNOK. Lønnskostnadene er redusert med 951kNOK etter redusert bemanning, delvis kompensert med økt bruk av fremmede tjenester 101kNOK.

Det trykkes og distribueres ca. 24.000 eksemplarer per utgivelse til Juristforbundets medlemmer.

Document ID 09222115557581459290 Signed SB, BGK, TWJ, ASA, RS, HWS, KABH, OCS, IAG, JOBW

Note 22 Spesifisering prosjekterinndeling

Nr	Navn	2024	2025
15012	ANNONSEINNTEKTER JUKO	676 567	829 163
50014	KONTIGENTINNTEKTER	98 770 624	116 892 130
50015	ANDRE INNTEKTER	-	1 500
50016	OU-ADM GEBYR INNTEKTER	5 295 351	3 932 810
50024	UTBYTTE FRA JURISTENES HUS	-	4 000 000
50029	RENTEINNTEKTER OG FINANSKOSTNADER	-435 420	-529 201
60052	REFUSJONER FRA JUS	-	200 000
Sum inntekter		104 307 122	125 326 402

Inntekter er økt med 17018kNOK i 2025 forklart med 644 flere medlemmer (2667kNOK) og 16,2% kontingentøkning (15455kNOK). Redusert kursaktivitet er forklart med redusert tildelt ramme relatert til OU-kurs. Det er innektsført 4mNOK relatert til utbytte fra Juristenes Hus AS.

Nr	Navn	2024	2025
10022	RETTSIKKERHETSPRISEN	131 039	161 818
10024	RETTSSIKKERHETSKONFERANSEN	268 828	238 216
10026	ARENDALSUKEN	155 782	151 000
10028	KOMMUNEPROSJEKTET	195 998	251 877
10047	HUMANITÆR INNSATS	494 000	344 341
10048	MASTEROPPGAVE, RETTSIKKERHET (STUDENT)	175 000	210 000
10054	EKSTERNE KOMMUNIKASJONSTJENESTER	10 626	10 775
10056	POLITISK UTREDNING & ANALYSE	-	-
10069	DIVERSE UTVALG	328 498	310 798
10070	PROFILERINGSARTIKLER	330 605	255 700
10073	PRESIDENTSKAP	4 314 947	4 504 635
10074	DISPONIBELT FOR PRESIDENTSKAP	-	63 172
10075	JURISTFORUM	601 991	702 406
10076	NETTVERK	-	-
10077	JURISTKONGRESS	2 954	700
10078	TRANSPARANCY INTERNATIONAL	-	-
10079	JURISTDAGEN	202 078	73 536
10081	FAGUTVALG	-	-
10082	LEGAL WALK		-
10083	Tech-Forum	396 627	238 677
50072	MEDLEMSFORVALTNING	183 711	117 914
60036	Medlemsundersøkelser	160 547	343 337
Sum hovedstyrets utadrettede virksomhet		7 953 230	7 978 900

Kostnader relatert til hovedstyrets utadrettede virksomhet er økt med 26kNOK. Det er benyttet mer midler på medlemsundersøkelser (183kNOK) og distriksrelaterte aktiviteter gjennom juristforum (100kNOK). Presidentskapet er økt med 190kNOK relatert til aktivitetsnivå og G-regulert honorering. Det er besparelser på Humanitær innsats grunnet utsatte prosjekter (150kNOK) og nedprioritering av Juristdagen 129kNOK. Aktiviteter i TechForum er redusert med 158kNOK.

Nr	Navn	2024	2025
50013	Kontingent Akademikerne	3 788 222	4 012 874
50040	HOVEDSTYRET	654 187	725 624
50041	LANDSMØTE	1 056 720	1 647
50053	AKADEMIKERPRISEN	22 918	23 750
50062	NJ-PENSJONISTER	123 763	70 161
50074	BANK / FORSIKRING	735 280	136
50081	ADMIN KONTROLL	169 727	173 121
50084	EKSTERN KONSULENTARBEID	1 260 839	787 938
50085	KOMITEER	85 575	151 090
60045	ÅPNING AV KURS FOR TILLITSVALGTE	150 000	283 450
Sum hovedstyrets øvrige virksomhet		8 047 231	6 229 792

Kostnader relatert til Hovedstyrets øvrige aktiviteter er redusert med 1817kNOK, hovedsakelig fra landsmøte som holdes hvert 2. år (1055kNOK). Det er besparelser på bank/forsikring (735kNOK) fra TrygLegehjelp som videreføres uten kostnad. Eksternt analysearbeid er redusert med 473kNOK grunnet større strategiprosjekt 2024.

Nr	Navn	2024	2025
	Dommerforeningen	1 072 756	1 048 990
	KOMMUNE	1 371 886	1 536 672
	PRIVAT	5 025 117	4 904 298
	STAT	4 693 133	6 139 323
	STUDENT	1 232 355	1 036 271
Sum seksjoner og foreninger		13 395 247	14 665 554

Ref. note 20 for kommentarer

Nr	Navn	2024	2025
10010	LØNNSKOSTNADER	9 452 513	9 209 853
15010	LØNNSKOSTNADER	2 974 452	2 023 050
50010	LØNNSKOSTNADER	12 113 859	12 897 224
60010	LØNNSKOSTNADER	22 646 531	23 329 192
Sum lønnskostnader		47 187 354	47 459 319

Lønnskostnadene er økt med 272NOK. 3245kNOK er forklart med økte lønninger, mens endringer i antall ansatte gjennom året har ført til reduksjon på 2973kNOK.

Nr	Navn	2024	2025
50018	ANDRE PERSONALFORSIKRINGER	866 855	913 988
50037	INNLEID PERSONAL	338 995	441 455
50049	KANTINE	645 938	504 309
50050	PERSONALKOSTNADER	3 946 683	1 513 394
50051	TEAMSAMLING,PERSONALSEMINAR	5 141	297 525
50058	KOMPETANSEHEVING	345 045	488 349
50067	KOLLEKTIV PENSJONSFORSIKRING	7 254 560	8 324 282
Sum personalkostnader		13 403 216	12 483 302

Øvrige personalkostnader er redusert med 920kNOK. Hovedsakelig fra redusert bistand relatert til intern vaslingssak og omorganisering (2433kNOK). Teamsamling er økt med 292kNOK, da det ikke ble gjennomført personalseminar 2024. Pensjonskostnaen er økt med 1070kNOK, ref. note 12 for mer detaljer.

Nr	Navn	2024	2025
10015	TRYKKSAK/TOÅRSBERETNING	-	15 619
10040	MEDIEKONTAKT	186 453	218 956
10063	DRIFT politikk og samfunnskontakt	101 781	50 903
15011	JURISTKONTAKT DRIFT	1 601 651	1 848 716
50011	REISE- OG OPPHOLD DRIFT	-	311
50052	NORDISK MØTE	30 563	51 159
50060	TRYKKSAKER, DIV. BROSJYRER	-6 420	-3 667
50065	BÆREKRAFT OG MILJØSATSING	21 263	10 950
50075	MEDLEMSSERVICE DRIFT	15 061	25 366
50077	Rekruttere og beholde medlemmer	1 080 855	1 511 023
60011	REISE-OG OPPHOLD DRIFT	25 239	34 201
60014	AKADEMIKERNE (MØTER)	10 799	12 044
60018	KOSTNADER KONFLIKTBEREDSKAP/STREIK	4 779 261	-
60021	DRIFT LA-TEAMET	8 829	78 111
60025	PENSJONSRÅDGIVNING	32 664	48 096
60030	BISTAND ENKELTSAKER	339 531	315 169
60037	DRIFT ADVOKATKONTORET	220 051	246 735
60043	KARRIERETJENESTER	252 618	255 600
Sum markedsaktiviteter		8 700 198	4 719 291

Markedsaktivieter er redusert med 3981kNOK. Hovedsakelig forklart av streik 2024 (4779kNOK). Økning i rekruttere og beholde medlemmer (430kNOK) skyldes kampanje for å motvirke LO offensiven i statlig sektor. Økte kostnader relatert til drift av Juristen (247kNOK) er relatert til artikkelproduksjon, trykking og distribusjon av medlemsbladet Juristen. Ref. note 21 for mer.

Nr	Navn	2024	2025
50021	IKT DRIFT	3 991 498	3 936 594
50076	CRM SYSTEM	1 633 712	1 892 325
50078	NETTSIDE	563 657	616 243
60023	JURIDISK BISTAND, NYTT SYSTEM.	167 281	184 404
Sum IKT		6 356 147	6 629 566

IKT kostnader er redusert med 20kNOK. Hovedsakelig fra effektivisering av servere og PC bruk. For mer dtealjer om IKT kostnader hanvises også til note 16.

Nr	Navn	2024	2025
50017	OU-MIDLER SOM IKKE BLIR REFUNDERT	71 464	6 983
50025	REVISOR	601 703	576 880
50026	LOKALKOSTNADER	7 802 573	9 079 457
50028	AVSKRIVNINGER/TAP PÅ KRAV	104 419	244 732
50036	UFORUTSETTE KOSTNADER/INNTEKTER	18 510	-
50042	MASKINER(LEIE-SERVICE)	42 884	43 139
50043	INVENTAR/MASKINER	108 316	61 874
50044	TIDSREGISTRERINGSSYSTEMET	122 524	154 650
50045	REKVISITA	56 391	58 128
50046	PORTO	47 324	56 214
50047	TIDSSKRIFTER	128 732	174 778
50048	TELEFON OG FAKS	650 696	613 729
50057	DISPONIBELT FOR GENERALSEKRETÆR	58 724	96 421
50080	DIVERSE RÅDGIVNING	1 438	50 000
60032	BIBLIOTEK	143 761	147 700
Sum andre driftskostnader		9 959 459	11 364 685

Resultat etter finansinnt og kostnader (oversk.-/undersk.+)	-10 694 960	13 795 993

Andre dirftskostnader er økt med 268kNOK. Hovedsakelig fra kostnader til lokaler som har økt med 288kNOK fra KPI justering av leie og felleskostnader. Revisorkostander er økt med 123kNOK, hovedsakelig fra økt OU-revisjoner. Det er en besparelse relatert til telefon etter reforhandlet mobiltelefonavtale.

Note 23 Spesifisering OU-midler (offentlige tilskudd)

	2024	2025
Lønnskostnad	2 115	1 340
Reise- og oppholdskostnader	16 371 842	13 702 164
Fremmede tjenester	438 117	38 226
Varekostnad	1 485 105	1 523 124
Informasjon og markedsføring	33 392	70 162
Kontorhold	8 194	21 269
Andre driftskostnader	559 546	276 977
OU-Kostnader	**18 898 310**	**15 633 261**
OU-refusjoner	**24 186 587**	**19 566 071**
OU-resultat	**5 288 277**	**3 932 810**

OU-kostnader inkluderer 1371kNOK relatert til tariffkonferansen, Høyskoleprosjektet 1156kNOK, ny som tillitsvalgt 950kNOK og topptillitsvalgsamling vår og høst i stat 1498kNOK. OU-refusjoner inkluderer 2203kNOK relatert til ansattetimer.

NOTE 24 Skatt - Konsern

Årets skattekostnad fremkommer slik:

	2024	2025
Betalbar skatt	1 404 660	1 381 157
Endring utsatt skatt	-493 481	-488 708
Årets skattekostnad	911 179	892 449

Skattepliktig inntekt fremkommer slik:

	2024	2025
Resultat før skatt	-6 553 261	13 849 354
Permanente forskjeller	10 694 983	-9 792 767
Endringer midlertidige forskjeller	2 243 096	2 221 400
Anvendelse av fremførbart underskudd	0	0
Årets skattegrunnlag	6 384 818	6 277 987
Skyldig betalbar skatt (22%)	1 404 660	1 381 157

Grunnlag utsatt skatt fremkommer slik:

	2024	2025
Anleggsmidler	46 799 659	44 578 259
Fremførbart underskudd	0	0
Sum midlertidige forskjeller	46 799 659	44 578 259
Utsatt skatt (22%)	10 295 925	9 807 217

Verification

Document ID 09222115557581459290

Document

Årsregnskap Norges Juristforbund 2025
Main document
39 pages
Initiated on 2026-06-19 10:51:43 CEST (+0200) by Intility eSign (Ie)
Finalised on 2026-06-26 10:28:33 CEST (+0200)

Initiator

Intility eSign (Ie)
esign@intility.no

Signatories

Sverre Bromander (SB) sverre.bromander@juristforbundet.no 97069057 Signed 2026-06-19 12:18:48 CEST (+0200)	**Benedicte Gram Knutsen (BGK)** benedicte.gram-knutsen@juristforbundet.no 92277896 Signed 2026-06-26 10:28:33 CEST (+0200)
Thea Wessel Jørgensen (TWJ) twj@juristforbundet.no 91345224 Signed 2026-06-23 22:42:18 CEST (+0200)	**Anders Schrøder Amundsen (ASA)** a.s.amundsen@outlook.com 99568451 Signed 2026-06-19 14:38:33 CEST (+0200)
Rannveig Sørskaar (RS) rannveig.sorskaar@juristforbundet.no 99020332 Signed 2026-06-26 10:21:50 CEST (+0200)	**Henrik Westborg Smiseth (HWS)** henrik.westborg.smiseth@domstol.no 97153016 Signed 2026-06-19 13:50:07 CEST (+0200)
Kay Andre Brudvik Haugen (KABH) kay.haugen@bergen.kommune.no 92468546 Signed 2026-06-23 16:01:11 CEST (+0200)	**Oda Christine Sverre (OCS)** oda.christine.sverre@juristforbundet.no 94136808 Signed 2026-06-23 17:35:34 CEST (+0200)
Ina Annett Grunnvåg (IAG) ina.a.grunnvaag@gmail.com 99448633 Signed 2026-06-23 16:41:31 CEST (+0200)	**Jon Ole Bjørklund Whist (JOBW)** jon@farmaceutene.no 95100342 Signed 2026-06-19 11:18:41 CEST (+0200)

Verification

Document ID 09222115557581459290

This verification was issued by Scrive. For more information/evidence about this document see the concealed attachments. Use a PDF-reader such as Adobe Reader that can show concealed attachments to view the attachments. Please observe that if the document is printed, the integrity of such printed copy cannot be verified as per the below and that a basic print-out lacks the contents of the concealed attachments. The digital signature (electronic seal) ensures that the integrity of this document, including the concealed attachments, can be proven mathematically and independently of Scrive. For your convenience Scrive also provides a service that enables you to automatically verify the document's integrity at: https://scrive.com/verify

JURIST FORBUNDET

Kontrollkomiteens rapport til

Landsmøtet 2026 for perioden 2024 til 2026

Kontrollkomiteen har i perioden bestått av Erik Normann Warberg (leder), Katrine Bratteberg, Lars Marius Heggberget, Frank Grønås, Marit Bjørånesset Frogner, Malin Bye Sørensen (vara) og Fredrik Wold (vara).

Kontrollkomiteens arbeid i perioden

Kontrollkomiteen har fulgt Hovedstyrets arbeid gjennom tilsendte møteprotokoller og øvrig relevant dokumentasjon. Komiteen har særlig vurdert økonomistyringen, oppfølgingen av vedtak fra Landsmøtet 2024 og utviklingen i styrings- og rapporteringspraksis.

Komiteen har hatt møter med representanter for politisk og administrativ ledelse, blant annet i forbindelse med gjennomgangen av økonomi, strategiarbeid og landsmøteoppfølging. Alle komiteens medlemmer har fått tilgang til og gjennomgått protokollene fra Hovedstyrets møter.

Juristforbundets årsregnskap for 2024 og 2025

Kontrollkomiteens vurdering bygger på de fastsatte årsregnskapene for 2024 og 2025, styrets årsberetninger og den løpende økonomirapporteringen til Hovedstyret.

I 2024 var det et underskudd på 10 694 960 kroner og i 2025 ble det et overskudd på 13 795 993 kroner. Resultatet ble dermed forbedret med om lag 24,5 millioner kroner. Forbedringen skyldes i hovedsak økte medlemsinntekter, utbytte fra Juristenes Hus og fravær av streikekostnader tilsvarende dem som belastet 2024.

Sum inntekter økte fra 128,8 millioner kroner i 2024 til 146,6 millioner kroner i 2025. Medlemsinntektene økte fra 99,5 millioner kroner i 2024 til 117,7 millioner kroner i 2025, mens offentlige tilskudd (OU-midler) ble redusert fra 24,2 millioner kroner til 19,6 millioner kroner.

Forbundets formålskapital ble redusert fra 63,7 millioner kroner ved utgangen av 2023 til 52,6 millioner kroner ved utgangen av 2024, men økte til 63,8 millioner kroner ved utgangen av 2025. Av dette utgjorde fond for sikringsmidler ved streik 20 millioner kroner i 2025.

Bankinnskudd og kontanter økte fra 6,1 millioner kroner ved utgangen av 2024 til 11,7 millioner kroner ved utgangen av 2025. Arbeidskapitalen og likviditeten ble samtidig forbedret. Kontrollkomiteen konstaterer at ved utgangen av 2025 er den finansielle stillingen er styrket.

Den økonomiske utviklingen i 2025 var vesentlig bedre enn i 2024. Kontingentøkningen vedtatt av Landsmøtet 2024 har styrket inntektsgrunnlaget, samtidig som kostnadene

samlet er redusert. Resultatforbedringen gir større økonomisk handlingsrom, men endrer ikke behovet for varig balanse mellom aktivitet, ressursbruk og inntekter.

Kontrollkomiteen merker seg at streikefondet ble styrket med 5 millioner kroner i 2025. Samtidig står det fortsatt et lån på 8 millioner kroner knyttet til finansieringen etter streiken i 2024, og Handelsbanken har pant i Juristenes Hus på 27 millioner kroner for å legge til rette for lån og kredittfasiliteter.

Kontrollkomiteen anbefaler at Hovedstyret fortsatt rapporterer særskilt om oppbygging av streikekapital, tilgjengelig likviditet, lånebelastning og plan for nedbetaling. Rapporteringen bør vise hvordan beredskapen kan opprettholdes uten å fortrenge ordinær medlemsrettet aktivitet.

Kontrollkomiteens konklusjon: Regnskapene viser en klar økonomisk styrking i 2025. Hovedstyret bør likevel videreføre tett økonomioppfølging og tydeliggjøre hvordan handlingsrommet brukes for å oppnå de mål forbundet setter seg.

Overordnet økonomikontroll

I henhold til kontrollkomiteens instruks § 2-3 skal komiteen etterse at Hovedstyrets samlede aktivitet har skjedd innenfor vedtatte økonomiske rammer og at styret på en egnet måte korrigerer aktiviteten hvis det skjer vesentlige endringer i inntekter. Dette for å sikre at forbundets drift er bærekraftig over tid. Komiteen skal også se om forbundets formue forvaltes på en tilfredsstillende og trygg måte.

Kontrollkomiteen anser at forbundet pr. i dag har et solid økonomisk fundament. Eierinteressen i Juristenes Hus, formålskapitalen, den forbedrede likviditeten og overskuddet i 2025 gir økt økonomisk handlingsrom. Økonomiforvaltningen fremstår samlet sett som tilfredsstillende, men forbundet er fortsatt avhengig av god likviditetsstyring og tydelig prioritering.

Kontrollkomiteen merker seg at Hovedstyret gjennom perioden har mottatt regelmessig økonomirapportering og behandlet budsjett, prognoser, OU-midler, likviditet og kostnadsnivå. Den månedlige rapporteringen har styrket styrets mulighet for kontroll og bør videreføres. Vi understreker behovet for å se budsjett, prognose, aktivitet, kapasitet og strategiske mål i sammenheng.

Kontingentøkningen fra 2025 har gitt høyere medlemsinntekter uten den negative medlemsutviklingen som var fryktet. Kontrollkomiteen mener likevel at fremtidige inntektsøkninger ikke bør erstatte behovet for kostnadskontroll og budsjett i balanse, og derigjennom nødvendige prioriteringer. Nye tiltak og varige kostnader bør vurderes opp mot dokumentert medlemsverdi, kapasitet og langsiktig finansiering.

Reduksjonen i OU-tilskudd[1] fra 2024 til 2025 viser at enkelte aktivitetsområder er utsatt for inntektsvariasjoner. Hovedstyret bør derfor synliggjøre hvilke aktiviteter som er avhengige av OU-midler, hvordan bortfall håndteres, og hvilke prioriteringer som foretas dersom inntektene blir lavere enn planlagt.

Kontrollkomiteens konklusjon:

Kontrollkomiteen anbefaler at fremtidig økonomirapportering inneholder et kort, fast styringsbilde med resultat og prognose, likviditet, vesentlige avvik, tilgang til OU-midler, streikeberedskap og utvikling i formålskapital. Dette vil gjøre utviklingen enklere å følge fra møte til møte og fra år til år.

Kontrollkomiteen ser at Hovedstyret har fulgt økonomien tettere og oppnådd en vesentlig resultatforbedring. Neste fase bør være å knytte budsjett og økonomirapportering tydeligere til strategiske mål, prioriteringer, kapasitetsbruk og dokumenterte effekter.

Det er positivt at Hovedstyret har prioritert oppbygging av streikefond. Den samlede beredskapen må vurderes opp mot garantiansvar, forventet kostnad ved konflikt, tilgjengelig likviditet og lånekapasitet.

Oppfølging av landsmøtevedtak

I henhold til kontrollkomiteens instruks § 2-2 skal komiteen «etterse at alle vedtak fattet av landsmøtet følges opp slik de var formulert og intendert av forbundets høyeste organ. Dette gjelder overordnet budsjettvedtak, handlingsplaner og prinsipprogram og alle enkeltstående vedtak gjort av landsmøtet».

Kontrollkomite diskuterte i juli 2023 hvordan formuleringen «følges opp» skal forstås. Formuleringen trekker i retning av en løpende oppfølging gjennom landsmøteperioden. En slik løpende oppfølgning ville imidlertid være vanskelig å gjennomføre av ressursmessige grunner, og ville etter komiteens syn av prinsipielle grunner være betenkelig med hensyn til Hovedstyrets ansvar for oppfølgingen av landsmøtevedtak. Kontrollkomiteen la til grunn at den på rapporteringstidspunktet skal etterse at vedtakene «er fulgt opp» i henhold til ordlyd og intensjon.

Komiteen bemerker at oppfølging av et vedtaks «intensjon», som må forstås som meningsinnhold som ikke direkte følger av ordlyden, vil være krevende med mindre det dreier seg om åpenbare tilfeller.

Nedenfor følger en oppstilling av vedtakene truffet på Landsmøtet 8.–9. november 2024, med kommentarer. Oppstillingen følger samme mal som tidligere rapportering: vedtaket gjengis først, deretter omtales status for oppfølgingen og Kontrollkomiteens merknader.

[1] OU er opplærings og utviklingsmidler som er tariffestet. OU-midler kommer fra trekk i lønn for offentlige ansatte, og det resterende beløp dekkes av arbeidsgiver.

Der landsmøteprotokollen inneholder mer omfattende dokumenter som prinsipprogram, hovedsatsninger, resolusjoner eller rammebudsjett, angis vedtaket og de delene som er særlig relevante for kontrollen.

Vurderingen bygger på landsmøteprotokollen, Hovedstyrets protokoller for 2025 og 2026, fastsatte årsregnskaper og presentasjoner for Kontrollkomiteen. «Ingen merknader» innebærer at komiteen, på det foreliggende grunnlaget, ikke har særskilte merknader til oppfølgingen.

- **Spesialistutdanning**

  Vedtak: Landsmøtet tar rapporten om spesialistutdanning for jurister til orientering.

  Status: Protokollen viser at landsmøtet ikke sluttet seg til forslaget om å opprette eller pilotere en spesialistordning, men tok rapporten til orientering. Det fremkommer ikke av Hovedstyrets protokoller at det har skjedd arbeid på dette feltet i perioden.

  Kontrollkomiteens merknader: Vedtaket inneholder ikke et uttrykkelig oppdrag til Hovedstyret. Ingen merknader.

- **Gjennomgang av forbundets opprettede utvalg og grupper**

  Vedtak: Landsmøtet besluttet å avvikle IT-/rettsutvalget. Juristkulturgruppa ble overført til Hovedstyret, som vurderer videre håndtering.

  Status: Det er ikke gitt en samlet redegjørelse for om avviklingen og overføringen er formelt gjennomført, eller hvilken videre håndtering Hovedstyret har besluttet.

  Kontrollkomiteens merknader: Det bør innhentes en kort, dokumentert status som viser at IT-/rettsutvalget er avviklet, og hvordan Hovedstyret har fulgt opp Juristkulturgruppa.

- **Problemstillinger knyttet til medlemmer med bachelorgrad**

  Vedtak: Nåværende rutiner for inn- og utmelding av studentmedlemmer videreføres.

  Status: Protokollene gir ingen holdepunkter for at rutiner er endret.

  Kontrollkomiteens merknader: Ingen merknader.

- **Resolusjon: Juristers uavhengighet – en nødvendighet for rettssikkerheten i offentlig sektor**

  Vedtak: Landsmøtet vedtok resolusjonen.

Status: Hovedstyret har vist til resolusjonen, høringsuttalelser og løpende interessepolitisk arbeid. Det er blant annet rapportert om skriftlige og muntlige innspill til ny forvaltningslov, sikkerhetsloven, totalberedskap og statsbudsjettet for 2026 og 2027.

Kontrollkomiteens merknader: Ingen merknader.

- **Juristforbundet 2030 – resultatet av strategiprosessen**

Vedtak: Juristforbundets strategi «Juristforbundet 2030 – ett forbund, ett samlet lag» og Hovedstyrets tilråding om implementering ble vedtatt. Landsmøtet presiserte at hver enkelt enhet i Juristforbundet skal utarbeide og implementere tiltak for å følge opp målene, og at Hovedstyret rapporterer årlig til landsmøtet om hvordan tiltakene bidrar til måloppnåelse.

Status: Arbeidet er videreført gjennom en tydeligere styringskjede fra JF2030 til politisk og organisatorisk plattform, strategiske resultatområder, mål og målepunkter. Organisasjonen er omorganisert, lederstrukturen tydeliggjort og arbeidet på tvers styrket. Samtidig er endelig målstruktur, målkart, handlingsplaner og koblingen mellom mål, budsjett og kapasitet fortsatt under utarbeidelse.

Kontrollkomiteens merknader: Det er dokumentert tydelig fremdrift fra strategi til organisering og leveranser. Ellers ingen merknader.

- **Prinsipprogram for Norges Juristforbund**

Vedtak: Landsmøtet vedtok redaksjonskomiteens forslag til prinsipprogram.

Status: Prinsipprogrammet har gitt føringer for arbeid med rettssikkerhet, likhet for loven, domstolenes uavhengighet, arbeidsliv, utdanning og digitalisering. I 2026 er det utarbeidet et politisk dokument for perioden 2026–2028 som skal erstatte prinsipprogrammet, og førsteutkastet er sendt på høring i seksjonene før behandling på landsmøtet.

Kontrollkomiteens merknader: Ingen merknader.

- **Hovedsatsninger for forbundets aktivitet 2025–2026**

Vedtak: Landsmøtet vedtok redaksjonskomiteens forslag til hovedsatsningsområder for 2025–2026.

Status: Det er rapportert bred aktivitet innen ett felles forbund, medlemsvekst og medlemsverdi, samfunnsbidrag, arbeidsliv og arbeidsvilkår, samt utdanning, forskning og digitalisering. Synlige leveranser omfatter blant annet Rettssikkerhetskonferansen,

Arendalsuka, politiske høringer, tariffarbeid, medlemsrettet bistand og arbeid med kunstig intelligens.

Kontrollkomiteens merknader: Aktivitetsbildet er bredt og relevant. En målbar oversikt over planlagte tiltak, ansvar, fremdrift og resultater vil gi et bedre grunnlag for å vurdere om hovedsatsningene er fulgt opp som forutsatt. Kontrollkomiteen etterlyser en tydeligere synliggjøring av prioriteringer og bedre kobling mellom mål og ressursbruk.

- **Rammebudsjett for landsmøteperioden 2025–2026**

Vedtak: Landsmøtet vedtok rammebudsjett for 2025–2026 med kontingentsatser og føringer for økonomistyringen. Vedtaket omfatter blant annet tredelt budsjettoppfølging, styrking av tillitsvalgtarbeidet og krav om et positivt resultat på 1 million kroner i 2025.

Status: Den tredelte budsjettoppfølgingen innebærer inndeling av budsjettet i hhv oversikter knyttet til seksjon, generalsekretær og hovedstyret. Dette er nå implementert. Regnskapet for 2025 viste et overskudd på 13,8 millioner kroner, klart over landsmøtets krav om positivt resultat. Streikefondet ble styrket. Budsjettet for 2026 er vedtatt innenfor landsmøtets rammer, og Hovedstyret har lagt vekt på videre oppbygging av streikeberedskap, styrket økonomisk kontroll og mer pedagogisk rapportering. Samtidig er OU-inntektene redusert, og aktiviteten er tilpasset lavere tildelinger.

Kontrollkomiteens merknader: Resultatkravet er oppfylt med god margin, og den finansielle stillingen er styrket. Hovedstyret bør i den videre rapporteringen vise hvordan den tredelte budsjettmodellen brukes til prioritering, hvordan tillitsvalgtarbeidet er styrket i praksis, og hvordan streikefond, gjeld, likviditet og øvrig aktivitet samlet utvikler seg. Budsjettet bør synliggjøre den økonomiske konsekvensen av vedtatte mål og prioritering.

Kontrollkomiteens samlede vurdering

Kontrollkomiteen vurderer at Juristforbundet i perioden har styrket økonomien, den interne styringen og gjennomføringsevnen. Hovedstyret har fulgt økonomien tett, gjennomført viktige organisatoriske grep og fulgt opp flere sentrale landsmøtevedtak gjennom konkrete aktiviteter og beslutninger.

Fremover vil det være viktig å etablere en mer enhetlig og etterprøvbar rapporteringsstruktur fra vedtak og strategi til ressursbruk, aktivitet og resultat. Dette gjelder særlig JF2030, hovedsatsningene og sammenhengen mellom mål, budsjett og kapasitet. En slik struktur vil gi Hovedstyret en bedre mulighet for styring, og Landsmøtets mulighet til å vurdere måloppnåelsen.

***

Denne rapporten er enstemmig vedtatt av Kontrollkomiteen den 26 oktober 2026.

Oslo, 26 oktober 2026

_____

Erik Normann Warberg

Leder Kontrollkomiteen

Foreløpig økonomirapport 2026

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Med hjemmel i Juristforbundets vedtekter § 3-2-3 skal landsmøtet behandle foreløpig økonomirapport for inneværende år.

Prognosen er basert på analyse av vesentlige kostnadsposter og vurderinger av øvrige.

Prognosen viser et positivt resultat for 2026 på 2,4 mNOK, 5,7 mNOK bedre enn budsjett. Ekskludert effekten av utbytte fra Juristenes Hus 2025 (4 mNOK), er resultatet redusert med 7,4 mNOK sammenlignet med 2025. Forbundet fortsetter å levere positive resultater, og den underliggende driften er positiv.

- Inntekter utvikler seg i henhold til budsjett. Kontingentinntektene er noe under budsjett, motvirket av noe høyere finansinntekter. Evt. utbytte fra Juristenes Hus tilkommer.
- Hovedstyrets aktiviteter er kr. 0,9 mNOK under budsjett, hovedsakelig fra lavere kontingent til Akademikerne 0,3 mNOK og lavere aktivitet i Juristforumene 0,3 mNOK.
- Seksjonene samlet sparer 3,8 mNOK i forhold til tildelte midler hvis nåværende trend fortsetter ut året. Seksjonene kan overføre inntil 20 % av sitt budsjett til 2027, ikke hensyntatt i rammebudsjettet.
- Generalsekretærens aktiviteter er 1,1 mNOK under budsjett. Personalkostnader er 2,0 mNOK over budsjett, motvirket av lønnskostnader som er 1,3 mNOK under budsjett. Hovedårsak til økte personalkostnader er relatert til innleid interimsleder (2,0 mNOK) og garantipremie pensjonsforsikringer (0,5 mNOK). Markedsaktiviteter er 1,8 mNOK under budsjett, hovedsakelig fra mindre behov for eksternt konsulentarbeid (0,6 mNOK), styreansvarsforsikring (0,5 mNOK) og juridisk bistand til medlemmer (0,5 mNOK)

JURIST FORBUNDET

Prosjekt prognose inkl inntekter

Prosjek nr.	Prosjekt navn	Reelt 2025	Avvik A25 vs B26	Budsjett 2026	Avvik B26 vs P26	Prognose 2026
Sum inntekter		-125 081 670	-4 677 230	-129 758 900	241 900	-129 517 000
Sum hovedstyret		13 055 789	3 912 357	16 968 146	-858 239	16 109 907
Sum seksjoner og foreninger		14 665 554	7 024 592	21 690 146	-3 843 737	17 846 410
Sum generalsekretær		83 564 334	10 827 252	94 391 586	-1 191 006	93 200 580
Resultat etter finansinnt og kostnader (oversk.-/undersk.+)		**-13 795 993**	**17 086 971**	**3 290 978**	**-5 651 081**	**-2 360 103**

Den positive økonomiske driften av forbundet fortsetter 2026.

Landsmøtet 2024 har gitt ramme for overskudd i landsmøteperioden 2025-2026 på kr. 2,0 mNOK. Virkelig overskudd 2025 ble 13,8 kNOK. Resultatet inkluderer 4,0 mNOK utbytte fra Juristenes Hus. Prognose for 2026 viser overskudd på kr 2,4 mNOK. Overskudd for landsmøteperioden er kr. 16,2 mNOK, 14,2 mNOK bedre enn rammebudsjettet.

Vedlagte dokument utgjør:

- Foreløpig økonomirapport 2026.xlsx

Hovedstyret vurderer at de forelagte dokumentene tilfredsstiller kravene i vedtektene.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Foreløpig økonomirapport for inneværende år tas til etterretning.

Forslag til protokolltekst:

Foreløpig økonomirapport for inneværende år ble vedtatt tatt til etterretning.

JURIST FORBUNDET

Prosjekt prognose inkl inntekter

Prosjek nr.	Prosjekt navn	Reelt 2025	Avvik A25 vs B26	Budsjett 2026	Avvik B26 vs P26	Prognose 2026
Sum inntekter		-125 081 670	-4 677 230	-129 758 900	241 900	-129 517 000
Sum hovedstyret		13 055 789	3 912 357	16 968 146	-858 239	16 109 907
Sum seksjoner og foreninger		14 665 554	7 024 592	21 690 146	-3 843 737	17 846 410
Sum generalsekretær		83 564 334	10 827 252	94 391 586	-1 191 006	93 200 580
Resultat etter finansinnt og kostnader (oversk.-/undersk.+)		**-13 795 993**	**17 086 971**	**3 290 978**	**-5 651 081**	**-2 360 103**

KOMMENTAR P26

Honorering av president og visepresident

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Med hjemmel i Juristforbundets vedtekter § 3-2-3 skal landsmøtet fastsette honorar til president og visepresident, angitt i folketrygdens grunnbeløp (G), for kommende landsmøteperiode.

Landsmøtet vedtok i 2018 at president og visepresident skal honoreres med henholdsvis 14 G og 80 prosent av 14 G. Ordningen ble videreført av landsmøtet i 2024. Med dagens grunnbeløp utgjør dette om lag 1,9 millioner kroner for president og 1,5 millioner kroner for visepresident.

Modellen knytter honoreringen til folketrygdens grunnbeløp og innebærer dermed at godtgjørelsen reguleres løpende i takt med utviklingen i grunnbeløpet.

Hovedstyret vurderer at det ikke er dokumentert vesentlige endringer i vervenes innhold, ansvar eller arbeidsomfang siden landsmøtet sist behandlet spørsmålet.

Hovedstyret vurderer at dagens modell fortsatt fremstår som hensiktsmessig, forutsigbar og økonomisk balansert.

Hovedstyret anbefaler derfor at dagens modell og nivå videreføres.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Dagens honoreringsmodell og honoreringsnivå for president og visepresident videreføres.

Forslag til protokolltekst:

Dagens honoreringsmodell og honoreringsnivå for president og visepresident ble vedtatt videreført.

Honorering av fritt valgte hovedstyremedlemmer og vara

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Med hjemmel i Juristforbundets vedtekter § 3-2-3 skal landsmøtet fastsette honorar til fritt valgte hovedstyremedlemmer, samt vara, angitt i G for kommende landsmøteperiode.

Etter vedtaket fra landsmøtet i 2024 utgjør honoreringen 0,7 G per år for hvert av de to fritt valgte hovedstyremedlemmene og varamedlemmet. Dette tilsvarer en godtgjørelse på kr. 95 584,- per år.

Modellen knytter honoreringen til folketrygdens grunnbeløp og innebærer dermed at godtgjørelsen reguleres løpende i takt med utviklingen i grunnbeløpet.

Hovedstyret vurderer at det ikke er dokumentert vesentlige endringer i vervenes innhold, ansvar eller arbeidsomfang siden landsmøtet sist behandlet spørsmålet.

Hovedstyret vurderer at dagens modell fortsatt fremstår som hensiktsmessig, forutsigbar og økonomisk balansert.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Dagens honorering på 0,7 G per år videreføres for de to fritt valgte hovedstyremedlemmene og varamedlemmet.

Forslag til protokolltekst:

Dagens honoreringsmodell og honoreringsnivå for de to fritt valgte hovedstyremedlemmene og vara ble vedtatt videreført for kommende landsmøteperiode.

Minstenivå for offentlig salærsats

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Med hjemmel i Juristforbundets vedtekter § 3-2-3 skal landsmøtet fastsette Juristforbundets anbefalte minstenivå for offentlig salærsats for kommende landsmøteperiode.

Landsmøtet vedtok i 2024 at Juristforbundets anbefalte minstenivå for offentlig salærsats skal være kr 1 598,- per time. Satsen ble første gang innført av landsmøtet i 2022 og videreført med mindre justering i 2024.

Ordningen skal sikre et forutsigbart og transparent grunnlag for kompensasjon når næringsdrivende medlemmer utfører oppdrag for Juristforbundet. Den offentlige salærsatsen fungerer som en etablert og kjent referanse i juristprofesjonen og bidrar til lik behandling av oppdragstakere.

Hovedstyret vurderer at dagens ordning fungerer etter hensikten. Det er ikke dokumentert forhold som tilsier at dagens nivå eller modell gir urimelige utslag eller bør endres.

Ordningen er enkel å administrere og gir et kjent og forutsigbart grunnlag for kompensasjon ved oppdrag utført av næringsdrivende medlemmer. Eventuelle endringer vil ha begrensede økonomiske konsekvenser for Juristforbundet, men det foreligger ikke et tilstrekkelig grunnlag for å endre dagens nivå.

Hovedstyret anbefaler derfor at dagens minstenivå videreføres for kommende landsmøteperiode.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Hovedstyret fremmer forslag til landsmøtet at Juristforbundets anbefalte minstenivå for offentlig salærsats videreføres på kr 1 598,- per time.

Forslag til protokolltekst:

Landsmøtet vedtar at minstenivå for offentlig salærsats settes til kr. 1 598,- per time for landsmøteperioden.

Fastsettelse av kontingent for kommende landsmøteperiode

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Med hjemmel i Juristforbundets vedtekter § 3-2-3 skal landsmøtet fastsette kontingent for kommende landsmøteperiode.

Den foreslåtte kontingentøkningen må vurderes i lys av den forventede kostnadsutviklingen i kommende landsmøteperiode.

Juristforbundet er en kompetanseorganisasjon der lønns- og personalkostnader utgjør en vesentlig del av kostnadsbasen. Forbundets evne til å levere medlemsservice, støtte til tillitsvalgte, politisk påvirkning, kurs og arrangementer er avhengig av kompetente medarbeidere. Kostnadsutviklingen påvirkes derfor i stor grad av lønnsutviklingen i samfunnet, som kan være høyere enn den generelle konsumprisveksten.

I tillegg utgjør programvare, lisenser, medlemssystemer, digitale plattformer, skyløsninger og sikkerhetstjenester en stadig større del av forbundets løpende kostnader. Prisveksten på slike tjenester kan være vesentlig høyere enn konsumprisindeksen. Flere av kostnadene følger dessuten leverandørenes prismodeller, valutautvikling og behovet for nødvendig sikkerhet, integrasjoner og teknisk forvaltning.

Kontingentnivået kan derfor ikke vurderes med utgangspunkt i konsumprisindeksen alene. Det må ses i sammenheng med den samlede kostnadsutviklingen for de ressursene og tjenestene Juristforbundet faktisk er avhengig av for å opprettholde og videreutvikle virksomheten.

Kontingenten må også vurderes opp mot ambisjonene i JF2030 og landsmøtets prioriteringer for perioden 2027-2028. Oppfølgingen vil kreve fortsatt innsats innen medlemsutvikling, politisk gjennomslag, støtte til tillitsvalgte, kompetanseutvikling og digitale tjenester. En bærekraftig inntektsutvikling er nødvendig for å gi hovedstyret handlingsrom til å prioritere og gjennomføre disse satsingene.

Juristforbundet går inn i kommende landsmøteperiode med en sterkere økonomisk situasjon enn forutsatt ved inngangen til inneværende periode. Det gir et godt utgangspunkt, men endrer ikke behovet for at de løpende inntektene over tid må stå i et rimelig forhold til den underliggende kostnadsutviklingen.

Sterk økonomi er ikke et mål i seg selv. Formålet er å sikre stabil drift, nødvendig utvikling og tilstrekkelig handlingsrom til å gjennomføre landsmøtets prioriteringer og levere høy medlemsverdi. Kontingenten må derfor balansere hensynet til medlemmenes kostnad ved medlemskapet mot behovet for en økonomisk bærekraftig organisasjon med nødvendig gjennomføringsevne.

Hovedstyret vurderer at en årlig kontingentøkning på 4 prosent i 2027 og 2028 gir en forsvarlig balanse mellom hensynet til medlemmenes kostnad og forbundets behov for økonomisk bærekraft og strategisk handlingsrom. Økningen er moderat sett opp mot kostnadsutviklingen for lønn, programvare, lisenser og digitale tjenester, samtidig som den gir grunnlag for å opprettholde kvaliteten i medlemstilbudet og følge opp landsmøtets prioriteringer.

En lavere kontingentutvikling enn den underliggende kostnadsveksten vil over tid redusere forbundets reelle handlingsrom. Det vil kunne innebære behov for nedprioritering av aktiviteter, tjenester eller utviklingstiltak. Hovedstyret anbefaler derfor de foreslåtte satsene:

Pr. år	**2027**	**2028**
Full	6876	7152
Halv	3444	3576
Redusert	864	900
Student	400	400

Pr. måned	**2027**	**2028**
Full	573	596
Halv	287	298
Redusert	72	75
Student	N/A	N/A

Rammebetingelsene kan endres raskt, noe forbundet erfarte i 2024, hvor forbundet fikk et betydelig negativt resultat. Erfaringen viser at hovedstyret bør gis fullmakt til å tilpasse kontingenten til endrede rammebetingelser.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Hovedstyret anbefaler at landsmøtet fastsetter en kontingentøkning på 4 prosent i både 2027 og 2028, med satser som angitt i saken og at hovedstyret gis fullmakt til å endre kontingenten i landsmøteperioden dersom endrede rammebetingelser tilsier at dette er nødvendig.

Forslag til protokolltekst:

Landsmøtet vedtok de foreslåtte kontingentsatsene for 2027 og 2028, basert på en økning på 4 prosent.

Landsmøtet ga hovedstyret fullmakt til å justere kontingentsatsene i perioden.

Juristforbundets politiske og organisasjonspolitiske plattformer 2026-2028

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Landsmøtet skal behandle forslag til politisk og organisasjonspolitisk plattform for Juristforbundet for perioden 2026-2028.

Den politiske plattformen, «Juridisk kompetanse – rettsstatens beredskap», samler Juristforbundets politiske prinsipper, prioriteringer og standpunkter og gir retning for det politiske arbeidet i perioden. Den organisasjonspolitiske plattformen, «Et sterkere Juristforbund», samler de viktigste organisatoriske prioriteringene for perioden og skal bidra til at forbundet har kapasitet og gjennomslagskraft til å ivareta sine roller som fagforening, profesjonsorganisasjon og samfunnsaktør.

Plattformene er utviklet med utgangspunkt i Juristforbundets vedtekter, prinsipprogrammet, tidligere hovedsatsingsområder, strategien JF2030 og øvrige landsmøtevedtak og politiske dokumenter.

Bakgrunn, forankring og utviklingsprosess

På landsmøtet i 2024 vedtok Juristforbundet JF2030 som strategisk retning for utviklingen av organisasjonen. Strategien hadde som mål å utvikle «ett forbund – ett samlet lag», styrke Juristforbundets rolle som interessepolitisk aktør, involvere medlemmene og opptre mer samlet og koordinert». Landsmøtet vedtok samtidig prinsipprogrammet og hovedsatsingsområdene for perioden 2025-2026.

Høsten 2025 tok hovedstyret initiativ til å styrke prioriteringene og det politiske arbeidet i forbundet. Hovedstyret pekte ut tre satsingsområder forbundet skulle prioritere:

- Kunstig intelligens og digitalisering
- Tilgang til domstolene
- Beredskap

I januar 2026 ga hovedstyret sekretariatet mandat til å starte arbeidet med å samle Juristforbundets politikk i et overordnet politisk dokument.

Arbeidet har siden utviklet seg til å omfatte både en politisk og en organisasjonspolitisk plattform. Utgangspunktet har vært at Juristforbundet trenger en tydelig samlet retning for den kommende landsmøteperioden, både for hva forbundet skal arbeide for politisk, og for hvordan organisasjonen skal utvikles for å kunne nå disse målene.

Arbeidet med den politiske plattformen har vært forankret gjennom flere trinn i organisasjonen.

Som grunnlag for politisk verksted våren 2026, ble det gjennomført en undersøkelse blant tillitsvalgte.

Hovedstyret og samtlige landsmøtedelegater var invitert da politisk verksted ble gjennomført i mai 2026. Her ble «Synliggjøring av juridisk kompetanse» og «Lønns- og arbeidsvilkår» løftet frem som ytterligere to politiske satsingsområder, i tillegg til de tre hovedstyret prioriterte høsten 2025. «Tilgang til domstolene» ble senere omdefinert til «Rettssikkerhet for alle».

På dette grunnlaget ble det utarbeidet et samlet forslag til politisk dokument, og hovedstyret godkjente dokumentet som arbeidsform og planen for videreutvikling 18. juni 2026.

Etter en omfattende revisjon ble utkastet 3. juli 2026 sendt på høring i seksjonene via seksjonsstyrene. Høringen omfattet også hovedstyret, Kvinneutvalget, Inkluderings- og mangfoldsutvalget og ledergruppen i sekretariatet. Det ble bl.a. bedt om innspill til politisk retning og prioriteringer, balansen mellom medlemsperspektivet, profesjonen og samfunnsrollen, og om det manglet viktige prinsipper eller satsinger.

Høringsinnspillene er gjennomgått og vurdert, og er i stor grad innarbeidet i den foreliggende plattformen. Høringen har også bidratt til å tydeliggjøre plattformens struktur og funksjon som styringsdokument.

Den organisasjonspolitiske plattformen bygger særlig på JF2030 og de organisatoriske delene av tidligere hovedsatsingsområder. Den samler disse prioriteringene og konkretiserer hvilke organisatoriske forutsetninger som skal bidra til at Juristforbundet kan være en sterk fagforening, profesjonsorganisasjon og samfunnsaktør.

To plattformer – en samlet retning

Plattformene representerer en ny måte å samle og strukturere Juristforbundets politiske og organisasjonspolitiske retning på.

Den politiske plattformen er det overordnede styringsdokumentet for forbundets politiske virksomhet. Den samler prinsipper, politiske prioriteringer og standpunkter og angir retningen for det politiske arbeidet. Plattformen er bygget opp rundt fem hovedsatsingsområder:

1. Lønns- og arbeidsvilkår
2. Juridisk kompetanse som samfunnsressurs
3. Rettssikkerhet for alle
4. Kunstig intelligens og digitalisering
5. Beredskap

Den organisasjonspolitiske plattformen utdyper to hovedsatsingsområder:

1. Et samlet og tydelig forbund
2. Rekruttere, utvikle og beholde medlemmer gjennom hele karrieren

Plattformene utfyller hverandre. Den politiske plattformen angir hva Juristforbundet vil oppnå politisk, mens den organisasjonspolitiske plattformen angir hvilke organisatoriske forutsetninger som må være på plass for å nå disse målene.

Sammen gir plattformene et samlet rammeverk for å utvikle Juristforbundet som medlemsorganisasjon og fagforening, men også forbundets arbeid i rollen som profesjonsorganisasjon og samfunnsaktør.

Et styringsdokument – og et felles politisk grunnlag

Den politiske plattformen skal gi retning for Juristforbundets arbeid mellom landsmøtene og gi et felles grunnlag for politiske prioriteringer og uttalelser.

Samtidig skal den gjøre forbundets politikk tilgjengelig på tvers av organisasjonen. Når prinsipper, prioriteringer og standpunkter samles i ett dokument, blir det lettere å finne frem til forbundets politikk og se hvordan de ulike delene henger sammen.

Dette har også en demokratisk side. En samlet og tilgjengelig politikk gir medlemmer, tillitsvalgte og politiske organer bedre grunnlag for å bruke, diskutere og videreutvikle Juristforbundets politikk. Plattformen er derfor også et demokratiseringsprosjekt.

Videreføring og utvikling av Juristforbundets politikk

Plattformen bygger på Juristforbundets eksisterende styringsdokumenter og politiske vedtak. En betydelig del av innholdet er en sammenstilling og systematisering av politikk som allerede er vedtatt. Samtidig inneholder plattformen presiseringer og videreutvikling av eksisterende politikk, samt nye politiske standpunkter.

Plattformen viderefører dermed Juristforbundets politiske grunnlag, samtidig som den gir en tydeligere struktur for prioriteringene og utvikler politikken på områder der det er behov for en ny eller tydeligere retning.

Forholdet til prinsipprogrammet

Prinsippene i den politiske plattformen angir den prinsipielle rammen for Juristforbundets politikk og meningsytringer. De bygger i stor grad på prinsipprogrammet som ble vedtatt av landsmøtet i 2024.

Som en del av arbeidet med den nye politiske plattformen, er prinsippene gjennomgått samlet. De er tilpasset slik at de både skal underbygge politikken innenfor det enkelte satsingsområde, og samtidig kunne fungere samlet som Juristforbundets prinsipper. I gjennomgangen er det særlig lagt vekt på at prinsippene skal kunne stå alene, være mer varige enn konkrete politiske prioriteringer, kunne begrunne flere politiske standpunkter og være på om lag samme prinsipielle nivå.

Det er derfor gjort enkelte presiseringer og suppleringer der det har vært behov for å tydeliggjøre eller fylle prinsipielle hull.

En forskjell fra tidligere er at prinsippene nå presenteres sammen med og rammer inn hvert av de politiske satsingsområdene. Slik blir prinsippene også brukt til å sette politiske standpunkter og krav i sammenheng, i stedet for at de presenteres og leses for seg.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Hovedstyrets forslag til Juristforbundets politiske og organisasjonspolitiske plattformer for perioden 2026-2028 med vedlegg, inkl. prinsipprogram og hovedsatsingsområder ref. Juristforbundets vedtekter § 3–2–2, vedtas.

Forslag til protokolltekst:

Hovedstyrets forslag til Juristforbundets politiske og organisasjonspolitiske plattformer for perioden 2026-2028 med vedlegg, inkl. prinsipprogram og hovedsatsingsområder ref. Juristforbundets vedtekter § 3–2–2, ble vedtatt.

Vedlegg:

- Politisk plattform 2026-2028
- Organisasjonspolitisk plattform 2026-2028
- Samlet oversikt over prinsippene i politisk plattform 2026-2028

Et sterkere juristforbund

Juristforbundets organisasjonspolitiske plattform for perioden 2026-2028

Behandles av landsmøtet 13.-14. november 2026, Soria Moria hotell, Oslo

Om Juristforbundets organisasjonspolitiske plattform

Dette er Juristforbundets organisasjonspolitiske plattform. Den utdyper forbundets to hovedsatsingsområder som ikke er politiske, men som like fullt har stor betydning for Juristforbundets evne til å lykkes med våre interessepolitiske mål – som arbeidstakerorganisasjon, profesjonsforening og rettspolitisk samfunnsaktør:

1. Et samlet og tydelig forbund
2. Rekruttere, utvikle og beholde medlemmer gjennom hele karrieren

Juristforbundets organisasjonspolitiske plattform beskriver våre interne mål, og skal gi retning for arbeidet med å bygge Juristforbundet som medlemsorganisasjon.

Et sterkt og samlet forbund er en forutsetning for politisk gjennomslag. Når medlemmer, tillitsvalgte og sekretariat trekker i samme retning, og medlemstilbudet oppleves relevant gjennom hele karrieren, styrkes Juristforbundets legitimitet og gjennomslagskraft – også i profesjons- og rettspolitiske saker.

De to organisatoriske hovedsatsingsområdene skal derfor gi retning for hvordan Juristforbundet skal bygge kapasitet, legitimitet og gjennomslagskraft bak den politiske plattformen. Samtidig bidrar det politiske arbeidet til å synliggjøre hvorfor en sterk medlemsorganisasjon er viktig.

Når mange medlemmer står bak budskapene, når tillitsvalgte og sekretariat trekker i samme retning, og når medlemstilbudet oppleves relevant gjennom hele karrieren, styrkes Juristforbundets posisjon som aktør for medlemmene, juristprofesjonen og samfunnet. Et samlet forbund og en sterk medlemsorganisasjon gjør det mulig å bære fram historiefortellingen om betydningen av juridisk kompetanse – for rettssikkerheten, likhet for loven og et bærekraftig samfunn.

Den organisasjonspolitiske plattformen må ses i sammenheng med den politiske plattformen. Den politiske plattformen beskriver hva Juristforbundet vil oppnå politisk, mens den organisasjonspolitiske plattformen beskriver hvilke forutsetninger som må være på plass for at forbundet skal kunne opptre tydelig, samlet og relevant på vegne av medlemmene, juristprofesjonen og samfunnet.

1. Et samlet og tydelig forbund

Juristforbundet er sterkest når forbundet fremstår samlet, tydelig og gjenkjennelig. Det gjelder både internt i organisasjonen og utad i møte med medlemmer, arbeidsgivere, beslutningstakere, samarbeidspartnere og offentligheten. Et samlet forbund handler om identitet, kultur, organisering og felles retning.

Juristforbundet rommer ulike medlemsgrupper, sektorer, geografiske behov og faglige perspektiver. Et samlet forbund innebærer ikke at forskjeller skal viskes ut, men at ulikheter og uenighet håndteres på en måte som bygger tillit, samhold og felles gjennomslagskraft.

Hele organisasjonen skal involveres i arbeidet med å utvikle forbundet og sikre en felles retning. Vi trenger godt samspill mellom Juristforbundets politiske organer, og de politiske organene og sekretariatet, det vil si landsmøtet, hovedstyret, seksjonene, medlemsforeningene, tillitsvalgte og sekretariatet. Det er nødvendig for å skal Juristforbundet utnytte bredden i organisasjonen, støtte hverandres arbeid og opptre koordinert der det styrker medlemmenes interesser og forbundets samfunnsoppdrag.

Juristforbundet skal bygge en tydelig identitet og kommunisere klart hvem forbundet representerer, og hvilken verdi medlemskapet gir. Når forbundet synliggjør juristenes rolle og kompetanse, bygger en

sterk merkevare og opptrer koordinert utad, styrkes både medlemmenes tilhørighet og forbundets gjennomslagskraft.

Juristforbundet skal gi tillitsvalgte gode rammer for å ivareta medlemmenes interesser. Forbundet skal tilby relevant opplæring og støtte til tillitsvalgte i alle sektorer, og legge til rette for at tillitsvalgte over hele landet kan påta seg verv uten unødige belastninger som følge av geografisk tilhørighet.

Juristforbundet jobber for et ansvarlig arbeidsliv og tar samtidig ansvar for rettsstatens utvikling og samfunnets bærekraft.

Juristforbundet skal være en ansvarlig organisasjon også i egen virksomhet. Representanter for Juristforbundet skal møte andre mennesker med hensyn og respekt, og opptre slik at vi fremmer mangfold, inkludering, likestilling og likeverd. Juristforbundet og Juristforbundets representanter skal ta hensyn til bærekraft og miljø i egen virksomhet og følge vedtatte retningslinjer for innkjøp og reiser. Alle som opptrer på vegne av Juristforbundet, skal etterleve åpenhetslovens formål om respekt for grunnleggende menneskerettigheter og anstendige arbeidsforhold i alle ledd.

Juristforbundet står sammen med Tekna, Econa og Samfunnsviterne bak initiativet «Bærekraft i fagforeninger», som blant annet har utviklet et felles rammeverk som skal gjøre bærekraftsarbeidet i fagforeninger mer strukturert, relevant og gjennomførbart.

Prioriterte områder

- Videreutvikle det politiske arbeidet med mål om å styrke Juristforbundets gjennomslagskraft og posisjon som juristenes, jussens og rettsstatens stemme i Norge.
- Styrke samhandlingen mellom landsmøtet, hovedstyret, seksjonene, medlemsforeningene, tillitsvalgte og sekretariatet, og legge til rette for bred dialog med medlemmene slik at hele organisasjonen involveres og trekker i samme retning.
- Legge til rette for at sekretariatet gir god støtte til tillitsvalgte i alle sektorer og geografiske deler av landet, blant annet gjennom god opplæring, relevante verktøy og gode rammer for vervet.
- Sikre at geografiske hensyn ivaretas i organisering, møteplasser, opplæring og tilbud.
- Utvikle en kultur som fremmer tillit, deling, framsnakking av hverandres saker, koordinering og felles ansvar for medlemmenes interesser og forbundets samfunnsoppdrag.
- Utvikle organisasjonen gjennom systematisk innsikt, evaluering og læring, og prioritere ressurser ut fra medlemmenes behov og forbundets formål.
- Videreutvikle Juristforbundets bærekraftsarbeid med rammeverket til samarbeidsprosjektet «Bærekraft i fagforeninger» som grunnlag.

2. Rekruttere, utvikle og beholde medlemmer gjennom hele karrieren

Juristforbundets politiske gjennomslagskraft bygger på medlemsgrunnlaget. Et stort, bredt og aktivt medlemsfellesskap gir legitimitet og tyngde. Arbeidet med å rekruttere og beholde medlemmer er derfor ikke bare et organisatorisk mål, men en forutsetning for at forbundet skal kunne være en tydelig fagforening, profesjonsorganisasjon og samfunnsaktør.

Medlemskapet må oppleves relevant gjennom hele juristens karriere. Det innebærer at Juristforbundet må forstå medlemmenes vei gjennom ulike karriere- og livsfaser og støtte dem i overgangene: fra student til arbeidstaker, fra én arbeidsplass til en annen, mellom sektorer og seksjoner, og gjennom ulike livs- og karrierefaser.

Et samlet forbund betyr ikke like tilbud til alle, men tilbud tilpasset medlemmenes behov gjennom hele livsløpet.

For å lykkes må Juristforbundet tilby relevante medlemsfordeler, god medlemsstøtte, karriereveiledning, faglig utvikling og tjenester som møter medlemmenes behov på rett tidspunkt. Dette gjelder blant annet studenter, nyutdannede, ansatte og næringsdrivende jurister, tillitsvalgte, spesialister, ledere og partnere, og medlemmer i ulike livs- og karrierefaser.

Medlemsfordelene skal synliggjøre verdien av medlemskapet og være relevante i ulike faser av karrieren. De er både individuelle, ved at de har konkret verdi for det enkelte medlem, og kollektive, ved at de styrker medlemmenes interesser som gruppe.

De viktigste kollektive fordelene er Juristforbundets politiske stemme, gjennomslag i tarifforhandlinger og arbeid for god lønns- og arbeidslivspolitikk for jurister i ulike seksjoner. Juridisk bistand er samtidig en sentral individuell medlemsfordel i konkrete saker, og kan være avgjørende om man får problemer i arbeidsforholdet. Samtidig er forbundets samlede juridiske kompetanse i prinsipielle saker også en kollektiv ressurs.

Kurs- og arrangementstilbudet er et viktig og populært medlemstilbud. Det omfatter blant annet obligatoriske og frivillige tillitsvalgtkurs, kurs godkjent som etter- og videreutdanning, gratis tilbud for medlemmer og juristforum over hele landet med relevante foredragsholdere.

Faglig og etisk utvikling er videre en sentral del av Juristforbundets rolle som profesjonsorganisasjon. Det henger tett sammen med den politiske plattformens vektlegging av juridisk kompetanse som samfunnsressurs.

God medlemsservice, konkurransedyktige bank- og forsikringsavtaler, kollektive og individuelle forsikringsordninger, egne tilbud til utvalgte medlemsgrupper og rabattavtaler er også viktige fordeler som skal gi medlemmene konkret nytte.

Digital støtte er avgjørende for å gi en god og sammenhengende medlemsopplevelse. Løsningene må gjøre det enkelt å være medlem, enkelt å få hjelp og enkelt å finne relevante tilbud. De må også gjøre tillitsvalgtes oppgaver enklere og gi god støtte i sekretariatets arbeidsprosesser.

Digitalisering av forbundets tjenester må ta utgangspunkt i medlemmenes behov, tillitsvalgtes arbeidshverdag og sekretariatets behov for effektive prosesser. Målet er å utvikle et effektivt og relevant forbund med god medlemsstøtte, treffsikre tjenester, smidig samhandling og solide beslutningsgrunnlag.

Prioriterte områder

- Prioritere rekruttering av jurister i privat sektor og studentmedlemmer, samt studenters konvertering til ordinært medlemskap etter oppnådd mastergrad.
- Utvikle tydelige medlemsreiser som er tilpasset juristers ulike karrierefaser og fanger opp overganger mellom studier, arbeidsliv, sektorer, roller og livsfaser.
- Videreutvikle medlemsfordeler og medlemsservice, slik at medlemskapet gir tydelig individuell og kollektiv verdi.
- Styrke kurs, arrangementer, nettverk og faglige møteplasser som relevante tilbud for medlemmer og tillitsvalgte. Juristforbundet skal jobbe aktivt for å legge til rette for at flere faglige arrangementer gjøres tilgjengelig digitalt.
- Bruke digital støtte til å gi god medlemsopplevelse, enkel oppfølging av tillitsvalgte og effektive arbeidsprosesser i sekretariatet.
- Juristforbundet skal kartlegge organisasjonsgrad blant advokater og advokatfullmektiger, med fokus på medlemsvekst, bedriftsgrupper og tariffavtaler.

Juridisk kompetanse – rettsstatens beredskap

Juristforbundets politiske plattform for perioden 2026-2028

Behandles av landsmøtet 13.-14. november 2026, Soria Moria hotell, Oslo

Innhold

Om Juristforbundet og Juristforbundets politiske plattform for 2026-2028 4
Juristforbundets politiske plattform – en leseguide 4
Juristforbundets verdier 5
Juristforbundets roller i samfunnet 5
Politikk og hovedsatsingsområder 2026-2028 7
1. Lønns- og arbeidsvilkår 7
1.1 Innledning 7
1.2 Prinsipper 7
1.3 Prioriterte områder og saker 8
1.4 Juristforbundets øvrige politikk 8
1.4.1 Tariffavtaler og partssamarbeid 8
1.4.2 Lønn 8
1.4.3 Arbeidsmiljø 8
1.4.4 Arbeidstid og fleksibilitet 8
1.4.5 Livsfasepolitikk 9
1.4.6 Midlertidig ansettelse 9
1.4.7 Varsling 9
2. Juridisk kompetanse som samfunnsressurs 9
2.1 Innledning 9
2.2 Prinsipper 10
2.3 Prioriterte områder og saker 10
2.4 Juristforbundets øvrige politikk 11
2.4.1 Juridisk kompetanse i kommunene 11
2.4.2 Offentlig forvaltning 11
2.4.3 Rettsvitenskapelig utdanning 11
2.4.4 Rettsvitenskapelig forskning 12
2.4.5 Akademisk frihet 12
2.4.6 Kompetanseutvikling 12
3. Rettssikkerhet for alle 12
3.1 Innledning 12
3.2 Prinsipper 13
3.3 Prioriterte områder og saker 14
3.4 Juristforbundets øvrige politikk 14
3.4.1 Rettsstaten og rettssikkerheten 14
3.4.2 Domstoler og rettslig prøving 14
3.4.3 Offentlig forvaltning og alternative tvisteløsningsordninger 15
3.4.4 Rettsstatens institusjoner 15

3.4.5 Internasjonal rett, menneskerettigheter og folkeretten 15
4. Kunstig intelligens og digitalisering 16
4.1 Innledning 16
4.2 Prinsipper 16
4.3 Prioriterte områder og saker 17
4.4 Juristforbundets øvrige politikk 17
4.4.1 Rettsstaten og den teknologiske utviklingen 17
4.4.2 Kunstig intelligens i offentlig forvaltning og domstolene 17
4.4.3 Kompetanse for en digital rettsstat 18
4.4.4 Regulering, tilsyn og kontroll 18
4.4.5 Nettkriminalitet 18
5. Beredskap 18
5.1 Innledning 18
5.2 Prinsipper 19
5.3 Prioriterte områder og saker 19
5.4 Juristforbundets øvrige politikk 19
5.4.1 Rettsstaten som samfunnets beredskap 19
5.4.2 Juridisk kompetanse i totalberedskapen 20
5.4.3 Kriselovgivning og rettssikkerhet 20
5.4.4 Digital beredskap 20
5.4.5 Bærekraft og samfunnets langsiktige robusthet 20

Om Juristforbundet og Juristforbundets politiske plattform for 2026-2028

Juristforbundet er en interesse- og arbeidstakerorganisasjon for landets jurister og juridiske studenter. Forbundet organiserer jurister med graden cand.jur., mastergrad i rettsvitenskap eller tilsvarende og høyere juridisk utdanning i Norge eller utlandet.

Juristforbundet arbeider for medlemmenes faglige, sosiale og økonomiske interesser, fremmer høy faglig og etisk standard innen juristprofesjonen, synliggjør betydningen av juridisk kompetanse i samfunnet og arbeider for innbyggernes rettssikkerhet.

Juristforbundets politiske plattform – en leseguide

Juristforbundets politiske plattform for perioden 2026-2028 er det overordnede styringsdokumentet for Juristforbundets politiske virksomhet. Plattformen samler forbundets prinsipper, politiske prioriteringer og standpunkter på ulike områder, og angir retningen for forbundets innsats.

Den politiske plattformen for 2026-2028 bygger på Juristforbundets vedtekter, prinsipprogram og hovedsatsingsområder vedtatt på landsmøtet i 2024, samt forbundets øvrige politikk, slik denne kommer til uttrykk gjennom blant annet resolusjoner, policydokumenter og høringsuttalelser som er utviklet eller tidligere vedtatt på ulike nivåer i organisasjonen. Plattformen samler og synliggjør Juristforbundets politikk i ett dokument og er vedtatt av landsmøtet.

Plattformen er strukturert rundt Juristforbundets fem politiske hovedsatsingsområder for perioden 2026-2028, som har fått hvert sitt kapittel:

- Lønns- og arbeidsvilkår
- Juridisk kompetanse som samfunnsressurs
- Rettssikkerhet for alle
- Kunstig intelligens og digitalisering
- Beredskap

Hvert kapittel er bygget opp med deler som har ulike funksjoner:

Kapitlene innledes med en **beskrivelse** av de utfordringene og utviklingstrekkene som begrunner Juristforbundets politikk på området.

Deretter gjengis Juristforbundets **prinsipper** som ligger til grunn for politikken. Disse peker mot de grunnleggende perspektivene vi jobber for å fremme.

Videre beskrives **prioriterte områder og saker** som Juristforbundet skal prioritere i landsmøteperioden. Sammen med prinsippene, angir de prioriterte satsingsområdene retningen for Juristforbundets politiske arbeid mellom landsmøtene.

Sist avsluttes kapitlene med en oversikt over Juristforbundets **øvrige politikk** på det aktuelle området. Den øvrige politikken samler Juristforbundets politiske standpunkter og skal være et oppslagsverk og en støtte for tillitsvalgte, politiske organer, medlemmer og ansatte som arbeider for eller uttaler seg på vegne av Juristforbundet.

Plattformen skal ikke stenge rommet for seksjoner eller underliggende foreninger til å jobbe frem egne politiske saker, som sektor- eller virksomhetsspesifikke saker som er viktige for Juristforbundets medlemmer.

Plattformen skal i stedet styrke hele forbundets mulighet til å sette dagsorden og delta i samfunnsdebatten. Den er laget for **å gi retning** på arbeidet vårt, **gi forankring** for å uttale seg om saker som vedrører våre prinsipper, prioriteringer og standpunkter, og gi **et felles grunnlag** for videreutvikling av politikken vår – i hele organisasjonen.

Juristforbundets verdier

Jurister skal fremme rett og hindre urett. For dette grunnleggende formålet vil Juristforbundet løfte særlig tre samfunnsverdier gjennom vårt arbeid: rettssikkerhet, likhet for loven og bærekraft. Verdiene uttrykker hensyn som går igjen i Juristforbundets politikk og styringsdokumenter, og som kan gjenkjennes i forbundets arbeid over tid. Samlet binder de politikken sammen og gir en overordnet ramme for hvordan vi begrunner våre prinsipper, politiske standpunkter og prioriteringer.

Rettssikkerhet: Rettsstaten må kontinuerlig underbygges og utvikles for å virke etter hensikten. Myndighetene må sikre at lov- og regelverk følges, og at innbyggerne får de rettighetene som lovverket gir dem. Lover og regler skal også gjelde under kriser og i krig, og menneskerettighetene og folkeretten må følges av alle parter. Anerkjennelse av juridisk kompetanse er avgjørende for å sikre alles rettssikkerhet, både i Norge og internasjonalt.

Likhet for loven: Rettssikkerhet krever at alle møtes av et rettssystem som er rettferdig og likeverdig, uavhengig av bakgrunn og livssituasjon. Lovgivning, forvaltnings- og rettspraksis må være universelt utformet og tilgjengelig for alle. Alle innbyggere skal ha reell tilgang til sine rettigheter, juridisk bistand og mulighet til å fremme egen sak. Tilgang på og bruk av juridisk kompetanse er avgjørende for at loven skal være lik for alle.

Bærekraft: Bærekraft handler om å sikre et levedyktig samfunn og naturgrunnlag, både for dagens og fremtidige generasjoner. Juridisk kompetanse er avgjørende for å omsette samfunnets mål for bærekraft til rettslige rammer, myndighetsutøvelse og praktiske løsninger, og for å sikre at hensynet til natur, miljø og mennesker ivaretas i beslutninger og regelverk. Å ta vare på natur, miljø og klima som felles, kritisk samfunnsressurs, er en avgjørende del av samfunnets langsiktige beredskap. For Juristforbundet innebærer dette et ansvar for å bruke juridisk kompetanse til å bidra til en bærekraftig og rettferdig samfunnsutvikling i tråd med FNs bærekraftsmål.

Verdiene henger sammen og er gjensidig avhengige. Rettssikkerhet og likhet for loven er grunnleggende for et rettferdig og bærekraftig samfunn, mens bærekraft forutsetter fred og velfungerende, ansvarlige og inkluderende institusjoner. Juridisk kompetanse gjør det mulig å omsette verdiene til lovgivning, myndighetsutøvelse og praktiske løsninger. Dersom juridisk kompetanse ikke anerkjennes og brukes der den trengs mest, kan det true rettssikkerheten, likheten for loven og samfunnets bærekraft i møte med krig, klimakrise og andre trusler mot fellesskapet.

Juristforbundets roller i samfunnet

Juristforbundet organiserer jurister, advokater, dommere og jusstudenter. Forbundet er både en arbeidstakerorganisasjon, en profesjonsforening og en rettspolitisk samfunnsaktør, som arbeider for medlemmene, juristprofesjonen og samfunnet.

For medlemmene er Juristforbundet en interesse- og arbeidstakerorganisasjon som skal arbeide for gode lønns- og arbeidsvilkår og et organisert, likestilt, mangfoldig, rettferdig og ansvarlig arbeidsliv.

For juristprofesjonen er Juristforbundet en profesjonsforening som skal arbeide for faglig utvikling og kunnskap, høy etisk standard, og økt forståelse blant politikere, beslutningstakere i privat og offentlig sektor, samt befolkningen ellers, for betydningen av juridisk kompetanse i samfunnet.

For samfunnet er Juristforbundet en rettspolitisk aktør som skal arbeide for rettssikkerhet, likhet for loven og bærekraft gjennom politisk påvirkning, rettspolitisk utviklingsarbeid og deltakelse i samfunnsdebatten.

De tre rollene henger sammen og forsterker hverandre. Gode rammevilkår gjør det mulig å utvikle høy juridisk kompetanse og utøve yrket med faglig integritet. En sterk juristprofesjon styrker rettsstaten gjennom lovgivning, myndighetsutøvelse og rettsanvendelse. En sterk rettsstat gir igjen bedre rammer for både jurister og innbyggernes rettssikkerhet, og gjør likebehandling og rettferdig omstilling til et bærekraftig samfunn mulig.

Juristforbundets tre samfunnsroller er også gjensidig avhengige av hverandre. Uten medlemmer har vi ingen slagkraft som arbeidstakerorganisasjon, profesjonsforening og rettspolitisk aktør. Uten oppslutning om verdien av juridisk kompetanse og en sterk juristprofesjon, vinner vi ikke gjennom med arbeidet vårt for juristers arbeidsvilkår, befolkningens rettssikkerhet og rettsstatens betingelser.

Dersom kunnskapen og bevisstheten om rettsstatens grunnleggende betydning ikke vedlikeholdes og styrkes, svekkes også oppslutningen om rettsstatens prinsipper og status. Juristforbundets arbeid for å forsvare og styrke rettsstatens prinsipper og ordninger er sentral for våre grunnleggende verdier, juristers rolle og arbeidsvilkår, og ivaretakelsen av samfunnets beredskap og våre felles ressurser og livsbetingelser.

Juristforbundets politiske plattform er et redskap i dette arbeidet, og våre overordnede ambisjoner om å styrke Juristforbundets posisjon som arbeidstakerorganisasjon, profesjonsforening og rettspolitisk aktør. Denne posisjonen vil vi bruke til å være en tydelig stemme for rettsstaten, for befolkningens rettigheter og for samfunnets behov for å ivareta natur og miljø som kritiske fellesressurser.

Juristforbundets politiske plattform beskriver og gir retning til vårt utadrettede arbeid. Juristforbundets organisasjonspolitiske plattform utdyper våre interne mål. Den beskriver det som må til for å ha styrken som trengs for å bygge oppslutning om våre verdier og prinsipper – og få politisk gjennomslag for våre saker.

Sammen skal de to plattformene bidra til å styrke både medlemsveksten og Juristforbundets posisjon som juristers, jussens og rettsstatens stemme i Norge.

Politikk og hovedsatsingsområder 2026-2028

Juristforbundet har fem hovedsatsingsområder for perioden 2026-2028. Hvert satsingsområde beskrives i de følgende fem kapitlene, som består av Juristforbundets prinsipper, våre prioriterte områder og saker, og sist: våre øvrige politiske standpunkter.

1. Lønns- og arbeidsvilkår

1.1 Innledning

Jurister må anerkjennes og verdsettes for deres kompetanse for at virksomhetene skal kunne rekruttere og beholde juridisk kompetanse, og for at jurister skal bli værende i yrket gjennom hele karrieren. Uten gode lønns- og arbeidsvilkår vil både offentlig og privat sektor få vanskeligere for å rekruttere og beholde jurister. Særlig utfordres offentlig sektor i konkurransen om kompetansen samfunnet er avhengig av for å ivareta og videreutvikle rettsstaten. Derfor er lønns- og arbeidsvilkår avgjørende for at juridisk kompetanse utvikles, tas i bruk og blir værende der den trengs mest.

Et organisert arbeidsliv, høy tariffavtaledekning og et velfungerende partssamarbeid er sentrale virkemidler for å sikre gode og forutsigbare lønns- og arbeidsvilkår. Juristforbundet arbeider for reell medbestemmelse og for at arbeidstakere gjennom kollektive ordninger skal ha innflytelse over lønn, arbeidstid og andre sentrale arbeidsvilkår.

Gode arbeidsvilkår skal gjøre det mulig å stå i arbeid og utvikle seg faglig gjennom hele yrkeslivet. Det forutsetter forsvarlig arbeidsbelastning, vern av arbeidstid og fritid, mulighet for fleksibilitet og faglig utvikling og arbeidsvilkår som kan tilpasses ulike livsfaser. Et trygt arbeidsliv forutsetter også at ansatte kan ytre seg og varsle om kritikkverdige forhold uten frykt for gjengjeldelse.

Arbeidslivet skal være preget av reell likestilling, mangfold, inkludering og vern mot diskriminering, trakassering og mobbing. Dette er nødvendig for at alle jurister skal kunne utvikle seg og bidra på like vilkår, og for at hele bredden av juridisk kompetanse skal komme samfunnet til gode. Jurister har også kompetansen til å bidra til å fremme disse hensynene, noe som ikke bare er nyttig for juristers arbeidsvilkår, men også for arbeidslivet generelt. Juristforbundet støtter opp under FNs bærekraftsmål om likestilling, anstendige arbeidsvilkår og en rettferdig økonomisk utvikling og omstilling.

1.2 Prinsipper

- Arbeidslivet skal være regulert gjennom et sterkt lov- og avtaleverk som sikrer gode og forutsigbare arbeidsvilkår, reell medbestemmelse og et forsvarlig arbeidsmiljø.
- Lønns- og arbeidsvilkårene skal gjøre det mulig å rekruttere, beholde og utvikle nødvendig juridisk kompetanse.
- Kollektive, lokale forhandlinger skal sikre lønnsutvikling for alle.
- Arbeidslivet skal være likestilt, inkluderende og fritt for diskriminering, trakassering og mobbing.
- Arbeidslivet skal gi arbeidstakere mulighet til et bærekraftig yrkesliv gjennom ulike livsfaser.
- Lønnsnivå og lønnsutvikling skal brukes som et personalpolitisk virkemiddel av arbeidsgiver. Lønnsdannelsen skal derfor baseres på utdanning, kompetanse, innsats, verdiskaping, ansvar, måloppnåelse, markedsverdi og behovet for å rekruttere og beholde kompetent arbeidskraft.
- Juristforbundet skal bidra til anstendige arbeidsvilkår og en rettferdig og bærekraftig økonomisk utvikling i all virksomhet, leverandørkjede og samarbeid.

1.3 Prioriterte områder og saker

- Økt tariffavtaledekning for jurister i privat sektor.
- Konkurransedyktig lønn til jurister i offentlig sektor.
- Bedre rammevilkår for næringsdrivende og privatpraktiserende jurister.
- Reell tilgang til fleksibel arbeidstid og hjemmekontor. Regelverket for yrkesskadeerstatning må utvikles slik at man reelt sett også er dekket ved arbeid på hjemmekontor.
- Tilstrekkelig tid og rammer for faglig utvikling i arbeidstiden for alle jurister.
- Forsvarlig arbeidsbelastning for jurister, med en god balanse mellom arbeid og fritid, og vern mot urimelig press.
- Bred livsfasepolitikk hos arbeidsgivere, som ivaretar jurister i alle faser av yrkeskarrieren – fra ny i arbeidslivet til pensjonist.
- Et likestilt, inkluderende og mangfoldig arbeidsliv.
- Reell medbestemmelse for dommere i spørsmål om lønnsdannelse og arbeidsvilkår.

1.4 Juristforbundets øvrige politikk

1.4.1 Tariffavtaler og partssamarbeid

Trepartssamarbeidet og den norske modellen har bred oppslutning og må videreføres.

Tariffavtaler gir verktøy til å skreddersy arbeidstidsordninger og redusere jobbrelatert stress.

Juristforbundet arbeider for å styrke tillitsvalgtrollen, øke tariffavtaledekningen og antall bedriftsgrupper i privat sektor, og kommuniserer tydelig målet om at flest mulig av medlemmer som er arbeidstakere, er dekket av tariffavtaler.

Sterke fagforeninger og gode tariffavtalesystem er avgjørende for dynamiske omstillinger og i kampen mot arbeidslivskriminalitet.

1.4.2 Lønn

Jurister skal ha konkurransedyktig lønn, både i offentlig og privat sektor. Kollektive lokale forhandlinger skal sikre lønnsutvikling for alle medlemmer, generelle lønnstillegg og individuell avlønning.

Lønn skal fastsettes på grunnlag av arbeidsoppgavenes kompleksitet, den enkelte ansattes kompetanse, ansvar, innsats, resultatoppnåelse, i tillegg til virksomhetens behov for å rekruttere og beholde arbeidstakere.

1.4.3 Arbeidsmiljø

Avtaleverket skal sikre regulert arbeidstid, reell medbestemmelse og et godt arbeidsmiljø.

Diskriminering, trakassering og mobbing skal ikke aksepteres i noen del av arbeidslivet.

For den enkelte jurist er arbeidsplassutforming viktig. Undersøkelser Juristforbundet har gjennomført blant egne medlemmer viser at den beste og mest produktive arbeidsplassen for jurister er skjermet arbeidsplass.

1.4.4 Arbeidstid og fleksibilitet

Arbeidstidsordningen på den enkelte arbeidsplass bør fremforhandles av lokale og sentrale representanter i samarbeid, og medlemmene bør ha avgjørende innflytelse på den.

Det klare utgangspunktet er regulert arbeidstid. Vedvarende behov for merarbeid må løses med økt bemanning.

Arbeidstakere må sikres tilstrekkelig hvile, særlig i arbeidsintensive perioder. Omfattende unntak fra vernebestemmelsene forutsetter et minstekrav til medbestemmelse.

Ingen arbeidstaker bør være automatisk unntatt arbeidsmiljølovens arbeidstidskapittel, og jurister i særlig uavhengige stillinger må sikres reell beskyttelse av fritid og forutsigbare arbeidsvilkår.

Fleksible arbeidsordninger tilpasset arbeidstakers behov – herunder arbeid hjemmefra – reduserer stress og bidrar til bedre balanse mellom arbeid og privatliv.

Arbeidsgiver har et ansvar for kostnader knyttet til drift av et funksjonelt, trygt og godt hjemmekontor.

1.4.5 Livsfasepolitikk

Juristforbundet ønsker et aldersuavhengig arbeidsliv, hvor det både er plass til nyutdannede, småbarnsforeldre og seniorer. Erfarne arbeidstakere besitter verdifull innsikt og kompetanse. Samtidig er alle tjent med et arbeidsliv bestående av arbeidstakere på tvers av generasjoner med flest mulig produktive, kompetente og velfungerende arbeidstakere.

Arbeidstiden bør i størst mulig grad tilpasses den enkeltes livsfase. Utvidet arbeidstid skal være frivillig.

Livsfasepolitikk innebærer å gi rom for å arbeide mindre i perioder, og med tilpasninger som gjør at man har mulighet til å stå i arbeid til 70 år eller mer.

1.4.6 Midlertidig ansettelse

Hovedregelen i norsk rett er fast ansettelse, som gir trygghet og forutberegnelighet i arbeidsforholdet. Faste stillinger er en viktig grunnpilar i norsk arbeidsliv som det bør holdes fast ved.

En midlertidig stilling vil føre til at den ansatte står svakere i lønnsforhandlinger, og vil også kunne redusere den ansattes mulighet til å bruke ytringsfriheten sin, samt å varsle om kritikkverdige forhold.

1.4.7 Varsling

En åpen varslingskultur er en forutsetning for rettsstaten. Varsling bidrar til å avdekke lovbrudd, myndighetsmisbruk, korrupsjon og andre kritikkverdige forhold, og er avgjørende for tilliten til offentlige og private virksomheter. Samtidig har jurister gjennom sitt ansvar for rettsanvendelse, kontroll og rådgivning ofte en sentral rolle i å avdekke og forebygge lovbrudd, myndighetsmisbruk og andre kritikkverdige forhold.

Arbeidsgivere må legge til rette for en åpen ytrings- og varslingskultur, der kritikkverdige forhold trygt kan tas opp uten frykt for represalier. Varslingsvernet må styrkes gjennom at arbeidsgivere etablerer gode varslingsordninger som gjøres kjent blant ansatte. Jurister må sikres et reelt og effektivt varslingsvern gjennom tydelige og tilgjengelige varslingsrutiner, forsvarlig og rask behandling av varsler, vern mot enhver form for gjengjeldelse og tilgang til nødvendig juridisk og arbeidsmiljøfaglig bistand.

Varslingsordninger er ikke immune mot misbruk. De må derfor inkludere klare terskler og forsvarlig saksbehandling, slik at både reelle varslere vernes og faren for utilbørlig bruk reduseres. Varslingsordningene må være uavhengige, tillitsvekkende og innrettet slik at de ivaretar både varslerens rettigheter og en forsvarlig behandling av alle involverte og deres rettssikkerhet.

2. Juridisk kompetanse som samfunnsressurs

2.1 Innledning

Juridisk kompetanse er en grunnleggende samfunnsressurs.

Juridisk kompetanse er en forutsetning for at rettsstaten fungerer – i hverdagen, i kriser og i møte med ny teknologi. Gjennom lovgivning, myndighetsutøvelse og rettsanvendelse omsetter jurister demokratiske beslutninger til rettigheter, plikter og rettslige rammer. Jurister bidrar til at lover og regler forstås og anvendes riktig og at innbyggernes rettigheter ivaretas. Juridisk kompetanse er en forutsetning for at samfunnet skal kunne utvikles i tråd med bærekraftsmålene.

Når rettssikkerhetskritiske avgjørelser treffes uten tilstrekkelig juridisk kompetanse, øker risikoen for lovbrudd, feil myndighetsutøvelse og krenkelser av innbyggernes rettigheter. Dette gjelder særlig på områder hvor det treffes inngripende beslutninger overfor enkeltpersoner og sårbare grupper.

Samtidig mangler mange offentlige virksomheter jurister, også i tjenester der det treffes rettssikkerhetskritiske og svært inngripende beslutninger. Utfordringen er særlig tydelig i kommunal sektor, der regelverket som skal overholdes blir stadig mer sammensatt, samtidig som mange kommuner står uten tilgang på fast juridisk kompetanse eller har en juridisk kapasitet som er sårbar for utskiftninger og fravær. Juridisk kompetanse blir heller ikke alltid tillagt tilstrekkelig vekt når offentlige virksomheter organiseres, bemannes og utvikles.

Rettsstaten er avhengig av den juridiske kompetansen i offentlig forvaltning. Jurister i statlige og kommunale virksomheter har en avgjørende rolle i å sikre likebehandling, forsvarlig saksbehandling og tillit til forvaltningen. Offentlig sektor må både ha tilstrekkelig juridisk kapasitet til løpende myndighetsutøvelse og tilgang til spesialisert juridisk kompetanse på områder som krever særskilt kunnskap. Juridisk kompetanse er også en systemforutsetning i en bærekraftig kommunesektor.

Når betydningen av juridisk kompetanse undervurderes, blir heller ikke samfunnets behov for jurister tilstrekkelig kartlagt eller planlagt. Økt kunnskap om hvilken betydning juridisk kompetanse har, er derfor en forutsetning for at samfunnet kan utvikle og ta i bruk den juridiske kompetansen det trenger.

Det forutsetter en bevisst satsing på juridisk utdanning, rettsvitenskapelig forskning og kompetanseutvikling, og en mer langsiktig planlegging av behovet for juridisk kompetanse i offentlig sektor, digitalisering og samfunnets beredskap.

Juridisk kompetanse utvikles gjennom utdanning, forskning og praktisk yrkesutøvelse, og må vedlikeholdes gjennom kontinuerlig kompetanseutvikling. Samfunnets behov for juridisk kompetanse forutsetter derfor høy kvalitet i rettsvitenskapelig utdanning og forskning, god rekruttering til akademia og arbeidslivet og kontinuerlig kompetanseutvikling og etterutdanning gjennom hele yrkeskarrieren. Dette er en forutsetning for at juridisk kompetanse kan utvikles, planlegges og brukes der samfunnet trenger den mest.

2.2 Prinsipper

- Juridisk kompetanse er en grunnleggende samfunnsressurs og skal være tilgjengelig og brukes der rettigheter, plikter og myndighetsutøvelse krever det.
- Juridisk kompetanse skal utvikles og vedlikeholdes gjennom utdanning, forskning, praktisk yrkesutøvelse og kontinuerlig faglig utvikling.
- Juridisk utdanning og forskning skal holde høy faglig kvalitet og utvikles i tråd med samfunnets behov.
- Akademisk frihet og faglig uavhengighet er en forutsetning for fri forskning, utdanning og utvikling av juridisk kompetanse.

2.3 Prioriterte områder og saker

- Anerkjennelse og verdsetting av juridisk kompetanse som samfunnsressurs, og av juristers rolle som samfunnets rettssikkerhetsgarantister.
- Vektlegging av verdien av juridisk kompetanse når vedtak, avgjørelser og beslutninger fattes i offentlig sektor.
- Bedre kartlegging og langsiktig planlegging av samfunnets nåværende og fremtidige behov for jurister gjennom en stortingsmelding om samfunnets behov for juridisk kompetanse. Meldingen må omfatte behovet for jurister i offentlig sektor, digitalisering og samfunnets beredskap.
- Krav om juridisk kompetanse i rettssikkerhetskritiske tjenester, særlig innen barnevern, helse- og omsorgstjenester, velferdsforvaltning, arealforvaltning og andre områder der det treffes inngripende vedtak overfor enkeltpersoner, sårbare grupper og sårbar natur.
- Flere jurister i offentlig sektor, både i kommune og stat.
- Arbeidstitler og gjennomgående stillingskoder for jurister i offentlig sektor som gjenspeiler den lovbeskyttede tittelen jurist.
- Finansieringen av rettsvitenskapelig forskning og utdanning må styrkes, og kvaliteten på rettsvitenskapelig utdanning må bevares og utvikles.
- Styrket rekruttering til rettsvitenskapelig forskning, herunder ordninger som kan bidra til at flere jurister gjennomfører doktorgradsutdanning.

2.4 Juristforbundets øvrige politikk

2.4.1 Juridisk kompetanse i kommunene

Det må ansettes flere jurister i kommunene for å ivareta kommunenes ansvar og innbyggernes rettssikkerhet, særlig innen barnevern, plan- og bygningsrett og helse- og sosialtjenester. Behovet for juridisk kompetanse varierer mellom kommuner og tjenesteområder. Interkommunalt samarbeid og juriststillinger som deles mellom kommuner kan være hensiktsmessige virkemidler for å sikre tilgang til nødvendig juridisk kompetanse der det ikke er grunnlag for egne heltidsstillinger.

Manglende juridisk kompetanse svekker den materielle rettssikkerheten og øker risikoen for uriktige avgjørelser, blant annet i Nav, Barnevernet og plan- og byggesaker.

Egne jurister koster ofte mindre enn å kjøpe juridiske tjenester eksternt. De kan forebygge uriktige vedtak og påfølgende erstatningsansvar.

2.4.2 Offentlig forvaltning

Offentlige virksomheter har stort behov for flere jurister. Offentlige virksomheter må planlegge systematisk for behovet for juridisk kompetanse som del av sin virksomhetsutvikling, digitalisering og beredskap.

Offentlig forvaltning må moderniseres uten at det går på bekostning av kvalitet og rettssikkerhet.

Antall mål- og rapporteringskrav må reduseres.

Skillet mellom politikk og administrasjon bør tydeliggjøres, og ansvarsforholdene må klargjøres.

Juristers uavhengighet i offentlig sektor må vernes mot politisk press.

Offentlig ansatte juristers ytringsfrihet må ikke begrenses.

2.4.3 Rettsvitenskapelig utdanning

Det må sikres god rekruttering til rettsvitenskapelig utdanning og forskning.

Forskning og undervisning må kobles tettere sammen.

Studiestøtten skal sikre at studenter kan være heltidsstudenter og gjennomføre på normert tid, uavhengig av foreldrenes økonomi. Studiestøtten bør settes til 1,5 G.

Universitetene må sikres tilstrekkelige ressurser til høy kvalitet i rettsvitenskapelig utdanning, og det må bli større åpenhet om hvordan ressursene til utdanningen fordeles og disponeres. Universitetene og høyskolene skal holde et høyt internasjonalt nivå.

Etablering og utvikling av nye studietilbud og vekst i antall studieplasser kan ikke skje på bekostning av kvalitet, faglige ressurser eller oppfølging i allerede etablerte jusutdanninger.

Utdanningen skal dekke samfunnets behov, være praksisnær, forskningsbasert og stimulere til etisk refleksjon.

Digitalisering og kunstig intelligens skal være en naturlig del av rettsvitenskapelig utdanning. Studentene skal få kunnskap om de rettslige konsekvensene av teknologisk utvikling, og om hvordan teknologien påvirker juridisk arbeid, beslutningsprosesser og ansvar i offentlige og private virksomheter.

Rettsvitenskapelig utdanning skal fremme et trygt psykososialt studiemiljø, der uhensiktsmessig karakterpress og helsebelastning forebygges gjennom gode faglige rammer og god oppfølging.

2.4.4 Rettsvitenskapelig forskning

Rettsvitenskapelig forskning skal holde høy kvalitet gjennom stabil og god finansiering, og det skal være tett kobling mellom forskning og undervisning.

Høy nasjonal forskningsaktivitet, sammen med utstrakt internasjonalt samarbeid, er viktig for kvalitet og kapasitet i utdanningsinstitusjonene.

Juristforbundet er opptatt av at flere tar doktorgrad, og at forskerkompetanse verdsettes i arbeidslivet.

Rettsvitenskapelig forskning er nødvendig for å belyse konsekvensene og effektene av lovgivningen. Det offentlige må legge bedre til rette for at næringslivet øker innsatsen og investeringene i det nasjonale forsknings- og innovasjonssystemet.

2.4.5 Akademisk frihet

Universitetene må ha klare ansvarsområder, autonomi og handlingsrom til å ta strategiske valg, med en forutsigbar og tilstrekkelig basisfinansiering.

Vitenskapelig ansatte må ha gode arbeidsvilkår og reelle muligheter for faglig utvikling og karriere.

2.4.6 Kompetanseutvikling

Faglig utvikling, etter- og videreutdanning og tydelige karriereløp er av stor betydning for jurister. Det er behov for et bedre etter- og videreutdanningstilbud.

Jurister må ha tilgang til nødvendig teknologisk kompetanse for å sikre en forsvarlig utvikling, implementering og bruk av kunstig intelligens og andre digitale løsninger i samfunnet.

3. Rettssikkerhet for alle

3.1 Innledning

Rettssikkerhet handler om at rettigheter og rettslige interesser blir beskyttet i praksis. Det handler ikke bare om å ha rett, men også om å få rett.

Rettsstaten får først reell verdi når innbyggerne faktisk kan kjenne og bruke sine rettigheter. Det forutsetter at lov og rett er tilgjengelig og forståelig, og at det finnes institusjoner, regler og ordninger som gjør det mulig for innbyggerne å håndheve sine rettigheter. Uten tilgang til kunnskap om hvilke rettigheter man har, er det vanskelig å vite om man har en sak. Uten reell tilgang til domstolene hjelper det lite å ha en rett på papiret.

Videre må myndighetene kjenne grensene for sin myndighet. Rettsstaten innebærer at også politisk og administrativ maktutøvelse er underlagt loven og andre rettslige rammer. Politisk skjønn er en nødvendig del av demokratiet, men kan ikke settes over rettslige grenser. Maktfordelingen forutsetter at domstolene og andre kontrollinstitusjoner kan utføre sine oppgaver uavhengig, og at myndighetene lojalt innretter seg etter domstolenes avgjørelser.

En sterk rettsstat forutsetter derfor både kunnskap om rettsstatens prinsipper og respekt for de rettslige rammene for myndighetsutøvelse. Juridisk kompetanse er avgjørende for at lover og regler skal forstås og anvendes riktig, at myndighetsbeslutninger holder nødvendig kvalitet, og at innbyggernes rettigheter blir ivaretatt. Dette gjelder i forvaltningen, men også hos politiske beslutningstakere og andre som utøver offentlig myndighet.

Offentlig forvaltning er en grunnleggende del av rettsstaten. Det er gjennom forvaltningens daglige myndighetsutøvelse at mange av innbyggernes rettigheter og plikter får praktisk betydning. Jurister i statlige og kommunale virksomheter har derfor en avgjørende rolle i å sikre korrekt lovanvendelse, likebehandling, forsvarlig saksbehandling og tillit til forvaltningen. Klagebehandling er en sentral rettssikkerhetsgaranti og forutsetter tilstrekkelig juridisk kompetanse, kapasitet og tid til grundige vurderinger.

Norsk rettspraksis og lovgivning bygger på tillit, men ikke blind tillit. Vissheten om at man kan bli sett i kortene har en preventiv virkning på de ansvarlige. Derfor har vi et godt utbygget apparat med statlige tilsynsorganer.

Behovet for juridisk kompetanse er størst der risikoen for feil er høy og konsekvensene av feil er alvorlige. Behovet for rettssikkerhet er tilsvarende størst når myndighetenes beslutninger får alvorlige konsekvenser for enkeltpersoner, sårbare grupper eller sårbar natur og miljø som fellesskapet er avhengig av. Rettigheter som ikke kan prøves, håndheves eller forsvares i praksis, gir ikke den beskyttelsen rettsstaten er ment å sikre. Rettssikkerhet forutsetter sterke rettsstatsinstitusjoner, tilstrekkelig kapasitet, høy kvalitet, tilgjengelige prøvingsmekanismer og økonomiske ordninger som gjør det mulig å få sine rettigheter prøvd. Til sammen utgjør disse elementene rettssikkerhetens infrastruktur.

En sterk rettsstat må dessuten fungere og kunne beskytte innbyggernes rettigheter når samfunnet settes under press. Derfor er rettssikkerhet også en del av samfunnets beredskap. Rettsstatens institusjoner må ha den kapasiteten, kvaliteten, uavhengigheten og de tilgjengelige prøvingsmekanismene som er nødvendige for å ivareta rettssikkerheten også i kriser og krig.

3.2 Prinsipper

- Rettssikkerhet og uavhengige rettsstatsinstitusjoner er grunnleggende forutsetninger for et demokratisk samfunn.

- Likhet for loven og uskyldspresumsjonen er grunnleggende rettsstatsprinsipper. Alle har rett til en rettferdig rettergang, herunder rett til kontradiksjon.
- All offentlig myndighetsutøvelse skal skje innenfor rettslige rammer. Rettsstatens institusjoner, maktfordelingen, domstolenes uavhengighet og kontrollmekanismene skal vernes.
- Alle skal ha reell tilgang til nødvendig juridisk rådgivning og til domstolene og andre uavhengige prøvingsordninger for å få prøvd og håndhevet sine rettigheter.
- Juridisk rådgivning og rettshjelp skal ytes av jurister med nødvendig kompetanse.
- Jurister skal ha faglig uavhengighet til å gjøre selvstendige juridiske vurderinger og kunne si fra om rettslige feil og lovbrudd uten utilbørlig påvirkning.
- Lovgivning, forvaltningspraksis og rettspraksis skal være tilgjengelig og forståelig for alle.
- Myndighetene må sikre at innbyggerne får de rettighetene og oppfyller de forpliktelsene de har i lov- og regelverk.
- Lover og regler gjelder også i krig, og menneskerettighetene og folkeretten skal respekteres og etterleves.

3.3 Prioriterte områder og saker

- Uavhengige domstoler, en uavhengig påtalemyndighet og en uavhengig advokatstand, med tilstrekkelig finansiering av alle rettsstatens aktører.
- Økt kunnskap om rettsstaten, rettslige rammer for myndighetsutøvelse og maktfordelingsprinsippet blant politikere, offentlige beslutningstakere og i befolkningen.
- Myndigheters lojale etterlevelse av domstolens avgjørelser.
- Reell tilgang til juridisk bistand og rettslig prøving gjennom en styrket rettshjelpsordning, opptrapping av salærsatsen og etablering av en nasjonal førstelinjetjeneste for rettshjelp.
- Styrket rettssikkerhet i offentlig forvaltning gjennom juridisk kompetanse, høy kvalitet i myndighetsutøvelsen og tilgjengelige og uavhengige klage- og prøvingsordninger.
- Nemnds- og tvisteløsningsstrukturen må gjennomgås for å sikre reell, tilgjengelig og rettssikker prøving av innbyggernes rettigheter.
- Regelmessig melding fra regjeringen til Stortinget om rettsstatens tilstand i Norge, og oppdaterte utredninger fra regjeringen av domstolenes situasjon og rettssikkerheten i kommunene.
- En ordning der borgerne gis rett til å få sin sak vurdert av advokat, og der slik vurdering skal kunne utløse rett til videre støtte til rettshjelp, må utredes.
- Helhetstenkning i straffesakskjeden som grunnlag når justissektoren videreutvikles.
- Forsvar av menneskerettighetene og folkeretten, og oppfyllelse av Norges internasjonale rettslige forpliktelser.

3.4 Juristforbundets øvrige politikk

3.4.1 Rettsstaten og rettssikkerheten

Uskyldspresumsjonen er et grunnleggende rettsstatsprinsipp. Enhver som er tiltalt skal anses uskyldig inntil skyld er bevist etter loven. Alle har rett til en rettferdig rettergang, herunder rett til kontradiksjon, og til ikke å bli forhåndsdømt.

3.4.2 Domstoler og rettslig prøving

Domstolene er rettsstatens garantist. Rettigheter har ikke reell verdi dersom de ikke kan prøves for domstolene. Domstolene må ha tilstrekkelig bemanning og økonomiske rammer for å kunne behandle alle saker på en tillitvekkende måte innenfor rimelig tid.

Sosial og geografisk skjevhet i tilgang til juridisk bistand svekker tilliten til rettsstaten.

Salærsatsen må opptrappes i tråd med faglige anbefalinger, automatisk pris- og lønnsjustering, styrking av særlige rettshjelpstiltak og etablering av en nasjonal førstelinjetjeneste for rettshjelp.

Fri rettshjelp er et viktig virkemiddel for at også personer med svake økonomiske ressurser og andre sårbare grupper skal oppnå resultatlikhet og reell tilgang til sine rettigheter. Det må være lav terskel for å få en sak prøvd for domstolene.

En ordning der borgerne gis rett til å få sin sak vurdert av advokat, og der slik vurdering skal kunne utløse rett til videre støtte til rettshjelp, må utredes.

Gratis advokatbistand før anmeldelse i voldtekts- og menneskehandelsaker er en menneskerettslig og rettssikkerhetsmessig nødvendig ordning.

Sakskostnader, gebyrer, egenandeler og økonomiske vilkår må ikke være til hinder for reell tilgang til rettslig prøving. Det må stilles minstekrav til ikke-digitale innganger, aktiv veiledning, språklig tilrettelegging og reell mulighet til å forstå og delta i prosessen, særlig for selvprosederende og sårbare parter.

Rettshjelps- og rådgivningstilbud mot barn og unge må styrkes. Det må etableres og støttes lavterskel juridiske veiledningstjenester innenfor områder som bolig, arbeid, personlig økonomi, utdanning og digitale rettigheter, for å forebygge rettstap.

3.4.3 Offentlig forvaltning og alternative tvisteløsningsordninger

Kvaliteten på førstegangsvedtak i forvaltningen må styrkes, og juridisk kompetanse i offentlig veiledning, saksbehandling og klagebehandling må prioriteres.

For at klagebehandlingen skal fungere som en reell rettssikkerhetsgaranti, må forvaltningen ha tilstrekkelig bemanning, økonomiske rammer og tid til å behandle komplekse saker forsvarlig.

Lønns- og arbeidsvilkårene må gjøre det mulig å rekruttere og beholde jurister med den kompetansen som er nødvendig for å sikre kvalitet, likebehandling og forsvarlig saksbehandling.

Alle statlige tilsyn må sikres tilstrekkelig finansiering til å kunne ivareta sine oppgaver på en slik måte at de ansvarlige vet det er en reell sjanse for å bli kontrollert, og derfor velger å redusere risikoen for avvik eller lovbrudd ved å sikre lovetterlevelse.

Statsforvalternes tilsyn og kontroll med lovligheten av kommunale tjenester og vedtak bør styrkes.

Forvaltning, nemnder, konfliktråd og andre domstollignende organer må vurderes ut fra om de gir reell, rettssikker og tilgjengelig prøving.

Juristforbundet vil utvide rettshjelpsordningen til blant annet klagesaker etter sosialtjenesteloven og diskrimineringssaker, og gi Likestillings- og diskrimineringsombudet adgang til å anbefale fri rettshjelp i prinsipielle saker.

3.4.4 Rettsstatens institusjoner

Uavhengige advokater, en uavhengig påtalemyndighet og uavhengige domstoler er grunnleggende forutsetninger for rettsstaten.

Påtalemyndighetens uavhengighet bør grunnlovsfestes.

Rettssikkerhet er også en del av samfunnets beredskap. Rettsstatens institusjoner må kunne beskytte innbyggernes rettigheter både i hverdagen og når samfunnet settes under ekstraordinært press.

3.4.5 Internasjonal rett, menneskerettigheter og folkeretten

Internasjonalt samarbeid er en forutsetning for å sikre et anstendig arbeidsliv og universelle arbeidstakerrettigheter. Norge må være en aktiv pådriver for et anstendig arbeidsliv og universelle arbeidstakerrettigheter.

Lover og regler gjelder også i krig. Menneskerettighetene og folkeretten må følges av alle parter.

Norge må følge opp sine internasjonale rettslige forpliktelser, og arbeide for at brudd på folkeretten etterforskes, påtales og pådømmes – og at nødvendig finansiering sikres for dette.

4. Kunstig intelligens og digitalisering

4.1 Innledning

Digitalisering og kunstig intelligens kan styrke rettsstaten gjennom bedre tilgang til informasjon og rettskilder, mer effektiv saksbehandling og mer ensartet behandling av like saker. Samtidig endrer teknologien hvordan offentlig myndighet utøves, hvordan beslutninger treffes og hvordan innbyggerne møter forvaltningen. Utviklingen skaper derfor både muligheter og utfordringer for rettssikkerhet, likebehandling, innsyn, personvern og demokratisk kontroll.

Rettsstaten må kunne beskytte innbyggernes rettigheter også når samfunnet endrer seg. Den teknologiske utviklingen kan endre hvordan myndighet utøves, men kan aldri endre de rettslige kravene til myndighetsutøvelsen.

Juridisk kompetanse er avgjørende for at digitalisering og kunstig intelligens utvikles, brukes og kontrolleres innenfor rettsstatens og menneskerettighetenes rammer. Teknologien kan effektivisere offentlig og privat sektor, men kan aldri erstatte rettslige vurderinger, menneskelig ansvar eller juridisk skjønn der rettssikkerheten står på spill.

Digitaliseringen har skapt nye former for kriminalitet og gitt eksisterende kriminalitetsformer nye arenaer og større rekkevidde. Bedrageri, trusler, trakassering, seksuelle overgrep, økonomisk kriminalitet og andre alvorlige lovbrudd kan i økende grad begås digitalt og på tvers av landegrenser. Kunstig intelligens og teknologi som deepfakes kan gjøre kriminaliteten vanskeligere å avdekke, etterforske og bevise.

Den teknologiske utviklingen stiller nye krav til den juridiske kompetansen samfunnet trenger. Jurister må forstå teknologi, og teknologer må forstå rettslige rammer. Dette er en forutsetning for at kunstig intelligens kan utvikles, brukes og kontrolleres innenfor rettsstatens og menneskerettighetenes rammer. Samtidig påvirker teknologien både hvordan jurister arbeider, og bransjer og sektorer der juridisk kompetanse står sentralt. Juristforbundet må derfor følge utviklingen tett og bygge sin politikk på oppdatert nasjonal og internasjonal forskning, erfaring og fagutvikling.

Juristforbundet vil bidra til en god, trygg og samfunnsnyttig teknologiutvikling som styrker – og aldri svekker – rettsstaten, rettssikkerheten, en bærekraftig samfunnsutvikling og tilliten til offentlig myndighetsutøvelse.

4.2 Prinsipper

- Digitalisering og kunstig intelligens skal utvikles og brukes innenfor rettsstatens, menneskerettighetenes og personvernets rammer.
- Teknologisk utvikling og effektivisering kan ikke gå på bekostning av rettssikkerhet, likebehandling, innsyn, kontradiksjon eller reell mulighet for overprøving.
- Beslutninger som har vesentlig betydning for den enkelte skal kunne forstås, etterprøves og overprøves, og menneskelig ansvar og skjønn skal ivaretas der rettssikkerheten står på spill.

- Juridisk kompetanse skal inngå i utvikling, bruk og kontroll av teknologi som påvirker rettigheter, plikter eller myndighetsutøvelse.
- Tilgang til rettigheter og offentlige tjenester skal ikke forutsette digital kompetanse eller tilgang til digitale løsninger.
- Regulering av kunstig intelligens skal utvikles gjennom internasjonalt samarbeid, og Norge skal ha juridisk kompetanse til både å påvirke internasjonale rammer og omsette dem til nasjonal rett og praksis.

4.3 Prioriterte områder og saker

- Bruk av kunstig intelligens i offentlig myndighetsutøvelse må ha et tydelig rettslig grunnlag, være forklarbar, dokumenterbar og etterprøvbar, og alltid kunne overprøves gjennom menneskelig behandling og skjønn.
- Helautomatisering av skjønnspregede og rettssikkerhetskritiske avgjørelser må unngås, særlig der konsekvensene for enkeltpersoner, sårbare grupper eller sårbar natur og miljø kan bli store eller skade er uopprettelig.
- Bedre tilgang for jurister til oppdaterte KI-verktøy, kombinert med nødvendig opplæring.
- Reelle analoge alternativer for å motvirke digitalt utenforskap.
- Styrket juridisk og teknologisk kompetanse blant jurister, juridiske studenter, ledere, teknologer og andre nøkkelroller i offentlig og privat sektor, slik at kunstig intelligens utvikles, brukes og kontrolleres innenfor rettsstatens rammer.
- Aktiv deltakelse fra norske jurister i internasjonale regelverks- og standardiseringsprosesser knyttet til kunstig intelligens.
- Styrket regulering, tilsyn og kontroll med kunstig intelligens gjennom uavhengige tilsyn med jurister med teknologiforståelse og annen nødvendig tverrfaglig kompetanse.
- Regelverk og metodisk støtte må utvikles for å håndtere KI-genererte klager, innsynsbegjæringer og andre tekster i forvaltningen og rettspleien.
- Profesjonsetiske retningslinjer for juristers bruk av kunstig intelligens.
- Økt kunnskap om hvordan kunstig intelligens påvirker juristrollen, arbeidsoppgavene og behovet for juridisk kompetanse, blant annet gjennomoppdatert nasjonal og internasjonal forskning, erfaring og fagutvikling.

4.4 Juristforbundets øvrige politikk

4.4.1 Rettsstaten og den teknologiske utviklingen

Bruk av kunstig intelligens er bare forsvarlig dersom teknologien styrker eller som minimum opprettholder rettssikkerheten. KI og digitalisering skal utvikles og tas i bruk innenfor tydelige rettsstatlige og menneskerettslige rammer. Effektivisering kan ikke gå foran lovlighet, kvalitet og individuell vurdering.

Juridisk kompetanse skal inngå i alle større digitaliseringsprosjekter i offentlig sektor. Jurister skal inkluderes i utvikling, anskaffelser, implementering og kontroll av digitale løsninger i både offentlig og privat sektor. Rettslige vurderinger skal gjøres av jurister, og juristers rolle må synliggjøres tydeligere i utvikling og styring av digitale verktøy.

Loven må gjelde likt for offentlige og private aktører. Det offentlige må ikke skjermes mot sanksjoner ved brudd på regelverket.

4.4.2 Kunstig intelligens i offentlig forvaltning og domstolene

Når forvaltningen bruker automatisert saksbehandling og kunstig intelligens, skal rammene være lovfestet, beslutninger kunne forklares og dokumenteres, og det skal alltid finnes reell adgang til manuell behandling og overstyring ved menneskelig skjønn.

KI-genererte klager, innsynsbegjæringer og prosesskriv påvirker kapasitet, prosessregler og rettssikkerhet i forvaltning og klageorganer. Det må utvikles regelverk, metodisk støtte og kompetanse for å håndtere store mengder KI-genererte tekster på en måte som ikke svekker kvalitet eller tilgjengelighet for dem som faktisk trenger hjelp.

Det må drives folkeopplysning om hva kunstig intelligens kan og ikke kan brukes til i møte med forvaltningen og rettssystemet.

4.4.3 Kompetanse for en digital rettsstat

De etiske prinsippene for ansvarlig bruk av kunstig intelligens – personvern, likebehandling og transparens – må ivaretas, og det må finnes kontrollmekanismer som sikrer ansvarlig bruk.

Juristforbundet støtter regulering som sikrer pålitelig og menneskesentrert kunstig intelligens og som beskytter grunnleggende rettigheter og tilliten til teknologien.

Det bør utredes behov for en nasjonal lov om digital identitet, som regulerer retten til å få utstedt eID og sikrer rettssikkerhet ved tap eller fravær av slik tilgang. Regelverket må utformes slik at nye digitale løsninger ikke øker utenforskapet for grupper som allerede står svakt i møte med forvaltningen.

4.4.4 Regulering, tilsyn og kontroll

KI-loven, DSA, NIS2 og annen plattform- og sikkerhetsregulering forutsetter robuste tilsyn med reell uavhengighet, tilstrekkelige ressurser og tverrfaglig kompetanse, særlig jurister med teknologiforståelse.

4.4.5 Nettkriminalitet

Politi, påtalemyndighet og domstoler må ha tilstrekkelig kapasitet og kompetanse til å etterforske, straffeforfølge og behandle nettkriminalitet. Barn og andre sårbare grupper må ha et særlig vern mot digitale overgrep og utnyttelse.

Bruk av kunstig intelligens og manipulerte digitale fremstillinger reiser nye spørsmål om bevis, ekthet og pålitelighet. Rettspleien må ha kompetanse og metoder som gjør det mulig å vurdere digitale og KI-genererte bevis på en rettssikker måte.

5. Beredskap

5.1 Innledning

Beredskap handler om samfunnets evne til å beskytte liv, helse, natur, grunnleggende rettigheter og kritiske samfunnsfunksjoner når samfunnet settes under press. Det gjelder både akutte kriser og mer langsiktige trusler mot samfunnets sikkerhet og fellesskapets livsbetingelser. Beredskap handler derfor ikke bare om forsvar, energi, helse og logistikk, men også om at demokratiet, rettsstaten og sentrale samfunnsinstitusjoner skal kunne fungere når belastningen er størst.

For Juristforbundet er det et grunnleggende premiss at samfunnet ikke kan forsvares ved å svekke rettsstatens egne prinsipper. Kriser kan kreve raske beslutninger, ekstraordinære tiltak og utvidede fullmakter. Nettopp da er tydelige rettslige rammer særlig viktige. Offentlig maktutøvelse må også i kriser og krig ha hjemmel i lov, være nødvendig og forholdsmessig og kunne begrunnes, etterprøves og kontrolleres. Ekstraordinære fullmakter må være tidsavgrensede, og grunnleggende rettigheter,

menneskerettighetene og folkeretten skal fortsatt sette rammer for myndighetenes handlefrihet. Åpenhet og reell kontroll er avgjørende for å opprettholde tillit når ordinære styringsfunksjoner er under press.

En fungerende rettsstat forutsetter samtidig robuste og uavhengige institusjoner og tilstrekkelig juridisk kompetanse. Domstoler, påtalemyndighet, forvaltning og kommuner må kunne opprettholde sine sentrale funksjoner også under alvorlige kriser. Juridisk kompetanse må inngå i beredskapsplanleggingen og være til stede der beslutninger treffes, slik at rettssikkerhetskrav ikke først vurderes etter at tiltak er satt i verk. Jurister må kunne utøve sitt faglige ansvar og si fra når tiltak mangler rettslig grunnlag eller går lenger enn situasjonen tilsier.

Dagens beredskap omfatter også samfunnets digitale og langsiktige robusthet. Kritiske digitale systemer og data må kunne beskyttes og opprettholdes, og samfunnet må redusere sårbarhet som kan sette viktige offentlige funksjoner ut av spill. Samtidig må natur og andre samfunnskritiske ressurser forvaltes på en måte som styrker samfunnets evne til å møte fremtidige kriser. Mange trusler og kriser går dessuten på tvers av landegrenser og gjør internasjonalt samarbeid og respekt for internasjonal rett til en nødvendig del av beredskapen.

Juristforbundet vil derfor løfte den juridiske dimensjonen i totalberedskapen og arbeide for at rettssikkerhet, rettslig kontroll, institusjonell robusthet og juridisk kompetanse inngår som en integrert del av samfunnets beredskap. Beredskap og rettssikkerhet skal ikke settes opp som motsetninger. En sterk og fungerende rettsstat er en forutsetning for god beredskap.

5.2 Prinsipper

- Samfunnet og demokratiet skal så langt som mulig opprettholdes i en normalsituasjon også under kriser og krig.
- Rettsstaten er en del av samfunnets kritiske infrastruktur og skal kunne fungere også i kriser og krig.
- Offentlig maktutøvelse skal også i kriser og krig ha hjemmel i lov.
- Ekstraordinære fullmakter skal være nødvendige, forholdsmessige og tidsavgrensede, og være underlagt effektiv politisk og domstolsmessig kontroll.
- Beredskapen skal ha institusjonelle og rettslige sikkerhetsmekanismer som ivaretar demokrati, rettssikkerhet og rettslig kontroll også når ordinære styringsfunksjoner er under press.
- Det skal være åpenhet om kriser og om konsekvensene de har eller kan få for samfunnet og den enkelte.
- Beredskap forutsetter internasjonalt samarbeid, forpliktende løsninger og respekt for internasjonal rett.

5.3 Prioriterte områder og saker

- Styrket sivil, digital og langsiktig beredskap gjennom robuste institusjoner, sikker digital infrastruktur og bærekraftig forvaltning av natur og andre samfunnskritiske ressurser.
- Rettsstaten må behandles som en del av samfunnets kritiske infrastruktur på linje med forsvar, energi og helse. Rettsstatlige prinsipper, menneskerettighetene, folkeretten og krav til lovhjemmel, forholdsmessighet, begrunnelse, etterprøvbarhet og kontroll gjelder også i kriser og krig.
- Styrket juridisk dimensjon i totalberedskapen, med juridisk kompetanse der beredskapsbeslutninger treffes, rettssikkerhetskrav i all beredskapsplanlegging og kapasitet til at rettsstatens sentrale institusjoner kan opprettholde sin virksomhet under alvorlige kriser.

- Vern av juristers faglige uavhengighet, rolle og ansvar i beredskapsarbeidet, herunder retten og plikten til å si fra om rettsstridige eller uforholdsmessige tiltak.
- Beredskapslovgivning og ekstraordinære fullmakter må være snevre, tidsavgrensede, forholdsmessige og underlagt effektiv politisk og domstolsmessig kontroll, med krav til begrunnelse, forholdsmessighetsvurderinger og reell prøvingsadgang.

5.4 Juristforbundets øvrige politikk

5.4.1 Rettsstaten som samfunnets beredskap

Rettsstaten er en del av landets kritiske infrastruktur, på linje med forsvar, energi og helse. Rettslige prinsipper og menneskerettigheter skal ikke settes til side i kriser, men være styrende rammer for myndighetenes handlefrihet.

Sivil sektor og justissektoren er en del av samfunnets totalberedskap og rettsstatens innenriksforsvar. Domstoler, påtalemyndighet, statsforvaltere og kommuner er kjerneaktører i totalberedskapen, og må ha kapasitet til å fungere i fred, krise og krig.

Uavhengigheten til jurister og andre juridiske fagpersoner må bevares for å sikre upartiskhet og opprettholdelse av rettsstaten også under ekstraordinære forhold.

5.4.2 Juridisk kompetanse i totalberedskapen

Alle kommuner skal ha tilgang til juridisk kompetanse i administrasjon og beredskapsråd, slik at lokale forskrifter, vedtak og beredskapsplaner er lovhjemlede, forholdsmessige og forsvarlig begrunnet.

Også direktorater, helseforvaltning, statsforvalterembeter og andre virksomheter med stor samfunnskritisk betydning må ha tilgang til juridisk kompetanse der beslutningene tas.

Jurister skal ikke bare være støttefunksjoner i kriser, men en tydelig faglig stemme i beredskapsarbeidet. Juristers faglige uavhengighet, rolle og ansvar må vernes, herunder retten og plikten til å si fra om rettsstridige eller uforholdsmessige tiltak.

5.4.3 Kriselovgivning og rettssikkerhet

Erfaringene fra pandemi og andre kriser viser at helse- og smittevernberedskap må bygge på tydelige rettssikkerhetskrav. Det samme perspektivet må legges til grunn for all sektorovergripende beredskap.

Fullmakts- og derogasjonsbestemmelser skal være snevre, tidsavgrensede og underlagt tett politisk og domstolskontroll.

Beredskapslovgivningen må sikre at konsekvenser for barn utredes og synliggjøres ved inngripende tiltak, i tråd med Grunnloven § 104 og barnekonvensjonens krav om at barnets beste skal være et grunnleggende hensyn.

Det skal kreves skriftlige forholdsmessighetsvurderinger, tydelige begrunnelser og reell klage- og prøvingsadgang. I saker der grunnleggende rettigheter berøres, bør det vurderes hurtigspor for domstolsprøving.

5.4.4 Digital beredskap

Digital beredskap er en kjerne i samfunnets totalberedskap. Cybersikkerhet, datasentre og robust håndtering av kritiske offentlige data må behandles som grunnleggende beredskapsspørsmål.

Norge må styrke sin digitale suverenitet og redusere sårbar avhengighet av globale plattformer.

Tettere offentlig-privat samarbeid om cybersikkerhet er nødvendig for å styrke samfunnets digitale beredskap.

Datasentre og muligheten til å flytte kritiske offentlige data til allierte datasentre i krise er en del av samfunnets digitale grunnmur og totalberedskap.

Digitalsikkerhetsloven og NIS-regelverket bør harmoniseres med øvrig europeisk regelverk, bygge på internasjonale standarder og følges opp med tydelig veiledning fra tilsynsmyndighetene.

5.4.5 Bærekraft og samfunnets langsiktige robusthet

Bærekraftig forvaltning av natur og andre samfunnsressurser er en del av totalberedskapen. Vern av natur, særlig myr, er også et viktig beredskapstiltak mot flom, skred og klimaendringer.

Klimaendringer, flom, skred og naturtap kan svekke liv, helse, kritisk infrastruktur og samfunnets evne til å håndtere fremtidige kriser.

Juridisk kompetanse skal bidra til at beredskapshensyn, bærekraftig naturforvaltning og langsiktig samfunnssikkerhet ses i sammenheng i planlegging, beslutninger og myndighetsutøvelse.

Juristforbundets prinsipper

Under følger prinsippene i Juristforbundets politiske plattform 2026-2028, som angir den prinsipielle rammen for Juristforbundets politikk og meningsytringer. De bygger i stor grad videre på prinsipprogrammet som ble vedtatt av landsmøtet i 2024. En forskjell fra tidligere er at prinsippene nå presenteres sammen med, og rammer inn, hvert av de politiske satsingsområdene. Slik blir prinsippene også brukt til å sette politiske standpunkter og krav i sammenheng, i stedet for at de presenteres og leses for seg.

Lønns- og arbeidsvilkår

- Arbeidslivet skal være regulert gjennom et sterkt lov- og avtaleverk som sikrer gode og forutsigbare arbeidsvilkår, reell medbestemmelse og et forsvarlig arbeidsmiljø.
- Lønns- og arbeidsvilkårene skal gjøre det mulig å rekruttere, beholde og utvikle nødvendig juridisk kompetanse.
- Kollektive, lokale forhandlinger skal sikre lønnsutvikling for alle.
- Arbeidslivet skal være likestilt, inkluderende og fritt for diskriminering, trakassering og mobbing.
- Arbeidslivet skal gi arbeidstakere mulighet til et bærekraftig yrkesliv gjennom ulike livsfaser.
- Lønnsnivå og lønnsutvikling skal brukes som et personalpolitisk virkemiddel av arbeidsgiver. Lønnsdannelsen skal derfor baseres på utdanning, kompetanse, innsats, verdiskaping, ansvar, måloppnåelse, markedsverdi og behovet for å rekruttere og beholde kompetent arbeidskraft.
- Juristforbundet skal bidra til anstendige arbeidsvilkår og en rettferdig og bærekraftig økonomisk utvikling i all virksomhet, leverandørkjede og samarbeid.

Juridisk kompetanse som samfunnsressurs

- Juridisk kompetanse er en grunnleggende samfunnsressurs og skal være tilgjengelig og brukes der rettigheter, plikter og myndighetsutøvelse krever det.
- Juridisk kompetanse skal utvikles og vedlikeholdes gjennom utdanning, forskning, praktisk yrkesutøvelse og kontinuerlig faglig utvikling.
- Juridisk utdanning og forskning skal holde høy faglig kvalitet og utvikles i tråd med samfunnets behov.
- Akademisk frihet og faglig uavhengighet er en forutsetning for fri forskning, utdanning og utvikling av juridisk kompetanse.

Rettssikkerhet for alle

- Rettssikkerhet, likhet for loven og uavhengige rettsstatsinstitusjoner er grunnleggende forutsetninger for et demokratisk samfunn.
- Likhet for loven og uskyldspresumsjonen er grunnleggende rettsstatsprinsipper. Alle har rett til en rettferdig rettergang, herunder rett til kontradiksjon.
- All offentlig myndighetsutøvelse skal skje innenfor rettslige rammer. Rettsstatens institusjoner, maktfordelingen, domstolenes uavhengighet og kontrollmekanismene skal vernes.
- Alle skal ha reell tilgang til nødvendig juridisk rådgivning og til domstolene og andre uavhengige prøvingsordninger for å få prøvd og håndhevet sine rettigheter.

- Juridisk rådgivning og rettshjelp skal ytes av jurister med nødvendig kompetanse.
- Jurister skal ha faglig uavhengighet til å gjøre selvstendige juridiske vurderinger og kunne si fra om rettslige feil og lovbrudd uten utilbørlig påvirkning.
- Lovgivning, forvaltningspraksis og rettspraksis skal være tilgjengelig og forståelig for alle.
- Offentlige vedtak som bygger på juridiske vurderinger skal fattes av eller kvalitetssikres av jurister med nødvendig kompetanse. Juridisk rådgivning og rettshjelp skal ytes av jurister med nødvendig kompetanse.
- Myndighetene må sikre at innbyggerne får de rettighetene og oppfyller de forpliktelsene de har i lov- og regelverk.
- Lover og regler gjelder også i krig, og menneskerettighetene og folkeretten skal respekteres og etterleves.

Kunstig intelligens og digitalisering

- Digitalisering og kunstig intelligens skal utvikles og brukes innenfor rettsstatens, menneskerettighetenes og personvernets rammer.
- Teknologisk utvikling og effektivisering kan ikke gå på bekostning av rettssikkerhet, likebehandling, innsyn, kontradiksjon eller reell mulighet for overprøving.
- Beslutninger som har vesentlig betydning for den enkelte skal kunne forstås, etterprøves og overprøves, og menneskelig ansvar og skjønn skal ivaretas der rettssikkerheten står på spill.
- Juridisk kompetanse skal inngå i utvikling, bruk og kontroll av teknologi som påvirker rettigheter, plikter eller myndighetsutøvelse.
- Tilgang til rettigheter og offentlige tjenester skal ikke forutsette digital kompetanse eller tilgang til digitale løsninger.
- Regulering av kunstig intelligens skal utvikles gjennom internasjonalt samarbeid, og Norge skal ha juridisk kompetanse til både å påvirke internasjonale rammer og omsette dem til nasjonal rett og praksis.

Beredskap

- Samfunnet og demokratiet skal så langt som mulig opprettholdes i en normalsituasjon også under kriser og krig.
- Rettsstaten er en del av samfunnets kritiske infrastruktur og skal kunne fungere også i kriser og krig.
- Offentlig maktutøvelse skal også i kriser og krig ha hjemmel i lov.
- Ekstraordinære fullmakter skal være nødvendige, forholdsmessige og tidsavgrensede og være underlagt effektiv politisk og domstolsmessig kontroll.
- Beredskapen skal ha institusjonelle og rettslige sikkerhetsmekanismer som ivaretar demokrati, rettssikkerhet og rettslig kontroll også når ordinære styringsfunksjoner er under press.
- Det skal være åpenhet om kriser og om konsekvensene de har eller kan få for samfunnet og den enkelte.
- Beredskap forutsetter internasjonalt samarbeid, forpliktende løsninger og respekt for internasjonal rett.

Statsforvalterembetene skal bestå, og styrkes i tråd med økt oppdragstildeling fra departementene

Saken er fremmet av:

JF-S Statsforvalterjuristene

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Statsforvalterembetene har vært under offentlig kritikk i en lengre periode. Fagområdene helse, plan- og bygg og barnevern har trolig vært mest eksponert i media, men vi har også sett saker om bl.a. vergemål. Vi ser mangel av oppmerksomhet knyttet til embetenes rolle i beredskapsøyemed. Embetene omtales relativt sjeldent av politikere som rettssikkerhetsgarantist, selv om det er kjerneoppgavene til embetene. Statsforvalterjuristene utgjør en grunnleggende og samfunnskritisk funksjon for innbyggernes rettssikkerhet.

Til tross for mediaoppmerksomhet har vi ikke sett noen bredere debatt om hva embetene skal være i fremtiden. Status er at Fremskrittspartiet ønsker å «avvikle dagens ordning med statsforvaltere»[1], mens Høyre og Senterpartiet ønsker å begrense våre makthjemler overfor kommunene. Debatten synes grunnleggende å sentrere seg om rekkevidden av det kommunale selvstyret, uten at det er særlig tydelig i ordskiftet.

Som eksempel på nylig forsvar av våre medlemmers interesser: Statsforvalteren, Thorheim | Thorheims forslag svekker rettssikkerheten og beredskapen

Statsforvalterjuristene anser det for en grunnleggende interesse for våre medlemmer at embetene består, og at debatten om våre oppgaver løftes til en bredere og saklig nasjonalt forum.

Statsforvalterjuristene ber Landsmøtet til Norges Juristforbund om å vedta at Norges Juristforbund skal jobbe for at embetene består, og styrkes i tråd med økt oppdragstildeling fra departementene.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget innebærer i seg selv ikke etablering av nye organisatoriske strukturer eller særskilte aktiviteter. Eventuell politisk oppfølging av temaet vil måtte inngå i Juristforbundets ordinære interessepolitiske arbeid og prioriteres innenfor vedtatte planer og budsjetter.

Hovedstyret vurderer derfor at de økonomiske og administrative konsekvensene i hovedsak vil avhenge av hvilke konkrete aktiviteter hovedstyret velger å prioritere innenfor den ordinære oppfølgingen av politisk plattform.

Seksjonsstyrets anbefaling om videre behandling/forslag til vedtak:

Styret i Juristforbundet – Stat støtter ønsket fra JS-S Statsforvalterjuristene om at Juristforbundet skal og må være tydelig i sitt forsvar av statsforvalterne som rettssikkerhetsgaranti. Juristforbundet må være tydelige på at jurister, også i statsforvalterembeter, ikke skal settes under politisk press for å fravike sine faglige vurderinger. Forslaget fra JF-S Statsforvalterjuristene anbefales lagt frem for landsmøtet, eventuelt tatt med i den politiske plattformen.

[1] FrPs partiprogram, s. 9 under «Modernisering av offentlig sektor».

Hovedstyrets vurdering:

Hovedstyret vurderer at forslagets hovedintensjon i stor grad er ivaretatt gjennom Juristforbundets politiske plattform for perioden 2026–2028.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Hovedstyret anser saken ivaretatt gjennom politisk plattform.

Forslag til protokolltekst:

Landsmøtet anser hovedintensjonen i forslaget fra JF-S Statsforvalterjuristene om at statsforvalterembetene skal bestå og styrkes i tråd med økt oppdragstildeling fra departementene, som ivaretatt gjennom Juristforbundets politiske plattform for perioden 2026–2028. Forslaget vedtas derfor ikke som et særskilt vedtak.

Fra «Kommuneprosjektet» til «Utvalg for rettssikkerheten i kommunene».

Saken er fremmet av:

Juristforbundet – Kommune

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Kommuneprosjektet ble etablert i 2019 og har siden 2020 vært Juristforbundet - Kommunes interessepolitiske hovedsatsing. Formålet har vært å styrke innbyggernes rettssikkerhet gjennom økt juridisk kompetanse i kommunene, og å arbeide for at alle kommuner skal ha tilgang til jurist – enten gjennom egen ansettelse eller gjennom forpliktende interkommunalt samarbeid. Skjematisk har prosjektets mål og metode sett slik ut:

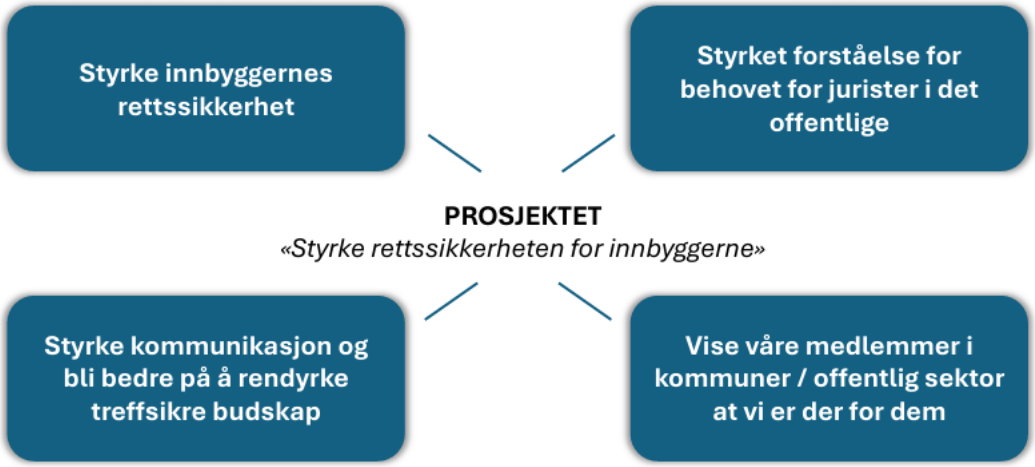

Fra 2021 har arbeidet ligget direkte under hovedstyret, med styret i Juristforbundet - Kommune som styringsgruppe og med deltakelse fra både kommunal og statlig sektor.

Det har skjedd endringer i organiseringen av sekretariatet og Juristforbundet er i stadig utvikling. Styringsgruppen har derfor gjennomført en evaluering av arbeidet. Parallelt har Agenda Rådgivning, som har fulgt prosjektet siden 2022, levert et anbefalingsnotat om den videre organiseringen. Begge peker i samme retning: Arbeidet bør videreføres, men det bør ikke lenger organiseres som et tidsavgrenset prosjekt. Denne saken følger opp dette.

Hva Kommuneprosjektet har levert

Prosjektet har gjennomført to landsdekkende kommuneundersøkelser (2020 og 2023, med svarprosent på henholdsvis 67 og 66, kontrollert mot KS' PAI-register).

Det har levert høringssvar i blant annet NOU 2023:7, NOU 2023:9, NOU 2026:1, Prop. 133 L (2020–2021), høringen om forbud mot nedbygging av myr (2025) og bydelsreformen i Oslo.

Det er avholdt medlemsmøter i 30 kommuner, alt fra Oslo til Vestvågøy.

Prosjektet har besøkt statsforvalterembeter over hele landet i tillegg til Bufdir, NIM, Sivilombudet og Kommunal- og distriktsdepartementet.

Det er gitt bistand til fem kommuner i konkrete ansettelsesprosesser, flere av disse sikret kommunens første jurist, og på de «myke» områdene som barnevern, helse/omsorg og oppvekst.

Det er publisert godt over 200 nyhetssaker. De spenner fra lokalaviser, regionsaviser, fagtidsskrifter (Kommunal rapport, Advokatbladet, Khrono, Fontene, Juristen) til riksdekkende medier som Dagsnytt 18, Dagsrevyen og Aftenposten. Dette har gitt høy synlighet til både Juristforbundet og Kommuneprosjektet.

Arbeidet har gitt forbundet en gjennomarbeidet kommunepolitikk, en åpen verktøykasse for tillitsvalgte og medlemmer, og etablerte relasjoner til aktører som Sivilombudet og Norges institusjon for menneskerettigheter.

Kommuneprosjektet har også vært en aktiv bidragsyter i å bygge ett forbund. Kommuneprosjektet har to medlemmer fra Statsforvalteren med. Prosjektet spenner dermed på tvers av seksjonsgrensene.

Om evalueringen

Gjennom prosjektperioden har Kommuneprosjektet altså levert kommuneundersøkelser, samfunnsundersøkelser, høringsinnspill til sentrale lov- og utredningsprosesser, medlemsaktiviteter, mediearbeid og politisk påvirkning. Prosjektet har etablert et kunnskapsgrunnlag som brukes bredt i juridiske og offentlige miljøer, og har opparbeidet en posisjon som premissleverandør i spørsmål om rettssikkerhet og juridisk kompetanse i kommunene.

Evalueringen konkluderer med at prosjektet har vært relevant, godt forankret og kostnadseffektivt, og at det har oppnådd resultater som står i et godt forhold til ressursbruken. Samtidig peker evalueringen på behovet for tydeligere målstruktur og resultatindikatorer i neste prosjektperiode.

Agenda Rådgivning anbefaler i notat av 18. februar 2026 at man går fra en organisering som frittstående prosjekt til at arbeidet organiseres som en ressursgruppe, slik at arbeidet får en mer permanent karakter og ikke oppleves av organisasjonen for øvrig som noe midlertidig. Gruppen bør i hovedsak bestå av tillitsvalgte fra kommune og stat, med en ansatt ressurs knyttet til gruppen for struktur og administrativ koordinering. Gruppen bør ledes av en sentral tillitsvalgt, og de overordnede målene bør brytes ned på målbare parametere som rapporteres årlig til valgt ledelse og generalsekretær.

På denne bakgrunn foreslås det at Kommuneprosjektet videreføres for en ny landsmøteperiode. Det er likevel noen nødvendige endringer som ønskes gjennomført.

Endringer

Evalueringen er tydelig på at en må bevege seg bort fra prosjekttankegangen og over i en mer permanent form. Agenda Rådgivning har foreslått en ressursgruppe som har fokus på rettssikkerhet i kommunene.

Det er viktig at man fortløpende holder fokus på aktuelle saker, både lokale saker og de mer omfattende nasjonale sakene (Kommunekommisjonen, diskusjon omkring strandsone m.v.). Også overfor de organisasjonene som det har vært kontakt med (f.eks. Sivilombudet, NIM) er det viktig med kontinuitet.

Hva som videreføres, og hva som endres

- **Videreføres:** Formålet og målbildet slik det er uttrykt i Juristforbundets politiske plattform. En sammensetning på tvers av kommunal og statlig sektor. Det ytes administrativ støtte og kommunikasjonsstøtte fra sekretariatet. Det er tillitsvalgte som står for gruppens hovedarbeid, men det ledes av en sentral tillitsvalgt med kapasitet. Det er stram kostnadsstyring.
- **Endres:** arbeidet går fra tidsavgrenset prosjekt til en fast ressursgruppe under hovedstyret med nytt navn: «Utvalg for rettssikkerhet i kommunene». Det etableres tydelige og målbare resultatindikatorer (KPI) fra start, med årlig rapportering. Koblingen til seksjonene Kommune

og Stat og til sekretariatets felles interessepolitiske ressurser formaliseres. Oppnevning av medlemmer til gruppen skjer etter en fastsatt rutine som passer inn i forbundets øvrige struktur.

Åpen for tilpasning underveis

Forbundets organisasjonsutvikling er ikke sluttført, og flere avklaringer vil komme i løpet av perioden. Saken er derfor bevisst utformet slik at Landsmøtet fastsetter formålet, den permanente formen og forankringen, mens hovedstyret gis fullmakt til å fastsette nærmere mandat, sammensetning, valgordning, arbeidsform og betegnelse – og til å justere dette etter hvert som organiseringen avklares, uten ny landsmøtebehandling. Ressursgruppen skal selv gjennomgå egen arbeidsform minst én gang i perioden. Om arbeidet i en fremtidig struktur best plasseres som ressursgruppe, utvalg eller nettverk er underordnet at det er permanent, forankret i hovedstyret og har et tydelig mandat.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Kommuneprosjektet har i inneværende periode vært gjennomført innenfor moderate økonomiske rammer. Den årlige tildelingen er redusert fra 800 000 kroner ved oppstart til 400 000 kroner i 2026, uten budsjettoverskridelser. Evalueringen viser at prosjektet har levert betydelig aktivitet og oppnådd resultater innenfor disse rammene.

Kommuneprosjektet har vært helt avhengig av støtte fra sekretariatsressurser til administrative oppgaver samt kommunikasjonsfaglig bistand. Dette må videreføres.

Det foreslås at hovedstyret gis fullmakt til å fastsette prosjektets budsjett og ressursrammer innenfor ordinære budsjettprosesser for kommende landsmøteperiode. Prosjektet forutsettes organisert i samarbeid med sekretariatet og tilpasses forbundets til enhver tid gjeldende organisering.

Seksjonsstyrets anbefaling om videre behandling/forslag til vedtak:

Styret i Juristforbundet – Kommune anbefaler at Landsmøtet vedtar å videreføre Kommuneprosjektets arbeid som en interessepolitisk satsing i kommende landsmøteperiode.

Hovedstyrets vurdering:

Hovedstyret vurderer at forslaget gjelder et område som allerede er tydelig prioritert i Juristforbundets politiske plattform.

Hovedstyrets forslag til vedtak:
Hovedstyret vurderer at forslagets intensjon er ivaretatt gjennom Juristforbundets politiske plattform.

Hovedstyret vedtar å videreføre nødvendig aktivitetsnivå i prosjektet innenfor de etablerte budsjettmessige rammer.

Forslag til protokolltekst:

Landsmøtet tar saken til orientering. Landsmøtet konstaterer at forslagets intensjon allerede er ivaretatt gjennom Juristforbundets politiske plattform. Forslaget fra Juristforbundet – Kommune om videreføring av Kommuneprosjektet som en særskilt interessepolitisk satsing i kommende landsmøteperiode tas etter dette ikke til følge.

Vedlegg:

5 stk

Juristforbundets kommuneprosjekt i media
Dato 09.09.2026

Nyheter

Helse og omsorg er kommunens ansvar	Fosna-Folket	22.02.2023	3
Kommunens ansvar	Smaalenenes Avis	07.02.2023	4
Barn og unges skolemiljø er kommunens ansvar	Smaalenenes Avis	02.02.2023	6
Nordlandskommuner bør dele på jurister	Fremover	24.01.2023	7
Nordlandskommuner bør dele på jurister	Avisa Nordland	23.01.2023	8
Nordlandskommuner bør dele på jurister	Helgelendingen	20.01.2023	9
Juristmangelen skyldes liten vilje, ikke få kandidater	Kommunal Rapport	21.04.2021	10
Juristmangelen skyldes liten vilje, ikke få kandidater	Khrono	31.03.2021	12
Vi ser dessverre ofte hvor lett det er å tråkke feil	OPP	01.02.2022	14
«Det må innføres et lovkrav om minst én ansatt jurist i det kommunale barnevernet»	Juristen	05.02.2026	15
Debatt Naturligvis trenger barnevernet juridisk kompetanse Sturlason AS Polyfoto Sverre Bromander og Benedicte Gram-Knutsen President/visepresident Juristforbundet 04.02.2026 14:18 04.02.2026 14:51	Fontene	04.02.2026	16
Strandsonen må forvaltes etter loven	Kommunal Rapport	09.01.2026	18
Lokaldemokratiet fungerer godt i byggesaker	Moss Avis	22.12.2025	20
Rettssikkerhet kun for de rikeste?	Fædrelandsvennen	15.12.2025	21
Myr og strand hand i hand?	Fædrelandsvennen	09.12.2025	22
Rettssikkerhet i barnevernet – et krav, ikke et valg	Østlendingen	04.12.2025	24
Dagsrevyen - 25.11.2025	NRK1 Dagsrevyen	25.11.2025	25
Juristforbundet på høring: barnevern, KI og naturberedskap	Norges Juristforbund	03.11.2025	26
Kommunejurister i sentrum på medlemsmøte i nord	Norges Juristforbund	27.03.2025	27
Se til barnevernet i Karmøy	Haugesunds Avis	26.02.2025	28
Planutvalget	Østlands-Posten	22.10.2024	30
«Nedbygging av norsk natur ute av kontroll»	Juristkontakt	23.09.2024	31
Juss-topp om kritikken: - Larvik er nok ikke i en særstilling	Østlands-Posten Pluss	19.09.2024	32
Mener myndighetene har plikt til å gå gjennom kode 6-saker	Aftenposten - Login	24.06.2024	38
Haagensen skyter over mål	Sunnmørsposten	23.05.2024	39
Kun 6 prosent av barnevernstjenestene har jurist: - En trussel mot rettssikkerheten	Fontene	24.01.2024	40

Seks prosent av landets kommuner har jurister i barnevernet: - Grunn til å rope varsku - Det er en fordel at barnevernspedagogene har en fornemmelse av jussen og vet når en jurist bør kobles på, men det hjelper jo ikke hvis det ikke fin...	Advokatbladet	22.01.2024	43
Stjørdal tar innbyggernes rettssikkerhet på alvor	Stjørdals-Nytt	15.11.2023	45
Engasjerte byggesaksjurister i Bergen	Norges Juristforbund	05.10.2023	46
Stem på kvalitet og rettssikkerhet	Ringsaker Blad	05.09.2023	47
- Hvem skal tolke loven?	Hitra-Frøya	05.09.2023	48
Kan du stole på kommunen din?	Bladet Vesterålen	01.09.2023	50
Kampen om strandsonen	Helgelands Blad	29.08.2023	51
Juristene våre jobber i et minefelt	Sandefjords Blad	28.08.2023	53
NRK2 Dagsnytt atten 18	NRK2 Dagsnytt atten	25.08.2023	55
Juristforbundet slakter politikere som bryter loven i strandsonebygging	NRK Vestfold og Telemark	24.08.2023	56
Ser gråsoner i sjøkanten der jurister ser svart-hvitt	Agderposten	17.08.2023	59
Barnevernets rettssikkerhetsproblem	Norges Juristforbund	18.08.2023	61
Alarmerende om forskjeller mellom kommuner	Kommunal Rapport	26.04.2023	62
Store fordeler ved å bo i store kommuner	Sunnmørsposten	14.04.2023	64
Ja til nabosamarbeid mellom kommunene	Firda Tidend	04.04.2023	66
Karmøy tok grep for rettssikkerhet i barnevernet	Haugesunds Avis	18.02.2023	68
Én jurist på deling	Romerikes Blad	19.09.2022	70
Ivaretar kommunene skolebarnas rettssikkerhet?	Oppland Arbeiderblad	19.09.2022	72

Helse og omsorg er kommunens ansvar

Fosna-Folket | 22.02.2023

Leserinnlegg

Juristforbundet kommer med en anbefaling om tiltak for å få orden på helsesektoren i Ørland kommune, i dette leserinnlegget.

Optional[© Fosna-Folket]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Kommunens ansvar

Smaalenenes Avis | 07.02.2023 | Side: 8

KAY ANDRÉ BRUDVIK HAUGEN, leder av Juristforbundet -kommune

LESERBREV

Dette handler om rettssikkerhet, om retten til trygghet og trivsel....JURISTFORBUNDET ER helt enig i at det er hjerteskjærende, slik Foreldrenettverket...

DET FINNES ikke en arena for barn og ungdom hvor livet kan ta en så brå endring som i skolen. Mobbing, trakassering og krenkelser kan på kort tid gjøre oppveksten til et mareritt. Dette handler om rettssikkerhet, om retten til trygghet og trivsel.

ELEVUNDERSØKELSEN 2023
viser nedslående tall om mobbing for landets 7.- og 10.-klassinger. Som Smaalenenes Avis omtaler rapporterer skoleelevene i Indre Østfold om høyere grad av mobbing enn landsgjennomsnittet.

JURISTFORBUNDET ER helt enig i at det er hjerteskjærende, slik Foreldrenettverket mot mobbing sier. Dette er noe som må jobbes med på flere plan, ikke bare i klasserommet.

DET ER kommunen som er ansvarlig for grunnskolen. Ikke bare for at det er skolebøker og pulter til alle, men også for noe langt viktigere: Barns oppvekst og trivsel i skolehverdagen er kommunens ansvar.

DET HOLDER ikke med mobbeprogram og vilje til å komme mobbing til livs. Barn og ungdoms rettigheter i skolen har for lengst blitt forsøkt sikret juridisk gjennom bl.a. Opplæringsloven. Der stilles det krav til skolen om oppfølging ved mobbing, og det er en plikt til å undersøke nærmere ved mistanke om at en elev ikke har et trygt og godt skolemiljø.

INDRE ØSTFOLD har sikkert flinke og velmenende politikere, lærere og saksbehandlere. Det er likevel ikke til å komme fra at det meste som gjelder barns oppvekst i dag, er regulert gjennom lover og regelverk. Da trengs det folk som har spesialkompetanse nok til å overholde alt det kommunen har ansvar for på dette viktige feltet.

MENINGER
i Smaalenene

LESERBREV

Kommunens ansvar

De unge må prioriteres

Mangelfulle ratiner

OM INDRE Østfold mangler denne spesialkompetansen kan de trøste seg med at de er i godt (les dårlig) selskap. Juristforbundets undersøkelse (Rambøll 2020) viser at det kun er 4 prosent av norske kommuner som har jurister ansatt i de såkalte «myke» sektorene, altså oppvekst, skole, helse og sosial.
DE VARME hendene er viktige, men det samme er rettssikkerheten. Å sørge for at kommunen oppfyller sine plikter, krever kunnskap om et omfattende regelverk. Når kommunen vedlikeholder bilparken sin, benytter de seg trolig av fagfolk. De bør stille de samme kravene når det gjelder sine plikter overfor innbyggerne også.

JURISTFORBUNDET VIL komme med et velment råd, nemlig å ansette en jurist eller flere. Kun da vil kommunen ha mulighet til å omforme det viktige og omfattende lovverket til håndgripelige enkeltvedtak,

korrekt praksis og gode internkontrollrutiner.

DET ER alt for sent å koble inn jurister først når kommunen blir saksøkt i ettertid. Vi ser at mengden søksmål mot kommuner med bakgrunn i dette, er økende.

Optional[© Smaalenenes Avis]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Barn og unges skolemiljø er kommunens ansvar

Smaalenenes Avis | 1 like treff | 02.02.2023

Kay André Brudvik Haugen, leder av Juristforbundet - kommune Kay André Brudvik Haugen, leder av Juristforbundet - kommune

Det finnes ikke en arena for barn og ungdom hvor livet kan ta en så brå endring som i skolen. Mobbing, trakassering og krenkelser kan på kort tid gjør…

Optional[© Smaalenenes Avis]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Oversikt over like treff

Barn og unges skolemiljø er kommunens ansvar

Østlendingen Pluss - 02.02.2023

Nordlandskommuner bør dele på jurister

Fremover | 1 like treff | 24.01.2023

Kay André Brudvik Haugen, Leder av Juristforbundet - Kommune Kay André Brudvik Haugen, Leder av Juristforbundet - Kommune

Tre av fire kommuner i Nordland mangler jurist i administrasjonen, ifølge Juristforbundets kommuneundersøkelse (Rambøll 2020). Dette betyr at innbygge…

Optional[© Fremover]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Oversikt over like treff

Nordlandskommuner bør dele på jurister

Lofotposten - 25.01.2023

Nordlandskommuner bør dele på jurister

Avisa Nordland | 1 like treff | 23.01.2023

Kay André Brudvik Haugen, Leder av Juristforbundet - Kommune Kay André Brudvik Haugen, Leder av Juristforbundet - Kommune

Tre av fire kommuner i Nordland mangler jurist i administrasjonen, ifølge Juristforbundets kommuneundersøkelse (Rambøll 2020). Dette betyr at innbygge…

Optional[© Avisa Nordland]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Oversikt over like treff

Nordlandskommuner bør dele på jurister

Lofotposten - 23.01.2023

Nordlandskommuner bør dele på jurister

Helgelendingen | 20.01.2023

Kay André Brudvik Haugen, Leder av Juristforbundet - Kommune Kay André Brudvik Haugen, Leder av Juristforbundet - Kommune

Tre av fire kommuner i Nordland mangler jurist i administrasjonen, ifølge Juristforbundets kommuneundersøkelse (Rambøll 2020). Dette betyr at innbygge…

Optional[© Helgelendingen]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Juristmangelen skyldes liten vilje, ikke få kandidater

Kommunal Rapport | 21.04.2021

Kay André Brudvik Haugen styremedlem i Juristforbundet - Kommune

I dag er det ansatt rundt 1.800 jurister i kommunal sektor, men dette er langt fra tilstrekkelig. Viktigheten av juridisk kompetanse kan ikke undervurderes.

Regjeringen åpner for flere utdanningssteder for jurister. Ett av argumentene er at dette vil dekke det store behovet for jurister i norske kommuner. Juristforbundets tall tyder imidlertid på at det er økonomi og manglende vilje som står i veien for juridisk kompetanse i mange kommuner.

I forbindelse med stortingsmeldingen «Styring av statlige universiteter og høyskoler» uttalte forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim (H) seg om behovet for jurister i kommunal sektor: - Vi vet også at mange små kommuner trenger flere jurister. Nå kan flere bidra til å utdanne den kompetansen samfunnet har behov for.

Juristforbundet er helt enig i at kommunene trenger flere jurister. I en undersøkelse fra Juristforbundet - Kommune (Rambøll 2020) opplyser kun 55 prosent av de 254 kommunene som svarte, at de har én eller flere jurister ansatt. Det betyr at nesten halvparten av kommunene ikke har egne jurister å støtte seg til.

Debatten i etterkant viser at flere deler bekymringen for juristmangelen i Kommune-Norge. I dag er det ansatt rundt 1.800 jurister i kommunal sektor, men dette er langt fra tilstrekkelig. Viktigheten av juridisk kompetanse kan ikke undervurderes, og den bør inn flere steder i kommunene. Ikke minst er det viktig at alle kommuner har fullt utdannede jurister tilgjengelig.

Spørsmålet blir da hvordan vi best kan sikre dette? Om flere studiesteder som tilbyr rettsvitenskap er løsningen, er det altfor tidlig å si noe om.

Det er imidlertid ikke Juristforbundets inntrykk at det er mangel på kandidater eller utdanningssteder som er årsaken til den dårlige juristdekningen i kommunene.

Meninger | Kommunal Rapport

DEBATT

Juristmangelen skyldes liten vilje, ikke få kandidater

I dag er det ansatt rundt 1.800 jurister i kommunal sektor, men dette er langt fra tilstrekkelig. Viktigheten av juridisk kompetanse kan ikke undervurderes.

MEST LEST

Nesten fire av ti kommuner som ikke har ansatt jurist, oppgir nemlig økonomi som årsak i undersøkelsen fra Rambøll. Videre mener to av tre kommuner uten jurist at behovet for juridisk kompetanse har økt, men likevel planlegger kun 3 prosent å ansette egen jurist. Dette tyder på at mange kommuner har både lyst til og behov for å ansette jurister, men mangler de rammevilkårene som skal til.

Det kommer heller ikke fram i undersøkelsen noe som tyder på at mindre kommuner som søker etter jurister, sliter med å rekruttere.

Fraværet av jurister i kommunene fører til at ansatte uten juridisk utdanning foretar juridiske vurderinger og beslutninger. Dette kan lede til inhabilitet, rolleblanding og mangelfull håndtering av alt fra byggesaker til barnevern.

Når regjeringen har stilt krav til at alle kommuner skal ha psykolog ansatt, mener Juristforbundet at veien bør være kort til å kreve at alle kommuner også skal ha minst én jurist ansatt. Bare da vil alle innbyggerne være trygge på at de får de rettighetene loven gir, uavhengig av hvilken kommune de bor i.

Image-text:

Juristforbundet er enig med forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim (H) i at kommunene trenger flere jurister, men tror ikke mangel på utdanningsplasser er problemet.

Foto: Stian Lysberg Solum / NTB

Optional[© Kommunal Rapport]
Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.
Les artikkelen ved å klikke her.

Juristmangelen skyldes liten vilje, ikke få kandidater

Khrono | 31.03.2021

Styremedlem i Juristforbundet - Kommune Kay André Brudvik Haugen

Regjeringen åpner for flere utdanningssteder for jurister, men det er ikke der skoen trykker.

Regjeringen åpner for flere utdanningssteder for jurister. Et av argumentene er at dette vil dekke det store behovet for jurister i norske kommuner. Juristforbundets tall tyder imidlertid på at det er økonomi og manglende vilje som står i veien for juridisk kompetanse i mange kommuner.

I forbindelse med stortingsmeldingen «Styring av statlige universiteter og høyskoler» uttalte forsknings- og høyere utdanningsminister Henrik Asheim (H) seg om behovet for jurister i kommunal sektor: - Vi vet også at mange små kommuner trenger flere jurister. Nå kan flere bidra til å utdanne den kompetansen samfunnet har behov for.

Juristforbundet er helt enig i at norske kommuner trenger flere jurister. I en undersøkelse fra Juristforbundet - Kommune (Rambøll 2020), opplyser kun 55 prosent av de 254 kommunene som svarte, at de har én eller flere jurister ansatt. Det betyr at nesten halvparten av kommunene ikke har egne jurister å støtte seg til.

Debatten i etterkant viser at flere deler bekymringen for juristmangelen i kommune-Norge. I dag er det ansatt rundt 1800 jurister i kommunal sektor, men dette er langt fra tilstrekkelig. Viktigheten av juridisk kompetanse kan ikke undervurderes, og den bør inn flere steder i kommunene. Ikke minst er det viktig at alle kommuner har fullt utdannede jurister tilgjengelig.

Spørsmålet blir da hvordan vi best kan sikre dette? Om flere studiesteder som tilbyr rettsvitenskap er løsningen, er det altfor tidlig å si noe om.

Det er imidlertid ikke Juristforbundets inntrykk at det er mangel på kandidater eller utdanningssteder som er årsaken til den dårlige juristdekningen i kommunene.

Khrono

Juristmangelen skyldes liten vilje, ikke få kandidater

Regjeringen åpner for flere utdanningssteder for jurister, men det er ikke der skoen trykker.

Nesten 4 av 10 kommuner som ikke har ansatt jurist, oppgir nemlig økonomi som årsak i undersøkelsen fra Rambøll. Videre mener 2 av 3 kommuner uten jurist at behovet for juridisk kompetanse har økt, men likevel planlegger kun 3 prosent å ansette egen jurist. Dette tyder på at mange kommuner har både lyst til og behov for å ansette jurister, men mangler de rammevilkårene som skal til.

Det er imidlertid ikke Juristforbundets inntrykk at det er mangel på kandidater eller utdanningssteder som er årsaken til den dårlige juristdekningen i kommunene.

Kay André Brudvik Haugen

Det kommer heller ikke frem i undersøkelsen noe som tyder på at mindre kommuner som søker etter jurister, sliter med å rekruttere.

Fraværet av jurister i kommunene fører til at ansatte uten juridisk utdanning foretar juridiske vurderinger og beslutninger. Dette kan lede til inhabilitet, rolleblanding og mangelfull håndtering av alt fra byggesaker til barnevern.

Når regjeringen har stilt krav til at alle kommuner skal ha psykolog ansatt, mener Juristforbundet at veien bør være kort til å kreve at alle kommuner også skal ha minst én jurist ansatt. Bare da vil alle innbyggerne være trygge på at de får de rettighetene loven gir, uavhengig av hvilken kommune de bor i.

Image-text:

4 av 10 kommuner som ikke har ansatt jurist, oppgir økonomi som årsak, ikke manglende kandidater, skriver Kay André Brudvik Haugen, styremedlem i Juristforbundet - Kommune

Privat

Optional[© Khrono]
Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.
Les artikkelen ved å klikke her.

Vi ser dessverre ofte hvor lett det er å tråkke feil

OPP | 01.02.2022

Kay Andre Brudvik Haugen

Oppdal og Rennebu kommune er framsynte når de vurderer samarbeid om juristkompetanse. Det menerJuristforbundet - og utfordrer kommunene i samme slenge…

Optional[© OPP]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

«Det må innføres et lovkrav om minst én ansatt jurist i det kommunale barnevernet»

Juristen | 05.02.2026

og Benedicte Gram-Knutsen.... Av Sverre Bromander og Benedicte Gram-Knutsen, president/visepresident Juristforbundet

Juristforbundet har lenge vært...

Optional[© Juristen]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Debatt Naturligvis trenger barnevernet juridisk kompetanse Sturlason AS Polyfoto Sverre Bromander og Benedicte Gram-Knutsen President/visepresident Juristforbundet 04.02.2026 14:18 04.02.2026 14:51

Fontene | 1 like treff | 04.02.2026

Benedicte Gram, Sverre Bromander

Juristforbundet har lenge vært svært bekymret for rettssikkerheten i barnevernet og med god grunn: Khrono forteller at nesten halvparten av landets masterstudenter i barnevern nok en gang strøk på deleksamen i rettsanvendelse, og bare 6 prosent av landets kommuner har ansatt jurister i barnevernet.

Fontene skrev om rundt 50 prosent stryk på jusseksamen blant barnevernsstudentene for to år siden og siterer Khrono på nær samme strykprosent nå igjen. Enkelte utdanningssteder har enda høyere strykprosent.

Professor Julia Köhler-Olsen ved OsloMet forteller til Fontene at studentene særlig sliter med å forstå og anvende juridisk metode på lovbestemmelser de ikke kjenner så godt til. Hun sier at studentene har pugget lovanvendelse, men at de ikke klarer å bruke dette på en konkret sak.

– Noen av studentene er langt unna å kunne bruke rettsanvendelse i barnevernet, sier Köhler-Olsen til Fontene, noe hun uttrykker bekymring for.

Mer enn å lese loven

Barnevernet er et myndighetsorgan med svært mye makt, der maktbalansen mellom partene er ujevn. For å kunne gjøre en god jobb, er barnevernet avhengig av tillit. Det er derfor viktig at lover og regler følges i prosessen fram mot en eventuell beslutning. Lovene er jo der nettopp for å sørge for en best mulig prosess, hvor alle parter ivaretas.

Juristforbundet er svært positive til at barnevernsstudenter skal ha juridiske fag i studieløpet sitt. Det er umulig å jobbe med barnevern uten å ha en forståelse for jussens rolle. Men det er ikke bare det materielle innholdet i barnevernsloven som er

avgjørende. Rettspraksis fra norsk og internasjonal rett må kunne tolkes og relateres til det barnevernsfaglige arbeidet.

Barnevernskontorene mangler kompetanse innen rettsanvendelse, tolkning av lovverk, og forståelse og kunnskap knyttet til det prosessuelle regelverket. Kompetanseheving blant barnevernspedagoger er viktig, men vil i liten grad sikre den juridiske delen av arbeidet. Juristforbundet mener at det bør stilles krav om ansatte jurister i det kommunale barnevernet, alternativt gjennom interkommunalt samarbeid.

5 studiepoeng ikke nok

Hvem vil mene at et delfag på 5 studiepoeng og bare

18 timer undervisning er nok til å kunne forstå og anvende juridisk metode. Rettsvitenskap er et profesjonsstudium der man i 5 år drilles innen metode og rettsanvendelse.

Professor Köhler-Olsen påpeker: – Jeg skjønte juss etter tre år på juss-studiet, så jeg forstår at det er vanskelig.

Barnevernspedagogikk og rettsvitenskap er to forskjellige fag, og vi er så heldige at vi har to ulike utdanninger som hver for seg dekker disse fagene. Jurister i barnevernet må ikke oppfattes som konkurrenter til de barnevernsfaglig ansatte, men et påkrevet supplement.

Bare 6 prosent av landets kommuner har jurister på barnevernsfeltet (Rambøll 2023). Det betyr at vurderinger som krever presis lovtolkning og prosessforståelse ofte gjøres uten nødvendig juridisk kompetanse. Dette er ikke bare en utfordring for barnevernet – det er en risiko for barns og familiers grunnleggende rettigheter.

Dersom man virkelig ønsker å styrke rettssikkerheten i norsk barnevern, må kommunene erkjenne behovet for jurister i sin barnevernstjeneste. Først da vil man kunne si at den juridiske kompetansen er tilstrekkelig til å ivareta innbyggernes rettssikkerhet.

Tverrfaglig styrke

Barnevernet er avhengig av barnevernspedagoger, psykologer og sosionomer. Men uten jurister på laget blir rettsanvendelsen sårbar. Jurister kan sikre at prosessreglene følges, at vedtak er lovlige, og at barnevernspedagogene får trygghet i sine vurderinger. Tverrfaglighet er ikke et ideal – det er en forutsetning for rettssikkerhet.

Utfordringen er at kommuneledelse, politikere og barnevernssjefer sjelden ser behovet for jurister eller er villige til å prioritere denne kompetansen inn i barnevernet. Dette til tross for bl.a. en rekke dommer i Den europeiske menneskerettighetsdomstol (EMK) og tilsynsrapporter fra statsforvalteren som konkluderer med at lovanvendelsen og prosessen ikke følger lovens intensjon.

Juristforbundet har full forståelse for at mange kommuner benytter eksterne advokattjenester for saker som skal til Barneverns- og helsenemnda eller tingretten. Vårt poeng er at juristene må inn i de prosessene som skjer før det blir aktuelt med en rettssak. Det er en gjennomgående tone i flere av EMK-sakene hvor Norge er dømt, at det er mangler i saksbehandlingen som har ført til domfellelse.

Lovkrav for rettferdighet

Juristforbundet mener det må innføres et lovkrav om minst én ansatt jurist i det kommunale barnevernet. For små kommuner kan interkommunalt samarbeid være løsningen. Uansett bør staten fullfinansiere et slikt lovkrav.

Når vi snakker om barnevernet, snakker vi om barns fremtid. Da må kommunene stille krav til kvalitet og rettssikkerhet. Juridisk kompetanse i barnevernet er ikke et spørsmål om ressursbruk – det er et spørsmål om rettferdighet.

Optional[© Fontene]
Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.
Les artikkelen ved å klikke her.

Oversikt over like treff

«Det må innføres et lovkrav om minst én ansatt jurist i det kommunale barnevernet»
Juristen - 05.02.2026

Strandsonen må forvaltes etter loven

Kommunal Rapport | 09.01.2026

Sverre Bromander president i Juristforbundet Benedicte Gram-Knutsen visepresident i Juristforbundet

Det store flertallet av dispensasjonssøknader for bygging langs kysten blir innvilget. Dette var ikke intensjonen fra lovgivers side.

Juristforbundet mener at dispensasjoner fra loven skal være unntak, skriver artikkelforfatterne.

Illustrasjonsfoto: Mimsy Møller / Samfoto

Meninger i debattinnlegg står for skribentens regning

Regjeringen vurderer sterkere statlig styring av arealforvaltningen i strandsonen rundt Oslofjorden som ett tiltak for å reversere miljøforringelsen av fjorden.

Elisabeth H. Gjølme (H), lederen av planutvalget i Bærum, hevder i Aftenposten at dette vil være en alvorlig mistillit til lokaldemokratiet.

Juristforbundet er uenig i dette. Kommunene har stor demokratisk frihet i planprosessene.

Regjeringen har varslet en kommende Oslofjord-plan. Signalene fra Klima- og miljødepartementet hittil tyder ikke på mistillit til kommunene rundt fjorden.

Likhet for loven i hele Norge må være et ufravikelig prinsipp.

Departementet kommer heller med intensjoner om tiltak for å redde Oslofjorden fra stadig miljøforringelse, noe som også har med belastningen på strandsonen å gjøre.

Elisabeth H. Gjølme hevder at « regjeringen mener kommunene gir for mange dispensasjoner og praktiserer regelverket ulikt. De vil at Statsforvalteren skal overta styringen av strandsonen .»

Juristforbundet mener at dispensasjoner fra loven skal være unntak. Det store flertallet av

Kommunal Rapport

En kommune for de mange, eller de få?

Strandsonen må forvaltes etter loven

Det store flertallet av dispensasjonssoknader for bygging langs kysten blir innvilget. Dette var ikke intensjonen fra lovgivers side.

dispensasjonssøknader for bygging langs kysten blir innvilget. Dette var ikke intensjonen fra lovgivers side. Muligheten for unntak må ikke bli hovedregelen. Dette skal statsforvalterne ivareta gjennom sitt tilsyn.

I Sverige skal alle dispensasjonssøknader fra strandbyggeloven behandles av länsstyrelsen, tilsvarende våre statsforvaltere. Dette er trolig noe av grunnen til at 70 prosent av Stockholms strandsone er tilgjengelig for allmennheten. Langs Oslofjorden er tilsvarende andel 30 prosent.

Den norske kysten er inndelt i tre soner etter sårbarhet, slik at geografiske forhold blir ivaretatt. Oslofjorden ligger i sone 1, noe som fordrer mest restriktiv forvaltning.

Det dreier seg verken om mistillit til eller svekkelse av lokaldemokratiet. Kommunene har stor frihet når de

utarbeider reguleringsplaner. Disse blir bare unntaksvis overprøvd av Statsforvalteren. Her kan de drive arealplanlegging, også i strandsonen.

Planene legges ut på høring til innbyggerne før de behandles av de politiske organene. Altså demokrati i praksis.

Dispensasjoner er mindre demokratiske, siden det er begrenset hvem som faktisk kan klage på dem. Her er det dessuten strenge rettslige vilkår som skal være oppfylte før at det kan gis et positivt vedtak.

Lokalpolitikerne utgjør en viktig del av norsk demokrati, og Juristforbundet er enig i at de må ha handlefrihet og mulighet for å velge de beste løsningene for sin kommune. Men denne friheten må utspille seg innenfor rammene de folkevalgte på Stortinget har vedtatt som norsk lov.

Gjølme mener også «at praktisering av regelverket varierer noe mellom kommunene, er noe av styrken i lokaldemokratiet. Det er derfor en dårlig begrunnelse for å frata kommunene ansvaret».

Vi er enige i at lokal utøvelse av skjønn og dermed noe ulik praktisering av lover og regler i kommuner kan være en styrke for lokaldemokratiet.

Samtidig må likhet for loven i hele Norge være et ufravikelig prinsipp. Dette handler om innbyggernes rettssikkerhet, uavhengig av hvilken kommune de bor i.

Skal lokalpolitikere kunne fatte vedtak innfor lovens rammer, må de ha juridisk kompetanse for støtte og råd. Når nesten halvparten av norske kommuner mangler jurister i administrasjonen, må saksbehandlingen ofte foregå uten nødvendig fagkompetanse.

Manglende etterlevelse av norsk lov og manglende likhet for loven kan mer enn noe annet bidra til å svekke tilliten til lokaldemokratiet.

Optional[© Kommunal Rapport]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.
Les artikkelen ved å klikke her.

Lokaldemokratiet fungerer godt i byggesaker

Moss Avis | 22.12.2025

Sverre Bromander/Benedicte Gram-Knutsen, President/visepresident, Juristforbundet

Kommunestyrerepresentant Per Christian Saastad (H) hevder i Moss Avis at Statsforvalterens kontrollfunksjon i byggesaker svekker lokaldemokratiet ford…

Optional[© Moss Avis]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Rettssikkerhet kun for de rikeste?

Fædrelandsvennen | 15.12.2025

Benedicte Gram, Sverre Bromander

Forslaget om å innføre gebyr for å klage til Statsforvalteren utfordrer et av de mest grunnleggende prinsippene i norsk forvaltningsrett; at alle skal…

Optional[© Fædrelandsvennen]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Myr og strand hand i hand?

Fædrelandsvennen | 09.12.2025 | Side: 15-16

Sverre Bromander, president i Juristforbundet | Benedicte Gram-Knutsen, visepresident i Juristforbundet

Hvis vern av myr skal følge samme modell som strandsonen, må terskelen for unntak løftes betydelig.

MENING

DEBATT

Myr og strand hand i hand?

Barn trenger en hvit jul

Å være stemmekveg for partier er jeg ferdig med!

Det er ikke valgfritt å bry seg

Når kan vi reise utslippsfritt til Danmark?

Nylig kom nyheten om nok et ulovlig byggeprosjekt i strandsonens 100-metersbelte - 11 meter fra vannkanten i Farsund kommune.

Naturen har nemlig et skremmende svakt rettsvern. Dette til tross for at vi har en rekke lover som regulerer og verner naturen.

Nå foreslås det å innføre et generelt forbud mot nedbygging av myr i plan- og bygningsloven, etter modell av byggeforbudet i strandsonen.

Juristforbundet støtter et slikt etterlengtet forbud i høringsuttalelsen vår. Men vi blir bekymret når regjeringen foreslår å kopiere strandsonemodellen.

Vi ser jo hvordan det går.

Våtmark er hjemmet til over 500 rødlistede arter i Norge. Mens myrene tidligere utgjorde nærmere 30.000 kvadratkilometer, finnes det nå cirka 18.000 kvadratkilometer igjen. Det nærmer seg en halvering. Dette er en dramatisk utvikling.

En liknende utvikling kan vi se langs kysten. Siden 1965 har det vært et generelt byggeforbud i strandsonen. Likevel har store deler av vår felles tilgang på kysten, forsvunnet bit for bit.

Våre medlemmer ute i kommunene og hos statsforvalterembetene erfarer at klima- og naturhensyn ofte taper mot utbyggingsinteresser.

I fjor mottok kommunene 1286 søknader om nye bygninger i 100-metersbeltet langs saltvann. Av de var det kun drøye 12 prosent som fikk avslag.

I praksis betyr dette at unntakene er blitt regelen. Resultatet er at en tredjedel av norskekysten nå er utilgjengelig for folk flest.

Mange jurister i byggesaksavdelingene opplever et sterkt politisk press. De skal forvalte loven korrekt, men møter lokalpolitikere som forventer at «sunn fornuft» og skjønn kan overstyre regelverket.

Den spagaten er krevende. Merkelappen lokaldemokrati brukes for å overkjøre nasjonale lover.

Juristforbundet mener derfor at terskelen for unntak må heves kraftig. Inngrep i myr bør bare tillates der det er en klar og tungtveiende overvekt av allmenne interesser - og dette må dokumenteres godt.

Verken innbyggere eller lokalpolitikere har carte blanche til å bygge ned natur slik de ønsker.

Vern av myr har vært tungtrådt for regjeringen i flere år. Både i 2022 og 2023 lovet de å legge fram et forslag.

Nå er det endelig kommet opp av den politiske hengemyra.

Men i kommunene, der mye av ansvaret for arealpolitikken ligger, fortsetter naturvernet å vike for andre hensyn. Myr og kystlinje står svakt når de konkurrerer med hytter, boliger, veier og annen utbygging.

Det hjelper ikke at vi minner om vedtatt politikk og lover når lokalpolitikere overprøver Stortinget. Vi må sikre at det er likhet for loven, og at like tilfeller behandles likt.

Vern

Optional[© Fædrelandsvennen]
Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.
Les artikkelen ved å klikke her.

Rettssikkerhet i barnevernet – et krav, ikke et valg

Østlendingen | 04.12.2025

Sverre Bromander og Benedicte Gram-Knutsen, President/visepresident i Juristforbundet

Barnevernet er en av våre viktigste, men også mest inngripende offentlige tjenester. Når staten griper inn i familielivet, er maktforholdet skjevt, og…

Optional[© Østlendingen]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Dagsrevyen - 25.11.2025

NRK1 Dagsrevyen | 25.11.2025

Intenst diplomati skal sørge for at Ukraina ikke tvinges til å avstå mye land eller nektes NATO medlemskap for alltid.

Optional[© NRK1 Dagsrevyen]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Spill av ved å klikke her.

Juristforbundet på høring: barnevern, KI og naturberedskap

Norges Juristforbund | 03.11.2025

Benedicte Gram-Knutsen sammen med med leder for Statsforvalterjuristene, Håvard Rosenlundt (midten) og nestleder Ove Midtb.

Optional[© Norges Juristforbund]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Kommunejurister i sentrum på medlemsmøte i nord

Norges Juristforbund | 27.03.2025

Kommunejurister i sentrum på medlemsmøte i nord....sektor, før hun ble tillitsvalgt i Juristforbundet på heltid.... På medlemstreffet i Tromsø snakket hun om...

Optional[© Norges Juristforbund]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Se til barnevernet i Karmøy

Haugesunds Avis | 26.02.2025 | Side: 13

Benedicte Gram-Knutsen Visepresident i Juristforbundet

INNLEGG

INNLEGG. EN FARS kamp for sine barns ve og vel har kostet. Ikke bare tid og krefter. Han har også brukt en svimlende sum for å nå gjennom og bli hørt

EN FARS kamp for sine barns ve og vel har kostet. Ikke bare tid og krefter. Han har også brukt en svimlende sum for å nå gjennom og bli hørt av barnevernstjenesten i Haugesund. Juristforbundet anbefaler Haugesund å se over sundet til Karmøy. Her har jurister i dialog ført til større trygghet, respekt og færre konflikter.

Juristforbundet har ikke detaljkunnskap eller forutsetninger for å gå inn i den omtalte saken, men vi har forstått er at den har vært konfliktfylt, kostbar og ressurskrevende. Derfor spør vi om kommunen og den private parten kunne sluppet den påkjenningen som konflikt og manglende tillit skaper?

Barnevernet trenger jurister

Barnevernet er et myndighetsorgan med svært mye makt, der maktbalansen mellom partene er ujevn. Dette kan fort føre til at den private parten føler seg overkjørt og maktesløs. For å kunne gjøre en god jobb, er barnevernet avhengig av tillit. Det er derfor viktig at lover og regler følges i prosessen frem mot en eventuell beslutning.

Når Rogaland Revisjon har påpekt avvik i Haugesunds barneverntjeneste, knyttet til manglende dokumentasjon av vurderinger og beslutninger, går dette på rettsikkerheten løs.

Juristforbundet mener at alle kommuner må pålegges å ansette én eller flere jurister i sin barneverntjeneste for å styrke innbyggernes rettsikkerhet. Bare 6 prosent av landets kommuner har dette i dag (Rambøll 2003). Haugesund med sine 38 000 innbyggere er dessverre ikke blant disse.

Karmøy fant en løsning

Utfordringen er at kommuneledelse, politikere og barnevernsjefer sjelden ser behovet for jurister eller er villige til å prioritere denne kompetansen inn i

Se til barnevernet i Karmøy

INNLEGG

Byttet av politisk parti

INNLEGG

barnevernet. Dette til tross for bl.a. en rekke dommer i Den europeiske menneskerettighetsdomstol og tilsynsrapporter fra statsforvalteren konkluderer med det samme. Barnevernskontorene mangler kompetanse innen rettsanvendelse, tolkning av lovverket, og forståelse og kunnskap knyttet til det prosessuelle regelverket. Juristforbundet anbefaler Haugesund å se over sundet til nabokommunen Karmøy. Her innførte de allerede i 2017 en metode som har vist seg både konfliktdempende og ressursbesparende for kommunen. Metoden kalles «dialogprosess» og styrker den private partens rettsikkerhet gjennom tillitsbyggende dialog.

Tidlig dialog skaper tillit

Dialogprosessens formål er å bidra til en felles forståelse av de utfordringer som eksisterer i den aktuelle barnevernssaken. Dette gjøres ved at den private partens advokat trekkes inn i saken på et tidligere tidspunkt enn loven krever og får sitt honorar

dekket av barneverntjenesten, uavhengig av om saken er fremmet for fylkesnemnda. Samtidig har det kommunale barnevernet egen jurist som styrker den rettslige dialogen med advokaten.
Gjennom dialogprosessen tilrettelegger det kommunale barnevernet for at barn, foreldre, advokater og andre parter opplever åpenhet, trygghet, ærlighet, medbestemmelse og respekt. Resultatene og tilbakemeldingene fra Karmøy har vært svært gode. Vi tror dette er en løsning for Haugesund også.

Optional[© Haugesunds Avis]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Planutvalget

Østlands-Posten | 22.10.2024

Svein Bronebakk

I ØP lørdag 21.9.24 har Manvik et stort innslag hvor han bedyrer at han ikke har noe å skjule. Det er godt mulig at det er riktig, men det er ikke det…

Optional[© Østlands-Posten]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

«Nedbygging av norsk natur ute av kontroll»

Juristkontakt | 23.09.2024

Av Sverre Bromander og Benedicte Gram-Knutsen, president og visepresident i Juristforbundet....Image-text:

Sverre Bromander og Benedicte Gram-Knutsen...

Optional[© Juristen]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Juss-topp om kritikken: - Larvik er nok ikke i en særstilling

Østlands-Posten Pluss | 19.09.2024

Håvard Wannebo

Benedicte Gram-Knutsen i Juristforbundet uttrykker bekymring for at politikerne kan undergrave befolkningens tillit til offentlige prosesser i Larvik.

Denne saken ble først publisert med tittelen «Topp-advokat om kommunens praksis: - En hjemme alene-fest». Benedicte Gram-Knutsen er jurist, og ikke advokat. Tittelen ble endret klokken 07.17 torsdag 19. september. Tittelen ble igjen endret klokken 10.04 til «Juss-topp om kritikken: - Larvik er nok ikke i en særstilling», siden juristens sitat i den første tittelen ikke var rettet direkte mot Larvik kommune. I tillegg ble det lagt inn en presisering at juristforbundet, som hun jobber i, er en interesse- og arbeidstakerorganisasjon. Dette ble rettet klokken 09.49.

Tidligere planutvalgsleder Marie Offenberg (H), som også er sittende medlem i planutvalget, ønsker ikke å uttale seg om saken på nåværende tidspunkt.

- Jeg kan ikke si noe før vi har hatt en intern diskusjon på dette i posisjonen (det politiske flertallet, journ.anm.), sier Offenberg.

Hun ønsker heller ikke å svare opp Thor Håkon Lindstads påstand om at planutvalget «nærmest har resignert».

Manvik selv har blitt stilt åtte spørsmål i denne saken. Han har kun valgt å besvare ett av dem.

- Alvorlig

Saken har ført til stort engasjement både i det politiske Larvik, og i kommentarfeltene. Kort tid etter publisering varslet Kontrollutvalget at de ønsker alle kortene på bordet i saken.

I kommentarfeltene og på Facebook er det imidlertid flere som reagerer på at politikere og kommuneadministrasjon ikke ha r tatt affære tidligere.

øp·no

NYHETER

Toppadvokat om kommunens praksis: – En hjemme alene-fest

- Her sier fagperson at vedkommende er uegnet og til hinder for demokratiske prosesser. Dette er så alvorlig at det bør medføre til en granskning av alle saker som utvalget og dets leder har behandlet, for å se om lov og forskrift er brutt, skriver en leser, og tar til orde for at Statsforvalteren bør gjøre tilsyn med kommunen.

ØP har derfor tatt kontakt med tre jurister for å høre hva deres vurdering av saken er.

- Undergraver demokratiske prosesser

Visepresident i interesse- og arbeidstakerorganisasjon Juristforbundet og tidligere leder i Juristforbundet Kommune, Benedicte Gram-Knutsen, er ikke overrasket over det som fremkommer i saken.

På generelt grunnlag sier hun at saksbehandlerne som jobber med plan og bygg rundt om i landets mange

kommuner, er utsatt for et betydelig press fra mange aktører, og at de har en krevende arbeidshverdag:

- De skal stå imot press fra næringslivet, fra politikere og fra advokater som er opptatt av å fremme sine klienters interesse. Juristene skal veie alle disse argumentene opp mot det lovverket som de er satt til å forvalte, sier Gram-Knutsen.

Hun roser Thor Håkon Lindstad for hans varskurop, og mener at kritikken han fremsetter er alvorlig. Dette mener hun at man bør ta på høyeste alvor:

- Til syvende og sist handler det om politikere som undergraver demokratiske prosesser. Jeg er imponert over juristen som varsler utilbørlig oppførsel fra en folkevalgt. Politikere som tror de kan overprøve loven, er en trussel ikke bare for lokaldemokratiet, men også den vanlig mann og kvinnes tillit til forvaltningen, sier Gram-Knutsen.

Snudde rundt

Vi har sendt henne flere saker som har vært til klagebehandling i Planutvalget det siste halvåret, og bedt henne kommentere dem.

I en sak som ble behandlet i Planutvalget for tre uker siden, om GartnerLøkka, skriver saksbehandleren at «det ikke finnes alternative løsninger». Saksbehandleren fastslår at dispensasjonssøknaden må avslås, og at søkerne derfor ikke skulle få føre opp pergola og levegger på tre firemannsboliger.

Til tross for dette fremmet planutvalgsleder Per Manvik et forslag om å gi dispensasjon, og argumenterte med at «fordelene ved tillatte omsøkte tiltak er klart større enn ulempene». Kun én av planutvalgets representanter (SV) stemte mot.

- Skader politikernes omdømme

Gram-Knutsen karakteriserer planutvalgets omgjøringsvedtak ikke bare som brudd på plan og bygningsloven, men også brudd på forvaltningslovens regler om begrunnelse:

- De kumulative vilkårene for å gi dispensasjon skulle vært tatt med i begrunnelsen før det blir konkludert, sier hun, og fortsetter:

- Politikerne har ikke mulighet til å gå mot lovverket slik?

- Nei. Hvis vilkårene ikke er til stede, er det faktisk lovbrudd, noe som er vanskelig for en jurist å være vitne til. Det er heller ikke greit i forhold til innbyggernes tillit til at forvaltningens beslutninger er redelig og fattet uten at «kjennskap og vennskap» har hatt innvirkning på prosessen. Politikernes innblanding og tro på at deres «sunne fornuft» trumfer loven skader ikke bare fellesskapets interesse, men også politikernes omdømme, forklarer Gram-Knutsen.

Dette velger Manvik å svare opp:

- Så nær som alle forslag vi som medlemmer lager, blir gjennomgått av kommunedirektøren og rettet i henhold til tilbakemelding dersom noe mangler eller bør endres - før møte, forklarer han.

Også Manvik understreker at den aktuelle saken ble vedtatt med åtte mot én representant.

- Alt annet enn demokratisk

Hun understreker at det er lokal politikerne som selv vedtar arealplanene som kommunen senere er bundet av. Dersom politikerne er misfornøyd med planene, kan de gå inn for å endre disse, og dermed unngå dispensasjoner og ulovlige vedtak:

- Da må de starte en større og tidkrevende prosess blant annet med demokratiske høringer, der ikke bare naboer, men også andre kan komme med innsigelser. Dispensasjoner er en uting og alt annet enn demokratisk. Disse dispensasjonssakene er ikke innafor, og det gis altfor mange dispensasjoner, sier hun.

Manvik har valgt å ikke besvare påstanden.

Hjemme alene-fest

Hun har imidlertid ingen grunn til å tro at Larvik er i en særstilling:

- Jeg er kjent med at det fins en del lokalpolitikere som villig vekk vifter med det lokaldemokratiske flagget, men nei. Når politikerne går mot lovverket, utgjør de en trussel mot lokaldemokratiet, sier Gram-Knutsen.

Hun understreker at politikerne selv kan endre på arealplanene, og dermed unngå dispensasjoner og ulovlige vedtak, men sier det krever at de starter en større, tidkrevende prosess med høringer.

- Disse dispensasjonssakene er ikke innafor, og det gis altfor mange dispensasjoner, sier hun.

Gram-Knutsen stiller seg tvilende til om det fins reelle sikkerhetsventiler som klarer å plukke opp eventuelle ulovlige vedtak fattet i planutvalget:

- Statsforvalteren har anledning til det, men i praksis har de ikke ressurser til å følge opp. Da blir konsekvensen hjemme-alene-fest i kommunene, sier hun.

Manvik har ikke ønsket å kommentere eller imøtegå karakteristikken.

- Lytte til faglige anbefalinger

Liv Zimmermann har lang bakgrunn som eiendomsadvokat i Advokatfirmaet Hjort, og har tidligere bakgrunn blant annet som avdelingsdirektør i Plan- og bygningsetaten i Oslo.

Zimmermann har ingen særskilt kjennskap til forvaltningspraksisen for byggesaker i Larvik, men bemerker seg gjennom tirsdagens ØP-sak at kommunen synes å ha «et aktivt planutvalg som er uenig med administrasjonen i mange saker». Hun har ikke hatt mulighet til å gå nærmere inn på konkrete omgjøringsvedtak som ØP har oversendt til henne, så hun uttaler seg på generelt grunnlag.

- Det er som et utgangspunkt viktig at politiske utvalg lytter til faglige anbefalinger fra administrasjonen og at administrasjonen holder fast på sin faglige integritet hva gjelder juss, planfaglige vurderinger og anbefalinger for eksempel knyttet til om det er grunnlag for å gi dispensasjon i enkeltsaker eller ikke, sier Zimmermann.

Samtidig mener hun det er administrasjonens oppgave å bistå politikerne:

- Også der politikerne ikke ønsker å følge administrasjonens anbefalinger, for eksempel med å peke på hva som kan være begrunnelse for et vedtak som har motsatt resultat av hva administrasjonen har anbefalt, sier advokaten.

- Ikke ulovlig

Zimmermann sier at det helt klart ikke er ulovlig at politikerne treffer vedtak som strider mot administrasjonens anbefalinger:

- Så lenge planutvalget begrunner vedtakene sine ordentlig og begrunner dispensasjoner i samsvar med de vilkår som etter plan- og bygningsloven må være oppfylt for at det skal kunne gis dispensasjon, så er det greit at planutvalget er aktivt, sier hun.

Men:

- Som Lindstad peker på, kan det være en demokratisk utfordring dersom politikere i et planutvalg ikke forholder seg til de arealplaner som er politisk vedtatt gjennom demokratiske prosesser av kommunestyret, og i stedet gir en rekke dispensasjoner fra planene. Hovedregelen er at planer skal følges, og at dispensasjoner bare skal gis unntaksvis. Dersom et nytt politisk flertall i en kommune ikke ønsker å følge tidligere vedtatte planer bør de sette i gang prosess for å endre planene fremfor å gi et stort antall dispensasjoner, forklarer hun.

Image info:

HJEMME ALENE-FEST: Visepresident i Juristforbundet, Benedicte Gram-Knutsen, mener at det i praksis ikke skjer tilsyn med politiske vedtak og omgjøringsvedtak i kommunene, heller ikke når vedtakene bryter med loven.

- IKKE ULOVLIG: Advokat Liv Zimmermann sier at politikerne kan gå mot administrasjonen så lenge de gjør det innenfor lovverkets rammer.

IKKE GREIT: Benedicte Gram-Knutsen fastslår at kommunen har brutt loven - og understreker at det ikke er innenfor politikernes handlingsrom å bryte loven.

VIL IKKE: Tidligere planutvalgsleder Marie Offenberg ønsker ikke å kommentere saken på nåværende tidspunkt.

Fact-box:

Dette er saken

Tirsdag morgen publiserte ØP en sak om at tilsynsjurist og saksbehandler Thor Håkon Lindstad i Larvik kommune kommer med skarp kritikk av planutvalgsleder Per Manvik, blant annet for ineffektivitet og faglig uforutsigbarhet.

Lindstad kritiserer også Manviks håndtering av saker utenfor planutvalgets formelle sakskart og angivelige forsøk på å omgjøre avsluttede saker. Lindstad mener at Manviks metode fører til en uthuling av både faglige og juridiske prosesser i kommunen, og at dette skader kommunens omdømme som en seriøs aktør.

Som en mulig løsning foreslår Lindstad at planutvalget bør overlate de fleste beslutningene til fagpersonene og kun fungere som en sikkerhetsventil. Han er imidlertid skeptisk til at en slik løsning kan gjennomføres så lenge Manvik leder utvalget, og ber Manvik trekke seg, eller at han blir fjernet fra sin posisjon. Manvik selv avsto fra å imøtegå Lindstads påstander.

Fact-box:

- Slik kan ulovlige vedtak bli stående

Advokatfullmektig Mathias Bjornes i Huseiernes Landsforbund har tidligere jobbet som rådgiver og enhetsleder i Plan- og bygningsetaten i Oslo kommune. Bjornes har ikke vurdert lovligheten av vedtakene i de konkrete sakene, men forklarer på generelt grunnlag hvordan prosessen for en klagesak fungerer:

- Hvis noen klager på en byggetillatelse gitt av administrasjonen eller planutvalget, og kommunen ikke tar klagen til følge, kan Statsforvalteren enten oppheve vedtaket eller endre tillatelsen direkte til et avslag hvis en tillatelse er lovstridig, forklarer Bjornes.

Men dersom det ikke finnes en motpart, som for eksempel en nabo, stiller saken seg annerledes, siden det da ikke er noen som kan ta klagen videre.

Thor Håkon Lindstad Lindstad hevder i tilllegg at det er altfor lite publisitet omkring planutvalgets omgjøringsvedtak, og at det derfor er få som rekker å klage i tide - noe han mener fører til at planutvalget får "siste ord".

- Hvis planutvalget omgjør et administrativt avslag, er det også en risiko for at ikke alle får det med seg. Da kan et vedtak som kanskje ikke er godt nok begrunnet, eller til og med er ulovlig, bli stående, sier Bjornes.

I likhet med Lindstad understreker han at det trengs en motpart for å få sendt en sak til behandling:

- For å få avklart om et vedtak er ulovlig, trengs det enten misfornøyde naboer som opprettholder en klage, eller at minst tre politikere i kommunestyret ber om en lovlighetskontroll. Slike innsigelser kan fort oppfattes som illojalitet overfor resten av utvalget, påpeker Bjornes.

Fact-box:

Planutvalgets vedtak

27.08.2024 Planutvalget

Møtebehandling:

Pergola, foreslått av Per Manvik, Fremskrittspartiet

Sak 135 Gartnerløkka

Saken gjelder søknad om dispensasjon for oppføring av pergola og levegger på tre firemannsboliger på tre eiendommer; gbnr. 1002/668, 678 og 679, Gartnerløkka. Området er regulert til bolig.

Pergolaene og leveggene kommer i konflikt med regulert gesimshøyde. Det søkes om seks pergolaer og levegger på seks ulike takterrasser.

Saken er befart.

Kort Bakgrunn og prosess

Det er en realitet at det ikke ble søkt dispensasjon ved søknad om rammetillatelse. Pergolaene var tegnet inn, men uten dispensasjonssøknad. Det ble i tillegg ikke levert riktig snitt av boligene. Dette er en feil og forglemmelse fra arkitekten som beklages fra byggherre.

Etter at feilen er avdekket og anmerket fra kommunen har byggherren tatt tak i disse forholdene for å bringe de i orden. Da de opprinnelig var tegnet inn på fotomontasjer og var godt arkitektonisk tilpasset både hus og området ble det søkt dispensasjon fra reguleringsplanen. Pergolaene er bygget så det er for så vidt lett å ta stilling til hvordan de ser ut og de er både populære og glir inn i bygningsmassen forøvrig, Da de jo er tegnet og beregnet fra starten.

Klager anfører.

Pergolaer dekker kun 7% av takflaten og det er således ikke gitt at dette kan defineres som «ny» gesimshøyde

Pergolaene er tilpasset byggets design helt fra arkitekten startet og faller godt inn i områdets bygningstopologi. Vi har lagt stor vekt på å holde en enhetlig arkitektonisk linje på byggene i området. Det er flere typer - ulike størrelser, men samme arkitektur. Alternativet kan være å tildekke takterrassen med parasoller og partytelt i alle slags farger og utforminger som fort kunne gitt et «rotete» preg på området.

Dersom pergolaen ikke hadde hatt tak ville det ikke vært søknadspliktig

Ingen naboer har innklaget dispensasjonen/tiltaket

Byggene ligger innerst i blindvei og sjenerer uansett ingen. Planutvalget er klar over at dersom det ikke gis dispensasjon i dette tilfelle kan det brukes flere ikke søknadspliktige installasjoner som alternativ - noe som ikke ønskelig.

Planutvalget er etter en samlet vurdering kommet til omsøkte tiltak er betydelig bedre enn alternativene og mener at vilkår i § 19-2 ikke vesentlig tilsidesettes ved at dispensasjon gis.

Vedtak: klagen tas til følge og det vises til begrunnelse.

Planutvalget gir dispensasjon fra gesimshøyde og pergolaer samt levegger på takterrasser. Planutvalget mener at fordelene ved tillate omsøkte tiltak er klart større enn ulempene ref. Begrunnelse, og mener at vilkårene i § 19-2 ikke utfordres vesentlig.

Votering:

Det ble votert alternativ over kommunedirektørens forslag til vedtak satt opp mot Manvik, Frp sitt forslag. Manvik sitt forslag ble vedtatt med 8 mot 1 stemme.

8 = Frp 2, Krf 1, H 2, Ap 2, Sp 1

1 = SV 1

Fact-box:

Statsforvalteren: - Sjeldne tilfeller

Assisterende direktør ved justis- og vergemålsavdelingen hos Statsforvalteren i Vestfold og Telemark, Mette Biering, er kjent med ØPs sak. Hun sier at Statsforvalteren har mulighet til å overprøve kommunens vedtak, men i hovedsak i saker der Statsforvalteren er klageinstans, det vil si der noen har fulgt saken fra sidelinjen, er uenige og har valgt å klage på utfallet av saken:

- Statsforvalteren har også kompetanse til å overprøve kommunens vedtak utenfor klagesak, både etter forvaltningsloven og etter kommuneloven. Kompetansen til å overprøve et vedtak av eget tiltak må utøves med stor varsomhet og må forbeholdes sjeldne tilfeller, forklarer Biering.

Dette skjer heller ikke ofte. Ifølge Biering skjedde det sist i 2022, i en sak som omhandlet habilitet i Nissedal.

- Har det skjedd i Larvik?

- Ikke som jeg er kjent med, sier hun.

Biering understreker at det fins andre sikkerhetsventiler i saker der det kan ha blitt begått lovbrudd i forvaltningen:

- Statsforvalteren har plikt til å føre kontroll med lovligheten av kommunens avgjørelser dersom minst tre medlemmer av et folkevalgt organ krever det. Private parter kan be kommunen selv eller overordnet organ om omgjøring av kommunens vedtak, man kan gå til søksmål, eller man kan ta saken til Sivilombudet, forklarer hun.

Fact-box:

Sivilombudet: - Tips oss

Kommunikasjonssjef Trude Julie Dommerud i Sivilombudet vil imidlertid ikke mene noe om saker de ikke har hatt til behandling:

- Dersom Sivilombudet skulle få denne saken på vårt bord, er det viktig for oss at vi håndterer den uhildet, og at vi ikke har gitt kommentarer om saken, forklarer Dommerud.

Hun vil heller ikke svare på om Sivilombudet vil vurdere å undersøke mulig ulovlige vedtak eller omgjøringer fra planutvalget i Larvik:

- Dersom noen mener at forvaltningen har gjort feil i saksbehandlingen, at de bruker for lang tid eller på annen måte blitt utsatt for urett, da kan de enten klage til oss eller tipse oss, sier Dommerud.

Optional[© Østlands-Posten Pluss]
Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.
Les artikkelen ved å klikke her.

Mener myndighetene har plikt til å gå gjennom kode 6-saker

Aftenposten - Login | 1 like treff | 24.06.2024

Ingunn Røren Jeg er gravejournalist og jobber med undersøkende journalistikk. Det kombinerer jeg med å være featurejournalist i A-magasinet.

Arbeidsområde: Jobben min innebærer å avdekke systemsvikt og kritikkverdige forhold i samfunnet. Som gravejour

Flere kode 6-saker må gjennomgås, også bakover i tid. Det mener Norges institusjon for menneskerettigheter. Juristforbundet kaller barnevernets lovbru…

Optional[© Aftenposten - Login]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Oversikt over like treff

Mener myndighetene har plikt til å gå gjennom kode 6-saker

Aftenposten - 25.06.2024

Haagensen skyter over mål

Sunnmørsposten | 23.05.2024

Benedicte Gram-Knutsen

Det er utbyggers ansvar å sikre anlegget forsvarlig, slik at ingen kommer til skade, skriver Benedicte Gram-Knutsen.

Optional[© Sunnmørsposten]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Kun 6 prosent av barnevernstjenestene har jurist: - En trussel mot rettssikkerheten

Fontene | 24.01.2024

Solfrid Rød

- Ikke plag barnevernsstudentene med juss. Ansett jurister! Det er oppfordringen fra Benedicte Gram-Knutsen i Juristforbundet.

Nesten halvparten, 47 prosent, av norske kommuner har ingen jurister ansatt i forvaltningen. Bare seks prosent har en jurist i barnevernstjenesten. Det viser Juristforbundets undersøkelse fra 2023.

- Men de få juristene som er ansatt, jobber ikke med de myke fagfeltene, som jo er de store budsjettpostene. De jobber med lederstøtte, HR, innkjøp og byggesaker, sier Benedicte Gram-Knutsen, nestleder i Juristforbundet.

Ser ikke behovet

Forbundet har også spurt kommunene hva som er årsaken til at de ikke har jurister ansatt. De fleste svarer da at de ikke har nok juridisk arbeid.

- Det er en stor fare at de ikke ser behovet, til tross for at kommunene jo er styrt av en rekke lover og forskrifter. Og hvis det er ett felt som burde hatt jurister, så er det barnevernet, sier Gram-Knutsen.

Forbundet har lenge bekymret seg for manglende juridisk kompetanse i kommunene generelt og i barnevernet spesielt. Det er en alvorlig trussel mot rettssikkerheten at et myndighetsorgan som fatter vedtak med store konsekvenser for folks liv ikke har juridisk kompetanse, mener hun.

- Viktig for tilliten

Hun mener at jurister må sitte tett på de barnevernsfaglige saksbehandlerne fra en bekymringsmelding kommer inn til vedtak fattes.

- Det er viktig for de menneskene det gjelder, men det er også viktig for den tilliten barnevernet er så avhengig

av, sier Gram-Knutsen.

Hun har med interesse lest Fontenes sak om at halvparten av studentene på master i barnevern strøk på juss i fjor. Den høye strykprosenten har utløst en debatt om hvorvidt undervisningen er for dårlig eller eksamen for vanskelig. Gram Knutsen mener at noen få studiepoeng juss uansett aldri kan dekke opp for mangelen på jurister, og at det tar flere år å lære seg juridisk metode.

- Ingen ville godtatt at en person som har tatt førstehjelpskurs kan erstatte en lege. Hvordan kan man tro at noen juss-kurs for de barnevernsfaglige skal sikre rettssikkerheten? La de gjøre det de kan og interesserer seg for!

- Hvordan vurderer du sannsynligheten for at alle

barnevernstjenester skal ansette jurister?

- Det kan godt hende det må et lovkrav til. I mellomtiden kommer vi til å jobbe for det, og vi vil veldig gjerne samarbeide med FO om å styrke rettssikkerheten.

Utfordrer FO

Gram Knutsen mener at de ansattes representanter er for opptatt av å se barnevernet som en hjelpetjeneste, og ikke i tilstrekkelig grad tar innover seg at de jobber etter en lov som åpner for svært inngripende tvangstiltak. Jurister og barnevernsansatte har en felles interesse her, påpeker hun.

Norge har blitt dømt i EMD i en rekke saker, og seinest i fjor konkluderte et offentlig utvalg med alvorlig svikt i rettssikkerheten. Det burde få ansattes representanter til å innse at de trenger andre yrkesgrupper, i stedet for å forsvare sin egen profesjon, mener Gram-Knutsen.

- Det er farlig å si at vi kunne unngått alle EMD-sakene, men jeg er sikker på at jurister hadde gått inn i disse sakene på en annen måte. Det handler om juridisk metode.

I saken om den høye strykprosenten uttaler Ole Henrik Kråkenes i FO-ledelsen at barnevernet alene ikke skal ha ansvar for rettssikkerheten, men at den må sikres i samarbeid med kommunenes juridiske miljø og domstolene.

- Kommunenes juridiske miljø mangler altså mange steder, og når saken kommer til nemnda eller domstolen, er det for seint. Da kan det allerede ha blitt gjort alvorlige feil. Hver gang det skjer, får tilliten til barnevernet seg en smell, sier Gram-Knutsen.

FO: - Vår dør er åpen

Ole Henrik Kråkenes, som sitter i FOs politiske ledelse og leder profesjonsrådet for barnevernspedagoger, tar gjerne imot juristenes invitasjon til samarbeid for å styrke rettssikkerheten.

- Vi holder døra åpen, og har også tidligere hatt dialog med Juristforbundet, sier han til Fontene.

Kråkenes er overrasket over at bare seks prosentene av kommunene har jurist ansatt i barnevernstjenesten. Han er ikke uten videre enig med Juristforbundet i at jurister må kobles på det barnevernsfaglige arbeidet fra start i alle saker, men mener det er avgjørende at jurister er tilgjengelige og kan etterprøve arbeidet som gjøres.

Ole Henrik Kråkenes i FO samarbeider gjerne med Juristforbundet.

Skjalg Bøhmer Vold

Om kommunene vurderer at de ikke har nok juridisk arbeid til en full stilling, må de i hvert fall ha tilgang på slik kompetanse, mener Kråkenes.

- Kommunene må i hvert fall ha juridisk kompetanse tilknyttet seg, slik at de barnevernsansatte har noen å sparre med og noen som kan sikre de juridiske vurderingene, sier Kråkenes.

KS: - Flere måter å ivareta dette på

Fontene har bedt kommunenes interesseorganisasjon kommentere den lave juristandelen og Juristforbundets utsagn om at jurister i barnevernet er nødvendig for å styrke rettssikkerheten. Gro Sannes Nordby, spesialrådgiver for barnevern, skriver følgende i en e-post:

«Det er viktig med juridisk kompetanse i kommunene, blant annet for å ivareta rettssikkerheten. Det er imidlertid ulike måter å ivareta dette på, og ikke bare gjennom egne jurister i barnevernstjenesten. Kommunen kan for eksempel ha egne kommuneadvokater eller jurister som bistår barnevernstjenesten ved behov. Det er også et mål å styrke den juridiske kompetansen hos andre ansatte i barnevernet.»

Image-text:

Hvis det er ett felt som burde hatt jurister, så er det barnevernet, sier Benedicte Gram-Knutsen i Juristforbundet.

Juristforbundet

Optional[© Fontene]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Seks prosent av landets kommuner har jurister i barnevernet: - Grunn til å rope varsku - Det er en fordel at barnevernspedagogene har en fornemmelse av jussen og vet når en jurist bør kobles på, men det hjelper jo ikke hvis det ikke fin...

Advokatbladet | 22.01.2024

Kari Hegstad Journalist

- Det er en fordel at barnevernspedagogene har en fornemmelse av jussen og vet når en jurist bør kobles på, men det hjelper jo ikke hvis det ikke finnes jurister å påkoble, sier Juristforbundets visepresident Benedicte Gram-Knutsen.

Nylig ble det kjent at 46 prosent av 300 masterstudenter i barnevern strøk på en eksamen i «rettsanvendelse i barnevernfaglig arbeid».

Den høye strykprosenten på jusseksamen har ikke forbigått i stillhet:

- Når halvparten stryker er det naturlig for oss å agere, sier Benedicte Gram-Knutsen. Hun er visepresident i Juristforbundet, og tidligere leder i Juristforbundet - Kommune.

Gram-Knutsen har i flere år jobbet med barnevernssaker og med kartlegging av den juridiske kompetansen som finnes - og i noen tilfeller ikke finnes - i kommune-Norge.

Les saken om barnevernstudentenes strykprosent:

Nær halvparten av masterstudentene i barnevern strøk på jusseksamen

Hun reagerer på at NOKUT-direktør Kristin Vinje, etter at barnevernstudentenes eksamensresultater ble offentliggjort, overfor Khrono uttalte at det var en utfordrende eksamen og en eksamensform som var ukjent for mange.

- Det er juss vi snakker om - selvsagt er det utfordrende! Mye av problemet ligger nok i at selve metoden er ukjent for barnevernstudentene. Jusstudenter kan bruke flere år på å lære seg juridisk metode, så det sier seg selv at et enkeltkurs på barnevernstudiet ikke er tilstrekkelig, forklarer Gram-Knutsen.

47 prosent av kommunene har ingen jurister

Løsningen er likevel ikke å heve den juridiske kompetansen blant barnevernspedagoger alene, mener hun.

- Vi må øke tverrfagligheten i barnevernet ved å ansette flere jurister som kan ta seg av jussen. Alle profesjoner innad i barnevernet vil være eksperter på sine områder, og det er viktig å ha respekt for hverandres fagfelt, påpeker hun.

Juristforbundets kommuneundersøkelse fra 2023 viste derimot at bare seks prosent av barneverntjenestene i landets kommuner har ansatte jurister.

- Det er selvsagt en fordel at barnevernspedagoger har en fornemmelse av jussen og vet når en jurist bør kobles på, men det hjelper ikke hvis det ikke finnes jurister i kommunen som kan påkobles. Omtrent halvparten av Norges kommuner har faktisk ikke jurister i det hele tatt, og det er alarmerende, understreker Gram-Knutsen.

- Oppdaget prosessuelle feil i alle ledd

For kommunene som har én eller flere ansatte jurister, viser undersøkelsen at den juridiske kompetansen primært benyttes som støtte for ledelse og stab, og innen «plan og bygg».

Juristene brukes langt sjeldnere innenfor fagområder som retter seg mot ressurssvake grupper - som barnevern, helse og omsorg, personvern, oppvekst og utdanning.

Gram-Knutsen mener det er en reell trussel for rettssikkerheten at den juridiske kompetansen i kommune-Norge er såpass mangelfull.

- I 2020 utarbeidet Fjeld-utvalget en rapport etter å ha gjennomgått en rekke barnevernssaker. Her ble det konkludert med at det var prosessuelle feil og mangler i alle ledd i barnevernstjenesten, påpeker hun.

Dette er også Gram-Knutsens erfaring etter å ha jobbet med barnevernssaker både i Byombudet i Bergen og i Juristforbundet i mer enn ti år, forteller hun.

- Det er et mønster i disse sakene: Barnevernet har en tendens til rett og slett ikke å følge spillereglene. Dette er et av myndighetsorganene med aller størst makt overfor enkeltmennesker, så her er det stor grunn til å rope varsku, understreker hun.

Image-text:

Benedicte Gram-Knutsen, visepresident i Juristforbundet.

Foto: Kari Hegstad

Benedicte Gram-Knutsen.

Optional[© Advokatbladet]
Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.
Les artikkelen ved å klikke her.

Stjørdal tar innbyggernes rettssikkerhet på alvor

Stjørdals-Nytt | 15.11.2023

Av Benedicte Gram-Knutsen, visepresident i Juristforbundet.

Optional[© Stjørdals-Nytt]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Engasjerte byggesaksjurister i Bergen

Norges Juristforbund | 05.10.2023

Juristforbundets debatt om strandsoneproblematikk i kommunene under Arendalsuka og påfølgende medieoppslag og -debatt har skapt stort engasjement

Optional[© Norges Juristforbund]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Stem på kvalitet og rettssikkerhet

Ringsaker Blad | 05.09.2023

Benedicte Gram-Knutsen, visepresident i Juristforbundet

I lokalpolitikken går skillelinjene og alliansene mellom partiene oftere på viktige saker i lokalmiljøet enn på ideologi.

Optional[© Ringsaker Blad]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

- Hvem skal tolke loven?

Hitra-Frøya | 05.09.2023 | Side: 14

I Juristforbundets ferske undersøkelse går det fram at mange kommuner i Trøndelag mangler jurister, deriblant Hitra.

14 MENINGER

Meninger

Leserinnlegg

Erna Solberg besøkte Frøya

- Hvem skal tolke loven?

Dette går ut over rettssikkerheten kommer det fram i dette leserinnlegget fra Benedicte Gram-Knutsen som er visepresident i Juristforbundet.
I lokalpolitikken går skillelinjene og alliansene mellom partiene oftere på viktige saker i lokalmiljøet enn på ideologi. Når vi skal stemme fram den politiske ledelsen i hjemkommunen vår, er det derfor viktigere å finne ut hvem som ivaretar innbyggernes interesser enn hva rikspolitikerne snakker om i mediedebatter.
Et sentralt spørsmål for oss innbyggere er om vi får de tjenestene og rettighetene vi skal ha. Kan vi ha tillit til at saksbehandlingen og beslutningene i kommunen er i tråd med lover og regelverk? Står kommunen for kvalitet og rettssikkerhet?
Nesten halvparten av landets kommuner har ingen jurist i administrasjonen, viser vår undersøkelse utført av Rambøll i år. I Trøndelag mangler over 40 prosent av kommunene jurister, og problemet er spesielt utbredt i de små kommunene.

Hvem skal tolke loven?
Dekningen med juridisk kompetanse er spesielt dårlig på «myke» fagområder som barnevern og skole/oppvekst. Dette betyr at det mangler folk med kompetanse til å vurdere om lover og regler blir fulgt. I stedet tas tunge juridiske vurderinger og beslutninger av ansatte uten tilstrekkelig juridisk kompetanse. Det er vanskelig for dem som må utføre oppgaver de ikke har utdanning til, men enda mer urovekkende for innbyggernes rettssikkerhet.
En annen bekymring er at kvaliteten på saksbehandlingen vil kunne variere mye fra kommune til kommune. En kvalifisert juridisk vurdering av saker med stor betydning for innbyggerne er dessverre ikke på plass over alt. Dette er en uholdbar situasjon.

Store konsekvenser for deg og meg
Alle kommuner, små som store, har det samme lovpålagte ansvaret for å løse oppgaver, uavhengig av størrelse, økonomi og antall innbyggere i kommunen. Alle innbyggere bør kunne føle seg trygge på at de får de rettighetene loven gir dem, uansett hvilken kommune de bor i. Kommunens saksbehandling og avgjørelse bør være i tråd med loven, uansett hvor du bor.
Det er avgjørende for innbyggernes rettsikkerhet at kommunene følger lover og regler, og fatter juridisk korrekte vedtak. Feil i saksbehandlingen og feil lovforståelse kan få store konsekvenser for enkeltpersoner.
Jurister ansatt i kommunen kan forebygge ressurskrevende tvister med innbyggere og andre private aktører. Kommunen sparer også ressurser ved å unngå unødvendige omgjøringer av vedtak i overordnet forvaltningsorgan eller domstolene.

Mange stoler på jurister
Dessuten styrker riktig juridisk saksbehandling innbyggernes tillit til kommunen. Hele 70 % av befolkningen har stor tillit til jurister i kommunene

(Respons Analyse for Juristforbundet 2020).
Hvis kommunen er for liten eller har for svak økonomi til å ansette en jurist, kan interkommunalt samarbeid om juriststillinger være et alternativ.
Jeg vil undersøke hvilke politikere som vil sikre kvalitet og lovmessighet i saksbehandlingene og beslutningene, som vil sikre rettssikkerhet for innbyggerne. Så vil jeg stemme på noen av disse. Jeg utfordrer deg til å gjøre det samme.
BENEDICTE GRAM-KNUTSEN, VISEPRESIDENT I JURISTFORBUNDET

Optional[© Hitra-Frøya]
Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.
Les artikkelen ved å klikke her.

Kan du stole på kommunen din?

Bladet Vesterålen | 01.09.2023

Meninger Politikk Sortland Kan du stole på kommunen din?

Optional[© Bladet Vesterålen]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Kampen om strandsonen

Helgelands Blad | 1 like treff | 29.08.2023 | Side: 6

LEDER

Men nå er det juristene som roper et varsko, nærmere bestemt Juristforbundet på vegne av sine kommunalt ansatte medlemmer.

Hver sommer får vi gjerne en omdreining på debatten om strandsonen, hvordan den forvaltes, og ikke minst forskjellene mellom kommunenes praksis med regulering og dispensasjoner. I fjor skrev vi at i Herøy er bare 48,5 prosent av kommunens strandsone tilgjengelige for allmenn ferdsel, på bunn i Nordland. Gjennom flere tiår har strandsonen vært en arena for rikspolitisk strid og lokale tvistesaker. Hvordan best balansere mellom private byggeønsker og allmennhetens tilgang til sjøen, ut fra lokale forhold og hensyn?

Loven som i utgangspunktet forbyr byggetiltak i 100metersbeltet er justert i flere omganger, men konflikter blusser fortsatt opp mange steder - særlig i typiske fritidsområder, naturlig nok. Noen søknader kan gjelde tilsynelatende bagatellmessige påbygg eller endringer, andre vil åpenbart være til ulempe for friluftsliv og allmenn ferdsel. Men nå er det juristene som roper et varsko, nærmere bestemt Juristforbundet på vegne av sine kommunalt ansatte medlemmer.

Mange jurister i byggesaksavdelingen rundt om i landet opplever å stå i spagat, sier forbundsleder Benedicte Gram-Knutsen til NRK. En spagat mellom juristenes lovforståelse og, slik hun beskriver det, lokalpolitikere som trosser byggeforbudet i strandsonen. Statistikken for i fjor viser at kommunene mottok 1286 søknader om nye bygninger i 100-metersbeltet langs saltvann. 1060 av dem ble innvilget, i strid med lovens bokstav. En uholdbar overkjøring av kommunenes juridiske ekspertiser, fremholder Juristforbundet.

På stortingshold slutter Venstres Guri Melby seg til varselropet, mens Frps Cathrine Andersen går motsatt vei og vil gi lokalpolitikerne mer armslag til selv å

MENINGER

MENINGER

Helgelands Blad

Kampen om strandsonen

Styrk rusforebygge

Som ordførerkandidat ser jeg det som en av våre viktigste oppgaver, å styrke det oppsøkende og rusforebyggende arbeidet i Alstahaug, skriver Tore Vikedal.

innlegg

VALG 2023

Skole, barnehage og SFO

VALG 2023

helgelands blad mener

vurdere hva som skal godkjennes i strandsonen. Hun poengterer at mange som søker om utbygging også for sin del har hatt juridisk eller annen faglig bistand. Vi vil ha en helhetlig vurdering av den enkelte sak, og «da er vi ikke så veldig opptatt av om vi lytter til fagfolk på en ene eller andre siden», konkluderer Andersen.

I mange saker vil det jo være rom for lovtolkning og skjønn. Men det blir unektelig en tvilsom praksis om lokalpolitikerne velger å sette sine egne jurister til side, lokalpolitikere som jo kan oppleve et press fra utbyggerinteresser. At mange små kommuner har små eller ingen juridiske fagmiljøer, gjør slett ikke saken bedre. Kystlinjen har nådd et metningspunkt i de mest populære friluftsområdene. Og utbygging har vist seg å være irreversibel.

Optional[© Helgelands Blad]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Oversikt over like treff

«Overkjørt» i strandsonen

Moss Avis - 29.08.2023

Juristene våre jobber i et minefelt

Sandefjords Blad | 28.08.2023 | Side: 5

JAN ROALDSET

Juristforbundet har sett seg lei på at juridiske råd i dispensasjonssaker i hundremetersbeltet ikke nødvendigvis følges opp av lokalpolitikerne. - Det er beintøft å være jurist i byggesaksavdelingen i Norges mange kommuner. De jobber i et minefelt, sier visepresident Benedicte Gram-Knutsen til NRK.

Juristene våre jobber i et minefelt

Kommunenes organisasjon KS mottatt nylig utredningen «Dispensasjon etter plan- og bygningsloven - En analyse av mulige lovendringer» fra Holth & Winge.

Rapporten ble overlevert til oppdragsgiveren under Arendalsuka.

Her foreslås det konkrete endringer i lovverket, for å klargjøre når kommunene kan, og ikke kan, gi dispensasjon.

Blant annet foreslås en egen bestemmelse om dispensasjon i strandsonen, hvor loven oppstiller ulike vurderinger alt etter hva slags tiltak dispensasjonen gjelder. Etter forslaget vil det ikke lenger være adgang til å gi dispensasjon til nye bygninger i strandsonen.

Dersom kommunene ønsker at det skal tillattes nye bygninger i strandsonen, må dette skje gjennom vedtakelse av plan med særskilt angitt byggegrense.

Samtidig foreslås det en noe videre adgang til å gi dispensasjon til nødvendige tiltak på bygninger som er lovlig etablert i strandsonen, blant annet tilknytning til VA-anlegg.

- Bør forvalte loven

Til NRK sier Juristforbundets visepresident Benedicte Gram-Knutsen at jurister i flere kommuner føler seg overkjørt av politikere som trosser loven i strandsonebygging.

Juristforbundet krever at juristene får forvalte loven.

Gram-Knutsen peker på at jurister i byggesaksavdelinger rundt om i landet opplever sterkt press fra politikerne i kommunen.

- De står i en spagat. De skal forankre vedtakene sine lovlig, men så opplever de et press fra politikerne. De blir overkjørt, sier hun til NRK, og advarer om at faren for lovbrudd er stor når politikerne ifølge henne overprøver juristens tolkning av loven.

Utredningen til Holth & Winge er gjort på oppdrag av KS.

Av den framgår det at flere undersøkelser har avdekket at mange kommuner har en lav terskel for å gi dispensasjon, samt at flertallet av vedtak er truffet uten at lovens vilkår i tilstrekkelig grad er vurdert.

Slike undersøkelser, hvor det avdekkes et spenn mellom lovgivers intensjon og praktiseringen av loven, leder ifølge Holth & Winge til et spørsmål om årsaken kan spores tilbake til svakheter i lovgivningen (se faktaboks).

Lokalkunnskap

Ordfører Bjørn Ole Gleditsch (H) mener det er viktig at folkevalgte med kjennskap til egen kommune har anledning til å forvalte strandsonen innenfor de lover og regler som regjering og storting vedtar.

- Det er mulig lovverket bør bli tydeligere på hva det er anledning til å gi dispensasjon til, og hva det ikke er

anledning til å gi tillatelse til. I alle konfliktsaker i strandsonen påklages i hovedsak vedtak fra ulike interesseforeninger, og da oversendes saken til Statsforvalteren, som gir kommunen medhold eller ikke, sier Gleditsch.
Han viser til at hos Statsforvalteren avgjør jurister klagesakene.
Kommunalsjef for miljø og plan, Sindre Væren Rørby, sier til utspillet fra Juristforbundet at det er sjelden politikerne overkjører administrasjonen i Sandefjord på faglige spørsmål.
- Men det hender politikerne vekter argumentasjonen i saken annerledes enn oss, og dermed kommer til en annen konklusjon i saken, sier Væren Rørby.
Hans erfaring er at den faglige argumentasjonen som regel blir lyttet til.

- Spør når de er usikre
- Er de usikre, ber politikerne ofte om mer informasjon, og sender saken på høring til regionale myndigheter før de behandler saken, sier Væren Rørby.
Han påpeker at det i Sandefjord er lang tradisjon for å bruke jurister til å utrede vanskelige strandsonespørsmål.
Og det er flere jurister ansatt ved byggesaksavdelingen.

Tygger på KS-rapporten
Til forslagene fra Holth & Winge til KS om svakheter ved dagens lovgivning med forslag til endringer, som ble lagt fram under Arendalsuka, sier Væren Rørby:
- Det kan godt tenkes at vi vil gi noen kommentarer til denne på et senere tidspunkt. Men da vil det i så fall skje til våre lokale folkevalgte.

Optional[© Sandefjords Blad]
Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.
Les artikkelen ved å klikke her.

NRK2 Dagsnytt atten 18

NRK2 Dagsnytt atten | 25.08.2023

Juristforbundet misliker at lokalpolitikere overstyrer jurister i strandsonesaker.

...Juristforbundet misliker at lokalpolitikere overstyrer jurister i...

Optional[© NRK2 Dagsnytt atten]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Spill av ved å klikke her.https://tv.nrk.no/se?v=NNFA56082523&t=2496s

Juristforbundet slakter politikere som bryter loven i strandsonebygging

NRK Vestfold og Telemark | 24.08.2023

Veslemøy Prøis Ragnar Lurås Bettina Olie Bjerkholdt

Jurister i flere kommuner føler seg overkjørt av politikere som trosser loven i strandsonebygging. Juristforbundet krever at juristene får forvalte loven.

I fjor mottok kommunene 1286 søknader om nye bygninger i 100-metersbeltet langs saltvann.

Kun 161 søknader ble avslått. 1060 ble innvilget, ifølge KOSTRA-tallene.

I utgangspunktet er ikke dette lov.

Likevel gjøres det stadig unntak, noe som har resultert i at en tredjedel av norskekysten nå er utilgjengelig for folk flest.

Nå roper juristforbundet varsko.

7 av 10 utbygginger i strandsonen er gitt på dispensasjon

Blir overkjørt

Politikere overkjører jurister i flere av landets kommuner, forteller visepresident i juristforbundet, Benedicte Gram-Knutsen.

- D et er beintøft å være jurist i byggesaksavdelingen i Norges mange kommuner. De jobber i et minefelt.

Mange av juristene ansatt i byggesaksavdelingen rundt om i landet opplever et enormt press fra politikerne i kommunen, ifølge Gram-Knutsen.

- De står i en spagat. De skal forankre vedtakene sine lovlig, men så opplever de et press fra politikerne. De blir overkjørt.

Hun sier at faren for lovbrudd er stor når politikerne overprøver juristens tolkning av loven.

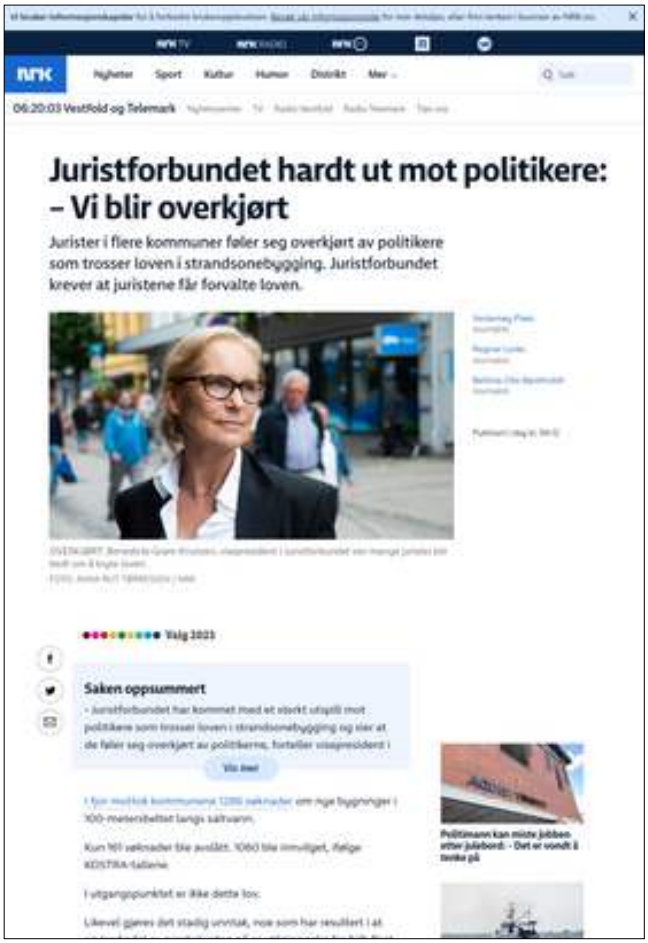

Slakter ordførerens strandsone-utspill: - Det holder ikke

Ikke overrasket

Vestfold og Telemark, Oslo og Viken er de fylkene i landet med størst press på strandsonearealet.

Camilla Bilstad Johannessen er Venstres ordførerkandidat i Sandefjord. Hun synes det er bra at juristene nå sier ifra.

- Jeg er nok ikke sånn kjempeoverrasket når jeg ser hvordan regelverket har blitt praktisert i min egen kommune.

For å unngå dette i fremtiden, sier hun at de må sørge for at regelverket følges for bygging i strandsonen på

en bedre måte.

- Og så må vi være flinke til å ta sånne beskjeder og tilbakemeldingene på alvor.

Til orientering vet ikke NRK om dette gjelder for juristen i Sandefjord. Juristforbundet snakker for flere kommuner.

Slakter manglende oppfølging i strandsonen: - Det må straffes, ryddes og rives

Ønsker dialog

Dette er ganske alvorlig, mener Venstres partileder på Stortinget, Guri Melby.

- Ganske mange kommuner har små juridiske fagmiljø. Det betyr at det kanskje er en jurist som skal stå hardnakka alene på sitt, sier hun.

- Det kan være ganske tøft.

Melby forteller at som politiker på Stortinget er hun forpliktet til å følge opp dette.

- Jeg ønsker å gå i dialog med juristene for å diskutere hva som kan være tiltak.

Ulike fagfolk

Som Frp-politiker ønsker Cathrine Andersen mer frihet til politikere for vurdering av bygging i strandsonen.

På spørsmål om hva hun tenker om at jurister føler seg overkjørt av politikere, svarer Andersen at man må husker at innbyggerne også har innhentet eksperter, ved hjelp av juridisk bistand eller fagkyndig.

- Jeg kan forstå at man havner litt mellom barken og veden.

Andersen sier at de er opptatt av å behandle sak for sak.

- Da er det innhold i den saken som avgjør for hva vi beslutter. Da er vi ikke så veldig opptatt av om vi lytter til fagfolk på den ene eller andre siden. Men vi gjør en helhetlig vurdering av den saken vi har foran oss.

Færder-ordfører i strupen på Høyre: - Eksplosjon av ulovlige tiltak i strandsonen under Høyre-styret

Ulik praksis i kommunene

I mange av kommunene er det ulik praksis, forteller Gram-Knutsen i juristforbundet.

I noen kommuner hevder hun at vedtaket først går til politikerne, før juristen.

- Forskrifter og lover er vanskelige. De er vanskelige å forstå og man trenger juridisk bakgrunn for å kunne jobbe med det, sier hun.

Juristforbundet har foretatt en undersøkelse blant landets kommuner for å avdekke hvor mange som har ansatt jurist. Blant de 235 kommunene som svarte, var det kun 47 prosent som hadde egen jurist.

Det mener juristforbundet prøver rettssikkerheten.

- Vi ønsker en aksept på at juristene er satt til å forvalte lovverket vårt og at man ikke blir overprøvd i de juridiske vurderingene.

Juristforbundet ønsker en opprydning og at alle landets kommuner ansetter jurist.

Økokrim slår alarm: Sprenger og borer i strandsonen - få blir tatt

Image-text:

OVERKJØRT: Benedicte Gram-Knutsen, visepresident i Juristforbundet sier mange jurister blir bedt om å bryte loven.

Foto: Anna Rut Tørressen / NRK

Camilla Bilstad Johannessen, ordførerkandidat for Venstre i Sandefjord.

Foto: Vegard Lilleås / NRK

Guri Melby, partileder for Venstre på Stortinget.

Foto: Vegard Lilleås / NRK

Cathrine Andersen, 1.-kandidat for Sandefjord Frp og leder av hovedutvalget for miljø- og plansaker i Sandefjord kommune.

Foto: Vegard Lilleås / NRK

Extra-info:

Saken oppsummert

Juristforbundet har kommet med et sterkt utspill mot politikere som trosser loven i strandsonebygging og sier at de føler seg overkjørt av politikerne, forteller visepresident i Juristforbundet, Benedicte Gram-Knutsen.

Juristforbundet krever at juristene får forvalte loven

Juristforbundet ønsker en opprydning og at alle landets kommuner ansetter jurist

Politikerne må følge opp dette, mener Guri Melby, Venstres partileder på Stortinget.

Frp-politiker, Cathrine Andersen, ønsker mer frihet til politikere for vurdering av bygging i strandsonen

Oppsummeringen er laget av en KI-tjeneste fra OpenAi. Innholdet er kvalitetssikret av NRKs journalister før publisering.

Optional[© NRK Vestfold og Telemark]
Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.
Les artikkelen ved å klikke her.

Ser gråsoner i sjøkanten der jurister ser svart-hvitt

Agderposten | 17.08.2023 | Side: 8

Kristoffer Hedman

Ordfører Beate Skretting mener mange byggesaker i strandsonen må møtes med økt forståelse. Jurister mener derimot saken må være svart-hvitt.

NYHETER

Ser gråsoner i sjøkanten der jurister ser svart-hvitt

Bygging i strandsonen er stadig et omstridt tema på Sørlandet. I en debatt under Arendalsuka ble det påpekt at selv politikerne, som skal ha full oversikt, gjør feil. Hva som er lov eller ikke kan ofte være omstridt. Juristforbundet mener loven er klar, mens ordfører i Grimstad mener det må vises forståelse for sakene som er i gråsonen.

- Et minefelt

Benedicte Gram-Knutsen, visepresident i Juristforbundet, forteller at flere av juristene i kommuneadministrasjonen føler et stort press.

- Jurister som jobber på byggesaker beskriver arbeidsdagen som tøff. Beslutninger blir overstyrt av politikere og flere mektige aktører presser på sakene, forteller Gram-Knutsen.

Visepresidenten skildrer byggesaker som et minefelt for juristene. Saksbehandlerne står i et krysspress mellom politikere som ønsker å bygge og aktører som ønsker å bygge.

- Da er det tungt å stå alene som den som sier nei, sier Gram-Knutsen.

Hun forteller at det er kun 45 prosent av kommunene som har ansatt jurister.

- Om man ikke er jurist så er man ofte ute og padler i slike saker. Da blir presset vanskeligere å stå i, mener Gram-Knutsen.

Hun ønsker at politikerne forholder seg til regelverket og juristenes avgjørelser:

- Dersom man er uenig med regelverket må man endre det. Man kan ikke overstyre reglene eller tro at man er over loven.

- Strandsonen er viktig

Ordfører i Grimstad, Beate Skretting anser strandsonebygging som en komplisert sak.

- Det er ikke bare nye bygg som det søkes byggetillatelser for, men også reparasjoner av gamle bygg og påbygg, forteller Skretting.

Ordføreren mener at Grimstads avdeling for byggesaker tar gode avgjørelser.

Hun presiserer til Agderposten etter debatten, hennes syn på strandsonen.

- Vi skal ta vare på strandsonen og tilgjengeligheten for offentligheten, sier ordføreren.

Dispensasjonene som er gitt i byggesakene i Grimstad omhandler ofte gamle bygg ifølge ordføreren. Hun mener det må være forståelse for at disse sakene ikke er «svart-hvit».

- Vi er en kystkommune som har mange gamle bygg langs kysten. Vedlikehold av disse telles som dispensasjoner, forklarer hun i debatten.

Tall fra SSB viser at det er bygget 468 nye bygg i Grimstads strandsone siden 2000 og 11 nye bygg siden 2022.

- Anses risikoen som liten?

Debattlederen trakk fram en rapport fra Økokrim som

han ønsket at debattantene skulle svare på. Der rapportertes det om flere tilfeller av ulovlig bygging i strandsonen.

- Lederen for tekniskutvalg i Grimstad har uttalt at ulovlig bygging er et problem. Anses risikoen for å bli tatt som liten?

Skretting svarer:

- Jeg tror det skjer ulovlig utbygging flere steder. Vi har selv avdekket mange ulovlige saker og disse er politianmeldt.

Ordføreren opplever at politiet tar disse sakene alvorlig.

Debattlederen spør også:

- Er det et ønske fra politikere å innfri dispensasjon for valget?

- Vi vil si ja når vi kan og nei når vi må. Så forsøker vi å finne løsninger, svarer Skretting.

Debattlederen trekker fram et habilitetsproblem i småkommunene.

- Er det ikke problematisk at alle kjenner hverandre. Hva gjør man som politiker når naboen søker om lov til å bygge?

Ifølge Skretting så må man være åpen og bevisst på slike relasjoner.

- Habiliteten er viktig uavhengig av sak, sier Skretting.

Optional[© Agderposten]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Barnevernets rettssikkerhetsproblem

Norges Juristforbund | 18.08.2023

Dette har vi i Juristforbundet omtalt tidligere, og sagt at hvis barnevernet skal styrkes og kvaliteten heves, må det flere ressurser og mer

Optional[© Norges Juristforbund]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Alarmerende om forskjeller mellom kommuner

Kommunal Rapport | 26.04.2023

Benedicte Gram-Knutsen leder i Juristforbundet - Kommune Kay André Brudvik Haugen styremedlem i Juristforbundet - Kommune

Alle innbyggere har krav på de samme rettighetene, uansett om de bor i en liten eller stor kommune. Dessverre fungerer det ikke slik.

For Juristforbundet, som er opptatt av folks rettssikkerhet, er det alarmerende.

Nylig la Generalistkommuneutvalget fram sin utredning. Ikke det mest sexy navnevalget, men utredningen fortjener mye oppmerksomhet og debatt.

Utvalget har sett på i hvilken grad landets kommuner klarer å oppfylle de lovpålagte oppgavene de har overfor innbyggerne sine, for eksempel innen helse og omsorg, barnevern, skole og samferdsel.

Utredningens funn er tydelige. Kommuner med under 5.000 innbyggere sliter i langt større grad med å levere det de skal enn hva kommuner med over 20.000 innbyggere gjør.

Det er også tydelige forskjeller mellom ulike deler av landet. Mens det går greit i Oslo og Viken-kommunene sliter de i Nordland, Troms og Finnmark. Det er særlig innen juridisk kompetanse at det skorter for de mindre kommunene.

Dette kommer ikke som noe sjokk for oss i Juristforbundet, fordi tallene sammenfaller med vår egen undersøkelse fra 2021. Den viser at nesten halvparten av landets kommuner mangler jurist. Det er også en klar tendens til at jo flere innbyggere og ansatte en kommune har, desto større er sjansen for at den har én eller flere jurister ansatt.

De siste 50 årene har det vært en dobling av antall lover som regulerer samfunnet vårt. Vi lever i et rettighetsstyrt samfunn der regelverket blir stadig mer komplisert. Dette kombinert med mangel på jurister i kommunene er illevarslende.

Kommunene skal håndtere alt fra plan og bygningssaker, barnevern, skole og mobbesaker, anskaffelse og kontrakter. Hvem er så satt til å tolke lovverket, hvis man ikke har en jurist ansatt?

Kommunalt ansatte uten juridisk utdanning fatter vedtak som i mange tilfeller får store konsekvenser for den enkelte innbygger.

Dette er urovekkende funn som det er viktig å sette på dagsorden, da vern om innbyggernes rettssikkerhet er et av kommunenes viktigste samfunnsoppdrag.

Kommunene må være bevisst sitt ansvar ved å sikre seg riktig kompetanse. I de tilfellene kommunene er for små til å greie dette på egen hånd, mener Juristforbundet løsningen vil være tettere samarbeid med nabokommuner.

Det er for øvrig én av mange anbefalinger utvalgets

flertall kom med i utredningen. Ved mer samarbeid om viktige tjenester kan man sikre rekruttering, kvalitet og rettssikkerhet for innbyggerne.

Småkommuner skal forvalte akkurat det samme regelverket som de større kommunene. Geografi og kommunestørrelse kan ikke legitimere et dårligere rettsvern.

Image-text:

Geografi og kommunestørrelse kan ikke legitimere et dårligere rettsvern, mener Juristforbundet. De viser til tydelig funn gjort av Generalistkommuneutvalget, ledet av Tom Cato Karlsen.

Foto: Terje Lien

Optional[© Kommunal Rapport]
Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.
Les artikkelen ved å klikke her.

Store fordeler ved å bo i store kommuner

Sunnmørsposten | 2 like treff | 14.04.2023 | Side: 21

BENEDICTE GRAM-KNUTSEN Visepresident i Juristforbundet | KAY ANDRÉ BRUDVIK HAUGEN Leder av Juristforbundet - Kommune

RETTSSIKKERHET

Alle innbyggerne i Norge har krav på de samme rettighetene, uansett om man bor i en liten eller stor kommune.

Visste du at:

Alle kan si sin mening i Sunnmørsposten.

Store fordeler ved å bo i store kommuner

Takk for Posten!

Dessverre fungerer det ikke slik i virkeligheten, viser en fersk kartlegging. For Juristforbundet, som er opptatt av folks rettssikkerhet, er det alarmerende.

Nylig la Generalistkommuneutvalget fram sin utredning. Ikke det mest sexy navnevalget, men det utredningen viser fortjener mye oppmerksomhet og debatt.

Utvalget har sett på i hvilken grad landets kommuner klarer å oppfylle de lovpålagte oppgavene de har overfor innbyggerne sine. Som for eksempel innen helse og omsorg, barnevern, skole og samferdsel.

Halvparten av kommunene mangler jurist

Utredningens funn er tydelige. Kommuner med under 5.000 innbyggere sliter i langt større grad med å levere det de skal enn hva kommuner med over 20.000 innbyggere gjør.

Det er også tydelige forskjeller mellom ulike deler av landet.

Mens det går greit i Oslo og Viken-kommunene sliter de i Nordland, Troms og Finnmark.

Det er særlig innen juridisk kompetanse at det skorter for de mindre kommunene.

Dette kommer ikke som noe sjokk for oss i Juristforbundet, fordi tallene sammenfaller med vår egen undersøkelse fra 2021. Den viser at nesten halvparten av landets kommuner mangler jurist.

Det er også en klar tendens til at jo flere innbyggere og ansatte en kommune har, desto større er sjansen for at den har én eller flere jurister ansatt. Særlig få jurister er det i kommunene nordpå.

Hvem skal tolke loven? De siste 50 årene har det vært en dobling av antall lover som regulerer samfunnet vårt. Vi lever i et rettighetsstyrt samfunn der regelverket blir stadig mer komplisert. Dette kombinert med mangel på jurister i kommunene er illevarslende.

Kommunene skal håndtere alt fra plan og bygningssaker, barnevern, skole og mobbesaker, anskaffelse og kontrakter.

Hvem er så satt til å tolke lovverket, hvis man ikke har en jurist ansatt?

Kommunalt ansatte uten juridisk utdanning fatter vedtak som i mange tilfeller får store konsekvenser for den enkelte innbygger. Dette er urovekkende funn som det er viktig å sette på dagsorden, da vern om innbyggernes rettsikkerhet er et av kommunenes viktigste samfunnsoppdrag.

Samarbeid med naboene Kommunene må være seg bevisst sitt ansvar ved å sikre seg riktig kompetanse. I de tilfellene kommunene er for små til å greie dette på egen hånd mener Juristforbundet løsningen vil være tettere samarbeid med nabokommuner.

Dette er for øvrig en av mange anbefalinger utvalgets flertall kom med i utredningen. Ved mer samarbeid om viktige tjenester kan man sikre rekruttering, kvalitet og rettsikkerhet for innbyggerne.

Småkommuner skal forvalte akkurat det samme regelverket som de større kommunene. Geografi og

kommunestørrelse kan ikke legitimere et dårligere rettsvern!

Optional[© Sunnmørsposten]
Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.
Les artikkelen ved å klikke her.

Oversikt over like treff

Store fordeler ved å bo i store kommuner
Sunnmørsposten - 14.04.2023

Store fordeler ved å bo i store kommuner
Namdalsavisa - 14.04.2023

Ja til nabosamarbeid mellom kommunene

Firda Tidend | 04.04.2023 | Side: 24

Benedicte Gram-Knutsen, André Brudvik Haugen,

Gloppen kommune kan bli del av et vertskommune samarbeid for tilsyn med byg gesaker og vann og avløpssa ker.

Juristforbundet mener at dette er veien å gå. Et nabo samarbeid med fokus på kom petanse og kvalitet vil ikke bare styrke kommunene, men også komme innbyggerne til gode.

J uristforbundet er opptatt av innbyggernes rettsikkerhet. Vi mener at de lovpålagte tje nestene og kvaliteten på vedtak og beslutninger ikke skal være avhengig av geografi, økonomi og kommunestørrelse. Dette reflekteres i problemstillingen Gloppen kommune nå står i.

Firda Tidend skrev nylig at det skal utredes om kom munen bør inngå samarbeid med nabokommunene. Ikke bare for saker om bygg, vann og avløp, men også på et over ordnet administrativt nivå vurderes det samarbeid mel lom Gloppen, Stryn, Stad og Bremanger. Dette for å være i stand til å ivareta de oppga vene som er delegert til kom munene gjennom lovverket. Juristforbundet har sett dette i flere kommuner, og ser verdien i et godt samarbeid til beste for innbyggerne.

Det har de siste 50 årene funnet sted en dobling av rettsregler som regulerer kom munenes handlingsrom. Denne rettsliggjøringen stiller høye krav til dagens kommuner, da stadig flere områder er under lagt rettslige rammer og direk tiver. Gjennom sin virksomhet forvalter kommunene lover og regler som har stor betydning for innbyggerne. Det er der for viktig at rettsanvendelse og saksbehandling er betryggende i alle ledd i kommunal virksom het. Innbyggernes rettsikkerhet er avhengig av at kommunen innehar juridisk kompetanse!

Alle kommuner, små som store, har det samme lov pålagte ansvaret for å løse oppgaver, uavhengig av stør relse, økonomi og antall inn byggere i kommunen. Jurist forbundet er bekymret for innbyggernes

Firda Tidend

ORDSKIFTE

Høgre feilinformerer om skuleval

Ja til nabosamarbeid mellom kommunene

rettsikkerhet i mindre kommuner, kommuner som enten ikke ser behovet for eller tar seg råd til å prioritere fagkompetanse. Hvordan ivare tas innbyggernes rettsikkerhet i kommuner som ikke har juris ter i sin forvaltning?

Juristforbundet har i sin Kom muneundersøkelse 2020) avdekket at 45 % av norske kommuner mangler juridisk kompetanse. I de tilfel lene gir nabosamarbeid kom munen en mulighet til å tenke nytt, samt sikre kvalitet i alle ledd. Store kommuner har i mange år hatt solide juridiske miljøer som sikrer ryddige pro sesser, riktige vedtak og kvalitet i alle ledd. Et kommunesamar beid kan gi mindre kommuner samme mulighet.

Juristforbundet heier derfor på lokale samarbeid på tvers av kommunegrensene, og hå per Gloppen og de andre na boene finner sammen. Det vil styrke rettssikkerheten til inn byggerne.

Optional[© Firda Tidend]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Karmøy tok grep for rettssikkerhet i barnevernet

Haugesunds Avis | 18.02.2023 | Side: 13

BENEDICTE GRAM-KNUTSEN visepresident Juristforbundet | ANDERS SCHRØDER AMUNDSEN leder Juristforbundet - Privat

Innlegg

Innlegg. BARNEVERNET I Karmøy kommune har innført en ny arbeidsmetode som sikrer dialog og juridisk bistand gjennom hele prosessen. Dette skaper

Leserbrev og kronikker

Karmøy tok grep for retts-sikkerhet i barnevernet

BARNEVERNET I Karmøy kommune har innført en ny arbeidsmetode som sikrer dialog og juridisk bistand gjennom hele prosessen. Dette skaper forståelse, trygghet og mulighet for medbestemmelse.
Juristforbundet vil berømme Karmøy for å ha vektlagt barn og foreldres rettssikkerhet på et område der dette er mangelfullt mange steder.
Modellen som kalles dialogprosess, er utviklet lokalt av tidligere barnevernsjef Jakob Bråtå i samarbeid med jurist Kenneth Aarvik. Dette er et nybrottsarbeid, og man kan trygt si at Karmøy er en foregangskommune som har våget å tenke nytt og med det styrket innbyggernes rettsikkerhet.

Tidlig juridisk dialog

Dialogprosessens formål er å bidra til en felles forståelse av de utfordringer som eksisterer i den aktuelle barnevernssak. Dette gjøres ved at den private partens advokat trekkes inn i saken på et tidlig tidspunkt og får sitt honorar dekket av barneverntjenesten, uavhengig av om saken er fremmet for Barneverns og helsenemnda (tidligere Fylkesnemnda).
Den private parten får altså støtte til advokat, selv om parten etter loven ikke har krav på dette. Samtidig har barnevernet i Karmøy egen jurist som kan styrke den rettslige dialogen med advokaten.
Gjennom dialogprosessen har barnevernet i Karmøy tilrettelagt for at barn, foreldre, advokater og andre parter opplever åpenhet, trygghet, ærlighet, medbestemmelse og respekt. Tilbakemeldingene har vært svært gode.

Barn og foreldres rettssikkerhet

Karmøy barneverntjeneste innførte dialogprosessen i 2017. Dette er pionerarbeid og en styrking av en tjeneste som de siste årene på landsbasis har vært preget av skandaler, systemsvikt og mistillit. Norge har fått en rekke dommer mot seg i Den europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD) for feil i barnevernet. Dette er belastende for barnevernet som institusjon, innbyggernes tillit og ikke minst de involverte barna og deres foreldre.
Juristforbundet ønsker å berømme barneverntjenesten i Karmøy for å ha innført en metode som setter barn og foreldres rettsikkerhet i fokus. Gjennom dialogprosessen blir det barnevernsfaglige arbeidet styrket og rettsikkerheten samtidig ivaretatt. Dette er nybrottsarbeid, men med så gode resultater at det bør tas i bruk i langt flere kommuner.

Rettssikkerhetsvakum

Vi har et rettsikkerhetsvakuum i norsk barnevern som må tettes. Dette oppstår fra det tidspunkt barneverntjenesten mottar en bekymringsmelding og frem til en eventuell beslutning om tvang. I denne perioden står den private parten alene og opplever å bli

overlatt til seg selv. Innbyggerne møter dessuten et myndighetsorgan med mye makt, men som i liten grad har juridisk kompetanse. Faktisk har bare 6 prosent av landets barnevernstjenester ansatt en eller flere jurister (Rambøll for Juristforbundet 2020).
En stor utfordring for advokater som bistår i barnevernssaker er at de blir koblet på for sent. Først når det besluttes å gå til omsorgsovertakelse har den private parten rett på å få dekket advokatutgifter. Advokatene har sjelden nok tid til å sette seg inn i saken og får derfor ikke ivaretatt barn og foreldres rettssikkerhet i prosessen frem mot et tvangsvedtak.

Reduseres antallet konflikter
Dialogprosessen sparer kommunen for ressurskrevende og kostbare prosesser, og den reduserer antallet omkamper og konflikter. Samtidig frigir metoden arbeidskapasitet for kommuneadvokat og saksbehandlere, og ikke minst fremmer den tillit og styrker barn og foreldres rettsikkerhet i møte med det kommunale barnevernet.
Karmøy har vært en foregangskommune og Juristforbundet håper at andre kommuner vil se til deres metode og ta den i bruk.

Optional[© Haugesunds Avis]
Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.
Les artikkelen ved å klikke her.

Én jurist på deling

Romerikes Blad | 19.09.2022 | Side: 27

Cathrine Petersen | Benedicte Gram-Knutsen Henholdsvis leder for Juristforbundet i Nav og leder for Juristforbundet - Kommune

EIDSVOLL OG HURDAL

Samarbeidsprosjektet Nav Eidsvoll Hurdal ble nylig lansert. Tanken er god, men hvordan forventer kommunene at kun én jurist skal ta seg av rettssikkerheten til 30.000 innbyggere?

Si din mening

Demonstrasjon for kontroll over vannkrafta 19. september

Bli med på demonstrasjon!

Én jurist på deling

Samarbeidsprosjektet Nav Eidsvoll Hurdal ble nylig lansert. Tanken er god, men hvordan forventer kommunene at kun én jurist skal ta seg av rettssikkerheten til 30.000 innbyggere?

Den 31. august var det offisiell åpning av Nav Eidsvoll Hurdal. Gjennom vertskommunesamarbeid skal medarbeidere samles for å utvikle og levere gode tjenester i et kompetent faglig fellesskap, kan man lese på Hurdal kommunes hjemmeside. Videre fremgår det at samarbeidet skal legge til rette for lik praksis og økt rettssikkerhet for innbyggerne i de to kommunene.
Juristforbundet mener at denne type kommunesamarbeid kan være veien å gå for små og mellomstore kommuner, og vi heier på forsøket. Å styrke tjenesten gjennom tverrfaglig kompetanse er til det beste for innbyggerne. Men da må det også være tilstrekkelig med kompetanse for å ivareta det utvidede ansvarsområdet.
Det finnes 264 lokale Navkontor rundt i landets små og store kommuner, men kun 65 av dem har juridisk kompetanse. Hurdal har dessverre vært en del av denne dystre statistikken. Nav Eidsvoll derimot, har fram til nå hatt en jurist ansatt.
Det er derfor naturlig å stille seg spørsmålet; hvordan skal nye Nav Eidsvoll Hurdal ivareta rettssikkerheten til sine 30.000 innbyggere, med kun én ansatt med juridisk kompetanse? Det sier seg selv at dette er en ensom og umulig oppgave for et kontor som er ansvarlig for velferden til så mange mennesker. Det bekymrer oss i Juristforbundet.

Store konsekvenser

Sammenslåingen begrunnes blant annet med at man i et faglig kompetent fellesskap er bedre rustet for å levere gode tjenester til innbyggerne. En forutsetning for å få til det må være at Nav har et større fokus på den juridiske kompetansen, som en viktig aktør i et tverrfaglige tjenesteapparat.
På de lokale Nav-kontorene fattes det vedtak som har stor betydning for innbyggerne, det handler om folks velferd og deres rettigheter. I Nav - Klageinstans sin årlige rapport fremgår det kvalitetsavvik i hver tredje arbeidsavklaringspengesak.
I rapporten avdekkes det at veiledere ved Nav-kontorene i stor grad mangler nødvendig kunnskap om forvaltningsrett og saksbehandlingsregler. I tillegg viser det seg at vedtakene er mangelfullt begrunnet, hvilket fratar brukere mulighet til å forstå vedtaket som igjen vanskeliggjør det å klage. Juristforbundet mener at dette er en rettssikkerhetsbrist som kan få store konsekvenser for den enkelte.

Gyllen mulighet

Alle kommer i kontakt med Nav i løpet av livet. Derfor er vi tjent med en velfungerende og profesjonell aktør som setter vår rettssikkerhet i høysetet. Da må også de lokale Nav-kontorene rigge seg i en tid der økt rettsliggjøring stiller høye krav til statlig og kommunale tjenester.
Vertskommunesamarbeidet mellom Eidsvoll og Hurdal

gir nå en gyllen mulighet for Nav til å satse på en kompetent tjeneste som setter innbyggernes rettssikkerhet i fokus. Men da må de se verdien av juridisk kompetanse!

Optional[© Romerikes Blad]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Ivaretar kommunene skolebarnas rettssikkerhet?

Oppland Arbeiderblad | 19.09.2022 | Side: 20

STATSFORVALTEREN I Innlandet har i Oppland Arbeiderblad stilt spørsmålet: «Hvordan kan man trygge noen av samfunnets svakeste, barna, og gi dem den rettsikkerhet de har krav på?

oa Debatt

Dette er en streik for skolens fremtid

Ivaretar kommunene skolebarnas rettssikkerhet?

» Juristforbundet mener at juridisk kompetanse i kommunene er en forutsetning for å sikre de rettighetene lover og regelverk gir skolebarna.

I innlegget går det frem at cirka 60.000 elever i Innlandet startet på et nytt skoleår denne høsten. Det vises til lovverk der det står at skolemiljøet skal fremme helse, trivsel og læring. I Innlandet har Statsforvalteren i samarbeid med flere skoler laget to informasjonsfilmer om hvordan man tar hensyn til barnas beste i skolesaker.

Det er svært positivt at Statsforvalteren i Innlandet har inngått et samarbeid for å bygge kompetanse rundt lovverket og grunnprinsippene i Barnekonvensjonen. Juristforbundet berømmer arbeidet med å bedre kvaliteten i kommuner og skoler som et svært viktig tiltak. Vi er likevel bekymret for om elever og foresattes rettsikkerhet blir tilstrekkelig ivaretatt i landets små og store kommuner.

I Juristforbundets kommuneundersøkelse (Rambøll 2020) ble det avdekket at hele 45 prosent av landets kommuner er uten juridisk kompetanse. Dette i en tid der samfunnet generelt og kommunene spesielt er gjennomregulert av lover, regler og interne retningslinjer. Raskt oppsummert regner man med at kommunene i dag reguleres av rundt 1000 lover og rundskriv. Lovene anvendes, tolkes og forvaltes i mange kommuner av en administrasjon der jurister er totalt fraværende.

Enda verre er det når det i den samme undersøkelsen fremgår at bare seks prosent av landets kommuner prioriterer juridisk kompetanse innenfor skole og oppvekst. Et minimum av norske kommuner har valgt å sikre den juridiske kvaliteten på dette feltet. Hvordan kan innbyggerne da ha tillit til at rettsikkerheten for skoleelever og deres foresattes ivaretas i tråd med lovverket?

Det dukker med jevne mellomrom opp saker i media som med tydelighet viserat man innen skole og oppvekst har en vei å gå. Ikke bare når det gjelder barnets rett til et trygt og godt skolemiljø, men også i forhold til spesialundervisning, foreldresamarbeid, innsynskrav, personvern, taushetsplikt og skolevegring.

Nylig stod barne- og familieminister Kjersti Toppe frem i VG og uttrykte bekymring for mange skolers brudd på taushetsplikt når det rutinemessig sendes bekymringsmelding til barnevernet i skolevegringssaker. Dette har vist seg som en utbredt praksis i mange kommuner til tross for at man ikke har et lovlig grunnlag.

Juristforbundet er bekymret for kvaliteten på vedtak og beslutninger som skoler og kommuner fatter, siden innbyggerne i svært liten grad klager. Den juridiske kvaliteten er varierende, og når saker ikke oversendes Statsforvalteren i form av klage, får man ikke justert kommuner som er på villspor.

Statsforvalteren i Innlandet må fortsette sitt gode samarbeid med skolene, men ønsker Innlandet å styrke rettsikkerheten til elever og pårørende, må kommunene sikre juridisk kompetanse innen dette

viktige fagfeltet.

Benedicte Gram-Knutsen

leder Juristforbundet - kommune

Optional[© Oppland Arbeiderblad]

Alle artikler er beskyttet av lov om opphavsrett til åndsverk. Artikler må ikke videreformidles utenfor egen organisasjon uten godkjenning fra Retriever eller den enkelte utgiver.

Les artikkelen ved å klikke her.

Juristforbundets kommunepolitikk: Rettssikkerhet for innbyggerne

Versjon 4.0 – 12.04.2026

- **Kommunene er samfunnets grunnmur.**
- **Kommunene skal gi innbyggerne trygghet.**
- **Kommunene skal gi innbyggerne opplæring, omsorg og et godt miljø.**
- **Kommunene skal følge gjeldende lover og regler.**

Da trenger landets 357 kommuner jurister tilgjengelig.

Lav lovoppfyllelse i små kommuner

Ifølge Generalistkommuneutvalget varierer graden av lovoppfyllelse i norske kommuner mellom 50 og 99 %, med et gjennomsnitt på 80 %. Jo færre innbyggere og mindre sentral beliggenhet, desto lavere grad av lovoppfyllelse (Menon Economics 2022).

Kun 53 % av norske kommuner har ansatt jurist(er), ikke sjelden med økonomi ift. kommunestørrelse som argument (Rambøll 2023). Samtidig fastslår Kommunekommisjonen (NOU 2026:1) at rundt 50 % av norske kommuner har mindre enn 5000 innbyggere. Regjeringen foreslår i Kommuneproposisjonen 2026 frivillig sammenslåing av mindre kommuner. Et alternativ er mer interkommunalt samarbeid for å sikre kommunene tilgang på juridisk kompetanse.

Susanne Haaland fra tankesmien Civita påpeker (Kommunal Rapport 12.12.2025): «Manglende lovoppfyllelse skyldes i hovedsak et samspill av for mye lov og for lite kapasitet. … Det går direkte utover velferdsstatens kjerneoppgaver og innbyggernes liv. Svekket barnevern, mangelfull oppfølging av psykisk syke, unødvendige naturinngrep og økte klimautslipp er bare noen av de påregnelige konsekvensene. Samtidig undergraves selve rettsstaten. I et velfungerende demokrati er det grunnleggende at myndigheter følger loven. Når loven ikke etterleves konsekvent, svekkes både tillit og rettssikkerhet.»

Kommunekommisjonen antyder at det statlige styringstrykket på kommunene er for stort og kan undergrave lokaldemokratiet. Den argumenterer likevel for at hensynet til det lokale selvstyret bør tillegges mindre vekt innenfor samfunnssikkerhet og beredskap, miljø og bærekraftig utvikling, enn på velferdsområdene.

Både Kommunekommisjonen og Haaland/Civita påpeker at det er et stort behov for en samordnet og sektoroverbyggende lovgivning. Juristforbundet støtter at det trengs en tydeliggjøring og samordning av lovverket, men vil påpeke viktigheten av at det mange steder mangler kompetanse til å styre etter lovene.

Juristforbundet mener

- Prinsippet med generalistkommuner forutsetter at alle innbyggere skal ha likeverdige tjenester og rettssikkerhet, noe som krever langt høyere lovoppfyllelse. Små kommuner bør derfor søke interkommunalt samarbeid for å sikre seg jurister til støtte for administrasjonen og et robust juridisk fagmiljø.
- Det er påkrevet at alle kommuner har jurister som kan tolke lovens krav og påpeke hva som skal til for å heve lovoppfyllelsen, enten gjennom ansettelse eller interkommunalt samarbeid.
- Lovverket som er rettet mot kommunene, må gjøres tydeligere og samordnes. Dette forutsetter mer juridisk forskning, slik at lovgiver får større innsikt i og kunnskap om lovenes virking og om de dekker et reelt behov.

Rettssikkerhet for innbyggerne

Innbyggernes rettssikkerhet må sikres ved at kommunen disponerer jurister som ivaretar både korrekte vedtak og korrekt prosess frem til vedtakene. Dette må ikke være avhengig av kommunestørrelse, kommuneøkonomi og geografi.

Innbyggerne må få likeverdige tjenester. Dette følger av prinsippet om generalistkommunen, der alle kommuner har samme ansvar og forpliktelser overfor innbyggerne, uavhengig av folketall og geografi. Der loven gir innbyggerne rettigheter, har kommunene plikt til å yte disse rettighetene. Kommunenes utøvelse av myndighet må skje innenfor lovlige rammer. Dette setter store krav til tilgjengelige jurister i kommuneadministrasjonen.

Kun 53 % av norske kommuner har ansatt jurist(er). De fleste av disse jobber med «plan og bygg» og på «ledernivå». Få jobber med «skole og oppvekst» (4 %), «personvern» og «sosial og bolig» (Rambøll 2023).

Kommunene har plikt til å gi innbyggerne juridisk veiledning i saker som berører dem etter Forvaltningslovens § 11, noe jurister kan bidra med.

Statsforvalterne har kontroll- og tilsynsmyndighet med kommunene. Dette sikrer kommunenes integritet og tillit fra innbyggerne, samt beskytter mot mistanker om kameraderi og korrupsjon. De utgjør også en støttefunksjon for kommunene ved å veilede og lov og regelverk, noe som styrker innbyggernes rettssikkerhet. Ved å søke råd og bistand fra statsforvalterembetene kan kommunene redusere antall klager og dermed oppnå en bedre ressursbruk i administrasjonen.

Statsforvalterne kan videre støtte og styrke kommunenes planarbeid. Dette er ressurskrevende, men gir et effektivt styringsverktøy over tid. Arealplaner sikrer demokratisk kontroll gjennom åpne høringer underveis og vil redusere behovet for dispensasjoner fra lovverket. Dette forutsetter imidlertid at Statsforvalteren får klarere føringer og prioriteringer, fullmakter og hjemler, dessuten mer effektiv utnyttelse av juristenes kompetanse.

Juristforbundet mener

- Alle kommuner må ha jurister for å sikre innbyggerne deres rettigheter, likebehandling og rettssikkerhet, gjennom ansettelse eller interkommunalt samarbeid.
- Staten bør støtte interkommunalt samarbeid mellom små kommuner for å sikre at alle kommuner har jurister.
- Jurister i kommunen er en forutsetning for at kommunene skal kunne oppfylle veiledningsplikten overfor innbyggerne om lovverkets plikter og rettigheter etter Forvaltningslovens § 11.
- Statsforvalterne må få klarere føringer og prioriteringer, fullmakter og hjemler, dessuten mer effektiv utnyttelse av juristenes kompetanse for å utøve sine støtte- og kontrollfunksjoner overfor kommunene.

Styrking av kommunene

Lovtolkning og kontroll av lovmessighet er en omfattende oppgave for kommunene. Det er anslått at det samlede antallet lover og forskrifter som regulerer kommunal sektor, trolig ligger på flere tusen (Menon Economics 2022). Uten jurist(er) i administrasjonen må dette arbeidet utføres av ansatte uten juridisk kompetanse. Det øker risikoen for feil saksbehandling og avgjørelser.

Rettssikkerhet må baseres på riktige juridiske avgjørelser og saksbehandling. Da sikres innbyggernes rettigheter, og kommunen unngår at enkeltpersoner henter ut urettmessige fordeler på bekostning av fellesskapet. Det gir økonomisk gevinst for kommunene at innbyggerne og andre aktører får det loven krever, verken mer eller mindre, men innenfor en forsvarlig ramme.

God og lovmessig kvalitet i forvaltningens beslutninger og vedtak styrker innbyggernes tillit og kommunens omdømme. Jurister ansatt i kommunen kan forebygge ressurskrevende tvister med innbyggere og andre private aktører. Kommunen sparer dessuten ressurser ved å unngå unødvendige omgjøringer av vedtak i overordnet forvaltningsorgan eller domstolene.

Det omfattende lov- og regelverket kan hindre effektivisering av kommunene i en tid med en ressurssituasjon som forverres, bl.a. som følge av endringer i befolkningssammensetningen og stigende behov for kommunale helse- og omsorgstjenester. En gjennomgang av lovverket med tanke på tydeliggjøring og samordning vil være nødvendig, i tråd med anbefalingene i Kommunekommisjonens første delrapport (NOU 2026:1).

Juristforbundet mener

- Jurister i kommunenes administrasjon kan sikre kvaliteten på juridiske avgjørelser og saksbehandling, noe som vil styrke innbyggernes tillit og kommunens omdømme.
- Det gir økonomisk gevinst for kommunene at innbyggerne og andre aktører får det loven krever, verken mer eller mindre.
- Jurister ansatt i kommunen kan forebygge ressurskrevende tvister med innbyggere og andre private aktører.
- Kommunen sparer ressurser ved å unngå unødvendige omgjøringer av vedtak i overordnet forvaltningsorgan eller domstolene.

Kommunenes ansvar for beredskap

Totalberedskapsmeldingen fra regjeringen (2025) går inn for at alle kommuner skal ha et beredskapsråd for å møte mulige kriser. Meldingen inneholder ikke noe om juristenes rolle. Jurister er nødvendige for å sikre at samfunnet baseres på lov og rett. Også under kriser skal kommunene sikre styring av sikkerhet, vannforsyning og, energi, dessuten ivareta innbyggernes lovbestemte rettigheter til velferdstjenester.

Dette forutsetter gode beredskapsplaner, og jurister må inn i planarbeidet for å bidra med forankring i lover og regler. Det samme gjelder beredskapsråd og kommunale kriseledelser. I kriser må man styrke den demokratiske muskelen, noen som krever kompetansen til en jurist.

Beredskap må aldri gå på bekostning av de verdiene og prinsippene rettsstaten står for. Kommunene må ha beredskap for å trygge demokratiske og rettslige funksjoner i krig eller kriser. Dette utgjør en del av totalforsvaret.

Juristforbundet mener

- Beredskap må ikke gå på bekostning av de verdiene og prinsippene rettsstaten står for. Kommunene må ha beredskap for å trygge demokratiske og rettslige funksjoner i krig eller under kriser.
- Kommunale beredskapsråd og kriseledelser må disponere jurist(er) for å sikre at lover og regler følges under kriser. Juristene må også med i arbeidet med beredskapsplaner for å sikre at innbyggernes rettigheter og rettssikkerhet blir ivaretatt.

Barnevernet mangler juridisk kompetanse

Bare 6 % av landets kommuner har ansatt én eller flere jurister i barnevernstjenesten (Rambøll 2023). Dommer i Den europeiske menneskerettighetsdomstolen (EMD) og tilsynsrapporter fra statsforvalterne har påpekt prosessuelle feil og mangler i alle ledd av barnevernet.

De aller fleste barnevernskontorene mangler kompetanse innen rettsanvendelse, tolkning av lovverk og prosess. Jurister må inn i tjenesten for å sikre riktig rettsanvendelse, styrke barnas rettsikkerhet, samt trygge barnevernspedagogene i deres vurderinger.

Juristforbundet mener det innføres et lovkrav om jurist i det kommunale barnevernet for å styrke barn og deres familiers rettsikkerhet. For små kommuner vil interkommunalt samarbeid kunne sikre et tverrfaglig og godt fagmiljø med jurister i tillegg til barnevernsfaglig ansatte.

Juristforbundet ønsker at det tildeles prosjektmidler til kommuner som ønsker å prøve ut eller innføre den såkalte *Karmøy-modellen*. Den innebærer at det kommunale barnevernet har egen jurist og at motparten i saker av en viss alvorlighetsgrad får dekket advokatbistand av kommunen gjennom hele prosessen. Dermed kan de to juristene ha en dialog som erfaringsmessig fører til større gjensidig forståelse, færre konflikter og ikke minst besparelse for kommunen.

I en tid med økt fokus på ungdomskriminalitet, er det viktig å peke på at den kommunale barneverntjenesten er en viktig faktor innen forebygging av kriminalitet. Dette forutsetter presis og tillitsvekkende rettsanvendelse, noe som krever tilgjengelige jurister i barnevernet.

Juristforbundet mener

- Jurister må inn i barnevernstjenesten for å sikre riktig rettsanvendelse og dermed styrke familienes rettsikkerhet, samt trygge barnevernspedagogene i deres juridiske vurderinger.
- Et krav om jurister i barnevernet på førstelinjenivå i alle kommuner, må lovfestes.
- Staten må gjennomføre et pilotprosjekt med jurister i kommunalt barnevern, etter den såkalte *Karmøy-modellen*.

Lovstridig nedbygging av natur

NRKs undersøkelse (2024) avdekket at de siste 5 årene hadde det funnet sted 44 000 nye naturinngrep. Dette utgjør 75 kvadratmeter tapt natur hvert minutt. 1/3 av norskekysten er utilgjengelig for folk flest. 7 av 10 utbygginger i strandsonen er basert på dispensasjoner fra loven. Dette var ikke Stortingets intensjon da loven ble vedtatt. Faren for lovbrudd er stor hvis politikerne overprøver juristenes tolkning av loven.

Bare 33 % av landets kommuner har jurister ansatt i byggesaksavdelingen (Rambøll 2023). Tilbakemeldinger fra Juristforbundets medlemmer i kommunene som jobber med byggesaker, ikke minst i kystkommuner, beskriver lokalpolitikere som ikke vil la lover og regler stoppe deres ønske om mer utbygging.

Norge har et godt lovverk som ivaretar naturens rettsvern, men det hjelper lite når Stortingets intensjoner ikke blir fulgt ute i kommunene. Norge har dessuten signert FNs naturavtale med mål å reversere og stoppe tapet av natur og økosystemer. Denne forplikter norske myndigheter.

Naturinngrepene skjer i den enkelte kommune, men totalt kan inngrepene som nevnt utgjøre svært store arealer. Det mangler helhetlig koordinering som kan sikre Naturavtalens intensjoner og Stortingets hensikt med lovverket som skal sikre naturen et rettsvern. Det er fortrinnsvis Statsforvalteren som bør ha en koordinerende rolle innen arealforvaltning, men dette forutsetter at embetene får tilstrekkelige juridiske ressurser.

Juristforbundet mener

- Lokalpolitikernes demokratiske styringsrett i kommunene er ubestridelig, men det er viktig at den utøves innenfor lovens rammer
- Arealforvaltning må koordineres på et overkommunalt nivå for å sikre det rettsvernet for naturen som er vedtatt i det nasjonale lovverket og Norges tilslutning til FNs naturavtale.
- Statsforvalterne må ha myndighet til å føre tilsyn med kommunene for å sikre helhetlig og lovmessig arealforvaltning.

JURIST FORBUNDET

Notat

Til: Generalsekretær

Fra: Prosjektgruppa for Kommuneprosjektet

Dato: 17. mars 2026

Kommuneprosjektet – fakta og tall

Mandatet

Overordnet mål: Prosjektets hovedmål er å styrke innbyggernes rettsikkerhet.
Virkemiddel/delmål: Alle kommuner skal ha en juridisk minstebemanning som sikrer innbyggerne kvalitet i saksbehandlingen og kvalitet i kommunens generelle drift. Dette gjennom ansettelser av juridisk kompetanse i egen kommune eller gjennom forpliktende interkommunalt samarbeid.

Prosjektets organisering
Gruppa startet opp sitt arbeid i 2019 etter at styret i JF-K reetablerte Kommuneprosjektet i tråd med seksjonens handlingsplan for perioden 2018-2020, samt Juristforbundets prinsipprogram 2019-2020. På grunn av Covid-19 var det lav intensitet i arbeidet i begynnelsen.

Prosjektet ble eid av JF-K ved styret, med styret som styringsgruppe. Problemstillingene som prosjektet skulle jobbe med har forgreninger inn mot statlig sektor, og gruppa fikk derfor medlemmer fra JF-S i tillegg til JF-K. Sekretariatet deltok med administrativ prosjektleder.

<u>Deltagere i gruppa</u>
Fra starten besto gruppa av:
- leder: Benedicte Gram-Knutsen (leder av JF-K)
- medlemmer: Monica Solnes, Elisabeth Bach-Evensen Grønningsæter (styremedlemmer i JF-K) og Ida Kristin Hennum-Skogli (styremedlem i JF-S Fylkesmannsjuristene)
- administrativ ressurs: Hanne Eie Sudland (sekretariatet)

I 2021 gikk prosjektet fra å ligge under JF-K til å ligge direkte under hovedstyret.

Det har vært utskiftinger i gruppa underveis. Benedicte ble visepresident i JF og fortsatte som prosjektleder, Kay André Brudvik Haugen gikk inn i gruppa som leder av JF-K, og representanten fra Fylkesmannsjuristene/Statsforvalterjuristene har blitt byttet ut flere ganger av ulike årsaker. I tillegg har gruppa blitt supplert med kommunikasjonsressurs(er) fra sekretariatet. Det har vært dialog med JF-P om de ønsket å være representert i gruppa.

Per i dag består gruppa av:
- leder: Benedicte Gram-Knutsen (visepresident i JF)
- medlemmer: Kay André Brudvik Haugen (leder av JF-K), Monica Solnes, (styremedlem i JF-K) og Camilla Solheim (tillitsvalgt i JF-S Statsforvalterjuristene)
- administrativ ressurs: Hanne Eie Sudland (sekretariatet)
- kommunikasjonsressurs: Jan Lindgren (sekretariatet)

Undersøkelser
Prosjektet har gjennomført to undersøkelser i kommunene – én i 2020 og én i 2023. Den andre ble ikke gjennomført fordi man trodde at det hadde skjedd store endringer, men fordi det med tanke på kommunikasjon ut var viktig å kunne vise til nyere tall.

Undersøkelsen ble sendt til alle kommuner med spørsmål om blant annet antall ansatte jurister, hvilke områder juristene jobbet på og hvordan ledelsen vurderte behovet for jurister i kommunen. Undersøkelsen fra 2020 hadde svarprosent på 67%, mens undersøkelsen fra 2023 hadde svarprosent på 66%. Det var høy svarprosent, men for sikkerhets skyld ble det foretatt en sjekk mot PAI-registeret (KS' register med lønns- og personalopplysninger om samtlige ansatte i kommunal sektor) for å se om tallene stemte overens.

Funnene i undersøkelsene har blitt brukt i utstrakt grad i prosjektets og forbundets kommunikasjon internt og eksternt. I tillegg har de blitt brukt av andre, som f.eks. Akademikerne og Norges Institusjon for menneskerettigheter (NIM).

Media
For å oppnå synlighet rundt prosjektets hovedmål har det vært en bevisst strategi å bruke mediene for det de er verdt. Siden «innbyggernes rettssikkerhet» i seg selv ikke er et lettsolgt budskap til redaksjonelle medier har prosjektgruppa lett etter ulike innganger til temaet. Et av grepene har vært å følge mediebildet tett ved hjelp av JFs medieovervåker, og se etter saker som direkte eller indirekte berører prosjektets hovedmål. For eksempel saker om barnevern, dispensasjoner fra lovverket om bygging i strandsonen og naturnedbygging. Deretter har et eller flere medlemmer i prosjektgruppen svart ut temaet med JFs budskap om at lovverket er komplekst og det trengs juridisk kompetanse – og at den blir lyttet til – i de ulike instansene saken berører. Ikke med fokus på at våre medlemmer skal få jobb, men at det er slik innbyggernes rettssikkerhet ivaretas.

For å nå ut bredest mulig har prosjektgruppas budskap ofte rettet seg mot lokale og regionale aviser. Både fordi det er lettere å få inn budskapene våre der, men også fordi lokalaviser er en viktig del av folks hverdag og blir mye lest. Siden prosjektets oppstart har det eksempelvis blitt publisert over 200 saker der Juristforbundet har uttalt seg om enten behovet for juridisk kompetanse i barnevernet eller bygging i strandsonen.

Som følge av prosjektets synlighet har lederen av prosjektgruppa blitt invitert til ulike relevante aktører, f.eks. Sivilombudet. for å snakke om kommuneprosjektet, både vårt mål og arbeidsmetodikk. Dette er en god anledning for JF å treffe medlemmer og å kunne spre budskapet om hva kommuneprosjektet har arbeidet med de siste årene.

Høringer
Prosjektguppa har alene eller i samarbeid med andre i forbundet levert høringssvar i forskjellige saker, blant annet:

- NOU 2023:7 Trygg barndom, sikker fremtid
- NOU 2023:9 Generalistkommunesystemet Likt ansvar – ulike forutsetninger
- NOU 2026:1 En bærekraftig kommunesektor Kommunekommisjonens første delutredning
- Prop. 133 L (2020-2021) Lov om barnevern (barnevernsloven) og lov om endringer i barnevernloven
- Høring fra KDD og KLD (2025) Forslag om endring av plan- og bygningsloven - forbud mot nedbygging av myr
- Bydelsreformen Oslo kommune (2025 og 2026)
- Innspill i saker til Akademikerne

Medlemsmøter
<u>Kommuner/statsforvalterembeter</u>

- Bergen
- Øygarden
- Elverum
- Vadsø
- Alta
- Fredrikstad
- Follo
- Færder

- Tønsberg
- Harstad
- Bodø
- Sortland
- Vestvågøy
- Stavanger
- Stjørdal
- Trondheim
- Stord
- Sunnhordland
- Tromsø
- Ålesund
- Molde/Statsforvalteren i Møre og Romsdal
- Os
- Akershus
- Sandnes
- Oslo

Andre virksomheter
- Bufdir
- NIM
- Sivilombudet
- Kommunal- og distriktsdepartementet

Planlagt i 2026:
- Kristiansand kommune
- Statsforvalteren i Agder
- Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus (Buskerud)
- Statsforvalteren i Vestland
- Vestland fylkeskommune

Noen steder har vært besøkt flere ganger, i forskjellige sammenhenger. Det kan være møter initiert av prosjektgruppa selv, etter invitasjon fra tillitsvalgte eller medlemmer, eller i forbindelse med andre arrangementer.

Kommuner vi har bistått i ansettelsesprosessen av jurist;
- Stjørdal - Helse og omsorg
- Sunndal -Helse og omsorg
- Tromsø – Barnevern
- Haugesund – Barnevern
- Grimstad – Plan og byggesak

Samarbeid
I 2021 samarbeidet prosjektgruppa med Try Råd. Oppdraget var: «Råd skal tilby Juristforeningen rådgivning samt innholds- og kampanjeutvikling i forbindelse med synliggjøring av funn i rapport om juridisk kompetanse i kommunene.»

I årene 2022-2025 har prosjektgruppa samarbeidet med Agenda Rådgivning. De bisto med strategi for påvirkning opp mot lokale og sentrale personer og miljøer, inkludert politikere. De har skrevet et anbefalingsnotat for prosjektet i forbindelse med at den seneste avtalen med dem utløp. Der anbefaler de at forbundet «går fra en organisering som frittstående prosjekt, til at arbeidet organiseres som en ressursgruppe. Slik sikrer man at dette viktige arbeidet får en mer permanent karakter, og ikke oppleves av organisasjonen for øvrig som noe midlertidig.»

Budsjetter
Prosjektet begynte med en tildeling på kr. 800.000,- Tildelingen har over årene blitt redusert, og er for 2026 på kr. 400.000,- Budsjettet har aldri blitt overskredet eller brukt opp. Gruppa har hatt fokus på å holde kostnadene lave. Det har man gjort ved blant annet å legge møter/seminarer i tilknytning til andre arrangementer som prosjektmedlemmer skal delta på, ha mange møter digitalt, forsøke å reise på kostnadseffektive måter og kombinere medlemsbesøk flere steder.

Kostnader pr år:
2021: 528 549
2022: 249 853
2023: 370 869
2024: 195 998

2025: 251 877

Saksbehandler: Hanne Eie Sudland

Evaluering av Kommuneprosjektet

Vurdering av resultater og grunnlag for videreføring

Underlag til Landsmøtet

Utarbeidet av styret i Juristforbundet – Kommune
(styringsgruppen for Kommuneprosjektet)
Dato: *11.09.2026*
Status: Utkast til styrebehandling

Innhold

1. Sammendrag 3
2. Innledning og mandat 4
   2.1 Bakgrunn for evalueringen 4
   2.2 Hvem som står bak – og hva det betyr 4
   2.3 Avgrensning 4
3. Om Kommuneprosjektet 4
   3.1 Bakgrunn 4
   3.5 Forankring 5
   3.2 Mål – utvikling over tid 5
   3.3 Prosjektorganisering 5
   3.4 Ressurser og budsjett 6
4. Evalueringsspørsmål, kriterier og metode 6
   4.1 Evalueringsspørsmål og kriterier 6
   4.2 Datagrunnlag 6
   4.3 Metodiske forbehold 7
5. Funn og vurderinger 7
   5.1 Relevans 7
   5.2 Måloppnåelse 7
   5.3 Organisering og gjennomføringsevne 8
   5.4 Ressursbruk og kostnadseffektivitet 8
   5.5 Varige virkninger og hva som står på spill 8
   5.6 Samspill med JF2030 og resten av forbundet 9
   5.7 Identifiserte utfordringer 9
6. Samlet vurdering 10
7. Anbefaling – Kommuneprosjektet 2.0 10
8. Vedlegg 10
   Vedlegg A – Kildeliste 10
   Vedlegg B – Nøkkeltall om behovet 11
   Vedlegg c – Aktivitets- og møteoversikt 11

1. Sammendrag

Kommuneprosjektet er Juristforbundet – Kommunes (JF-K) interessepolitiske hovedsatsing. Formålet er å styrke innbyggernes rettssikkerhet ved å sikre at alle kommuner har tilgang til juridisk kompetanse, enten gjennom ansettelse eller interkommunalt samarbeid. Prosjektet har vært drevet siden 2020 av en liten prosjektorganisasjon med moderate midler, med seksjonsstyret som styringsgruppe.

Denne evalueringen er utarbeidet av styringsgruppen som underlag for Landsmøtet, og som grunnlag for å vurdere en videreføring («Kommuneprosjektet 2.0»). Rapporten er en egenevaluering. Den er derfor lagt opp slik at dokumenterbare resultater holdes atskilt fra styringsgruppens egne vurderinger, og slik at prosjektets fordeler og utfordringer omtales. Hensikten er reell evaluering av prosjektet.

Hovedfunnene er:

- **Konsekvent og relevant aktivitet**

  Prosjektet har levert høringsinnspill til sentrale NOU-er og lovprosesser, to landsdekkende kommuneundersøkelser (Rambøll 2020 og 2023), medlemsmøter over hele landet, medieutspill og politisk påvirkningsarbeid.
- **Reell gjennomslagskraft**

  Prosjektet har opparbeidet en posisjon som premissleverandør på feltet, med samarbeid med blant andre Sivilombudet og Norges institusjon for menneskerettigheter (NIM). Strandsonedebatten omtales av styringsgruppen som et direkte resultat av arbeidet.
- **Et kunnskapsgrunnlag som brukes bredt**

  Nøkkeltallet om at kun 53 % av norske kommuner har ansatt jurist(er) er blitt et gjennomgående referansepunkt for «jurist-Norge».
- **Effektiv bruk av ressurser**

  Den årlige tildelingen er redusert fra kr 800 000 ved oppstart til kr 400 000 i 2026. Budsjettet er aldri overskredet, og de årlige kostnadene har flere år ligget klart under tildelingen.
- **God forankring er avgjørende**

  Arbeidet er forankret i Landsmøtets vedtak om hovedsatsingsområder 2025–2026 og er i tråd med forbundets overordnede strategi «JF2030 – ett samlet forbund».
- **Anerkjent internt som modell**

  I forbundets egen strategiprosess (Agenda Rådgivning) ble Kommuneprosjektet trukket frem både som et praktisk eksempel på interessepolitikk i praksis og som et eksemplet på arbeid på tvers av seksjonsskillene.

Styringsgruppens hovedkonklusjon og anbefaling:

Styringsgruppen vurderer at Kommuneprosjektet har vært en relevant, kostnadseffektiv og strategisk viktig satsing som har oppnådd betydelige resultater innenfor de ressursene som har vært tilgjengelige. Prosjektet anbefales videreført, men med tydeligere målstruktur og resultatindikatorer.

Kommuneprosjektet bør videreføres som «Kommuneprosjektet 2.0», med en tydeligere og mer målbar resultatstyring og med en avklart kobling til sekretariatets ressurser slik den nye organiseringen legger opp til. Begrunnelsen følger av funnene i kapittel 5.

2. Innledning og mandat

2.1 Bakgrunn for evalueringen

Kommuneprosjektet nærmer er i en utviklingsprosess. Forbundet har fått ny generalsekretær, det nærmer seg Landsmøte, og det pågår organisasjonsendringer i sekretariatet som blant annet berører hvordan interessepolitiske ressurser fordeles. I den situasjonen har styret i JF-K behov for et samlet, etterprøvbart grunnlag som viser hva prosjektet har vært, hva det har oppnådd, hva det har kostet, og hva som taler for og imot en videreføring.

Evalueringen skal tjene to formål: den skal være et beslutningsunderlag for Landsmøtet, hovedstyret og generalsekretær, og den skal være et internt læringsdokument for seksjonen i utformingen av en eventuell ny prosjektperiode.

2.2 Hvem som står bak – og hva det betyr

Evalueringen er utført av styret i Juristforbundet – Kommune, som også er styringsgruppe for prosjektet. Dette er dermed en egenevaluering. Det er en styrke ved at de som kjenner arbeidet best står for vurderingen, men det innebærer også en risiko for at fremstillingen blir for positiv.

For å motvirke en ensidig evaluering, bygger evalueringen på tre prinsipper: (1) faktiske forhold – aktiviteter, tall og forankring – dokumenteres med kilde og holdes atskilt fra vurderinger; (2) styringsgruppens vurderinger merkes som nettopp det; og (3) svakheter og innvendinger omtales åpent og besvares med belegg. Der det er relevant, pekes det også på eksterne holdepunkter som kan etterprøves uavhengig av seksjonen.

2.3 Avgrensning

Evalueringen dekker perioden fra oppstart i 2020 og til sommeren 2026. Den vurderer prosjektet som helhet – formål, organisering, ressursbruk og resultater – og går ikke inn i en fullstendig gjennomgang av hver enkelt aktivitet. Enkelttiltak brukes som eksempler der de illustrerer et poeng.

3. Om Kommuneprosjektet

3.1 Bakgrunn

Utgangspunktet for prosjektet var en opplevelse av at innbyggerne i kommunene ikke hadde den rettssikkerheten de har krav på. Dette baserte seg på gjentatte mediesaker og en dokumentert mangel på juridisk kompetanse i kommunal sektor. Kommuneundersøkelsen som Rambøll gjennomførte for prosjektet i 2023 viste blant annet:

- Kun 53 % av norske kommuner har ansatt jurist(er) – nær halvparten har altså ingen.
- Juristdekningen er best i Oslo/Akershus, Vestland, Møre og Romsdal og Rogaland, og dårligst i Nordland, Troms og Finnmark.
- De fleste kommunejurister arbeider med plan og bygg og på ledernivå. Få arbeider med oppvekst og utdanning, barnevern, helse/sosial og personvern. Bare 6 % av kommunene har jurist i barnevernstjenesten, og 33 % i byggesaksavdelingen.
- Blant kommuner uten jurist planlegger bare 2 % ansettelse, og 4 av 10 oppgir økonomiske årsaker til at de ikke ansetter.

Bildet understøttes av annen kunnskap prosjektet har trukket på:
Generalistkommuneutvalget/Menon Economics (2022) har vist at graden av lovoppfyllelse i

kommunene varierer fra 50 til 99 %, med et snitt på 80 %, og at små og mindre sentrale kommuner har lavest lovoppfyllelse. Kommunekommisjonen (NOU 2026:1) peker på at rundt halvparten av norske kommuner har under 5 000 innbyggere. Juristforbundets egen samfunnsundersøkelse (Respons Analyse 2026) viser at bare 46 % av befolkningen mener loven er lik for alle, uavhengig av bosted og personlig økonomi.

3.5 Forankring

Prosjektets interessepolitikk er forankret i Landsmøtet 2024, under «Hovedsatsingsområder 2025–2026», særlig:

- Punkt 35: Arbeide for at offentlige og private virksomheter tilknytter seg jurister for å etterleve lover og regler.
- Punkt 55: Tilsyn og kontroll med lokal naturforvaltning bør ligge hos Statsforvalteren eller annet regionalt organ.
- Punkt 57: Bidra til naturvern og bærekraft ved å arbeide for at jurister involveres i lovtolking og saksbehandling.

I tillegg svarer prosjektet på Agenda 2030-anbefalingen (landsmøtevedtak) om at forbundet skal involvere medlemmer gjennom faglige nettverk på tvers av seksjoner. Deltakelse i samfunnsdebatten er dessuten et sentralt ledd i strategien «JF2030 – ett samlet forbund».

3.2 Mål – utvikling over tid

Kommuneprosjektet har ikke hatt ett fast, tallfestet mål gjennom hele prosjektperioden. Målbildet har utviklet seg etter hvert som prosjektet har fått oversikt over feltet. Dette omtales nærmere som en metodisk forutsetning i kapittel 4, men er også et faktisk trekk ved prosjektet: det har vært et utviklingsorientert arbeid, ikke et prosjekt med en ferdig definert leveranse fra dag én.

Slik målene fremstår i dag, kan de sammenfattes slik:

- **Overordnet mål:** Å styrke innbyggernes rettssikkerhet. Juridisk kompetanse forstås som en forutsetning for rettssikkerhet, beredskap og en velfungerende samfunnsstruktur.
- **Operativt mål:** At alle kommuner skal ha tilgang til jurist – ved ansettelse eller gjennom interkommunalt samarbeid.

Det tydeligste uttrykket for det utviklede målbildet er dokumentet «Juristforbundets kommunepolitikk: Rettssikkerhet for innbyggerne» (versjon 4.0, 2026). At dokumentet nå foreligger i fjerde versjon er i seg selv et uttrykk for at målene og argumentasjonen er blitt skjerpet og konkretisert over tid. Kommunepolitikken formulerer posisjoner på blant annet lovoppfyllelse, rettssikkerhet, beredskap, barnevern (herunder den såkalte Karmøy-modellen) og arealforvaltning/strandsone.

3.3 Prosjektorganisering

Styringsgruppe:

- Styret i JF-K
- Prosjektet har vært fast punkt på agendaen i styremøter.

Arbeidsgruppe:

- Politisk valgte medlemmer: visepresident i Juristforbundet, leder for JF-K og et styremedlem fra JF-K.

- To tillitsvalgte fra Statsforvalteren – altså fra statlig sektor. Prosjektet har dermed hatt en tverrsektoriell sammensetning, ikke bare kommunal.
- Administrativ prosjektleder og øvrige sekretariatsressurser, herunder tilgang til informasjonssjef og kommunikasjonsrådgiver.
- Ingen frikjøpte tillitsvalgte. Arbeidet er utført ved siden av deltakernes ordinære verv og stillinger.

3.4 Ressurser og budsjett

Prosjektet startet med en årlig tildeling på kr 800 000. Tildelingen er redusert over årene og er for 2026 på kr 400 000. Budsjettet er aldri overskredet eller fullt oppbrukt. Styringsgruppen har bevisst holdt kostnadene lave – blant annet ved å legge møter og seminarer i tilknytning til andre arrangementer deltakerne likevel skulle på, ved utstrakt bruk av digitale møter, ved kostnadseffektiv reise og ved å kombinere medlemsbesøk flere steder på samme reise.

Faktiske kostnader per år:

År	Kostnad (kr)	Kommentar
2021	528 549	
2022	249 853	
2023	370 869	Kommuneundersøkelsen (Rambøll)
2024	195 998	
2025	251 877	
2026	[føres opp ved årsslutt]	Tildelt budsjett: 400 000

4. Evalueringsspørsmål, kriterier og metode

4.1 Evalueringsspørsmål og kriterier

Evalueringen er strukturert rundt seks spørsmål, bygget på det etablerte OECD/DAC-rammeverket som også er kjent i norsk forvaltning. Kriteriene er tilpasset et interessepolitisk prosjekt:

Kriterium	Evalueringsspørsmål
Relevans	Svarer prosjektet på et reelt behov i seksjonen og i kommunesektoren?
Måloppnåelse	Er målene – slik de har utviklet seg – nådd, helt eller delvis?
Organisering	Fungerte prosjektmodellen, og hva skyldes nettopp denne modellen?
Ressursbruk	Hva er oppnådd, sett opp mot et moderat og fallende budsjett?
Varige virkninger	Hva sitter igjen, og hva står på spill ved en avvikling?
Koherens	Hvordan spiller prosjektet sammen med JF2030 og resten av forbundet?

4.2 Datagrunnlag

Evalueringen bygger på: prosjektets egen dokumentasjon (presentasjoner, budsjett- og kostnadstall, aktivitets- og møteoversikter), kommunepolitikken 4.0, Kommuneundersøkelsen (Rambøll 2020 og 2023), samfunnsundersøkelsen (Respons Analyse 2026), Landsmøtets vedtak om hovedsatsingsområder, strategidokumentene for JF2030, samt den offentlig tilgjengelige verktøykassen for prosjektet.

4.3 Metodiske forbehold

Tre forbehold er viktige for hvordan funnene bør leses:

- **Egenevaluering**

  Rapporten er utført av styringsgruppen selv. Der det trekkes konklusjoner om effekt, er disse styringsgruppens vurderinger, ikke uavhengige målinger. Rapporten skiller derfor gjennomgående mellom dokumenterte fakta og vurderinger.

- **Målene har utviklet seg underveis**

  Fordi prosjektet ikke hadde ett fast, tallfestet mål fra start, kan måloppnåelse ikke måles mekanisk mot en opprinnelig nullpunktsanalyse. Vurderingen av måloppnåelse gjøres derfor mot målene slik de fremstår i dag, med åpenhet om denne begrensningen.

- **Resultatoppnåelse**

  Interessepolitisk gjennomslag har som regel mange årsaker. Der prosjektet omtales som årsak til et utfall (f.eks. strandsonedebatten), er det som bidragsyter og premissleverandør, ikke som eneste forklaring.

5. Funn og vurderinger

5.1 Relevans

Funn: Behovet er dokumentert gjennom prosjektets egne undersøkelser og eksterne kilder (jf. kapittel 3.1), og det er økende. Innenfor seksjonen svarer prosjektet på en kjerneprioritet: JF-K har som sin fremste sak, utover kjerneoppgavene med lønn og arbeidsvilkår, å sikre innbyggernes rettssikkerhet gjennom økt juridisk kompetanse i kommunene.

Styringsgruppens vurdering: Relevansen er høy og lite omstridt. Behovet prosjektet adresserer er reelt, veldokumentert og økende. Samfunnet blir mer og mer gjennomregulert, og mange av disse lovene og reglene forvaltes gjennom kommunen. Dette tydeliggjør hvorfor prosjektet er nødvendig. Prosjektet treffer et samfunnsbehov som samtidig er et medlemsbehov: økt juridisk kompetanse i kommunene gir medlemmene større faglig anerkjennelse, mer relevante arbeidsoppgaver og et bedre grunnlag for lønnsutvikling.

5.2 Måloppnåelse

Funn – aktivitet og leveranser: Prosjektet har over perioden levert et bredt sett av tiltak innenfor fire spor: research, formidling, påvirkning og forankring.

Spor	Sentrale leveranser
Research	Kommuneundersøkelser 2020 og 2023 (Rambøll); samfunnsundersøkelse 2026 (Respons Analyse); kommunepolitikk i fire versjoner.
Formidling	Medieutspill i lokal- og regionalmedia; presentasjoner og foredrag; offentlig verktøykasse med budskap, videoer, annonser og leserbrevmaler.
Påvirkning	Høringsinnspill til sentrale NOU-er og lovsaker; møter med politikere; samarbeid med Sivilombudet og NIM; innspill til Akademikerne.
Forankring	Medlemsmøter over hele landet; forankring i JF-K-styret og i Landsmøtets hovedsatsingsområder.

Høringsinnspill omfatter blant annet NOU 2023:7 (Trygg barndom, sikker fremtid), NOU 2023:9 (Generalistkommunesystemet), NOU 2026:1 (Kommunekommisjonens første delutredning), Prop.

133 L (2020–2021) om barnevernsloven, høringen fra KDD/KLD (2025) om forbud mot nedbygging av myr, og bydelsreformen i Oslo (2025 og 2026).

Funn – gjennomslag: Prosjektet har opparbeidet en posisjon som premissleverandør på feltet. Nøkkeltallet om at bare 53 % av kommunene har jurist er blitt et bredt brukt referansepunkt. Styringsgruppen fremhever strandsonedebatten som et direkte resultat av arbeidet, og peker på samarbeidet med Sivilombudet og NIM som uttrykk for prosjektets anerkjennelse. Det har vært over 200 medieoppslag hvor Kommuneprosjektet har uttalt seg eller vært pådriver for mediesaken.

Styringsgruppens vurdering: Basert på det utviklede målbildet fremstår prosjektet som god på aktivitets- og posisjonsnivå. Styringsgruppen mener at prosjektet har bygget et solid kunnskapsgrunnlag, samt en tydelig politikk og en anerkjent stemme i debatten. Det endelige samfunnsmålet om at alle kommuner har tilgang til jurist, er ikke nådd. Det kan heller ikke forventes nådd av et prosjekt av denne størrelsen alene. Prosjektets bidrag er å ha flyttet saken oppover på dagsordenen og levert premissene andre nå bygger på. Styringsgruppen ser at det kan fremstå som en svakhet at prosjektet ikke har hatt vedtatte og forankrede mål og resultatindikatorer fra starten av. Styringsgruppen vurderer imidlertid at dette er en naturlig følge av at prosjektet har vært kunnskapsbyggende. Kommunepolitikken 4.0 gir nå et modent målbilde som en ny prosjektperiode kan operasjonaliseres mot.

5.3 Organisering og gjennomføringsevne

Funn: Modellen har levert kontinuitet over flere år, tverrsektoriell forankring (både kommunal og statlig sektor representert), profesjonell kommunikasjonsstøtte og et jevnt aktivitetsnivå – uten frikjøp og innenfor et fallende budsjett. Den selvstendige driften har gjort prosjektet i stand til å handle raskt, sette egen dagsorden og opptre som premissleverandør.

Styringsgruppens vurdering: Styringsgruppen vurderer at kommuneprosjektet har hatt en hensiktsmessig og kostnadseffektiv organisasjon. Prosjektorganisasjonen med styret i JF-K som styringsgruppe, dedikert administrativ prosjektleder, tilgang til kommunikasjonsfaglig støtte og deltakelse fra både kommunal og statlig sektor, har vært en avgjørende suksessfaktor. Modellen har gitt kontinuitet, faglig tyngde og gjennomføringsevne uten frikjøp og med lave kostnader. Samtidig som prosjektet har hatt en selvstendig operasjonell handlefrihet. Dette er et sentralt argument for at en videreføring bør beholde kjernen i modellen, ikke løse den opp.

5.4 Ressursbruk og kostnadseffektivitet

Funn: Se kapittel 3.4. Prosjektet har levert et bredt tiltaksspekter for i snitt godt under en halv million kroner i året, med en tildeling som er halvert siden oppstart, og uten budsjettoverskridelser.

Styringsgruppens vurdering: Styringsgruppen mener at forholdet mellom innsats og resultat er godt. Kostnadsdisiplinen har vært konsekvent. Prosjektet har levert et betydelig aktivitetsnivå for beskjedne midler, og har innarbeidet kutt i tildelingen uten at dette har gått på bekostning av faglig innhold og effektivitet. Få interessepolitiske satsinger leverer et tilsvarende aktivitets- og synlighetsnivå for tilsvarende midler. Kostnadseffektiviteten er et av de sterkeste argumentene for videreføring.

5.5 Varige virkninger og hva som står på spill

Funn: Prosjektet har etterlatt seg varige aktiva som består uavhengig av enkeltaktiviteter: et oppdatert kunnskapsgrunnlag (to kommuneundersøkelser og en samfunnsundersøkelse), en gjennomarbeidet kommunepolitikk (versjon 4.0), en offentlig verktøykasse som setter tillitsvalgte og

medlemmer i stand til å drive lokalt påvirkningsarbeid, etablerte relasjoner til sentrale aktører (Sivilombudet, NIM, politiske miljøer), og en anerkjent posisjon i debatten.

Styringsgruppens vurdering: Styringsgruppen mener at det er høy og umiddelbar risiko for tap av kontinuitet og posisjon ved en avvikling av prosjektet. Det vises til at kunnskapsgrunnlag foreldes, relasjoner forvitrer ofte raskt, og den opparbeidede rollen som premissleverandør er vanskelig å gjenopprette når den først er sluppet. For en sak som nettopp nå er høyaktuell, spesielt med Kommunekommisjonens videre arbeid, vil en nedtrapping komme på et uheldig tidspunkt.

5.6 Samspill med JF2030 og resten av forbundet

Dette kriteriet er viktig fordi dette er en av de viktigste utfordringene for Kommuneprosjektet. JF2030-strategien peker på at forbundet i dag «framstår mer som sine seksjoner og medlemsforeninger enn ett samlet forbund». En innvending kan derfor være at et seksjonsdrevet prosjekt trekker i motsatt retning av «ett samlet forbund».

Funn: JF2030 definerer tre strategiske grep – å prioritere interessepolitikk, involvere medlemmer og løfte i flokk. Kommuneprosjektet er i praksis et arbeidende eksempel på nettopp disse grepene: det driver systematisk interessepolitikk, involverer medlemmer og tillitsvalgte direkte (grasrota, «de med skoene på»), og arbeider på tvers av sektorer. I forbundets egen strategiprosess ble prosjektet trukket frem som et praktisk forbilde for interessepolitikk. Selve saken – behovet for jurister i kommunene og i store prosjekter – er dessuten løftet frem i strategidokumentene som et typeeksempel på forbundets interessepolitiske rolle.

Styringsgruppens vurdering: Kommuneprosjektet er ikke en motsetning til «ett samlet forbund», men en prototype på hvordan strategien kan settes ut i livet. Snarere enn å fragmentere, viser prosjektet hvordan en seksjonsdrevet satsing kan mate inn i forbundets felles interessepolitikk og involvere medlemmer på tvers. Den nye sekretariatsorganiseringen, hvor interessepolitiske rådgivere følger forbundet som helhet, gjør det mulig å koble prosjektets driv og nærhet til medlemmer og valgte politikere sammen med en mer helhetlig ressursbruk. Det er dette «Kommuneprosjektet 2.0» bør utnytte.

5.7 Identifiserte utfordringer

For at evalueringen skal være til å stole på, gjengis de mest nærliggende innvendingene åpent, med styringsgruppens svar:

- **«Prosjektet er seksjonsdrevet og bryter med ett samlet forbund.»** Svar: Prosjektet praktiserer de tre strategiske grepene i JF2030 og er trukket frem internt som modell for interessepolitikk. Det involverer statlig sektor, ikke bare kommunal. En videreføring kan dessuten kobles tettere til sekretariatets felles ressurser.
- **«Resultatene er ikke målbare.»** Svar: Innvendingen har et poeng for perioden som helhet, fordi målene utviklet seg underveis. Svaret er ikke å avvikle, men å gi Kommuneprosjektet 2.0 tydelige, målbare delmål fra start (jf. kapittel 7).
- **«Koster det for mye i en presset økonomi?»** Svar: Tildelingen er allerede halvert, budsjettet er aldri overskredet, og aktivitetsnivået per krone er høyt. Kostnadseffektiviteten taler for, ikke mot, videreføring.

6. Samlet vurdering

Samlet fremstår Kommuneprosjektet som en relevant, kostnadseffektiv og godt forankret satsing som har levert resultater ut over det ressursrammen skulle tilsi. Prosjektet har bygget et kunnskapsgrunnlag som brukes bredt, utviklet en moden kommunepolitikk, etablert en anerkjent stemme i debatten og relasjoner til sentrale aktører, og gjort dette innenfor et budsjett som er halvert siden oppstart – uten overskridelser.

Den mest reelle svakheten er fraværet av faste, målbare mål fra starten av prosjektet. Dette er en naturlig følge av at prosjektet har vært kunnskapsbyggende, og det er nå mulig å rette opp fordi målbildet, uttrykt gjennom kommunepolitikken 4.0, er blitt modent.

Innvendingene mot videreføring (at prosjektet er seksjonsdrevet, at resultatene er vanskelige å måle, og at det koster) kan besvares. Det seksjonsdrevne er i praksis en styrke som viser Juristforbundet strategien i praksis, målbarheten kan bygges inn i en ny periode, og kostnadene er lave og fallende.

7. Anbefaling – Kommuneprosjektet 2.0

Styringsgruppen anbefaler at Kommuneprosjektet videreføres som «Kommuneprosjektet 2.0». For at videreføringen skal stå seg – og for å svare ut innvendingene over – anbefales følgende premisser:

- **Tydelige, målbare delmål fra start.** Operasjonaliser målbildet fra kommunepolitikken 4.0 til konkrete, etterprøvbare delmål for perioden (f.eks. definerte påvirkningsmål, mediemål, undersøkelses- og møteplaner), slik at neste evaluering kan måle mot et nullpunkt.
- **Behold kjernen i prosjektmodellen.** Den faste styringsgruppen, dedikert administrativ prosjektledelse, kommunikasjonsstøtte og tverrsektoriell deltakelse er selve forklaringen på resultatene og bør videreføres.
- **Koble prosjektet tettere til sekretariatets felles ressurser.** Utnytt den nye organiseringen slik at prosjektets nærhet til grasrota kombineres med forbundets helhetlige interessepolitiske kapasitet – i tråd med JF2030.
- **Sikre kontinuitet i en kritisk fase.** Med Kommunekommisjonens videre arbeid er saken høyaktuell. En videreføring bør tidfestes slik at prosjektet kan følge opp kommisjonens neste delrapport.
- **Fortsett den stramme kostnadsstyringen.** Viderefør praksisen med samkjøring av møter, digitale løsninger og kostnadseffektiv reise, slik at prosjektet forblir et lavkost-høyavkastning-tiltak.
- **Fornyet forankring på Landsmøtet 2026.** Kommuneprosjektet 2.0 forankres ved at det meldes inn som sak til Landsmøtet med et forslag til landsmøtevedtak med mandat, prosjektperiodens lengde, budsjettramme og bruk av sekretariatets ressurser.

8. Vedlegg

Kildeliste

- Kommuneprosjektet – presentasjon for generalsekretæren (10.04.2026).
- Juristforbundets kommunepolitikk: Rettssikkerhet for innbyggerne, versjon 4.0 (12.04.2026).
- JF2030 – ett samlet forbund: strategiske grep (Agenda Rådgivning, 2024) og spisset versjon (mars 2026).

- Kommuneundersøkelsen (Rambøll 2020 og 2023).
- Samfunnsundersøkelse (Respons Analyse for Juristforbundet, 2026).
- Landsmøtet 2024 – Hovedsatsingsområder 2025–2026 (punkt 35, 55 og 57).
- Kommuneprosjektet – verktøykasse (juristforbundet.no).
- Øvrige kilder omtalt i teksten: Menon Economics (2022); NOU 2023:7; NOU 2023:9; NOU 2026:1; Prop. 133 L (2020–2021); Totalberedskapsmeldingen (2025).

Nøkkeltall om behovet

Indikator	Verdi	Kilde
Kommuner med ansatt jurist	53 %	Rambøll 2023
Kommuner med jurist i barnevern	6 %	Rambøll 2023
Kommuner med jurist i byggesak	33 %	Rambøll 2023
Snitt lovoppfyllelse i kommunene	80 % (spenn 50–99 %)	Menon Economics 2022
Befolkning som mener loven er lik for alle	46 %	Respons Analyse 2026
Kommuner under 5 000 innbyggere	ca. 50 %	NOU 2026:1

Vedlegg

- Fakta og tall for evaluering
- Medierapport
- Anbefalingsnotat fra Agenda Rådgivning
- Kommunepolitikk 4.0

NOTAT

Til:	Benedicte Gram-Knutsen, Juristforbundet
Fra:	Rune Olsø, Agenda Rådgivning (AR)
Sak:	Kort notat om overgang fra prosjekt til ressursgruppe
Dato:	18. februar 2026

Anbefaling:
Fra prosjekt til ressursgruppe

1. BAKGRUNN

Juristforbundet Kommune har over flere år – med bakgrunn i landsmøtevedtak – kjørt et prosjekt med sikte på å styrke innbyggernes rettssikkerhet, gjennom å øke omfanget av juridisk kompetanse i kommunene.

Prosjektet har flere hovedmål:

- *Styrke innbyggernes rettssikkerhet*
  Gjennom ansettelse av flere jurister i de kommunale tjenestene som er mest sårbare, for eksempel i det kommunale barnevernet, kan man sikre at tjenestene den enkelte får er i tråd med de krav og føringer som følger av lover og forskrifter. Det sikrer det enkelte barns, og den enkelte families, rettssikkerhet.

  I tillegg fører flere jurister inn i den kommunale saksbehandlingen og tjenesteproduksjonen også til færre saksbehandlingsfeil, og færre dyre rettsprosesser og erstatninger på et senere tidspunkt. Over tid vil kommunene kunne spare på dette, og frigjøre penger som kan benyttes til et enda bedre tjenestetilbud.

- *Styrke forståelsen for behovet for juridisk kompetanse*
  Gjennom dialog, møter, kronikker og medieutspill øker vi både beslutningstakernes og offentlighetens forståelse for betydningen og viktigheten av juridisk kompetanse i offentlig tjenesteproduksjon. Slik kan vi som forbund både løfte etterspørselen etter våre medlemmers kompetanse, og løfte juridiske yrkers status.

- *Vise våre medlemmer i kommuner / offentlig sektor at vi er der for dem*
  I offentligheten får jurister i det private markedet ikke sjeldent mer fokus enn de av våre medlemmer som jobber i kommuner / offentlig sektor. Gjennom det utadrettede arbeidet i prosjektet – spesielt oppslag og kronikker i mediene – viser vi disse medlemmene at vi ser dem, forstår deres arbeidshverdag, og at vi jobber for dem. Det styrker medlemslojaliteten, og kan øke rekrutteringsstyrken vår blant jurister i offentlig sektor.

- *Styrke kommunikasjon og bli bedre på å rendyrke treffsikre budskap*
  Vi har gjennom prosjektet også benyttet ekstern rådgiver for å styrke egen kompetanse på hvordan vi jobber treffsikkert med myndighetskontakt, og hvordan vi utvikler tilpassede budskap for å få gjennomslag. Det har styrket både selve prosjektet, men også tillitsvalgtes kompetanse for senere tilsvarende arbeid.

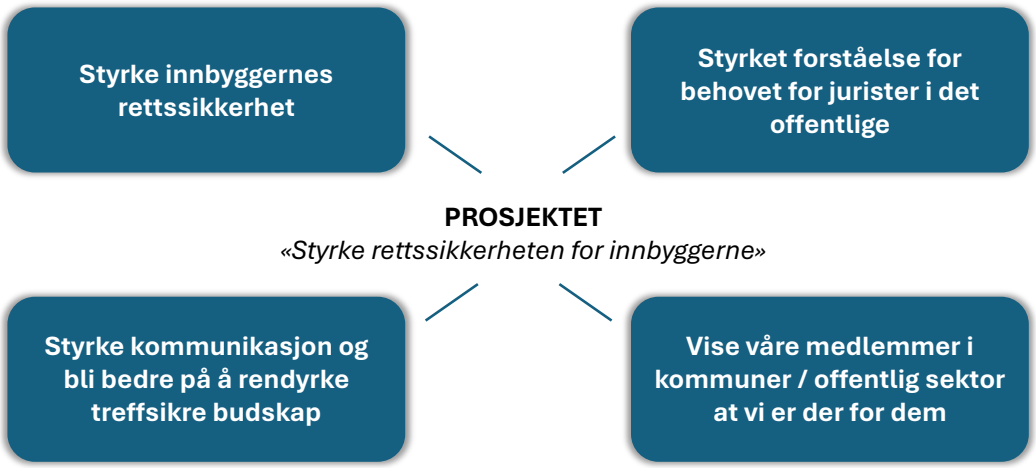

Figur: Fire overordnede mål som prosjektet har jobbet etter.

2. FRA PROSJEKT TIL RESSURSGRUPPE

Disse overordnede målene (som beskrevet over) bør også fremover være sentrale hensyn for Juristforbundet. Det handler om medlemspleie, verving, styrking av intern kompetanse blant tillitsvalgte, og styrking av omverdens forståelse for at jurister er en sentral yrkesgruppe også i kommunene og offentlig sektor for øvrig.

Prosjektet har nå vært oppe og gått i flere år. Man har underveis erfart, lært og utviklet både fokus og innsatspunkter. Trinnvis har man gjennom arbeidet utviklet Juristforbundets politikk innenfor kommunesektoren, og satt dette på dagsorden.

Parallelt har også kommunenes egne rammevilkår vært under kontinuerlig utvikling, og prosjektet har tilpasset seg dette løpende. Det er derfor et behov for fortsatt tett oppfølging. Samtidig er det nå naturlig å vurdere hvordan arbeidet som helhet best organiseres fremover.

Agendas anbefaling: Fra prosjekt til ressursgruppe
Agenda Rådgivning har, av og på, fulgt prosjektet over lang tid. I tillegg har vi det siste året også bidratt i arbeid knyttet til forbundets arbeid med struktur og overordnede utfordringer. Det har gitt oss betydelig innsikt.

Vår klare anbefaling er at man nå går fra en organisering som frittstående prosjekt, til at arbeidet organiseres som en ressursgruppe. Slik sikrer man at dette viktige arbeidet får en mer permanent karakter, og ikke oppleves av organisasjonen for øvrig som noe midlertidig.

Her vil vi kort beskrive hvorfor vi anbefaler en slik organisering, og hvilke hensyn man bør ivareta i det videre arbeidet.

Sammensetning av ressursgruppen
Ressursgruppen bør i all hovedsak fortsatt bestå av tillitsvalgte fra kommune og stat, med en ansatte-ressurs knyttet til gruppen for å bistå med struktur og administrativ koordinering. Dette er det flere årsaker til:

→ *Forankring*
Gjennom aktiv deltakelse fra tillitsvalgte kan man sikre en løpende, sterk forankring i forbundet. Det bygger god organisasjonskultur at de tillitsvalgte, som vedtar de politiske målene, også har en viktig rolle i arbeidet med å innfri dem. Videre vil det være et klart fortrinn at et prosjekt som også langt på vei omhandler kontakt med og arbeid opp mot kommunene, i hovedsak ledes og utføres av tillitsvalgte basert over hele landet, både fra kommune og stat.

→ *Ressursbruk*
Det bør være unødvendig å dedikere flere ansatte-ressurser til dette arbeidet, all den tid det går til kjernen av utadrettet tillitsvalgts-arbeid (herunder blant annet hvordan forbundet fremstår ute i kommunene og at medlemmene ser at man lytter til og jobber for dem). På denne måten belaster man heller ikke forbundets administrasjon, som har en lang rekke andre oppgaver og prioriteter, mer enn absolutt nødvendig.

→ *Gjennomslag*
Det er erfaringsmessig lettere for tillitsvalgte, enn for administrativt ansatte, å fronte forbundet med styrke og tydelighet, og dermed oppnå gjennomslag for de politiske mål man har satt. Det handler i stor grad om omverdens opplevelse av troverdighet og mandat, når forbundet driver myndighetskontakt og ekstern kommunikasjon. Også dette tilsier at man bør ha en ressursgruppe bestående av tillitsvalgte.

Ledelse
Ressursgruppen bør fremdeles ledes av en sentral tillitsvalgt, slik at arbeidet løpende kan rapporteres inn i hovedstyret og koordineres med forbundets øvrige aktivitet (blant annet de berørte seksjonene). Dette er spesielt viktig når mye av gruppens arbeid utføres av tillitsvalgte som ikke har sitt daglige virke i Juristenes Hus.

Hvordan valget av de tillitsvalgte til ressursgruppen skal skje, bør være et punkt for drøfting i valgt ledelse og med generalsekretær. Rutine for valg av tillitsvalgte til gruppen må stemme inn i øvrig struktur.

Målstyring og løpende evaluering
De overordnede målene bør brytes ned på konkrete målbare parameter - KPIer. Eksempelvis kan disse være gjennomført rullering av aktørstrategi, antall gjennomførte møter med utvalgte beslutningstakere, møtepunkt med medlemmene ute i kommunene, antall kronikker og medieoppslag, osv. Herunder bør man også sette et parameter knyttet til informasjon om arbeidet som går ut til alle medlemmer man har som er ansatt i kommuner og stat.

Arbeidet bør evalueres, ved at ansatte-ressursen mottar og samler innrapportert informasjon løpende, at gjennomgang av dette er et fast punkt på møtene i ressursgruppen, og at dette rapporteres kort til ledelse og generalsekretær årlig.

Gjennom målstyringen og rapporteringen bør man sikre at arbeidet også er godt forankret i seksjonene Kommune og Stat.

OPPSUMMERT

Agenda Rådgivning anbefaler:

- ✓ **at man nå går fra en organisering som frittstående prosjekt, til at arbeidet organiseres som en ressursgruppe**
- ✓ **at ressursgruppen bør i all hovedsak fortsatt bestå av tillitsvalgte, med en ansatte-ressurs knyttet til gruppen for å bistå med struktur og administrativ koordinering**
- ✓ **at ressursgruppen fremdeles bør ledes av en sentral tillitsvalgt**
- ✓ **at man setter målbare KPIer, som ressursgruppen rapporterer på årlig til ledelse og generalsekretær**

Vedlegg: Rapport/egenevaluering

Videreføring av kommuneprosjektet

Saken er fremmet av:

JF-S Statsforvalterjuristene

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Kommuneprosjektet ble etablert høsten 2018, og statsforvalterjuristene har hatt en plass i prosjektet hele veien. Under årsmøtet vårt fremmet styret et forslag om å spille inn sak om kommuneprosjektet, til landsmøtet i år. Derfor fremmer vi overfor seksjon stat følgende forslag, og oppfordrer til dialog med kommunejuristene:

Statsforvalterjuristene ber landsmøtet om å videreføre kommuneprosjektet, i tråd med anbefalingene og ønskene til kommunejuristene.

Økonomiske og administrative konsekvenser

En videreføring av kommuneprosjektet vil kreve ressurser til koordinering, politisk påvirkningsarbeid og oppfølging. Omfanget vil imidlertid avhenge av hvilke aktiviteter som prioriteres og hvordan arbeidet organiseres i kommende landsmøteperiode. Hovedstyret vurderer at eventuelle ressursmessige konsekvenser bør håndteres gjennom de ordinære prioriterings- og budsjettprosessene, og ikke gjennom et særskilt landsmøtevedtak om ett bestemt prosjekt.

Seksjonsstyrets anbefaling om videre behandling/forslag til vedtak:

Styret i Juristforbundet – Stat tar ikke isolert stilling til dette forslaget, men ønsker å se dette i sammenheng med Juristforbundets samlede plan for satsingsområder for kommende landsmøteperiode.

Hovedstyrets vurdering:

Hovedstyret vurderer at behovet for juridisk kompetanse i kommunene og betydningen dette har for rettssikkerheten er allerede forankret i forbundets politiske plattform.

Hovedstyrets forslag til vedtak:
Hovedstyret vurderer at forslagets intensjon er ivaretatt gjennom Juristforbundets politiske plattform.

Hovedstyret vedtar å videreføre nødvendig aktivitetsnivå i prosjektet innenfor de etablerte budsjettmessige rammer.

Forslag til protokolltekst:

Forslaget fra JF-S Statsforvalterjuristene om videreføring av kommuneprosjektet bifalles ikke. Landsmøtet viser til at forslagets intensjon om å styrke juridisk kompetanse og rettssikkerhet i kommunene er ivaretatt gjennom Juristforbundets politiske plattform.

Forslag om evaluering av dagens organisering av politisk arbeid – frå medlem

Saken er fremmet av:

Michael Rummelhoff, JF-Kommune

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Ordningen med et frikjøpt presidentskap har nå vart en del år, og frikjøp av sentrale tillitsvalgte er utvidet. Det er på tide å gjennomføre en evaluering av ordningen og omfanget av kostnader, både direkte og indirekte, med tanke på forsvarlig bruk av medlemmenes ressurser ut ifra en hensiktsmessig og strategisk betraktning.

Forslag til sak: I kommende period gjennomføres en evaluering av organiseringen av Juristforbundets politiske og interessepolitiske arbeid ut ifra ressursinnsats og effekt. Det anlegges et hensiktsmessighets- og strategisk perspektiv.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Medlemmet har ikke beskrevet økonomiske og administrative konsekvenser av forslaget.

Sekretariatets bemerkninger:

Forslaget gjelder en evaluering av organiseringen av Juristforbundets politiske og interessepolitiske arbeid ut fra ressursinnsats og effekt. Sekretariatet vurderer at en slik evaluering vil berøre prinsipielle spørsmål om organisering, roller, ansvar, ressursbruk og styring. Mandatet må derfor avgrenses og konkretiseres før evalueringen igangsettes.

En vurdering av dagens ordning bør bygge på en tydelig beskrivelse av hvilke mål organiseringen av det politiske og interessepolitiske arbeidet skal bidra til å nå, og hvilke funksjoner president, visepresident, øvrige frikjøpte tillitsvalgte, seksjonene og sekretariatet skal ivareta. Det bør også vurderes hvilke forventninger som er knyttet til de ulike rollene, hvordan ansvar og oppgaver er fordelt, og hvordan resultater og effekt skal følges opp.

Seksjonene kan ha ulike ordninger for frikjøp, honorering og politisk virksomhet. Det må derfor avklares hvorvidt en eventuell evaluering skal omfatte både det sentrale presidentskapet, øvrige sentrale frikjøp og ordningene i seksjonene. Det bør også avklares om formålet er å vurdere den samlede organiseringen av det politiske arbeidet eller enkelte deler av denne.

Kostnadene ved frikjøp omfatter ikke bare direkte utgifter til frikjøp og honorarer. Ordningene kan også medføre behov for administrativ støtte, saksforberedelse, koordinering, møtevirksomhet, kommunikasjon og annen oppfølging fra sekretariatet. Samtidig er formålet med frikjøp å gi politisk kapasitet, tilgjengelighet og gjennomføringsevne. En evaluering bør derfor omfatte både direkte og indirekte ressursbruk og vurdere denne opp mot tydelig definerte mål, forventninger og virkninger.

En evaluering bør videre belyse forholdet mellom politisk ledelse, øvrige tillitsvalgte, de styrende organene og sekretariatet. Dette gjelder blant annet:

- Hvem som har ansvar for å fastsette mål og prioriteringer.
- Hvilke oppgaver og leveranser som forventes av de ulike rollene.
- Hvem som har ansvar for initiativ, gjennomføring og oppfølging.
- Hvilke oppgaver som forutsetter støtte fra sekretariatet.
- Hvilket administrativt støttebehov de ulike ordningene medfører.
- Hvordan måloppnåelse og ressursbruk skal dokumenteres og følges opp.
- Hvilket organ som skal vurdere om ordningene fungerer etter hensikten.

Formålet bør være å vurdere om den samlede organiseringen gir tydelige roller, hensiktsmessig ressursbruk, tilstrekkelig styring og best mulig støtte til Juristforbundets politiske og interessepolitiske mål.

Sekretariatet er selv en sentral del av organiseringen som skal vurderes, både gjennom forberedelse og oppfølging av politiske beslutninger og gjennom støtten til politisk ledelse og øvrige tillitsvalgte. Spørsmålene i en eventuell evaluering berører dermed både politiske og administrative roller og grenseflatene mellom dem.

Sekretariatet vurderer derfor at en eventuell evaluering bør gjennomføres av en ekstern aktør. Dette vil kunne bidra til nødvendig uavhengighet, legitimitet og tillit til vurderingene hos de ulike delene av organisasjonen.

En ekstern gjennomføring er også hensiktsmessig ut fra sekretariatets kapasitet. En bred intern evaluering vil kreve betydelig administrativ ressursinnsats og kunne gå på bekostning av ordinær drift og allerede prioriterte oppgaver. Også ved ekstern gjennomføring må det påregnes intern ressursbruk til datainnhenting, dokumentasjon, intervjuer, koordinering og kvalitetssikring, men sekretariatet kan ikke ha ansvar for selve analysen og vurderingen.

Kostnadene ved ekstern bistand vil avhenge av evalueringens mandat, omfang og metode. Før en evaluering bestilles, bør det derfor utarbeides et mandat og et kostnadsanslag som behandles av hovedstyret.

Et eventuelt mandat bør som minimum angi:

- Formålet med evalueringen.
- Hvilke organer, roller og ordninger som skal omfattes.
- Hvilke mål og forventninger de ulike ordningene skal vurderes mot.
- Om både sentrale, seksjonsvise ordninger og ordninger i JFs foreninger skal inngå.
- Hvordan direkte og indirekte ressursbruk skal kartlegges.
- Hvordan støttebehovet overfor sekretariatet skal vurderes.
- Hvilke kriterier som skal benyttes for å vurdere effekt.
- Hvordan nødvendig involvering av berørte organer og roller skal sikres.
- Hvordan ekstern uavhengighet og habilitet skal ivaretas.
- Kostnadsramme og intern ressursbruk.
- Tidspunkt for ferdigstillelse.
- Hvilket organ som skal motta og behandle evalueringen.

Sekretariatet bemerker på denne bakgrunn at det, dersom forslaget vedtas, gjennomføres en ekstern evaluering. Før evalueringen igangsettes, bør hovedstyret behandle og vedta et nærmere mandat, en kostnadsramme og en plan for involvering og behandling av resultatet.

Seksjonsstyrets anbefaling om videre behandling/forslag til vedtak:

En evaluering av dette vil være prematurt med tanke på at det også foregår en organisatorisk endring i sekretariatet.

Seksjonsstyrets forslag til vedtak:

Forslaget anbefales ikke fremmet.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Hovedstyret innstiller på at saken ikke støttes.

Forslag til protokolltekst:

Landsmøtet støtter ikke saken.

Digitalisering av faglige tilbud. Tilgjengeliggjøring gjennom digitalisering av alle faglige tilbud til medlemmer

Saken er fremmet av:

Michael Rummelhoff, JF-Kommune.

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Tilgjengeliggjøring gjennom digitalisering av alle faglige tilbud til medlemmer.

Det avholdes en rekke arrangementer i Juristforbundets regi sentralt i Oslo på tidspunkt mange medlemmer ikke har anledning til å delta på.

Til sammenligning er det forsvinnende lite tilbud fra Juristforbundet for medlemmer som bor utenfor Oslo-området eller med en timeplan som er lite fleksibel.

Med den siste tidens utvikling på det digitale feltet er det mulig å nå medlemmene i en helt annen grad ved å gjøre tilbudene tilgjengelig digitalt både ved live-overføringer og ved opptak tilgjengelig på JF's medlemssider. Arrangementenes digitale tilgjengelighet må markedsføres alle medlemmer.

Forslag til vedtak:

Alle Juristforbundets faglige arrangementer skal som hovedregel gjøres tilgjengelig digitalt. Unntak fra hovedregelen skal begrunnes særskilt.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Medlemmet har ikke redegjort for økonomiske og administrative konsekvenser.

Se vedlegg for sekretariatets vurdering av de administrative og økonomiske konsekvenser av forslaget.

Seksjonsstyrets anbefaling om videre behandling/forslag til vedtak:

At flest mulig får anledning til å få med seg faglige arrangementer er et viktig og riktig mål for Juristforbundet. Her vil digitalisering spille en stor rolle. Det er et stort spenn i de ulike arrangementene og det krever derfor et arbeid for å få gjort flere av disse digitale. Et mål om å øke andelen arrangement som gjøres tilgjengelig digitalt vil kunne gi forbundet tid til å bygge opp den kompetansen og erfaringen som er nødvendig for at dette er et tilbud som sikrer at de arrangementene som kan digitaliseres blir det på en god måte.

Seksjonsstyrets forslag til vedtak:

Juristforbundet jobber aktivt for å legge til rette for at flere faglige arrangementer gjøres tilgjengelig digitalt.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Saken er innarbeidet i organisasjonspolitisk plattform gjennom hovedstyrets endring av kap. 2, og anses som ivaretatt.

Forslag til protokolltekst:

Landsmøtet anser forslaget om digitalisering av faglige tilbud ivaretatt gjennom hovedstyrets endringer i organisasjonspolitisk plattform kap. 2.

Vedlegg:

Sekretariatets konsekvensutredning.

Vedtekter for Juristforbundet, instruks for kontrollkomiteen og retningslinjer for behandling av disiplinærsaker

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Juristforbundets vedtekter har blitt utviklet gjennom mange landsmøteperioder. Nye bestemmelser er kommet til, enkelte er endret og andre har blitt stående uendret. Resultatet er et regelverk som over tid har blitt omfattende, detaljert og til dels vanskelig tilgjengelig.

Hovedstyret legger med dette frem et revidert forslag til vedtekter som er fremtidsrettet, forenklet og som er lettere tilgjengelige og anvendelige.

Kapitler og bestemmelser er omstrukturert, enkelte bestemmelser er slått sammen og andre er flyttet til nye kapitler for å få en bedre sammenheng i bestemmelsene.

Et av utgangspunktene for revisjonsarbeidet har vært at vedtektene primært bør regulere organisasjonens grunnleggende prinsipper, styringsstruktur, myndighet og sentrale rettigheter og plikter, mens mer detaljerte bestemmelser og beskrivelser av prosesser bør reguleres i retningslinjer. Forslaget innebærer derfor at en del bestemmelser er tatt ut av vedtektene og inn i nye og/eller eksisterende retningslinjer.

Behovet for fleksibilitet og videreutvikling av organisasjonen er antagelig viktigere enn noen gang. Flere organisatoriske løsninger er per i dag bestemt direkte i vedtektene hvilket gjør organisasjonen mindre fleksibel enn ønskelig mellom landsmøtene. Forslaget innebærer derfor flere steder at hovedstyret gis hjemmel til å fastsette nærmere retningslinjer eller organisasjonsformer innenfor de rammene landsmøtet har bestemt.

Hovedgrepene i revisjonen kan oppsummeres i følgende tre punkter:

- Ny struktur og bedre systematikk
- Tydeligere skille mellom vedtekter og retningslinjer
- Større organisatorisk fleksibilitet innenfor landsmøtets rammer

Hovedstyrets forslag gir Juristforbundet et mer helhetlig, oversiktlig og fremtidsrettet vedtektsverk som bedre understøtter Juristforbundets utvikling som ett samlet forbund.

Som følge av forslag til endringer i vedtektene, er det også foreslått endringer i eksisterende retningslinjer, i tillegg til at det er utarbeidet forslag til retningslinjer for behandling av disiplinærsaker samt at det er foretatt en mindre endring i instruksen for kontrollkomiteen.

I de generelle retningslinjene for Juristforbundet er alle bestemmelser om medlemskap, inn- og utmelding, innplassering i organisasjonen, særkontingent mm. tatt inn i ett felles dokument. Disse bestemmelsene har i dag dels vært regulert i vedtektene og dels i ulike retningslinjer og administrative ordninger. Disse generelle retningslinjene foreslås vedtatt av hovedstyret.

Forslag til endringer i vedtektene knyttet til disiplinærsaker og kontrollkomiteen, innebærer at saksbehandlings- og prosessbestemmelser flyttes ut av vedtektene. Det finnes allerede en instruks for kontrollkomiteen og prosessbestemmelsene er flyttet inn i denne. Instruksen for kontrollkomiteen skal vedtas av landsmøtet.

Når det gjelder behandling av disiplinærsaker, er de bestemmelsene som foreslås tatt ut av vedtektene, satt inn i nye retningslinjer. Det er ikke gjort materielle endringer. Retningslinjer for behandling av disiplinærsaker vedtas av landsmøtet.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Landsmøtet vedtar hovedstyrets forslag til vedtektsendringer, herunder generelle retningslinjer for Juristforbundet.

Landsmøtet vedtar hovedstyrets forslag til Revidert instruks for kontrollkomiteen.

Landsmøtet vedtar hovedstyrets forslag til Retningslinjer for behandling av disiplinærsaker.

Forslag til protokolltekst:

Landsmøtet vedtok hovedstyrets forslag til vedtektsendringer.

Landsmøtet vedtok revidert Instruks for kontrollkomiteen.

Landsmøtet vedtok Retningslinjer for behandling av disiplinærsaker.

Vedlegg:

Någjeldende vedtekter for Juristforbundet

Vedtekter for Juristforbundet - forslag

Speil gjeldende vedtekter forslag reviderte vedtekter m kommentarer

Instruks for kontrollkomiteen

Disiplinærreaksjoner - retningslinjer

Retningslinjer for medlemskap i Juristforbundet

Generelle retningslinjer for Juristforbundet

Vedtatt av hovedstyret **.11.2026. Sist revidert xx.xx.xxxx.

Innmelding

- Søknad om medlemskap rettes til Juristforbundet via nettsidene, og avgjøres av generalsekretæren.
- Dersom generalsekretæren avslår en søknad, kan avslaget påklages til hovedstyret.

Medlemskap, jf. vedtektenes kap. 2

- Studentmedlemskap forutsetter godkjent studieplass. Dokumentasjon kan kreves fremlagt.
- Studenter som kombinerer arbeid med utdanning, kan bli medlem. Det kan fastsettes separate kontingentvilkår for denne gruppen.
- Retten til studentmedlemskap opphører hvis avsluttende eksamen på masternivå ikke er avlagt etter 10 år som studentmedlem. Det kan gjøres unntak fra maksimalgrensen når særlige grunner tilsier det.
- Studentmedlemskapet overføres automatisk til ordinært medlemskap etter avlagt master i rettsvitenskap.

Medlemsbetingelser

- Medlemskapet er gyldig når medlemmet har akseptert Juristforbundets vedtekter, medlemsbetingelsene og personvernerklæringen, og innmeldingen er godkjent av Juristforbundet.
- Juristforbundet vil ivareta medlemmenes lønns- og arbeidsvilkår, og vil ved behov bistå i lønnsforhandlinger og andre karriere- og arbeidslivsspørsmål.
- Medlemmet plikter å holde Juristforbundet oppdatert om kontaktinformasjon og opplysninger om arbeidsforhold/studier, slik at Juristforbundet kan ivareta medlemmet på en god måte. Mangelfulle opplysninger vil kunne føre til redusert medlemstilbud. Studenter som avbryter studiene, plikter å melde ifra om dette.
- Medlemskap forutsetter samtykke til at Juristforbundet kan kommunisere direkte til medlemmet via elektroniske kanaler, per telefon og i brevs form om saker som angår medlemskapet.
- Medlemmet kan på Min Side reservere seg mot nyhetsbrev om arrangementer, medlemsfordeler og annet.
- Juridisk bistand forutsetter minst én måneds medlemskap, og er begrenset til tvister som har oppstått etter innmelding. Se retningslinjer for juridisk bistand.
- Det er ikke mulig å fryse medlemskap.

Innplassering av medlemmer

- Medlemmer innplasseres i den seksjonen de tilhører.
- Under en seksjon innplasseres medlemmene i en hovedforening. I seksjonens vedtekter vil det fremkomme om seksjonens medlemmer kan ha tilknytning til flere foreninger under seksjonen.
- Medlemmer av andre seksjoner enn den foreningen de hører inn under, kan stå tilmeldt foreningen som observatør, med mindre seksjonens eller foreningens vedtekter eksplisitt stenger for observatører.
- Medlemmer som innehar sentrale lederfunksjoner i statlig forvaltning så som departementsråd, ledere av direktorat, riksadvokaten og øvrige stillinger på samme nivå, kan etter eget ønske, stå tilsluttet Juristforbundets forum for statsansatte ledere i stedet for den ordinære medlemsforeningen i virksomheten. Juristforbundets forum for ledere er faglig og organisatorisk tilordnet Juristforbundet – Stat, men medlemmene omfattes ikke av det kollektive lønns- og tariffarbeidet, og medlemmene kan heller ikke tas ut i arbeidskonflikt. For øvrig gjelder alle rettigheter og plikter i medlemskapet. Avklaring av hvilke medlemmer som omfattes av ordningen, avgjøres av hovedstyret.
- Medlemmer som innehar sentrale lederfunksjoner i kommuner og/eller fylkeskommuner, kan etter eget ønske, stå tilsluttet Juristforbundets forum for kommunalt ansatte ledere i stedet for den ordinære medlemsforeningen i virksomheten. Juristforbundets forum for ledere er faglig og organisatorisk tilordnet Juristforbundet – Kommune, men medlemmene omfattes ikke av det kollektive lønns- og tariffarbeidet, og medlemmene kan heller ikke tas ut i arbeidskonflikt. For øvrig gjelder alle rettigheter og plikter i medlemskapet. Avklaring av hvilke medlemmer som omfattes av ordningen, avgjøres av hovedstyret.
- Medlemmer som er eier, partner eller har annen stilling på samme nivå, kan etter eget ønske, stå tilsluttet Juristforbundets forum for ledere og eiere i privat sektor i stedet for den ordinære medlemsforeningen i virksomheten. Forumet er faglig og organisatorisk tilordnet Juristforbundet – Privat, men medlemmene omfattes ikke av det kollektive lønns- og tariffarbeidet, og medlemmene kan heller ikke tas ut i arbeidskonflikt. For øvrig gjelder alle rettigheter og plikter i medlemskapet. Ved tvil om medlemmet omfattes av ordningen avgjøres søknaden av hovedstyret.

Medlemskontingent

- Gjeldende kontingentsatser er tilgjengelige på Juristforbundets nettsider.
- *Yrkesaktive medlemmer som skatter til Norge betaler ordinær kontingent og får skattefradrag for innbetalt fagforeningskontingent.*

- Kontingentbetaling ved nytt medlemskap skjer via månedlig Avtalegiro. Ved eventuelt ønske om faktura per e-post eller post, kan det påløpe et fakturagebyr på kr. 30,- per utsendelse.
- Medlemmet inngår selv avtale med sin bankforbindelse for automatisk trekk av månedlig kontingent til Juristforbundet. Medlemmet sørger selv for at betaling av månedlig kontingent utføres innen betalingsfristens utløp, samt at trekket har tilstrekkelig beløpsgrense.
- Dersom kontingenten ikke betales innen betalingsfristens utløp, sendes en purring 14 dager etter opprinnelig forfall. Kan det påløpe et purregebyr på kr. 50.
- Dersom kontingenten ikke betales etter annen gangs purring, forbeholder Juristforbundet seg retten til å avslutte medlemskapet. Ved ny innmelding må utestående kontingent betales.
- Medlemmer som ikke har betalt forfalt kontingent kan ikke påberope seg medlemsrettigheter.
- Medlemmet må selv gi Juristforbundet beskjed om endringer i arbeidssituasjon eller studier som kan gi rett til endret kontingentsats. Forespørsel om redusert kontingent har ikke tilbakevirkende kraft, og innbetalt kontingent refunderes ikke. Dokumentasjon kan kreves fremlagt.
- Engangsbeløp i kontingent som student i Juristforbundet:
  Som studentmedlem betaler du et årlig engangsbeløp på kr. 400,- i kontingent til Juristforbundet. Beløpet betales samtidig med innmelding i forbundet. Dersom du melder deg inn i perioden juli-november er engangsbeløpet kr 200,-. Melder du deg inn i desember, vil det ikke påløpe kontingent for inneværende år. Ved utmelding eller endring av medlemskap i perioden, vil ikke betalt kontingent bli kreditert.
- Hovedstyret kan, etter søknad, i særlige tilfeller frita et medlem fra å betale kontingent for et bestemt tidsrom.

Særkontingent, jf. vedtektene § 2-7 d)

- Særkontingent kan fastsettes av en forenings eller seksjons øverste organ.
- Vedtak om særkontingent krever 2/3 flertall, og kan maksimalt gjelde for to kontingentår.
- Innkrevd særkontingent overføres til den foreningen eller seksjonen som har fastsatt kontingenten og forvaltes på lik linje med øvrig kontingent, i tråd med JFs og foreningens/seksjonens vedtekter, handlingsplan og regler for økonomistyring mm.
- Dersom et vedtak om særkontingent oppheves av landsmøtet, jf. vedtektene § 2-7 d), skal innbetalt særkontingent tilbakeføres til medlemmene.
- Medlemmer i foreningen som har skrevet ut særkontingent, kan henvende seg til hovedstyret dersom
    - Det kan hevdes at vedtak om særkontingent ikke er fattet på korrekt måte

- Det kan hevdes at bruk av særkontingent ikke skjer innenfor gjeldende vedtekter eller retningslinjer, eller
- Dersom bruken av midlene på annen måte oppfattes å være klart kritikkverdig.

Hovedstyret kan da fremme sak om oppheving av vedtaket for landsmøtet, ev. ekstraordinært landsmøte.

Personvern og informasjonssikkerhet

- Juristforbundets personvernerklæring har oppdatert informasjon om hvordan forbundet samler inn og behandler personopplysninger.

Utmelding

- Medlemskapet løper ut påfølgende måned etter at skriftlig varsel om utmelding er mottatt via Min Side.
- Manglende innbetaling av kontingent anses ikke som en utmelding fra forbundets side.
- Det er ingen angrerett på medlemskapet.
- Avtaler inngått med Juristforbundets samarbeidspartnere vil bli avsluttet ved opphørstidspunktet.
- Dersom du har inngått bank- og/eller forsikringsavtaler, vil det etablerte kundeforholdet kunne opprettholdes, men vilkårene endres til samarbeidspartnerens ordinære vilkår med virkning fra opphørstidspunktet.

Endring av betingelser

- Juristforbundet forbeholder seg retten til å gjøre endringer i ovennevnte betingelser. Vesentlige endringer i betingelsene vil varsles medlemmene via www.juristforbundet.no

Speil någjeldende vedtekter forslag reviderte vedtekter m kommentarer

Gjeldende bestemmelse	Forslag til ny/revidert ordlyd	Forklaring og kommentarer
§ 1-1 Navn Forbundets navn er Norges Juristforbund «Juristforbundet» kan brukes skriftlig og muntlig når det er naturlig å benytte en enklere og mer direkte betegnelse, Hovedstyret fastsetter retningslinjer for bruk av navn. Navnet kan forkortes med initialene JF. Juristforbundet er en interesseorganisasjon for jurister og juridiske studenter.	**KAPITTEL 1 – NAVN, FORMÅL OG ORGANISASJON** § 1-1 Navn Forbundets navn er Norges Juristforbund («Juristforbundet») Hovedstyret kan gi retningslinjer for bruk av forbundets navn, logo og grafiske uttrykk.	Det er satt inn kapittel med overskrift 2., 3. og 4. ledd er strøket. Formålet med strykningen er først og fremst en forenkling. Hva JF skal jobbe for er beskrevet i formålsbestemmelsen. <u>Materielle endringer</u>: - Tillegg i 2. ledd: «logo og grafiske uttrykk»
§ 1-2 Formål Forbundets formål er å: a) samle alle jurister og juridiske studenter om felles faglige, sosiale og økonomiske interesser b) arbeide for et høyt faglig og etisk nivå hos medlemmene. c) arbeide for juristenes generelle anseelse, innflytelse og faglige autoritet d) arbeide for medlemmenes interesser når det gjelder ansettelses-, lønns- og arbeidsforhold e) synliggjøre betydningen av juridisk kompetanse i samfunnet	§ 1-2 Formål Juristforbundets formål er å: a) samle alle jurister og juridiske studenter om felles faglige, sosiale og økonomiske interesser b) arbeide for et høyt faglig og etisk nivå hos medlemmene. c) arbeide for juristenes generelle anseelse, innflytelse og faglige autoritet d) arbeide for medlemmenes interesser når det gjelder ansettelses-, lønns- og arbeidsforhold e) synliggjøre betydningen av juridisk kompetanse i samfunnet	Juristforbundet (kortformen) brukes gjennomgående.

f) arbeide for at rettsvitenskap tilbys som et kvalitetspreget og enhetlig universitetsstudium på høyt nivå g) tilby etter- og videreutdanning i juridiske fag h) utvikle relevante medlemstilbud i) samarbeide med andre akademikerorganisasjoner om saker av felles interesse j) fremme rettssikkerhet	f) arbeide for at rettsvitenskap tilbys som et kvalitetspreget og enhetlig universitetsstudium på høyt nivå g) tilby etter- og videreutdanning i juridiske fag h) utvikle relevante medlemstilbud i) samarbeide med andre akademikerorganisasjoner om saker av felles interesse j) fremme rettssikkerhet	
§ 1-3 Organisasjon Forbundets organer er: • landsmøtet • hovedstyret • seksjonene • medlemsforeningene Forbundets administrasjon er lokalisert i Oslo.	§ 1-3 Organisasjon Juristforbundet er en medlemsstyrt organisasjon med et representativt demokrati. Juristforbundets organer er: • landsmøtet • hovedstyret • seksjonene • medlemsforeningene	Første ledd er flyttet fra gjeldende § 3-7. Det gir bedre sammenheng at den står under § 1-3. Siste setning er strøket da den anses overflødig. Sekretariatet omtales i kap.4.
§ 1-4 Elektroniske voteringer Voteringer i Juristforbundets ulike organer kan gjennomføres elektronisk etter retningslinjer fastsatt av Hovedstyret. Dette gjelder alle typer voteringer, herunder personvalg. De respektive organers styrer beslutter hvorvidt elektronisk votering skal benyttes.		Hele bestemmelsen tas ut. Ikke nødvendig å vedtektsfeste muligheten for å ha elektroniske voteringer.

KAPITTEL 2 – MEDLEMSKAP	KAPITTEL 2 – MEDLEMSKAP	
§ 2–1 Medlemskap **a) Ordinære medlemmer** Følgende utdanning kvalifiserer for medlemskap i Norges Juristforbund: • Graden cand.jur. fra norsk universitet eller tilsvarende utdanning fra utenlandsk studiested • Mastergrad i rettsvitenskap fra norsk universitet og høgskole eller tilsvarende utdanning fra utenlandsk studiested Hovedstyret utarbeider retningslinjer for hvilke mastergrader fra utlandet som skal kunne likestilles med norsk mastergrad. Dersom det antas å foreligge eksklusjonsgrunnlag etter § 2-4-1 ved søknad om medlemskap, skal søknaden legges frem for hovedstyret som har kompetanse til å nekte medlemskap på samme grunnlag som etter §2-4. **b) Medlemmer opptatt på spesielle vilkår** Kandidater med mastergrad eller høyere eksamen fra Norge eller utlandet kan opptas som medlemmer hvis studiet omfatter juridiske tema og hvis kandidaten for øvrig har en relevant, juridisk yrkeserfaring som etter en samlet vurdering anses som likeverdig med kravene til ordinært medlemskap.	§ 2-1 Ordinære medlemmer Følgende utdanning kvalifiserer for medlemskap i Juristforbundet: a) mastergrad i rettsvitenskap eller graden cand.jur. fra norsk universitet eller høgskole. b) tilsvarende utdanning fra utenlandsk studiested. Hovedstyret kan utarbeide retningslinjer for hvilke mastergrader fra utlandet som skal kunne likestilles med norsk mastergrad. § 2-2 Medlemmer opptatt på spesielle vilkår Kandidater med mastergrad eller høyere eksamen fra Norge eller utlandet kan opptas som medlemmer hvis studiet omfatter juridiske tema og hvis kandidaten ellers har en relevant, juridisk yrkeserfaring som etter en samlet vurdering anses som likeverdig med kravene til ordinært medlemskap.	Den gjeldende systematikken med inndeling i bokstaver er endret til paragrafinndeling. Kulepunktene i paragrafen er erstattet med bokstavinndeling. Bestemmelsen er kortet noe ned for å unngå gjentagelse. Det er satt inn at hovedstyret kan utarbeide retningslinjer. Der hvor det er utarbeidet retningslinjer foreslås det at det tas inn en lenke til nettsidene slik at retningslinjene kan finnes på en rask og enkel måte. Denne systematikken anbefales gjennomført gjennomgående. Det siste leddet i bestemmelsen foreslås fjernet. Mulighet for å nekte opptak av medlemmer er tatt inn i bestemmelsen om disiplinærreaksjoner. «for øvrig» er erstattet av «ellers»

c) Studentmedlemmer Studenter kan opptas som medlemmer når de studerer rettsvitenskap ved universitet eller høgskole i Norge som tilbyr mastergradsutdanning i rettsvitenskap eller 3-årig utdanning som kan inngå i en mastergrad i rettsvitenskap. Studenter som tar en master i rettsvitenskap i utlandet, kan søke om å opprettholde eller opptas i et begrenset medlemskap under utdanningen. Medlemskap forutsetter godkjent studieplass. Dokumentasjon kan kreves fremlagt. Også studenter som kombinerer arbeid med utdanning kan bli medlem. Det fastsettes separate kontingentvilkår for denne gruppen. Retten til studentmedlemskap opphører hvis avsluttende eksamen på masternivå ikke er avlagt etter 10 år som studentmedlem. Det kan gjøres unntak fra maksimalgrensen når særlig grunner tilsier det. Studentmedlemskapet overføres automatisk til ordinært medlemskap etter avlagt master i rettsvitenskap	§ 2-3 Studentmedlemmer Studenter kan opptas som medlemmer når de studerer rettsvitenskap ved universitet eller høgskole i Norge som tilbyr mastergradsutdanning i rettsvitenskap eller 3-årig utdanning som kan inngå i en mastergrad i rettsvitenskap. Studenter som tar en mastergrad i rettsvitenskap i utlandet, kan søke om å opprettholde eller opptas i et begrenset medlemskap under utdanningen. Hovedstyret kan utarbeide retningslinjer for studentmedlemskap.	«master» er erstattet med «mastergrad» Det foreslås tatt inn en ny hjemmel for hovedstyret til å opprette retningslinjer og gjeldende avsnitt 2, 3, 4, 5 og 6 tas ut av vedtektene og inn i retningslinjene. Ingen materielle endringer, men endringen slik den er foreslått, vil innebære en endring i formelt beslutningsnivå.
d) Pensjonistmedlemmer Medlemmer som ikke er yrkesaktive og som mottar pensjon, gis tilbud om pensjonistmedlemskap.	§ 2-4 Pensjonistmedlemmer Medlemmer som ikke er yrkesaktive og som mottar pensjon, gis tilbud om pensjonistmedlemskap.	

§ 2-2 Behandling av søknad **§ 2–2–1 Ordinært medlemskap, studentmedlemskap og medlemskap på spesielle vilkår** Søknad om ordinært medlemskap, medlemskap på spesielle vilkår og studentmedlemskap rettes til Norges Juristforbund. Søknad om ordinært medlemskap avgjøres av hovedstyret. Hovedstyret kan delegere avgjørelsesmyndighet til generalsekretæren. Generalsekretærens avgjørelse kan innklages for hovedstyret. Søknad om medlemskap på spesielle vilkår skal avgjøres av hovedstyret. Hovedstyret kan delegere avgjørelsesmyndighet til generalsekretæren. Generalsekretærens avgjørelse kan innklages for hovedstyret. Hovedstyret kan utarbeide retningslinjer for hvordan opptak av nye medlemmer skal innrettes.	§ 2-5 Behandling av søknad Søknad om medlemskap rettes til Juristforbundet, og avgjøres av generalsekretæren. Avslag kan påklages til hovedstyret. Hovedstyret kan utarbeide retningslinjer for opptak av medlemmer.	Første, andre og tredje ledd er forenklet/slått sammen og endret i tråd med faktisk langvarig praksis. Det er ikke behov for å angi typen søknad når beslutnings- og klageadgangen er den samme. Siste ledd omskrives i tråd med øvrige endringer i bestemmelsen og tas inn i andre ledd i ny bestemmelse.
§ 2-2-2 Innplassering i organisasjonen Samtlige medlemmer av Norges Juristforbund, med unntak av pensjonistene, skal tilhøre én seksjon. For yrkesaktive medlemmer tas det utgangspunkt i hovedarbeidsforholdet ved innplassering. Arbeidsledige medlemmer opprettholder tilknytning til den seksjon de var medlem av i siste arbeidsforhold.	§ 2-6 Innplassering i organisasjonen Samtlige medlemmer av Juristforbundet, med unntak av pensjonistene, skal tilhøre én seksjon. For yrkesaktive medlemmer tas det utgangspunkt i hovedarbeidsforholdet ved innplassering. Arbeidsledige medlemmer opprettholder tilknytning til den seksjon de var medlem av i siste arbeidsforhold.	

Under en seksjon innplasseres medlemmene i en hovedforening. I seksjonens vedtekter vil det fremkomme om seksjonens medlemmer kan ha tilknytning til flere foreninger under seksjonen. Medlemmer av andre seksjoner enn den foreningen de hører inn under, kan stå tilmeldt foreningen som observatør, med mindre seksjonens eller foreningens vedtekter eksplisitt stenger for observatører.	Hovedstyret kan utarbeide retningslinjer om innplassering av medlemmer i organisasjonen.	Ny hjemmel for hovedstyret til å lage retningslinjer for innplassering i organisasjonen. De to siste leddene i gjeldende vedtekter tas ut og innplasseres i eventuelle retningslinjer. Ingen materielle endringer, men endringen slik den er foreslått, vil innebære en endring i formelt beslutningsnivå.
§ 2-3 Rettigheter og plikter a) Medlemmene kan benytte initialene MJF. b) Forbundets aktiviteter og tilbud er åpne for alle medlemmer med mindre annet er bestemt. c) Forbundet yter juridisk bistand til medlemmer i saker som angår arbeidsforholdet. Det ytes ikke slik bistand til pensjonistmedlemmer. Hovedstyret utarbeider retningslinjer for hvordan bistanden skal innrettes. d) Retten til juridisk bistand i saker som angår arbeidsforholdet forutsetter minimum én måneds medlemskap. Bistand ytes i tvister som har oppstått etter innmelding i forbundet. Hovedstyret utarbeider retningslinjer for den juridiske bistanden. e) Medlemmer som ikke betaler kontingent innen forfall, kan tape sitt medlemskap. Hovedstyret fastsetter nærmere regler for når medlemskapet anses opphørt.	§ 2-7 Rettigheter og plikter a) Hovedstyret kan fastsette betingelser for medlemskap i Juristforbundet. Aksept av medlemsbetingelsene er en forutsetning for medlemskap. b) Medlemmer har rett til juridisk bistand i saker som angår arbeidsforholdet i den utstrekning det følger av retningslinjer fastsatt av hovedstyret. c) Medlemskontingenten fastsettes av landsmøtet. Betalt kontingent er en forutsetning for medlemskap. d) Seksjoner og foreninger kan fastsette særkontingent for sin drift, inntil 20 prosent av ordinær kontingent, etter retningslinjer fastsatt av hovedstyret. Landsmøte kan oppheve vedtak om særkontingent eller redusere beløpet som kreves inn.	Gjeldende bokstav a) er strøket. Bestemmelsen er forenklet. Utelukkende de viktigste rettighetene og pliktene bør stå i vedtektene, resten kan tas inn i retningslinjer. Dersom retningslinjene skal tillegges hovedstyret, vil det kunne innebære en endring i formelt beslutningsnivå. Ny bokstav d) er hitsatt fra gjeldende § 3-8. Det gir bedre sammenheng.

f) Medlemmer som ikke har betalt forfalt kontingent, kan ikke påberope seg medlemsrettigheter. g) Ved gjeninnmelding skal eventuelt resterende kontingent betales før nytt medlemskap innvilges. h) Utmelding skal skje skriftlig med en måneds varsel regnet fra den første i påfølgende måned. i) Hovedstyret kan i særlige tilfeller frita et medlem fra å betale kontingent for et bestemt tidsrom. j) Aksept av medlemsbetingelsene er en forutsetning for medlemskap	e) Utmelding skal skje skriftlig med én måneds varsel regnet fra den første i påfølgende måned.	
§ 2-4 Disiplinærreaksjoner **§ 2–4–1 Medlemmer** Har et medlem motarbeidet forbundets formål eller skadet forbundets eller profesjonens anseelse, kan hovedstyret i særlig alvorlige tilfeller, ekskludere medlemmet. Saken fremmes for hovedstyret av en seksjon eller av ett av hovedstyrets medlemmer. Hovedstyret skal behandle saken uten ugrunnet opphold. Hovedstyret skal varsle medlemmet før saken behandles, og gi medlemmet mulighet til å uttale seg skriftlig innen en nærmere angitt frist. Forhåndsvarselet skal gjøre rede for hva saken gjelder og ellers inneholde det som anses påkrevd for at medlemmet skal kunne ivareta sine rettigheter. Hovedstyret skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Før hovedstyret treffer vedtak i saken skal medlemmet gis anledning til å forklare seg	§ 2-8 Disiplinærreaksjoner Har et medlem motarbeidet forbundets formål eller skadet forbundets eller profesjonens anseelse, kan hovedstyret i særlig alvorlige tilfeller, ekskludere medlemmet. Sak om eksklusjon fremmes for hovedstyret av en seksjon eller av ett av hovedstyrets medlemmer. Før det blir fattet vedtak, skal medlemmet ha adgang til å uttale seg. Vedtaket skal begrunnes, og det skal angir en varighet som kan være inntil ti år. Hovedstyret kan i stedet for eksklusjon, velge å ilegge medlemmet en advarsel. Vedtak om eksklusjon eller advarsel krever minst åtte stemmer. Hovedstyrets vedtak om eksklusjon kan påklages til kontrollkomitéen. Klagefristen er tre uker. Kontrollkomitéen kan beslutte å utsette iverksettingen av vedtaket frem til klagesaken er avgjort.	Gjeldende inndeling i bestemmelsen foreslås endret slik at det bare står igjen en overskrift som heter Disiplinærreaksjoner. Bestemmelsen er kortet ned slik at bare de viktigste bestemmelsene er tatt inn i vedtektene. Øvrige prosessregler foreslås fastsatt i retningslinjer vedtatt av landsmøtet.

muntlig for hovedstyret. Hovedstyret kan i stedet for eksklusjon velge å ilegge medlemmet en advarsel. Medlemmet har rett til å la seg bistå av en rådgiver på ethvert trinn av saken. Vedtaket må støttes av minst 8 av styrets medlemmer. Vedtaket skal begrunnes, og angi varigheten. Vedtakets varighet kan være inntil 10 år. Hovedstyret skal underrette medlemmet om vedtaket så snart som mulig. I underretningen skal det opplyses om klageadgang, klagefrist, klageinstans og nærmere fremgangsmåte ved klage. Et vedtak om eksklusjon kan påklages til kontrollkomitéen. Fristen for å klage er tre uker fra det tidspunktet medlemmet har mottatt vedtaket. Kontrollkomitéen kan gi vedtaket oppsettende virkning. Klagen skal være skriftlig og sendes til hovedstyret. Kontrollkomiteen skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak fattes. Før komiteen treffer vedtak i saken, skal medlemmet gis anledning til å forklare seg muntlig for komiteen. Komitéen skal behandle saken med endelig virkning innen fire uker. Medlemmet skal informeres skriftlig om kontrollkomitéens vedtak. Beslutningen fattes ved alminnelig flertall. Disse prosessreglene gjelder så langt de passer der det antas å foreligge eksklusjonsgrunnlag ved søknad om medlemskap.	Bestemmelsen om eksklusjon gjelder tilsvarende der det antas å foreligge eksklusjonsgrunnlag ved søknad om medlemskap. Landsmøtet kan fastsette retningslinjer for behandlingen av saker etter denne bestemmelsen.	

§ 2–4–2 Andre Seksjonsstyrer og styrene for medlemsforeninger kan gis en irettesettelse av hovedstyret etter reglene i § 2–4–1.		Bestemmelsen foreslås slettet.
KAPITTEL 3 - ORGANER	**KAPITTEL 3 - ORGANER**	
§ 3-1 Landsmøtet – felles regler Landsmøtet er forbundets øverste organ. Landsmøter skal som hovedregel gjennomføres som fysisk møte, med mindre helt særegne omstendigheter gjøre det nødvendig å avvikle møtet med helt eller delvis elektroniske fremmøte. Alle medlemmer av forbundet gis mulighet til å følge landsmøtet digitalt. Valgte delegater har tale-, forslags- og stemmerett. Landsmøtet kan lukkes i særlige tilfeller etter vedtak gjort av tilstedeværende delegater.	**§ 3-1 Landsmøtet** Landsmøtet er Juristforbundets øverste organ, og skal holdes annethvert år innenfor tidsrommet 1. september – 30. november. Landsmøtet skal som hovedregel gjennomføres som fysisk møte, med mindre helt særegne omstendigheter gjøre det nødvendig å avvikle møtet med helt eller delvis digitalt fremmøte. Alle medlemmer av forbundet gis mulighet til å følge landsmøtet digitalt. Landsmøtet kan i særlige tilfeller vedta lukkede dører.	Innretningen av bestemmelsene om landsmøtet foreslås endret slik at strukturen så langt det lar seg gjøre, gjenspeiler den naturlige rekkefølgen og gangen for landsmøtene. For bedre lesbarhet og forståelse, gjengis forslagene til revidert innhold i de enkelte bestemmelse i samme rekkefølge som i gjeldende vedtekter. «Riktig» rekkefølge fremgår av utkast til nye/reviderte retningslinjer. Se også eget vedlegg som viser gjeldende innretning og forslag til ny innretning. § 3-1 Det foreslås å ta ut den siste delen av overskriften. Dette er bestemmelser som gjelder alle landsmøter, også de ekstraordinære så langt det passer. Tidspunkt for gjennomføring av landsmøtet er flyttet fra § 3-2-1. «elektronisk fremmøte» er erstattet av «digital deltagelse»

		Noe språklig forenkling samt at «etter vedtak gjort av tilstedeværende delegater» er tatt ut. Den siste delen anses unødvendig.
§ 3-1-1 Delegater Følgende møter på landsmøtet med tale-, forslags- og stemmerett: Fire medlemmer fra hver seksjon som velges av seksjonsstyrene. 39 øvrige delegater som fordeles proporsjonalt mellom seksjonene, med unntak av Juristforbundet-Student. Delegatene skal enten velges på årsmøtet, seksjonene kan avholde elektronisk valg eller årsmøtet kan gi fullmakt til at seksjonsstyret oppnevner/supplerer delegasjonen. Antall yrkesaktive medlemmer per 1. januar danner utgangspunkt for beregningen. Seksjonens hovedstyrerepresentant kan ikke velges som delegat. Hovedstyrets medlemmer har tale- og forslagsrett på landsmøtet. Ett medlem valgt av og blant Juristforbundets pensjonistmedlemmer har møterett med tale- og forslagsrett.	§ 3-1-2 Delegater og møtende på landsmøtet Følgende møter på landsmøtet med tale, forslags- og stemmerett: • Fire medlemmer fra hver seksjon som velges av seksjonsstyrene. • 39 øvrige delegater som fordeles proporsjonalt mellom seksjonene, med unntak av Juristforbundet-Student, basert på seksjonenes antall yrkesaktive medlemmer pr. 1. januar. Seksjonenes hovedstyrerepresentant kan ikke velges som delegat. Følgende møter på landsmøtet med tale- og forslagsrett: • Hovedstyrets medlemmer • Ett medlem valgt av og blant Juristforbundets pensjonistmedlemmer	Presisering i overskriften Kulepunkter gir bedre lesbarhet. Setning nr. 2 i kulepunkt 1 er det samme som i fjerde ledd i gjeldende bestemmelse. Setningen som angir hvordan delegatene velges foreslås fjernet fra vedtektene. Dette reguleres i seksjonenes vedtekter. Tatt inn et nytt ledd for å tydeliggjøre hvem som deltar kun med tale- og forslagsrett. Ingen realitetsendring.

§ 3-1-2 Innkalling Innkalling til ordinære landsmøter skal være skriftlig og sendes ut til seksjonene og pensjonistgruppen fem måneder før møtet holdes. Innkallingen skal inneholde foreløpig dagsorden**.** Frist for seksjoner til å kreve andre saker ført opp på den endelige dagsordenen og fristen til å oppnevne delegater skal settes til to måneder før møtet skal holdes. Medlemsforeninger under seksjonene kan fremme saker til landsmøtet innenfor den samme fristen. Medlemsforeninger skal varsles om tidspunkt for landsmøtet. Endelig dagsorden sendes ut til de oppnevnte delegatene senest én måned før møtet skal holdes. Jf. § 3-2-1. Frist for å melde inn endringsforslag til sakene settes til to uker før landsmøtet. Senest åtte måneder i forkant av landsmøtet skal forbundets medlemmer varsles om dato for avholdelse og tidsfrister for landsmøtet. Alle forbundets medlemmer kan fremme sak til behandling på landsmøtet. Saken må være fremmet senest fem måneder før landsmøtet. Saken fremmes via seksjonsstyret, som gir sin anbefaling om videre behandling av saken. Dersom saken fremmes direkte til sekretariatet eller hovedstyret, skal saken oversendes relevant seksjonsstyre til uttalelse. Seksjonsstyret skal oversende saken med anbefaling om videre behandling til hovedstyret, senest to måneder før landsmøtet. Pensjonistene kan fremme forslag gjennom sekretariatet, etter samme frist som medlemsforeningene.	§ 3-1-3 Frister Åtte måneder før landsmøtet skal medlemmene varsles om landsmøtet og relevante frister. Syv måneder før landsmøtet skal medlemsforeningene under seksjonene og pensjonistgruppen varsles om landsmøtet og om fristen for innmelding av saker. Fem måneder før landsmøtet skal skriftlig innkalling med foreløpig dagsorden, sendes seksjonene og pensjonistgruppen. To måneder før landsmøtet skal melde inn sine oppnevnte delegater. En måned før landsmøtet skal endelig dagsorden med tilhørende saksdokumenter og forslag til møteleder, sendes delegatene og publiseres på Juristforbundets nettsider. § 3-1-4 Innmelding av saker og endringsforslag Alle Jurisforbundets medlemmer kan fremme saker til behandling på landsmøtet. Saken må være fremmet senest fem måneder før landsmøtet. Saken fremmes via seksjonsstyret som gir sin innstilling til saken. Dersom saken fremmes direkte til sekretariatet eller hovedstyret, skal saken oversendes relevant seksjonsstyret.	Gjeldende § 3-1-2 er vanskelig tilgjengelig og inneholder bestemmelser om flere ulike forhold, eks.om frister, innmelding av saker osv. Bestemmelsen foreslås oppdelt for bedre lesbarhet og tydelighet. Ny inndeling er: § 3-1-3 Frister § 3-1-4 Innmelding av saker og endringsforslag § 3-1-5 Utsendelse av endelig dagsorden § 3-1-3 Frister: Det er gjort språklige forenklinger og fristene er satt opp iht tidslinjen. <u>Det er også foreslått flere materielle endringer.</u> “senest” i første ledd er strøket §§ 3-1-3 og 3-1-4 må ses i sammenheng. Det er satt inn en ny frist på 7 måneder for varsling av medlemsforeninger og pensjonistgruppen. Årsaken er at arbeidsgruppen også foreslår å fremskynde fristen for disse gruppene til å foreslå saker til dagsorden. Hovedårsaken er at vi finner det naturlig at også forslag fra medlemsforeningene fremmes via seksjonen og at seksjonen innstiller til hovedstyret. Iht gjeldende vedtekter skal ikke saker fra medlemmene sendes via seksjonene og seksjonene har heller ingen innstillingsrett. Vi har valgt å sette samme frist for pensjonistgruppen da det i denne sammenheng er

Alle sakene fremlegges for landsmøtet sammen med hovedstyrets innstilling til vedtak som sendes delegatene sammen med endelig dagsorden.	Medlemsforeninger under seksjonene kan fremme saker til behandling på landsmøtet via seksjonsstyret. Sakene må oversendes seksjonsstyret senest tre måneder før landsmøtet. Pensjonistene kan fremme forslag gjennom sekretariatet etter samme frist som medlemsforeningene. To måneder før landsmøtet er det frist for seksjonene til å kreve saker oppført på dagsorden og oversende sin innstilling til de saker som er meldt inn av medlemmer og medlemsforeninger. Alle innmeldte saker fremlegges for landsmøtet sammen med hovedstyrets innstilling til vedtak som sendes delegatene sammen med endelig dagsorden. To uker før landsmøtet er det frist for å melde inn endringsforslag til sakene på dagsorden.	naturlig å likestille de to gruppene selv om saker fra pensjonistgruppen ikke skal via seksjonsstyret. Når fristen for å fremme saker til dagsorden fremskyndes, må også fristen for å varsle medlemsforeningene og pensjonistgruppen skyves fremover i tid.
	§ 3-1-5 Utsendelse av endelig dagsorden (Gjeldende § 3-2-2)	
§ 3-1-3 Møteleder Hovedstyret skal foreslå møteleder, og eventuell vara for denne. Navn på foreslått møteleder og eventuell vara skal sendes ut til delegatene sammen med endelig dagsorden. Møteleder må være medlem av	§ 3-1-6 Møteleder Hovedstyret skal foreslå møteleder, og eventuell vara for denne. Navn på foreslått møteleder og eventuell vara skal sendes delegatene sammen med endelig dagsorden. Medlemmer av hovedstyret kan ikke velges til møteleder.	"Møteleder må være medlem av forbundet" forslås fjernet. Dette er en realitetsendring.

forbundet. Medlemmer av hovedstyret kan ikke velges til møteleder. Hvis landsmøtet ønsker en annen møteleder enn den hovedstyret foreslår, skal vedkommende velges blant delegatene på landsmøtet.	Hvis landsmøtet ønsker en annen møteleder enn den hovedstyret foreslår, skal vedkommende velges blant delegatene på landsmøtet.	
§ 3-1-4 Beslutningsdyktighet Landsmøtet er beslutningsdyktig når minst tre seksjoner og minst 30 stemmeberettigede er til stede. Hvis landsmøtet ikke er beslutningsdyktig, skal det innkalles til nytt møte med samme dagsorden. Innkallingen til slikt møte skal skje med minst samme frist som ekstraordinært landsmøte. Møtet vil være beslutningsdyktig når minst 20 stemmeberettigede og minst to seksjoner er til stede.	§ 3-1-7 Beslutningsdyktighet Landsmøtet er beslutningsdyktig når minst tre seksjoner og minst 30 stemmeberettigede er til stede. Hvis landsmøtet ikke er beslutningsdyktig, skal det innkalles til nytt møte med samme dagsorden. Innkallingen til slikt møte skal skje med minst samme frist som ekstraordinært landsmøte. Møtet vil være beslutningsdyktig når minst 20 stemmeberettigede og minst to seksjoner er til stede.	Ingen endringer
§ 3-1-5 Stemmeregler Delegatene har stemmeplikt. Hver delegat har kun én stemme. Delegasjonene gis anledning til å stille med fullmakt én til én. Alle avstemninger under landsmøtet foregår normalt digitalt. Alle beslutninger fattes med simpelt flertall blant de fremmøtte delegatene, med mindre annet følger av vedtektene. Personvalg avgjøres ved alminnelig flertall. Foreligger det flere enn to kandidater til et verv, skal det	§ 3-1-8 Stemmeregler Delegatene har stemmeplikt. Hver delegat har én stemme. Stemme kan avgis ved fullmakt til en annen delegat. Ingen kan motta mer enn én fullmakt. Avstemninger under landsmøtet foregår normalt digitalt. Beslutninger fattes med simpelt flertall blant de fremmøtte delegatene, med mindre annet følger av disse vedtektene. Personvalg avgjøres ved alminnelig flertall. Foreligger det flere enn to kandidater til et verv, skal det stemmes	Forenkling av språk “Alle” er tatt ut. “Alle” er tatt ut.

stemmes i flere omganger. Delegatene kan kun stemme på én kandidat til posisjonen pr omgang. Den kandidaten som har færrest stemmer strykes. Stemmegivningen fortsetter frem til én kandidat oppnår alminnelig flertall. Hvis det stemmes over to eller flere forslag, blir det forslaget vedtatt som får flest stemmer. Ved stemmelikhet gis presidenten stemmerett. Presidenten kan ikke gis stemmerett ved valg. Stemmelikhet ved valg avgjøres ved loddtrekning.	i flere omganger. Delegatene kan kun stemme på én kandidat til posisjonen per omgang. Den kandidaten som har færrest stemmer strykes. Stemmegivningen fortsetter frem til én kandidat oppnår flertall. Hvis det stemmes over to eller flere forslag, blir det forslaget vedtatt som får flest stemmer. Ved stemmelikhet gis presidenten stemmerett. Presidenten kan ikke gis stemmerett ved valg. Stemmelikhet ved personvalg avgjøres ved loddtrekning.	"pt" er endret til "per" "alminnelig" er tatt ut. Presisering at siste setn. gjelder ved personvalg.
§ 3-1-6 Protokoll Generalsekretæren har ansvaret for at det føres protokoll fra landsmøtets forhandlinger. Protokollen underskrives av to valgte delegater.	§ 3-1-9 Protokoll Generalsekretæren har ansvaret for at det føres protokoll fra landsmøtets forhandlinger. Protokollen underskrives av to valgte delegater.	Ingen endringer
§ 3-2 Ordinært landsmøte		
§ 3-2-1 Tidspunkt Landsmøtet skal holdes annet hvert år. Møtet skal avholdes innenfor tidsrommet 1. september-30. november.		Denne bestemmelsen er overført til ny § 3-1
§ 3-2-2 Innkalling til landsmøtet Sammen med endelig dagsorden sendes ut:	§ 3-1-5 Utsendelse av endelig dagsorden Sammen med endelig dagsorden sendes følgende til delegatene:	Hele denne bestemmelsen flyttes fremover slik at den kommer etter bestemmelsen om innmelding av saker fra medlemmene og blir ny § 3-1-5

• hovedstyrets beretning for inneværende landsmøteperiode • revidert og fastsatt regnskap for de to foregående år med årsberetning etter regnskapslovens bestemmelser samt rapport fra kontrollkomitéen • forslag til prinsipprogram for Norges Juristforbund • forslag til hovedsatsingsområder for forbundets aktivitet i kommende periode • rammebudsjett for kommende landsmøteperiode • forslag til ordinære kontingenter for kommende landsmøteperiode • valgkomitéens forslag • eventuelle saker som hovedstyret ønsker å legge frem for landsmøtet • saker som er korrekt meldt inn for behandling av seksjoner, medlemsforeninger og medlemmer av forbundet Landsmøtesakene skal gjøres tilgjengelig på forbundets nettsider i forkant av landsmøtet.	a) hovedstyrets beretning for inneværende landsmøteperiode b) revidert og fastsatt regnskap for de to foregående år med årsberetning etter regnskapslovens bestemmelser samt rapport fra kontrollkomitéen c) forslag til prinsipprogram for Juristforbundet d) forslag til hovedsatsingsområder for forbundets aktivitet i kommende periode e) rammebudsjett for kommende landsmøteperiode f) forslag til ordinære kontingenter for kommende landsmøteperiode g) valgkomitéens forslag h) eventuelle saker som hovedstyret ønsker å legge frem for landsmøtet i) saker som er korrekt meldt inn for behandling av seksjoner, medlemsforeninger og medlemmer av forbundet Endelig dagsorden med saksdokumenter skal gjøres tilgjengelig på Juristforbundets nettsider i forkant av landsmøtet.	Kulepunktene er byttet ut med bokstavinndeling for bedre lesbarhet/henvisning.
§ 3-2-3 Dagsorden for landsmøtet Landsmøtet skal behandle • valg av møteleder • godkjenning av fremmøtte delegater og fullmakter • valg av to delegater til å underskrive protokollen	§ 3-1-1 Dagsorden Landsmøtet skal behandle a. valg av møteleder b. godkjenning av fremmøtte delegater og fullmakter c. valg av to delegater til å underskrive protokollen	Kulepunkter er erstattet av bokstavinndeling for lettere lesbarhet/henvisning.

• forretningsorden for landsmøtet • kjøreplan for behandling av sakene • frist for å melde inn skriftlige endringsforslag til sakene på dagsorden • hovedstyrets beretning for inneværende landsmøteperiode • revidert og fastsatt regnskap for de to foregående årene med årsberetning etter regnskapslovens bestemmelser samt rapport fra kontrollkomitéen • foreløpig økonomirapport for inneværende år • prinsipprogram for Norges Juristforbund • hovedsatsinger for forbundets aktivitet i kommende periode • rammebudsjett for kommende landsmøteperiode, herunder fastsette - honorar til president og visepresident, angitt i folketrygdens grunnbeløp (G) - honorar til fritt valgte hovedstyremedlemmer, samt vara, angitt i G - Juristforbundets anbefalte minstenivå for den offentlige salærsats • fastsettelse av kontingent for kommende landsmøteperiode • valg av president i forbundet i år der presidenten er på valg, jf. § 3-5-1 • valg av visepresident i forbundet • valg av to medlemmer til hovedstyret • valg av ett felles varamedlem for de to valgte medlemmene til hovedstyret	d. forretningsorden for landsmøtet e. kjøreplan for behandling av sakene f. frist for å melde inn skriftlige endringsforslag til sakene på dagsorden g. hovedstyrets beretning for inneværende landsmøteperiode h. revidert og fastsatt regnskap for de to foregående årene med årsberetning etter regnskapslovens bestemmelser samt rapport fra kontrollkomitéen i. foreløpig økonomirapport for inneværende år j. prinsipprogram for Juristforbundet k. hovedsatsinger for forbundets aktivitet i kommende periode l. rammebudsjett for kommende landsmøteperiode, herunder fastsette o honorar til president og visepresident, angitt i folketrygdens grunnbeløp (G) o honorar til fritt valgte hovedstyremedlemmer, samt vara, angitt i G o Juristforbundets anbefalte minstenivå for den offentlige salærsats m. fastsettelse av kontingent for kommende landsmøteperiode n. valg av president i forbundet i år der presidenten er på valg, jf. § 3-5-1 o. valg av visepresident i forbundet p. valg av to medlemmer til hovedstyret	Bestemmelsen om anbefalt minstenivå for den offentlige salærsatsen er strengt tatt ikke en budsjettsak. Etter arbeidsgruppens mening bør den flyttes, men gruppen har ikke foreslått ny plassering.

• orientering om hvem de enkelte seksjonene har utpekt som medlem og varamedlemmer til hovedstyret • valg av leder og fire medlemmer til kontrollkomitéen • valg av leder til valgkomiteen • valg av revisor • eventuelle valg av medarbeidere i sekretariatet som har permisjon fra sin stilling i staten for å arbeide i den organisasjonen de er medlem av • de forslag som for øvrig er satt opp på dagsordenen av hovedstyret eller korrekt meldt inn for behandling Landsmøtet kan bare behandle saker som er oppført på dagsordenen. Under landsmøtet skal endringer i kjøreplan og forlag og endringer til sakene til behandling gjøres tilgjengelig for delegatene gjennom egnet kommunikasjonskanal.	q. valg av ett felles varamedlem for de to valgte medlemmene til hovedstyret s. valg av leder og fire medlemmer til kontrollkomitéen t. valg av leder til valgkomiteen u. valg av revisor v. eventuelle valg av medarbeidere i sekretariatet som har permisjon fra sin stilling i staten for å arbeide i den organisasjonen de er medlem av w. de forslag som ellers er satt opp på dagsordenen av hovedstyret eller korrekt meldt inn for behandling. Landsmøtet kan bare behandle saker som er oppført på endelig dagsorden. Under landsmøtet skal endringer i kjøreplan og forslag og endringer til sakene til behandling gjøres tilgjengelig for delegatene gjennom egnet kommunikasjonskanal.	Kulepunkt 18 er tatt ut (orientering om hvem de enkelte seksjonene har utpekt.....) Dette har ikke vært praktisert på lang tid og er ikke relevant pga tidspunktet for seksjonenes årsmøter. Satt inn «endelig» for å presisere skillet mellom foreløpig og endelig dagsorden.
§ 3-3 Ekstraordinært landsmøte	**§ 3-2 Ekstraordinært landsmøte**	
§ 3-3-1 Tidspunkt Ekstraordinært landsmøte avholdes når hovedstyret beslutter det, eller når minst to av seksjonene krever det.	§ 3-2-1 Tidspunkt Ekstraordinært landsmøte avholdes når hovedstyret beslutter det, eller når minst to av seksjonene krever det.	
§ 3-3-2 Innkalling	§ 3-2-2 Innkalling	

Innkalling med sakspapirene skal sendes ut senest 10 dager før møtet avholdes. Sakspapirene skal beskrive saksforholdet og gjengi eventuelle forslag til vedtak. Det skal også informeres om hvem som har krevd møtet avholdt.	Innkalling med sakspapirene skal sendes ut senest 10 dager før møtet avholdes. Sakspapirene skal beskrive saksforholdet og gjengi eventuelle forslag til vedtak. Det skal også informeres om hvem som har krevd møtet avholdt.	
§ 3-3-3 Dagsorden Ekstraordinært landsmøte skal behandle: • valg av møteleder • valg av to delegater til å underskrive protokollen • de forslag som er satt opp på dagsordenen av hovedstyret eller etter forslag fra seksjonene Ekstraordinært landsmøte har tilsvarende beslutningskompetanse som ordinært landsmøte. Ekstraordinært landsmøte kan bare behandle saker som er oppført på dagsordenen.	§ 3-2-3 Dagsorden Ekstraordinært landsmøte kan bare behandle: • valg av møteleder • valg av to delegater til å underskrive protokollen • de forslag som er satt opp på dagsordenen av hovedstyret eller etter forslag fra seksjonene Ekstraordinært landsmøte har tilsvarende beslutningskompetanse som ordinært landsmøte. Bestemmelsene i §§ 3-1-1 flg. gjelder tilsvarende så langt det passer.	«skal» er erstattet av «kan bare» i første setning og siste ledd i gjeldende § 3-3-3 er strøket. Det er tatt inn en ny setning i siste ledd som viser til reglene for ordinære landsmøter.
§ 3-4 Hovedstyret	**§ 3-3 Hovedstyret**	
§ 3-4-1 Hovedstyrets sammensetning Hovedstyret består av ni medlemmer. Forbundets president, visepresident og to øvrige styremedlemmer samt ett varamedlem, velges av landsmøtet. Presidenten, visepresidenten og de direkte valgte styre- og varamedlemmene kan i styreperioden ikke samtidig være medlem av et seksjonsstyre. Varamedlemmet møter når ett av de to direkte valgte styremedlemmene har meldt forfall. Hovedstyret kan bestemme at varamedlemmet skal gis en utvidet rett til å møte med tale- og forslagsrett.	§ 3-3-1 Hovedstyrets sammensetning Hovedstyret består av ni medlemmer: • president • visepresident • to styremedlemmer • èn representant for hver seksjon I tillegg er det ett varamedlem for de direkte valgte styremedlemmene.	Det forslås kulepunkter for bedre lesbarhet. Gjeldende § 3-4-1 foreslås delt opp i flere bestemmelser for bedre lesbarhet og oversikt. - § 3-3-2 president, visepresident og direkte valgte styremedlemmer - § 3-3-3 Seksjonenes representanter - § 3-3-4 Ansattes representant

Forbundets president velges for en første periode på fire år, dvs. to landsmøteperioder. Hvis samme person gjenvelges, blir neste periode på to år. En og samme person kan maksimalt velges som president for åtte år til sammen. Visepresidenten er presidentens stedfortreder. Hvis presidenten trekker seg fra sitt verv, eller av andre grunner ikke er i stand til å ivareta vervet, skal visepresidenten fungere som forbundets leder til ny president er valgt på ekstraordinært eller ordinært landsmøte. Hver av de fem seksjonene utpeker ett styremedlem, som skal være seksjonslederen eller et annet medlem av seksjonsstyret. Styremedlemmet skal ha to personlige varamedlemmer som også må være medlem av seksjonsstyret. Varamedlem én innkalles ved forfall og deretter varamedlem to hvis også varamedlem én har forfall. De ansatte i sekretariatet kan velge en representant som møter fast i hovedstyret og en vararepresentant som møter i den faste representantens fravær. Representanten har tale- og forslagsrett, men ikke stemmerett. Valgperioden er den samme som for øvrige styremedlemmer. Ved varig forfall gis de ansatte mulighet til å foreta suppleringsvalg. President, visepresident, to styremedlemmer og varamedlemmet velges direkte av landsmøtet. Begge	§ 3-3-2 President, visepresident og valgte styremedlemmer Hovedstyret ledes av presidenten, som velges av landsmøtet for en periode på fire år. Presidenten kan gjenvelges inntil to ganger, for en periode på to år, slik at samme person maksimalt kan sitte som president i åtte år. Visepresidenten velges av landsmøtet for en periode på to år. Visepresidenten er presidentens stedfortreder, og leder hovedstyret i presidentens fravær. Hvis presidenten trekker seg fra sitt verv, eller av andre grunner ikke er i stand til å ivareta vervet, skal visepresidenten fungere som Juristforbundets leder til ny president er valgt på ekstraordinært eller ordinært landsmøte. To styremedlemmer velges av landsmøtet for en periode på to år. Blant disse valgte medlemmene av hovedstyret skal begge kjønn være likt representert. Vara for de to direkte valgte styremedlemmene velges av landsmøte for en periode på to år. Presidenten, visepresidenten, de to direkte valgte styremedlemmene og deres varamedlem kan i styreperioden ikke samtidig være medlem av et seksjonsstyre.	Forslaget til § 3-3-2 innebærer endring fra gjeldende § 3-4-1, slik at begge kjønn skal være likt representert blant de fire faste, direkte valgte styremedlemmene (president, visepresident og to styremedlemmer). I gjeldende vedtekter heter det at begge kjønn skal være likt representert blant disse, samt varamedlemmet. Endringen antas å gi en bedre regel, og vil bedre sikre kjønnsbalanse blant de faste medlemmer som har stemmerett.

kjønn skal være representert med minst to av denne gruppen. Styremedlemmene og visepresidenten fungerer i landsmøteperioden som er to år. Styremedlemmer utnevnt av seksjonene skal fratre hvis de går ut av seksjonsstyret i perioden. Varamedlemmene trer inn i hovedstyret som ordinære styremedlemmer ved permanent forfall etter fastsatt rekkefølge. Dersom styremedlemmet og/eller varamedlemmene som er utnevnt av seksjonen fratrer i perioden, utpeker seksjonen nytt styremedlem og nye varamedlemmer som tiltrer hovedstyret.	Hovedstyret beslutter om varamedlemmet til de to direkte valgte styremedlemmene skal ha møte-, tale- og forslagsrett i hovedstyrets møter i andre tilfeller enn når varamedlemmet møter på grunn av fravær for ett av disse styremedlemmene. § 3-3-3 Seksjonenes representanter Hver av de fem seksjonene utpeker ett styremedlem, som skal være seksjonslederen eller et annet medlem av seksjonsstyret. Styremedlemmet skal ha to personlige varamedlemmer som også må være medlem av seksjonsstyret. Varamedlem én innkalles ved forfall og deretter varamedlem to hvis også varamedlem én har forfall. Styremedlemmer utnevnt av seksjonene skal fratre hvis de går ut av seksjonsstyret i perioden. Varamedlemmene trer inn i hovedstyret som ordinære styremedlemmer ved permanent forfall etter fastsatt rekkefølge. Dersom styremedlemmet og/eller varamedlemmene som er utnevnt av seksjonen fratrer i perioden, utpeker seksjonen nytt styremedlem og nye varamedlemmer som tiltrer hovedstyret. § 3-3-4 Ansattes representant De ansatte i sekretariatet kan velge en representant som møter fast i hovedstyret og en vararepresentant som møter i den faste representantens fravær. Representanten har tale- og forslagsrett, men ikke stemmerett. Valgperioden er den samme som	

	for de direkte valgte styremedlemmene. Ved varig forfall gis de ansatte mulighet til å velge en ny representant.	
§ 3-4-2 Hovedstyrets møter Hovedstyret fører protokoll fra alle sine møter. Protokollen sendes til seksjonsstyrene og legges på nettsidene til Juristforbundet. Hovedstyret er beslutningsdyktig når minst fem medlemmer er til stede, med unntak av saker etter § 2 – 4 om disiplinærreaksjoner. Styremøtene ledes av presidenten, alternativt visepresidenten eller særskilt valgt møteleder. Ved stemmelikhet har møteleder dobbeltstemme. Styremedlemmene har stemmeplikt.	§ 3-3-5 Hovedstyrets oppgaver Hovedstyret har det overordnede ansvaret for, leder og fører tilsyn med Juristforbundets virksomhet mellom landsmøtene. Hovedstyret skal holde seg orientert om Juristforbundets økonomiske stilling og skal påse at virksomheten, regnskapet og formuesforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll og i overensstemmelse med formålsparagrafen for Juristforbundet. Hovedstyret skal blant annet • fastsette regnskapet • ansette generalsekretær • godkjenne vedtekter for seksjonene • godkjenne opprettelse og eventuelt nedleggelse av medlemsforeninger • utarbeide forslag til prinsipprogram • markere medlemmene utad på grunnlag av det vedtatte prinsipprogrammet • følge opp vedtak gjort av landsmøtet • ha ansvaret for Juristforbundets overordnede lønns- og interessepolitiske arbeid og for samarbeidet med andre organisasjoner • innkalle til landsmøter og deltar på disse med forslags- og talerett	Byttet om på rekkefølgen slik at hovedstyrets oppgaver kommer før hovedstyrets møter. Oppgavene er satt inn som kulepunkter.

§ 3-4-3 Hovedstyrets oppgaver Hovedstyret har det overordnede ansvaret for, leder og fører tilsyn med forbundets virksomhet mellom landsmøtene. Hovedstyret innkaller til landsmøter og deltar på disse med forslags- og talerett. Hovedstyret skal holde seg orientert om forbundets økonomiske stilling og plikter å påse at virksomheten, regnskapet og formuesforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll og i overensstemmelse med formålsparagrafen for Norges Juristforbund. Hovedstyret fastsetter regnskapet. Hovedstyret ansetter generalsekretæren. Hovedstyret godkjenner vedtekter for seksjonene. Hovedstyret godkjenner opprettelse og eventuelt nedleggelse av medlemsforeninger. Hovedstyret utarbeider forslag til prinsipprogram. Det skal markere medlemmene utad på grunnlag av det vedtatte prinsipprogrammet og følge opp øvrige vedtak gjort av landsmøtet. Hovedstyret har ansvaret for Norges Juristforbunds overordnede lønns- og interessepolitiske arbeid og for samarbeidet med andre organisasjoner.	§ 3-3-6 Hovedstyrets møter Styremøtene ledes av presidenten, visepresidenten eller særskilt valgt møteleder. Ved stemmelikhet har møteleder dobbeltstemme. Styremedlemmene har stemmeplikt. Hovedstyret er beslutningsdyktig når minst fem medlemmer er til stede. Hovedstyret fører protokoll fra alle sine møter. Protokollen sendes til seksjonsstyrene og legges på nettsidene til Juristforbundet.	
§ 3-5 Kontrollkomité Kontrollkomitéen skal godkjenne forbundets regnskap endelig hvert kalenderår. Komitéen er i tillegg gitt oppgaver knyttet til oppfølging av landsmøtets vedtak og overordnet økonomikontroll. Komitéen er også klageorgan i saker etter vedtektene § 2-4-1 og ved avslag på søknad om medlemskap etter § 2-1 a).	**§ 3-1-10 Kontrollkomité** Kontrollkomitéen består av fem medlemmer som velges av landsmøtet, inkludert en leder som velges separat. Det skal også velges to varamedlemmer i prioritert rekkefølge som tiltrer ved midlertidig eller permanent forfall.	Det foreslås at bestemmelsen kortes ned og at det som strykes overføres til instruks for kontrollkomitéen. Begrensningen "oppgaver og arbeidsform" er tatt bort, slik at instruksen også kan omfatte habilitetsregler.

Kontrollkomitéens oppgaver og arbeidsform fremgår av egen instruks som er vedtatt av landsmøte. Kontrollkomitéen består av 5 medlemmer som velges av landsmøte, inkludert en leder som velges separat. Det skal også velges to varamedlemmer i prioritert rekkefølge som tilrer ved midlertidig eller permanent forfall. Bare medlemmer av forbundet kan sitte i kontrollkomitéen, og alle forhold rundt medlemskapet må være i orden. Medlemmene i kontrollkomitéen kan ikke samtidig ha verv i forbundet på sentralt nivå eller sitte i hovedstyret, seksjonsstyrene eller foreningsstyrene. Ansatte i sekretariatet kan heller ikke være i kontrollkomitéen.	Landsmøtet kan fastsette instruks for kontrollkomitéen.	
§ 3-6 Valgkomite for Juristforbundet Valgkomiteen består av inntil fem medlemmer. Leder velges av landsmøtet. Seksjonsstyrene, unntatt JF-Student, samarbeider etterfølgende om valg av hver sin representant til valgkomiteen slik at krav til kjønnsbalanse, geografi og kompetanse blir ivaretatt. Landsmøtet fastsetter instruks for arbeidet i valgkomiteen.	**§ 3-1-11 Valgkomité** Valgkomiteen består av inntil fem medlemmer. Leder velges av landsmøtet. Seksjonsstyrene, unntatt JF-Student, utpeker hver sin representant i etterkant av landsmøtet. Seksjonene skal samarbeidet slik at kjønnsbalansen, geografi og kompetanse blir ivaretatt. til valgkomiteen slik at krav til kjønnsbalanse, geografi og kompetanse blir ivaretatt. Landsmøtet fastsetter instruks for arbeidet i valgkomiteen.	Språklige endringer

§ 3-7 Seksjonene Juristforbundet er en medlemsstyrt organisasjon med et representativt demokrati. Forbundet er delt inn i følgende medlemsseksjoner: • seksjon for statsansatte jurister - Juristforbundet-Stat • seksjon for kommunalt ansatte jurister - Juristforbundet-Kommune • seksjon for privatansatte og næringsdrivende jurister - Juristforbundet -Privat • seksjon for dommere - Juristforbundet-Dommerforeningen • seksjon for juridiske studenter - Juristforbundet-Student Seksjonene har ansvaret for forbundets virksomhet på seksjonens område innenfor vedtektenes rammer, og organiserer selv arbeidet internt i seksjonen. Hver seksjon har en ansatt fra sekretariatet som seksjonskontakt. Seksjonskontakten er sekretær for seksjonsstyret. Seksjonskontakten skal primært stå til disposisjon for seksjonsstyret. Seksjonskontakten utpekes av generalsekretæren i samråd med det enkelte seksjonsstyret.	**§ 3-4 Seksjoner og medlemsforeninger** Juristforbundet er delt inn i følgende medlemsseksjoner: • seksjon for statsansatte jurister - Juristforbundet-Stat. Omfatter statlige ansatte medlemmer med unntak av embetsdommere • seksjon for kommunalt ansatte jurister - Juristforbundet-Kommune. Omfatter kommunalt og fylkeskommunalt ansatte medlemmer, medlemmer i kommunale eller fylkeskommunale foretak, selvstendige rettssubjekter med medlemskap i Samfunnsbedriftene og energiverk organisert som kommunale eller fylkeskommunale foretak etter kommuneloven kapittel 10. • seksjon for privatansatte og næringsdrivende jurister - Juristforbundet -Privat. Omfatter medlemmer i privat sektor. Sentrale medlemsgrupper er jurister, advokater, advokatfullmektiger og næringsdrivende. • seksjon for dommere - Juristforbundet-Dommerforeningen – Den norske dommerforening. Omfatter embetsdommere i de alminnelige domstolene. • seksjon for juridiske studenter - Juristforbundet-Student. Seksjonene skal ha egne vedtekter som godkjennes av hovedstyret. Hver seksjon har ansvaret for	Første ledd er flyttet til § 1-3 Bestemmelsene om seksjoner og medlemsforeninger er vesentlig forkortet. Se senere kommentar. Rettshjelpere er ikke lenger en definert gruppe og bør vurderes tatt ut. Leder av seksjon Privat har spilt inn at rettshjelpere bør byttes ut med næringsdrivende, og dette er foreslått i vårt forslag.

	Juristforbundets virksomhet på seksjonens område innenfor vedtektenes rammer, og organiserer selv arbeidet internt i seksjonen. Hver seksjon har en ansatt fra sekretariatet som seksjonskontakt utpekt av generalsekretæren i samråd med seksjonsstyret. Seksjonskontakten er sekretær for seksjonsstyret og skal primært stå til disposisjon for seksjonsstyret. Hovedstyret kan gi retningslinjer for rollen som seksjonskontakt. Innenfor seksjonene kan det opprettes medlemsforeninger inndelt for eksempel etter geografi, virksomhet eller tariffområde. Hovedstyret kan fastsette retningslinjer for slik inndeling. Medlemsforeningene utøver sin virksomhet innenfor rammen av egne vedtekter. Hovedstyret kan vedta retningslinjer for annen organisatorisk inndeling, herunder egne grupper for medlemmer som innehar stillinger som ledere på høyere nivå, er eiere av eller partnere i selskap eller lignende.	Det foreslås tatt inn en ny hjemmel for hovedstyret til å utarbeide retningslinjer for rollen som seksjonskontakt. Det foreslås en egen hjemmel for hovedstyret til å gi retningslinjer for en organisering for ledere som følge av at det foreslås å ta ut alle bestemmelsene om organisering av ledere under hver seksjon. Som følge av dette foreslås det å ta ut bestemmelsene om lederutvalg.
§ 3-7-1 Seksjon for statsansatte jurister		Det foreslås å fjerne alle paragrafene som gjelder de ulike seksjonene. Inndelingen og hvilke

De statsansatte juristene, med unntak av embetsdommerne, danner til sammen Juristforbundet-Stat. Statlige ledere beskrevet i § 3 - 8-3 kan unntas fra deler av denne aktiviteten. Styret velges på årsmøtet for Juristforbundet-Stat som avholdes hvert annet år. Medlemsforeningene er representert på årsmøtet iht. seksjonens vedtekter. Det er anledning til å gjennomføre elektronisk votering etter nærmere retningslinjer gitt av hovedstyret. Årsmøtet skal behandle styrets forslag til handlingsplan for drift av seksjonen.		medlemsgrupper som omfattes er allerede omtalt i den innledende bestemmelsen og det øvrige innholdet hører naturlig hjemme i seksjonenes egne vedtekter.
§ 3-7-2 Seksjon for kommunalt ansatte jurister De kommunalt og fylkeskommunalt ansatte juristene danner til sammen Juristforbundet-Kommune. Som kommunalt og fylkeskommunalt ansatte jurister regnes også de som er ansatt i kommunale eller fylkeskommunale foretak. Det samme gjelder også for ansatte i selvstendige rettssubjekter med medlemskap i Samfunnsbedriftene og energiverk organisert som kommunale/fylkeskommunale foretak etter kommuneloven kapittel 9. Styret velges på årsmøtet for Juristforbundet-Kommune som avholdes hvert annet år. Medlemsforeningene er representert på årsmøtet iht. seksjonens vedtekter. Det er anledning til å gjennomføre elektronisk votering etter nærmere retningslinjer gitt av hovedstyret. Årsmøtet skal behandle styrets forslag til handlingsplan for drift av seksjonen.		Se kommentar over.

§ 3-7-3 Seksjon for jurister i privat sektor Jurister i privat sektor danner til sammen Juristforbundet-Privat. Sentrale medlemsgrupper er jurister, advokater, advokatfullmektiger og rettshjelpere med tilhørighet i privat sektor. Daglig leder, partnere og øvrige stillinger på samme nivå kan, etter eget ønske, søke medlemskap i Norges Juristforbunds forum for ledere og eiere i privat sektor i stedet for den ordinære medlemsforeningen i virksomheten, se § 3- 8-5. Styret velges på årsmøtet som avholdes hvert annet år. Deltakelse på årsmøtet skjer iht. seksjonens vedtekter. Det er anledning til å gjennomføre elektronisk votering etter nærmere retningslinjer gitt av hovedstyret. Årsmøtet skal behandle styrets forslag til handlingsplan for drift av seksjonen.		Se tidligere kommentar.
§ 3-7-4 Seksjon for dommere Den norske Dommerforening representerer embetsdommerne i de alminnelige domstoler. Det er anledning til å gjennomføre elektronisk votering etter nærmere retningslinjer gitt av hovedstyret.		Se tidligere kommentar.
§ 3-7-5 Seksjon for studenter Juristforbundet-Student representerer de juridiske studentene. Det er anledning til å gjennomføre elektronisk votering etter nærmere retningslinjer gitt av hovedstyret.		Se tidligere kommentar.

§ 3-8 Medlemsforeninger		
§ 3-8-1 Tilknytning til medlemsforeninger Innenfor seksjonene kan det opprettes medlemsforeninger. Medlemsforeninger kan organiseres etter tariffområde, bedrift/konsern, etat, en region eller etter annet yrkesmessig felleskap. Medlemsforeninger skal omfatte samtlige medlemmer med tilknytning til området. Hovedstyret skal godkjenne seksjonenes inndeling i underenheter i henhold til seksjonens vedtekter. (se § 3-5-3) Medlemsforeningene utøver sin virksomhet innenfor rammen av egne vedtekter. For å ivareta det tariffmessige og organisatoriske arbeidet på den enkelte arbeidsplass, kan det dessuten opprettes virksomhetsvise enheter innenfor den enkelte seksjon. Nærmere bestemmelser om betegnelse på og organisering og omfang av disse enhetene fastsettes i den enkelte seksjons vedtekter. I seksjonenes vedtekter kan det også inntas bestemmelser om disse enhetenes representasjon på seksjonenes årsmøter.		
§ 3-8-2 Særkontingent Foreninger og seksjoner kan fastsette særkontingent for egent drift. Innkrevd særkontingent skal anses som en del av den samlede kontingenten som medlemmer betaler.		Bestemmelsen foreslås strøket og hovedbudskapet overført il ny § 2-7.

Særkontingent må vedtas av foreningens eller seksjonens høyeste organ (Årsmøtet/Landsmøtet e.l.) og krever ⅔ flertall. Vedtak om særkontingent gjelder maksimalt for to kontingent-år og må fornyes av medlemsforeningens høyeste organ om den skal videreføres. Særkontingenten skal maksimalt utgjøre 20 prosent av den til enhver tid gjeldende kontingent for ordinært medlemskap i Juristforbundet. Innkrevd særkontingent overføres i den foreningen eller seksjonen som har fastsatt særkontingenten. Innkrevd særkontingent forvaltes på lik linje med øvrig kontingent. Forbundets og foreningens vedtekter, foreningens handlingsplan og regler for økonomistyring, regnskapsførsel, dokumentasjon, revisjon med videre skal følges. Landsmøtet i Juristforbundet kan oppheve et vedtak om særkontingent eller det kan redusere beløpet som kreves inn. Allerede innkrevd særkontingent skal tilbakeføres til medlemmene hvis landsmøtet finner å måtte oppheve ordningen. Medlemmer i foreningen som har skrevet ut særkontingent kan henvende seg til hovedstyret i følgende situasjoner; - dersom det kan hevdes at vedtak om særkontingent ikke er fattet på korrekt måte		

- dersom det kan hevdes at bruk av særkontingent ikke skjer innenfor gjeldende vedtekter - dersom bruken av midlene på annen måte oppfattes å være klart kritikkverdig.		
§ 3-8-3 Statlige lederstillinger Medlemmer som innehar sentrale lederfunksjoner i statlig forvaltning så som departementsråd, ledere av direktorat, riksadvokaten og øvrige stillinger på samme nivå, kan etter eget ønske, stå tilsluttet Norges Juristforbunds forum for statsansatte ledere i stedet for den ordinære medlemsforeningen i virksomheten. Norges Juristforbunds forum for ledere er faglig og organisatorisk tilordnet Juristforbundet-Stat, men medlemmene omfattes ikke av det kollektive lønns- og tariffarbeidet, og medlemmene kan heller ikke tas ut i arbeidskonflikt. For øvrig gjelder alle rettigheter og plikter i medlemskapet. Avklaring av hvilke medlemmer som omfattes av ordningen, avgjøres av hovedstyret.		Se kommentar under forslag til ny § 3-4
§ 3-8-4 Kommunale lederstillinger Medlemmer som innehar sentrale lederfunksjoner i kommuner og/eller fylkeskommuner, kan etter eget ønske, stå tilsluttet Norges Juristforbunds forum for kommunalt ansatte ledere i stedet for den ordinære medlemsforeningen i virksomheten.		Se kommentar under forslag til ny § 3-4

Norges Juristforbunds forum for ledere er faglig og organisatorisk tilordnet Juristforbundet-Kommune, men medlemmene omfattes ikke av det kollektive lønns- og tariffarbeidet, og medlemmene kan heller ikke tas ut i arbeidskonflikt. For øvrig gjelder alle rettigheter og plikter i medlemskapet. Avklaring av hvilke medlemmer som omfattes av ordningen, avgjøres av hovedstyret.		
§ 3-8-5 Norges Juristforbunds forum for ledere og eiere i privat sektor Medlemmer som er eier, partner eller har annen stilling på samme nivå, kan etter eget ønske, stå tilsluttet Norges Juristforbunds forum for ledere og eiere i privat sektor i stedet for den ordinære medlemsforeningen i virksomheten. Norges Juristforbunds forum for ledere og eiere i privat sektor er faglig og organisatorisk tilordnet Juristforbundet-Privat, men medlemmene omfattes ikke av det kollektive lønns- og tariffarbeidet, og medlemmene kan heller ikke tas ut i arbeidskonflikt. For øvrig gjelder alle rettigheter og plikter i medlemskapet. Ved tvil om medlemmet omfattes av ordningen avgjøres søknaden av hovedstyret.		Se kommentar under forslag til ny § 3-4
§ 3-9 Utvalg	§ 3-9 Utvalg og nettverk Juristforbundet har følgende utvalg valgt av landsmøtet og som er organisatorisk underlagt hovedstyret: • kvinneutvalget	Utvidelse av overskriften. Det foreslås at gjeldende inndeling/oppdeling av bestemmelsene om utvalg og nettverk slås sammen til èn bestemmelse.

	• Inkludering- og mangfoldutvalget. Lederen av disse utvalgene velses av landsmøtet etter forslag fra valgkomitéen. Landsmøtet fastsetter mandat og retningslinjer for utvalgenes arbeid. Hovedstyret kan beslutte å opprette andre utvalg for å løse konkrete oppgaver eller være en faglig ressurs for Juristforbundets arbeid. Juristforbundet skal etablere og legge til rette for drift av geografiske nettverk for medlemmer på tvers av Juristforbundets seksjoner og medlemsforeninger med det formål å gi medlemmene faglig vekst og utvikling, og sosiale møteplasser over hele landet. Hovedstyret oppnevner et nettverksstyret bestående av inntil ti personer som har til oppgave å initiere og legge til rette for effektiv drift av Juristforbundets faglige og geografi8ske nettverk.	Den nye bestemmelsen forenkles, men det foreslås ingen materielle endringer hva angår Kvinneutvalget og Inkludering- og mangfoldutvalget.
§ 3-9-1 Kvinneutvalg Utvalget kan kun instrueres av landsmøtet, men hovedstyret kan be utvalget om å gi innstillinger i saker som ligger til utvalgets mandat. Utvalget ligger organisatorisk under hovedstyret. Leder av JFs kvinneutvalg velges av landsmøtet etter forslag fra valgkomitéen. Retningslinjer for utvalget vedtas av landsmøte etter forslag fra hovedstyret.		Det foreslås at gjeldende bestemmelser om Kvinneutvalget og Inkludering- og mangfoldutvalget strykes og erstattes av ny § 3-9 med overskriften «utvalg og nettverk» Det foreslås også å stryke gjeldende § 3-9-3 om fagutvalg.

§ 3-9-2 Inkluderings- og mangfoldsutvalg Utvalget kan kun instrueres av landsmøtet, men hovedstyret kan be utvalget om å gi innstillinger i saker som ligger til utvalgets mandat. Utvalget ligger organisatorisk under hovedstyret. Leder av JFs inkluderings- og mangfoldsutvalg velges av landsmøtet etter forslag fra valgkomitéen. Retningslinjer for utvalget vedtas av landsmøte etter forslag fra hovedstyret.		Se kommentar over.
§ 3-9-3 Fagutvalg Hovedstyret har adgang til å oppnevne og utnevne medlemmer til fagutvalg.		Denne bestemmelsen foreslås strøket. Fagutvalgene er per dags dato ikke aktive, og det er ikke nødvendig å ha en egen hjemmel for opprettelsen av fagutvalg. Det er foreslått tatt inn en bestemmelse i § 3-9 som angir at hovedstyret kan opprette utvalg etter behov.
§ 3-10 Nettverk		
§ 3-10-1 Faglige og geografiske nettverk Det kan etableres nettverk på tvers av forbundets seksjoner og medlemsforeninger. Nettverkene etableres basert på faglig interessefellesskap, eller geografisk tilhørighet. Nettverkenes formål er å gi medlemmene faglig vekst og utvikling, og sosiale møteplasser over hele landet		§ 3-10 foreslås strøket som egen bestemmelse, men innholdet er overført til ny § 3-9. Se tidligere kommentar.

§ 3-10-2 Nettverksstyret Hovedstyret oppnevner et nettverksstyre bestående av inntil 10 personer. Nettverksstyret har som oppgave å initiere og legge til rette for effektiv drift av Juristforbundets faglige og geografiske nettverk.		Hele bestemmelsen forslås strøket?
KAPITTEL 4 - ADMINISTRASJON	**KAPITTEL 4 - ADMINISTRASJON**	
§ 4-1 Sekretariatet Generalsekretæren står for den daglige, administrative ledelse av sekretariatet og er arbeidsgiver for ansatte. Generalsekretæren utøve sitt lederskap innenfor vedtatt instruks og de pålegg og rammer som hovedstyret gir. Generalsekretæren er sekretær for hovedstyret og skal påse at saker som legges frem for styret er forsvarlig utredet samt at vedtak som treffes av hovedstyret og seksjonsstyrene iverksettes uten ugrunnet opphold. Sekretariatet ufører arbeidet på vegne av hovedstyret og seksjonsstyrene. Ansatte i sekretariatet og i tilknyttede virksomheter som helt eller delvis er eiet eller kontrollert av Norges Juristforbund, er ikke valgbare til seksjonsstyrer, hovedstyret eller landsmøtet.	§ 4-1 Sekretariatet Generalsekretæren står for den daglige, administrative ledelse av sekretariatet og er arbeidsgiver for ansatte. Generalsekretæren skal • utøve sitt lederskap innenfor vedtatt instruks og de pålegg og rammer som hovedstyret gir. • være sekretær for hovedstyret • påse at saker som legges frem for styret er forsvarlig utredet samt at vedtak som treffes av hovedstyret og seksjonsstyrene iverksettes uten ugrunnet opphold. Sekretariatet ufører arbeidet på vegne av hovedstyret og seksjonsstyrene. Ansatte i sekretariatet og i tilknyttede virksomheter som helt eller delvis er eiet eller kontrollert av Juristforbundet, er ikke valgbare til seksjonsstyrer, hovedstyret eller landsmøtet.	Satt inn kulepunkter for bedre lesbarhet.
§ 4-2 Tidsskrift	§ 4-2 Tidsskrift	

Forbundet utgir medlemsbladet Juristen	Juristforbundet utgir medlemsbladet Juristen.	
§ 4-3 Regnskap og revisjon Forbundets regnskapsår er kalenderåret. Forbundets årsregnskap revideres av en statsautorisert eller registrert revisor som velges av landsmøtet for to år av gangen.	§ 4-3 Regnskap og revisjon Juristforbundets regnskapsår er kalenderåret. Juristforbundets årsregnskap revideres av en statsautorisert eller registrert revisor som velges av landsmøtet for to år av gangen.	
KAPITTEL 5 – VEDTEKTSENDRINGER OG OPPLØSNING	**KAPITTEL 5 – VEDTEKTSENDRINGER OG OPPLØSNING**	
§ 5-1 Vedtektsendringer Landsmøtet kan endre vedtektene med 2/3 flertall av de avgitte stemmene.	§ 5-1 Vedtektsendringer Landsmøtet kan endre vedtektene med 2/3 flertall av de avgitte stemmene.	
§ 5-2 Oppløsning Beslutning om oppløsning av forbundet kan skje på landsmøtet med 3/4 flertall av de avgitte stemmene. Forslag om oppløsning kan fremmes av hovedstyret eller minst fire seksjoner. Landsmøte der forslag om oppløsning skal behandles, kan tidligst holdes seks måneder etter at slikt forslag er fremmet. Hvis forbundet blir oppløst, beslutter landsmøtet på hvilken måte eiendelene skal disponeres.	§ 5-2 Oppløsning Beslutning om oppløsning av Juristforbundet kan skje på landsmøtet med 3/4 flertall av de avgitte stemmene. Forslag om oppløsning kan fremmes av hovedstyret eller minst fire seksjoner. Landsmøte der forslag om oppløsning skal behandles, kan tidligst holdes seks måneder etter at slikt forslag er fremmet. Hvis Juristforbundet blir oppløst, beslutter landsmøtet på hvilken måte eiendelene skal disponeres.	

Vedtekter for Norges Juristforbund

Sist endret på ordinært landsmøte 8.-9. november 2024

KAPITTEL 1 – NAVN, FORMÅL OG ORGANISASJON

§ 1–1 Navn

Forbundets navn er Norges Juristforbund.

"Juristforbundet" kan brukes skriftlig og muntlig når det er naturlig å benytte en enklere og mer direkte betegnelse. Hovedstyret fastsetter retningslinjer for bruk av navn.

Navnet kan forkortes med initialene JF.

Juristforbundet er interesseorganisasjon for jurister og juridiske studenter.

§ 1–2 Formål

Forbundets formål er å:

a) samle alle jurister og juridiske studenter om felles faglige, sosiale og økonomiske interesser
b) arbeide for et høyt faglig og etisk nivå hos medlemmene.
c) arbeide for juristenes generelle anseelse, innflytelse og faglige autoritet
d) arbeide for medlemmenes interesser når det gjelder ansettelses-, lønns- og arbeidsforhold
e) synliggjøre betydningen av juridisk kompetanse i samfunnet
f) arbeide for at rettsvitenskap tilbys som et kvalitetspreget og enhetlig universitetsstudium på høyt nivå
g) tilby etter- og videreutdanning i juridiske fag
h) utvikle relevante medlemstilbud
i) samarbeide med andre akademikerorganisasjoner om saker av felles interesse
j) fremme rettssikkerhet

§ 1–3 Organisasjon

Forbundets organer er:

- landsmøtet
- hovedstyret
- seksjonene
- medlemsforeningene

Forbundets administrasjon er lokalisert i Oslo.

§ 1-4 Elektroniske voteringer

Voteringer i Juristforbundets ulike organer kan gjennomføres elektronisk etter retningslinjer fastsatt av Hovedstyret. Dette gjelder alle typer voteringer, herunder personvalg. De respektive organers styrer beslutter hvorvidt elektronisk votering skal benyttes.

KAPITTEL 2 – MEDLEMSKAP

§ 2–1 Medlemskap

a) Ordinære medlemmer

Følgende utdanning kvalifiserer for medlemskap i Norges Juristforbund:

- Graden cand.jur. fra norsk universitet eller tilsvarende utdanning fra utenlandsk studiested
- Mastergrad i rettsvitenskap fra norsk universitet og høgskole eller tilsvarende utdanning fra utenlandsk studiested

Hovedstyret utarbeider retningslinjer for hvilke mastergrader fra utlandet som skal kunne likestilles med norsk mastergrad.

Dersom det antas å foreligge eksklusjonsgrunnlag etter § 2-4-1 ved søknad om medlemskap, skal søknaden legges frem for hovedstyret som har kompetanse til å nekte medlemskap på samme grunnlag som etter §2-4.

b) Medlemmer opptatt på spesielle vilkår

Kandidater med mastergrad eller høyere eksamen fra Norge eller utlandet kan opptas som medlemmer hvis studiet omfatter juridiske tema og hvis kandidaten for øvrig har en relevant, juridisk yrkeserfaring som etter en samlet vurdering anses som likeverdig med kravene til ordinært medlemskap.

c) Studentmedlemmer

Studenter kan opptas som medlemmer når de studerer rettsvitenskap ved universitet eller høgskole i Norge som tilbyr mastergradsutdanning i rettsvitenskap eller 3-årig utdanning som kan inngå i en mastergrad i rettsvitenskap. Studenter som tar en master i rettsvitenskap i utlandet, kan søke om å opprettholde eller opptas i et begrenset medlemskap under utdanningen.
Medlemskap forutsetter godkjent studieplass.

Dokumentasjon kan kreves fremlagt.

Også studenter som kombinerer arbeid med utdanning kan bli medlem. Det fastsettes separate kontingentvilkår for denne gruppen.

Retten til studentmedlemskap opphører hvis avsluttende eksamen på masternivå ikke er avlagt etter 10 år som studentmedlem. Det kan gjøres unntak fra maksimalgrensen når særlig grunner tilsier det.

Studentmedlemskapet overføres automatisk til ordinært medlemskap etter avlagt master i rettsvitenskap

d) Pensjonistmedlemmer

Medlemmer som ikke er yrkesaktive og som mottar pensjon, gis tilbud om pensjonistmedlemskap.

§ 2–2 Behandling av søknad

§ 2–2–1 Ordinært medlemskap, studentmedlemskap og medlemskap på spesielle vilkår

Søknad om ordinært medlemskap, medlemskap på spesielle vilkår og studentmedlemskap rettes til Norges Juristforbund.

Søknad om ordinært medlemskap avgjøres av hovedstyret. Hovedstyret kan delegere avgjørelsesmyndighet til generalsekretæren. Generalsekretærens avgjørelse kan innklages for hovedstyret.

Søknad om medlemskap på spesielle vilkår skal avgjøres av hovedstyret. Hovedstyret kan delegere avgjørelsesmyndighet til generalsekretæren. Generalsekretærens avgjørelse kan innklages for hovedstyret.

Hovedstyret kan utarbeide retningslinjer for hvordan opptak av nye medlemmer skal innrettes.

§2-2-2 Innplassering i organisasjonen
Samtlige medlemmer av Norges Juristforbund, med unntak av pensjonistene, skal tilhøre én seksjon. For yrkesaktive medlemmer tas det utgangspunkt i hovedarbeidsforholdet ved innplassering. Arbeidsledige medlemmer opprettholder tilknytning til den seksjon de var medlem av i siste arbeidsforhold.

Under en seksjon innplasseres medlemmene i en hovedforening. I seksjonens vedtekter vil det fremkomme om seksjonens medlemmer kan ha tilknytning til flere foreninger under seksjonen.

Medlemmer av andre seksjoner enn den foreningen de hører inn under, kan stå tilmeldt foreningen som observatør, med mindre seksjonens eller foreningens vedtekter eksplisitt stenger for observatører.

§ 2–3 Rettigheter og plikter

a) Medlemmene kan benytte initialene MJF.
b) Forbundets aktiviteter og tilbud er åpne for alle medlemmer med mindre annet er bestemt.
c) Forbundet yter juridisk bistand til medlemmer i saker som angår arbeidsforholdet. Det ytes ikke slik bistand til pensjonistmedlemmer.
   Hovedstyret utarbeider retningslinjer for hvordan bistanden skal innrettes.
d) Retten til juridisk bistand i saker som angår arbeidsforholdet forutsetter minimum én måneds medlemskap. Bistand ytes i tvister som har oppstått etter innmelding i forbundet. Hovedstyret utarbeider retningslinjer for den juridiske bistanden.
e) Medlemmer som ikke betaler kontingent innen forfall, kan tape sitt medlemskap. Hovedstyret fastsetter nærmere regler for når medlemskapet anses opphørt.
f) Medlemmer som ikke har betalt forfalt kontingent, kan ikke påberope seg medlemsrettigheter.
g) Ved gjeninnmelding skal eventuelt resterende kontingent betales før nytt medlemskap innvilges.
h) Utmelding skal skje skriftlig med en måneds varsel regnet fra den første i påfølgende måned.
i) Hovedstyret kan i særlige tilfeller frita et medlem fra å betale kontingent for et bestemt tidsrom.
j) Aksept av medlemsbetingelsene er en forutsetning for medlemskap

§ 2–4 Disiplinærreaksjoner

§ 2–4–1 Medlemmer

Har et medlem motarbeidet forbundets formål eller skadet forbundets eller profesjonens anseelse, kan hovedstyret i særlig alvorlige tilfeller, ekskludere medlemmet.

Saken fremmes for hovedstyret av en seksjon eller av ett av hovedstyrets medlemmer. Hovedstyret skal behandle saken uten ugrunnet opphold. Hovedstyret skal varsle medlemmet før saken behandles, og gi medlemmet mulighet til å uttale seg skriftlig innen en nærmere angitt frist. Forhåndsvarselet skal gjøre rede for hva saken gjelder og ellers inneholde det som anses påkrevd for at medlemmet skal kunne ivareta sine rettigheter.

Hovedstyret skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Før hovedstyret treffer vedtak i saken skal medlemmet gis anledning til å forklare seg muntlig for hovedstyret. Hovedstyret kan i stedet for eksklusjon velge å ilegge medlemmet en advarsel.

Medlemmet har rett til å la seg bistå av en rådgiver på ethvert trinn av saken.
Vedtaket må støttes av minst 8 av styrets medlemmer. Vedtaket skal begrunnes, og angi varigheten. Vedtakets varighet kan være inntil 10 år. Hovedstyret skal underrette medlemmet om vedtaket så snart som mulig. I underretningen skal det opplyses om klageadgang, klagefrist, klageinstans og nærmere fremgangsmåte ved klage.

Et vedtak om eksklusjon kan påklages til kontrollkomitéen. Fristen for å klage er tre uker fra det tidspunktet medlemmet har mottatt vedtaket. Kontrollkomitéen kan gi vedtaket oppsettende virkning. Klagen skal være skriftlig og sendes til hovedstyret. Kontrollkomiteen skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak fattes. Før komiteen treffer vedtak i saken, skal medlemmet gis anledning til å forklare seg muntlig for komiteen. Komitéen skal behandle saken med endelig virkning innen fire uker. Medlemmet skal informeres skriftlig om kontrollkomitéens vedtak. Beslutningen fattes ved alminnelig flertall.

Disse prosessreglene gjelder så langt de passer der det antas å foreligge eksklusjonsgrunnlag ved søknad om medlemskap.

§ 2–4–2 Andre
Seksjonsstyrer og styrene for medlemsforeninger kan gis en irettesettelse av hovedstyret etter reglene i § 2–4–1.

KAPITTEL 3 – ORGANER

§ 3–1 Landsmøtet – felles regler
Landsmøtet er forbundets øverste organ.

Landsmøter skal som hovedregel gjennomføres som fysisk møte, med mindre helt særegne omstendigheter gjøre det nødvendig å avvikle møtet med helt eller delvis elektroniske fremmøte.

Alle medlemmer av forbundet gis mulighet til å følge landsmøtet digitalt. Valgte delegater har tale-, forslags- og stemmerett. Landsmøtet kan lukkes i særlige tilfeller etter vedtak gjort av tilstedeværende delegater.

§ 3–1–1 Delegater
Følgende møter på landsmøtet med tale-, forslags- og stemmerett:

Fire medlemmer fra hver seksjon som velges av seksjonsstyrene.

39 øvrige delegater som fordeles proporsjonalt mellom seksjonene, med unntak av Juristforbundet-Student. Delegatene skal enten velges på årsmøtet, seksjonene kan avholde elektronisk valg eller årsmøtet kan gi fullmakt til at seksjonsstyret oppnevner/supplerer delegasjonen. Antall yrkesaktive medlemmer per 1. januar danner utgangspunkt for beregningen.

Seksjonens hovedstyrerepresentant kan ikke velges som delegat.

Hovedstyrets medlemmer har tale- og forslagsrett på landsmøtet.

Ett medlem valgt av og blant Juristforbundets pensjonistmedlemmer har møterett med tale- og forslagsrett.

§ 3–1–2 Innkalling
Innkalling til ordinære landsmøter skal være skriftlig og sendes ut til seksjonene og pensjonistgruppen fem måneder før møtet holdes. Innkallingen skal inneholde foreløpig dagsorden**.** Frist for seksjoner til å kreve andre saker ført opp på den endelige dagsordenen og fristen til å oppnevne delegater skal settes til to måneder før møtet skal holdes. Medlemsforeninger under seksjonene kan fremme saker til landsmøtet innenfor den samme fristen. Medlemsforeninger skal varsles om tidspunkt for landsmøtet. Endelig dagsorden sendes ut til de oppnevnte delegatene senest én måned før møtet skal holdes. Jf. § 3-2-1.
Frist for å melde inn endringsforslag til sakene settes til to uker før landsmøtet.
Senest åtte måneder i forkant av landsmøtet skal forbundets medlemmer varsles om dato for avholdelse og tidsfrister for landsmøtet. Alle forbundets medlemmer kan fremme sak til behandling på landsmøtet. Saken må være fremmet senest fem måneder før landsmøtet. Saken fremmes via seksjonsstyret, som gir sin anbefaling om videre behandling av saken. Dersom saken fremmes direkte til sekretariatet eller hovedstyret, skal saken oversendes relevant seksjonsstyre til uttalelse. Seksjonsstyret skal oversende saken med anbefaling om videre behandling til hovedstyret, senest to måneder før landsmøtet. Pensjonistene kan fremme forslag gjennom sekretariatet, etter samme frist som medlemsforeningene.
Alle sakene fremlegges for landsmøtet sammen med hovedstyrets innstilling til vedtak som sendes delegatene sammen med endelig dagsorden.

§ 3–1–3 Møteleder

Hovedstyret skal foreslå møteleder, og eventuell vara for denne. Navn på foreslått møteleder og eventuell vara skal sendes ut til delegatene sammen med endelig dagsorden. Møteleder må være medlem av forbundet. Medlemmer av hovedstyret kan ikke velges til møteleder.

Hvis landsmøtet ønsker en annen møteleder enn den hovedstyret foreslår, skal vedkommende velges blant delegatene på landsmøtet.

§ 3–1–4 Beslutningsdyktighet

Landsmøtet er beslutningsdyktig når minst tre seksjoner og minst 30 stemmeberettigede er til stede. Hvis landsmøtet ikke er beslutningsdyktig, skal det innkalles til nytt møte med samme dagsorden. Innkallingen til slikt møte skal skje med minst samme frist som ekstraordinært landsmøte. Møtet vil være beslutningsdyktig når minst 20 stemmeberettigede og minst to seksjoner er til stede.

§ 3–1–5 Stemmeregler

Delegatene har stemmeplikt. Hver delegat har kun én stemme.
Delegasjonene gis anledning til å stille med fullmakt én til én.
Alle avstemninger under landsmøtet foregår normalt digitalt.

Alle beslutninger fattes med simpelt flertall blant de fremmøtte delegatene, med mindre annet følger av vedtektene.

Personvalg avgjøres ved alminnelig flertall. Foreligger det flere enn to kandidater til et verv, skal det stemmes i flere omganger. Delegatene kan kun stemme på én kandidat til posisjonen pr omgang. Den kandidaten som har færrest stemmer strykes. Stemmegivningen fortsetter frem til én kandidat oppnår alminnelig flertall.

Hvis det stemmes over to eller flere forslag, blir det forslaget vedtatt som får flest stemmer. Ved stemmelikhet gis presidenten stemmerett. Presidenten kan ikke gis stemmerett ved valg. Stemmelikhet ved valg avgjøres ved loddtrekning.

§ 3–1–6 Protokoll

Generalsekretæren har ansvaret for at det føres protokoll fra landsmøtets forhandlinger. Protokollen underskrives av to valgte delegater.

§ 3–2 Ordinært landsmøte

§ 3–2–1 Tidspunkt

Landsmøtet skal holdes annet hvert år. Møtet skal avholdes innenfor tidsrommet 1. september-30. november.

§ 3–2–2 Innkalling til landsmøtet

Sammen med endelig dagsorden sendes ut:

- hovedstyrets beretning for inneværende landsmøteperiode
- revidert og fastsatt regnskap for de to foregående år med årsberetning etter regnskapslovens bestemmelser samt rapport fra kontrollkomitéen
- forslag til prinsipprogram for Norges Juristforbund
- forslag til hovedsatsingsområder for forbundets aktivitet i kommende periode
- rammebudsjett for kommende landsmøteperiode
- forslag til ordinære kontingenter for kommende landsmøteperiode
- valgkomitéens forslag
- eventuelle saker som hovedstyret ønsker å legge frem for landsmøtet
- saker som er korrekt meldt inn for behandling av seksjoner, medlemsforeninger og medlemmer av forbundet

Landsmøtesakene skal gjøres tilgjengelig på forbundets nettsider i forkant av landsmøtet.

§ 3–2–3 Dagsorden for landsmøtet

Landsmøtet skal behandle

- valg av møteleder
- godkjenning av fremmøtte delegater og fullmakter
- valg av to delegater til å underskrive protokollen
- forretningsorden for landsmøtet
- kjøreplan for behandling av sakene
- frist for å melde inn skriftlige endringsforslag til sakene på dagsorden
- hovedstyrets beretning for inneværende landsmøteperiode
- revidert og fastsatt regnskap for de to foregående årene med årsberetning etter regnskapslovens bestemmelser samt rapport fra kontrollkomitéen
- foreløpig økonomirapport for inneværende år
- prinsipprogram for Norges Juristforbund
- hovedsatsinger for forbundets aktivitet i kommende periode
- rammebudsjett for kommende landsmøteperiode, herunder fastsette
  - honorar til president og visepresident, angitt i folketrygdens grunnbeløp (G)
  - honorar til fritt valgte hovedstyremedlemmer, samt vara, angitt i G
  - Juristforbundets anbefalte minstenivå for den offentlige salærsats
- fastsettelse av kontingent for kommende landsmøteperiode
- valg av president i forbundet i år der presidenten er på valg, jf. § 3-5-1
- valg av visepresident i forbundet
- valg av to medlemmer til hovedstyret
- valg av ett felles varamedlem for de to valgte medlemmene til hovedstyret
- orientering om hvem de enkelte seksjonene har utpekt som medlem og varamedlemmer til hovedstyret
- valg av leder og fire medlemmer til kontrollkomitéen
- valg av leder til valgkomiteen
- valg av revisor
- eventuelle valg av medarbeidere i sekretariatet som har permisjon fra sin stilling i staten for å arbeide i den organisasjonen de er medlem av
- de forslag som for øvrig er satt opp på dagsordenen av hovedstyret eller korrekt meldt inn for behandling

Landsmøtet kan bare behandle saker som er oppført på dagsordenen.

Under landsmøtet skal endringer i kjøreplan og forlag og endringer til sakene til behandling gjøres tilgjengelig for delegatene gjennom egnet kommunikasjonskanal.

§ 3–3 Ekstraordinært landsmøte

§ 3–3–1 Tidspunkt
Ekstraordinært landsmøte avholdes når hovedstyret beslutter det, eller når minst to av seksjonene krever det.

§ 3–3–2 Innkalling
Innkalling med sakspapirene skal sendes ut senest 10 dager før møtet avholdes. Sakspapirene skal beskrive saksforholdet og gjengi eventuelle forslag til vedtak. Det skal også informeres om hvem som har krevd møtet avholdt.

§ 3–3–3 Dagsorden
Ekstraordinært landsmøte skal behandle:
- valg av møteleder
- valg av to delegater til å underskrive protokollen
- de forslag som er satt opp på dagsordenen av hovedstyret eller etter forslag fra seksjonene

Ekstraordinært landsmøte har tilsvarende beslutningskompetanse som ordinært landsmøte.

Ekstraordinært landsmøte kan bare behandle saker som er oppført på dagsordenen.

§ 3–4 Hovedstyret

§ 3–4–1 Hovedstyrets sammensetning

Hovedstyret består av ni medlemmer.
Forbundets president, visepresident og to øvrige styremedlemmer samt ett varamedlem, velges av landsmøtet. Presidenten, visepresidenten og de direkte valgte styre- og varamedlemmene kan i styreperioden ikke samtidig være medlem av et seksjonsstyre. Varamedlemmet møter når ett av de to direkte valgte styremedlemmene har meldt forfall. Hovedstyret kan bestemme at varamedlemmet skal gis en utvidet rett til å møte med tale- og forslagsrett.

Forbundets president velges for en første periode på fire år, dvs. to landsmøteperioder. Hvis samme person gjenvelges, blir neste periode på to år. En og samme person kan maksimalt velges som president for åtte år til sammen.

Visepresidenten er presidentens stedfortreder. Hvis presidenten trekker seg fra sitt verv, eller av andre grunner ikke er i stand til å ivareta vervet, skal visepresidenten fungere som forbundets leder til ny president er valgt på ekstraordinært eller ordinært landsmøte.

Hver av de fem seksjonene utpeker ett styremedlem, som skal være seksjonslederen eller et annet medlem av seksjonsstyret. Styremedlemmet skal ha to personlige varamedlemmer som også må være medlem av seksjonsstyret. Varamedlem én innkalles ved forfall og deretter varamedlem to hvis også varamedlem én har forfall.

De ansatte i sekretariatet kan velge en representant som møter fast i hovedstyret og en vararepresentant som møter i den faste representantens fravær. Representanten har tale- og forslagsrett, men ikke stemmerett. Valgperioden er den samme som for øvrige styremedlemmer. Ved varig forfall gis de ansatte mulighet til å foreta suppleringsvalg.

President, visepresident, to styremedlemmer og varamedlemmet velges direkte av landsmøtet. Begge kjønn skal være representert med minst to av denne gruppen.

Styremedlemmene og visepresidenten fungerer i landsmøteperioden som er to år. Styremedlemmer utnevnt av seksjonene skal fratre hvis de går ut av seksjonsstyret i perioden. Varamedlemmene trer inn i hovedstyret som ordinære styremedlemmer ved permanent forfall etter fastsatt rekkefølge.

Dersom styremedlemmet og/eller varamedlemmene som er utnevnt av seksjonen fratrer i perioden, utpeker seksjonen nytt styremedlem og nye varamedlemmer som tiltrer hovedstyret.

§ 3–4–2 Hovedstyrets møter

Hovedstyret fører protokoll fra alle sine møter. Protokollen sendes til seksjonsstyrene og legges på nettsidene til Juristforbundet.

Hovedstyret er beslutningsdyktig når minst fem medlemmer er til stede, med unntak av saker etter § 2 – 4 om disiplinærreaksjoner. Styremøtene ledes av presidenten, alternativt visepresidenten eller særskilt valgt møteleder. Ved stemmelikhet har møteleder dobbeltstemme. Styremedlemmene har stemmeplikt.

§ 3–4–3 Hovedstyrets oppgaver

Hovedstyret har det overordnede ansvaret for, leder og fører tilsyn med forbundets virksomhet mellom landsmøtene. Hovedstyret innkaller til landsmøter og deltar på disse med forslags- og talerett. Hovedstyret skal holde seg orientert om forbundets økonomiske stilling og plikter å påse at virksomheten, regnskapet og formuesforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll og i overensstemmelse med formålsparagrafen for Norges Juristforbund.

Hovedstyret fastsetter regnskapet.
Hovedstyret ansetter generalsekretæren.
Hovedstyret godkjenner vedtekter for seksjonene.
Hovedstyret godkjenner opprettelse og eventuelt nedleggelse av medlemsforeninger**.**
Hovedstyret utarbeider forslag til prinsipprogram. Det skal markere medlemmene utad på grunnlag av det vedtatte prinsipprogrammet og følge opp øvrige vedtak gjort av landsmøtet. Hovedstyret har ansvaret for Norges Juristforbunds overordnede lønns- og interessepolitiske arbeid og for samarbeidet med andre organisasjoner.

§ 3-5 Kontrollkomité

Kontrollkomitéen skal godkjenne forbundets regnskap endelig hvert kalenderår. Komitéen er i tillegg gitt oppgaver knyttet til oppfølging av landsmøtets vedtak og overordnet økonomikontroll. Komitéen er også klageorgan i saker etter vedtektene § 2-4-1 og ved avslag på søknad om medlemskap etter § 2-1 a).
Kontrollkomitéens oppgaver og arbeidsform fremgår av egen instruks som er vedtatt av landsmøte.

Kontrollkomitéen består av 5 medlemmer som velges av landsmøte, inkludert en leder som velges separat. Det skal også velges to varamedlemmer i prioritert rekkefølge som tilrer ved midlertidig eller permanent forfall.

Bare medlemmer av forbundet kan sitte i kontrollkomitéen, og alle forhold rundt medlemskapet må være i orden.

Medlemmene i kontrollkomitéen kan ikke samtidig ha verv i forbundet på sentralt nivå eller sitte i hovedstyret, seksjonsstyrene eller foreningsstyrene. Ansatte i sekretariatet kan heller ikke være i kontrollkomitéen.

§ 3-6 Valgkomite for Juristforbundet

Valgkomiteen består av inntil fem medlemmer. Leder velges av landsmøtet. Seksjonsstyrene, unntatt JF-Student, samarbeider etterfølgende om valg av hver sin representant til valgkomiteen slik at krav til kjønnsbalanse, geografi og kompetanse blir ivaretatt. Landsmøtet fastsetter instruks for arbeidet i valgkomiteen.

§ 3–7 Seksjonene

Juristforbundet er en medlemsstyrt organisasjon med et representativt demokrati.

Forbundet er delt inn i følgende medlemsseksjoner:

- seksjon for statsansatte jurister - Juristforbundet-Stat
- seksjon for kommunalt ansatte jurister - Juristforbundet-Kommune
- seksjon for privatansatte og næringsdrivende jurister - Juristforbundet -Privat
- seksjon for dommere - Juristforbundet-Dommerforeningen
- seksjon for juridiske studenter - Juristforbundet-Student

Seksjonene har ansvaret for forbundets virksomhet på seksjonens område innenfor vedtektenes rammer, og organiserer selv arbeidet internt i seksjonen.

Hver seksjon har en ansatt fra sekretariatet som seksjonskontakt. Seksjonskontakten er sekretær for seksjonsstyret. Seksjonskontakten skal primært stå til disposisjon for seksjonsstyret.
Seksjonskontakten utpekes av generalsekretæren i samråd med det enkelte seksjonsstyret.

§ 3–7–1 Seksjon for statsansatte jurister

De statsansatte juristene, med unntak av embetsdommerne, danner til sammen Juristforbundet-Stat. Statlige ledere beskrevet i § 3 - 8-3 kan unntas fra deler av denne aktiviteten.
Styret velges på årsmøtet for Juristforbundet-Stat som avholdes hvert annet år. Medlemsforeningene er representert på årsmøtet iht. seksjonens vedtekter. Det er anledning til å gjennomføre elektronisk votering etter nærmere retningslinjer gitt av hovedstyret. Årsmøtet skal behandle styrets forslag til handlingsplan for drift av seksjonen.

§ 3–7–2 Seksjon for kommunalt ansatte jurister

De kommunalt og fylkeskommunalt ansatte juristene danner til sammen Juristforbundet-Kommune.

Som kommunalt og fylkeskommunalt ansatte jurister regnes også de som er ansatt i kommunale eller fylkeskommunale foretak. Det samme gjelder også for ansatte i selvstendige rettssubjekter med medlemskap i Samfunnsbedriftene og energiverk organisert som kommunale/fylkeskommunale foretak etter kommuneloven kapittel 9.

Styret velges på årsmøtet for Juristforbundet-Kommune som avholdes hvert annet år. Medlemsforeningene er representert på årsmøtet iht. seksjonens vedtekter. Det er anledning til å gjennomføre elektronisk votering etter nærmere retningslinjer gitt av hovedstyret. Årsmøtet skal behandle styrets forslag til handlingsplan for drift av seksjonen.

§ 3–7–3 Seksjon for jurister i privat sektor

Jurister i privat sektor danner til sammen Juristforbundet-Privat. Sentrale medlemsgrupper er jurister, advokater, advokatfullmektiger og rettshjelpere med tilhørighet i privat sektor.
Daglig leder, partnere og øvrige stillinger på samme nivå kan, etter eget ønske, søke medlemskap i Norges Juristforbunds forum for ledere og eiere i privat sektor i stedet for den ordinære medlemsforeningen i virksomheten, se § 3- 8-5.

Styret velges på årsmøtet som avholdes hvert annet år. Deltakelse på årsmøtet skjer iht. seksjonens vedtekter. Det er anledning til å gjennomføre elektronisk votering etter nærmere retningslinjer gitt av hovedstyret. Årsmøtet skal behandle styrets forslag til handlingsplan for drift av seksjonen.

§ 3–7–4 Seksjon for dommere

Den norske Dommerforening representerer embetsdommerne i de alminnelige domstoler. Det er anledning til å gjennomføre elektronisk votering etter nærmere retningslinjer gitt av hovedstyret.

§ 3–7–5 Seksjon for studenter

Juristforbundet-Student representerer de juridiske studentene. Det er anledning til å gjennomføre elektronisk votering etter nærmere retningslinjer gitt av hovedstyret.

§ 3–8 Medlemsforeninger

§ 3–8–1 Tilknytning til medlemsforeninger

Innenfor seksjonene kan det opprettes medlemsforeninger. Medlemsforeninger kan organiseres etter tariffområde, bedrift/konsern, etat, en region eller etter annet yrkesmessig felleskap. Medlemsforeninger skal omfatte samtlige medlemmer med tilknytning til området. Hovedstyret skal godkjenne seksjonenes inndeling i underenheter i henhold til seksjonens vedtekter. (se § 3-5-3)

Medlemsforeningene utøver sin virksomhet innenfor rammen av egne vedtekter.

For å ivareta det tariffmessige og organisatoriske arbeidet på den enkelte arbeidsplass, kan det dessuten opprettes virksomhetsvise enheter innenfor den enkelte seksjon. Nærmere bestemmelser om betegnelse på og organisering og omfang av disse enhetene fastsettes i den enkelte seksjons vedtekter. I seksjonenes vedtekter kan det også inntas bestemmelser om disse enhetenes representasjon på seksjonenes årsmøter.

§ 3-8-2 Særkontingent

Foreninger og seksjoner kan fastsette særkontingent for egent drift. Innkrevd særkontingent skal anses som en del av den samlede kontingenten som medlemmer betaler.

Særkontingent må vedtas av foreningens eller seksjonens høyeste organ (Årsmøtet/Landsmøtet e.l.) og krever ⅔ flertall.

Vedtak om særkontingent gjelder maksimalt for to kontingent-år og må fornyes av medlemsforeningens høyeste organ om den skal videreføres. Særkontingenten skal maksimalt utgjøre 20 prosent av den til enhver tid gjeldende kontingent for ordinært medlemskap i Juristforbundet.

Innkrevd særkontingent overføres i den foreningen eller seksjonen som har fastsatt særkontingenten.

Innkrevd særkontingent forvaltes på lik linje med øvrig kontingent. Forbundets og foreningens vedtekter, foreningens handlingsplan og regler for økonomistyring, regnskapsførsel, dokumentasjon, revisjon med videre skal følges.

Landsmøtet i Juristforbundet kan oppheve et vedtak om særkontingent eller det kan redusere beløpet som kreves inn. Allerede innkrevd særkontingent skal tilbakeføres til medlemmene hvis landsmøtet finner å måtte oppheve ordningen.

Medlemmer i foreningen som har skrevet ut særkontingent kan henvende seg til hovedstyret i følgende situasjoner;

- dersom det kan hevdes at vedtak om særkontingent ikke er fattet på korrekt måte
- dersom det kan hevdes at bruk av særkontingent ikke skjer innenfor gjeldende vedtekter
- dersom bruken av midlene på annen måte oppfattes å være klart kritikkverdig.

§ 3-8-3 Statlige lederstillinger

Medlemmer som innehar sentrale lederfunksjoner i statlig forvaltning så som departementsråd, ledere av direktorat, riksadvokaten og øvrige stillinger på samme nivå, kan etter eget ønske, stå tilsluttet Norges Juristforbunds forum for statsansatte ledere i stedet for den ordinære medlemsforeningen i virksomheten.

Norges Juristforbunds forum for ledere er faglig og organisatorisk tilordnet Juristforbundet-Stat, men medlemmene omfattes ikke av det kollektive lønns- og tariffarbeidet, og medlemmene kan heller ikke tas ut i arbeidskonflikt. For øvrig gjelder alle rettigheter og plikter i medlemskapet.

Avklaring av hvilke medlemmer som omfattes av ordningen, avgjøres av hovedstyret.

§ 3-8-4 Kommunale lederstillinger

Medlemmer som innehar sentrale lederfunksjoner i kommuner og/eller fylkeskommuner, kan etter eget ønske, stå tilsluttet Norges Juristforbunds forum for kommunalt ansatte ledere i stedet for den ordinære medlemsforeningen i virksomheten.

Norges Juristforbunds forum for ledere er faglig og organisatorisk tilordnet Juristforbundet-Kommune, men medlemmene omfattes ikke av det kollektive lønns- og tariffarbeidet, og medlemmene kan heller ikke tas ut i arbeidskonflikt. For øvrig gjelder alle rettigheter og plikter i medlemskapet.

Avklaring av hvilke medlemmer som omfattes av ordningen, avgjøres av hovedstyret.

§ 3–8–5Norges Juristforbunds forum for ledere og eiere i privat sektor

Medlemmer som er eier, partner eller har annen stilling på samme nivå, kan etter eget ønske, stå tilsluttet Norges Juristforbunds forum for ledere og eiere i privat sektor i stedet for den ordinære medlemsforeningen i virksomheten. Norges Juristforbunds forum for ledere og eiere i privat sektor er faglig og organisatorisk tilordnet Juristforbundet-Privat, men medlemmene omfattes ikke av det kollektive lønns- og tariffarbeidet, og medlemmene kan heller ikke tas ut i arbeidskonflikt. For øvrig gjelder alle rettigheter og plikter i medlemskapet.

Ved tvil om medlemmet omfattes av ordningen avgjøres søknaden av hovedstyret.

§ 3-9 Utvalg

§ 3-9-1 Kvinneutvalg

Utvalget kan kun instrueres av landsmøtet, men hovedstyret kan be utvalget om å gi innstillinger i saker som ligger til utvalgets mandat. Utvalget ligger organisatorisk under hovedstyret.
Leder av JFs kvinneutvalg velges av landsmøtet etter forslag fra valgkomitéen.
Retningslinjer for utvalget vedtas av landsmøte etter forslag fra hovedstyret.

§ 3-9-2 Inkluderings- og mangfoldsutvalg

Utvalget kan kun instrueres av landsmøtet, men hovedstyret kan be utvalget om å gi innstillinger i saker som ligger til utvalgets mandat. Utvalget ligger organisatorisk under hovedstyret.
Leder av JFs inkluderings- og mangfoldsutvalg velges av landsmøtet etter forslag fra valgkomitéen.
Retningslinjer for utvalget vedtas av landsmøte etter forslag fra hovedstyret.

§ 3-9-3 Fagutvalg

Hovedstyret har adgang til å oppnevne og utnevne medlemmer til fagutvalg.

§ 3-10 Nettverk

§ 3-10-1 Faglige og geografiske nettverk
Det kan etableres nettverk på tvers av forbundets seksjoner og medlemsforeninger. Nettverkene etableres basert på faglig interessefellesskap, eller geografisk tilhørighet.
Nettverkenes formål er å gi medlemmene faglig vekst og utvikling, og sosiale møteplasser over hele landet

§ 3-10-2 Nettverksstyret
Hovedstyret oppnevner et nettverksstyre bestående av inntil 10 personer.
Nettverksstyret har som oppgave å initiere og legge til rette for effektiv drift av Juristforbundets faglige og geografiske nettverk.

KAPITTEL 4 – ADMINISTRASJON

§ 4–1 Sekretariatet

Generalsekretæren står for den daglige, administrative ledelse av sekretariatet og er arbeidsgiver for ansatte.
Generalsekretæren utøve sitt lederskap innenfor vedtatt instruks og de pålegg og rammer som hovedstyret gir.
Generalsekretæren er sekretær for hovedstyret og skal påse at saker som legges frem for styret er forsvarlig utredet samt at vedtak som treffes av hovedstyret og seksjonsstyrene iverksettes uten ugrunnet opphold.

Sekretariatet ufører arbeidet på vegne av hovedstyret og seksjonsstyrene.

Ansatte i sekretariatet og i tilknyttede virksomheter som helt eller delvis er eiet eller kontrollert av Norges Juristforbund, er ikke valgbare til seksjonsstyrer, hovedstyret eller landsmøtet.

§ 4–2 Tidsskrift
Forbundet utgir medlemsbladet Juristen

§ 4–3 Regnskap og revisjon
Forbundets regnskapsår er kalenderåret.

Forbundets årsregnskap revideres av en statsautorisert eller registrert revisor som velges av landsmøtet for to år av gangen.

KAPITTEL 5 – VEDTEKTSENDRINGER OG OPPLØSNING

§ 5–1 Vedtektsendringer
Landsmøtet kan endre vedtektene med 2/3 flertall av de avgitte stemmene.

§ 5–2 Oppløsning
Beslutning om oppløsning av forbundet kan skje på landsmøtet med 3/4 flertall av de avgitte stemmene. Forslag om oppløsning kan fremmes av hovedstyret eller minst fire seksjoner. Landsmøte der forslag om oppløsning skal behandles, kan tidligst holdes seks måneder etter at slikt forslag er fremmet.

Hvis forbundet blir oppløst, beslutter landsmøtet på hvilken måte eiendelene skal disponeres.

Vedtekter for Norges Juristforbund - forslag

Sist endret på ordinært landsmøte XX. november 2026

KAPITTEL 1 – NAVN, FORMÅL OG ORGANISASJON

§ 1–1 Navn
Forbundets navn er Norges Juristforbund («Juristforbundet»).

Hovedstyret kan gi retningslinjer for bruk av Juristforbundets navn, logo og grafiske uttrykk.

§ 1–2 Formål
Juristforbundets formål er å:

a) samle alle jurister og juridiske studenter om felles faglige, sosiale og økonomiske interesser
b) arbeide for et høyt faglig og etisk nivå hos medlemmene
c) arbeide for juristenes generelle anseelse, innflytelse og faglige autoritet
d) arbeide for medlemmenes interesser når det gjelder ansettelses-, lønns- og arbeidsforhold
e) synliggjøre betydningen av juridisk kompetanse i samfunnet
f) arbeide for at rettsvitenskap tilbys som et kvalitetspreget og enhetlig universitetsstudium på høyt nivå
g) tilby etter- og videreutdanning i juridiske fag
h) utvikle relevante medlemstilbud
i) samarbeide med andre akademikerorganisasjoner om saker av felles interesse
j) fremme rettssikkerhet

§ 1–3 Organisasjon
Juristforbundet er en medlemsstyrt organisasjon med et representativt demokrati.

Juristforbundets organer er:

- landsmøtet
- hovedstyret
- seksjonene
- medlemsforeningene

KAPITTEL 2 – MEDLEMSKAP

§ 2-1 Ordinære medlemmer
Følgende utdanning kvalifiserer for medlemskap i Juristforbundet:

a) mastergrad i rettsvitenskap eller graden cand.jur. fra norsk universitet eller høgskole eller
b) tilsvarende utdanning fra utenlandsk studiested

Hovedstyret kan utarbeide retningslinjer for hvilke mastergrader fra utlandet som skal kunne likestilles med norsk mastergrad.

§ 2-2 Medlemmer opptatt på spesielle vilkår
Kandidater med mastergrad eller høyere eksamen fra Norge eller utlandet kan opptas som medlemmer hvis studiet omfatter juridiske tema og hvis kandidaten ellers har en relevant, juridisk yrkeserfaring som etter en samlet vurdering anses som likeverdig med kravene til ordinært medlemskap.

§ 2-3 Studentmedlemmer
Studenter kan opptas som medlemmer når de studerer rettsvitenskap ved universitet eller høgskole i Norge som tilbyr mastergradsutdanning i rettsvitenskap eller 3-årig utdanning som kan inngå i en mastergrad i rettsvitenskap. Studenter som tar en master i rettsvitenskap i utlandet, kan søke om å opprettholde eller opptas i et begrenset medlemskap under utdanningen.

Hovedstyret kan utarbeide retningslinjer for studentmedlemskap.

§ 2-4 Pensjonistmedlemmer
Medlemmer som ikke er yrkesaktive og som mottar pensjon, gis tilbud om pensjonistmedlemskap.

§ 2–5 Behandling av søknad
Søknad om medlemskap rettes til Juristforbundet, og avgjøres av generalsekretæren. Avslag kan påklages til hovedstyret. Hovedstyret kan utarbeide retningslinjer for opptak av nye medlemmer.

§ 2-6 Innplassering i organisasjonen
Samtlige medlemmer av Juristforbundet, med unntak av pensjonistene, skal tilhøre én seksjon. For yrkesaktive medlemmer tas det utgangspunkt i hovedarbeidsforholdet ved innplassering.

Arbeidsledige medlemmer opprettholder tilknytning til den seksjon de var medlem av i siste arbeidsforhold.

Hovedstyret kan utarbeide retningslinjer om innplassering av medlemmer i organisasjonen.

§ 2–7 Rettigheter og plikter

a) Hovedstyret kan fastsette betingelser for medlemskap i Juristforbundet. Aksept av medlemsbetingelsene er en forutsetning for medlemskap.
b) Medlemmer har rett til juridisk bistand i saker som angår arbeidsforholdet, i den utstrekning det følger av retningslinjer fastsatt av hovedstyret.
c) Medlemskontingenten fastsettes av landsmøtet. Betalt kontingent er en forutsetning for medlemskap.

d) Seksjoner og foreninger kan fastsette særkontingent for sin drift inntil 20 prosent av ordinær kontingent, etter retningslinjer fastsatt av hovedstyret. Landsmøtet kan oppheve et vedtak om særkontingent eller redusere beløpet som kreves inn.
e) Utmelding skal skje skriftlig, med en måneds varsel regnet fra den første i påfølgende måned.

§ 2–8 Disiplinærreaksjoner

Har et medlem motarbeidet Juristforbundets formål eller skadet Juristforbundets eller profesjonens anseelse, kan hovedstyret i særlig alvorlige tilfeller, ekskludere medlemmet. Sak om eksklusjon fremmes for hovedstyret av en seksjon eller av ett av hovedstyrets medlemmer. Før det blir fattet vedtak, skal medlemmet ha adgang til å uttale seg. Vedtaket skal begrunnes, og det skal angis en varighet som kan være inntil ti år.

Hovedstyret kan i stedet for eksklusjon velge å ilegge medlemmet en advarsel.

Vedtak om eksklusjon eller advarsel krever minst åtte stemmer.

Hovedstyrets vedtak om eksklusjon kan påklages til kontrollkomitéen. Klagefristen er tre uker. Kontrollkomitéen kan beslutte å utsette iverksettingen av vedtaket frem til klagesaken er avgjort.

Bestemmelsene om eksklusjon gjelder tilsvarende der det antas å foreligge eksklusjonsgrunnlag ved søknad om medlemskap.

Landsmøtet kan fastsette retningslinjer for behandlingen av saker etter denne bestemmelsen.

KAPITTEL 3 – ORGANER

§ 3–1 Landsmøtet

Landsmøtet er Juristforbundets øverste organ, og skal holdes annethvert år innenfor tidsrommet 1. september – 30. november.

Landsmøtet skal som hovedregel gjennomføres som fysisk møte, med mindre helt særegne omstendigheter gjøre det nødvendig å avvikle møtet med helt eller delvis digitalt fremmøte.

Alle medlemmer av Juristforbundet gis mulighet til å følge landsmøtet digitalt. Landsmøtet kan i særlige tilfeller vedta lukkede dører.

§ 3–1–1 Dagsorden

Landsmøtet skal behandle

a) valg av møteleder
b) godkjenning av fremmøtte delegater og fullmakter
c) valg av to delegater til å underskrive protokollen
d) forretningsorden for landsmøtet
e) kjøreplan for behandling av sakene
f) frist for å melde inn skriftlige endringsforslag til sakene på dagsorden
g) hovedstyrets beretning for inneværende landsmøteperiode
h) revidert og fastsatt regnskap for de to foregående årene med årsberetning etter regnskapslovens bestemmelser samt rapport fra kontrollkomitéen
i) foreløpig økonomirapport for inneværende år
j) prinsipprogram for Juristforbundet
k) hovedsatsinger for Juristforbundets aktivitet i kommende periode

l) rammebudsjett for kommende landsmøteperiode, herunder fastsette
   - honorar til president og visepresident, angitt i folketrygdens grunnbeløp (G)
   - honorar til fritt valgte hovedstyremedlemmer, samt vara, angitt i G
   - Juristforbundets anbefalte minstenivå for den offentlige salærsats
m) fastsettelse av kontingent for kommende landsmøteperiode
n) valg av president i Juristforbundet i år der presidenten er på valg, jf. § 3-5-1
o) valg av visepresident i Juristforbundet
p) valg av to medlemmer til hovedstyret
q) valg av ett felles varamedlem for de to valgte medlemmene til hovedstyret
r) valg av leder og fire medlemmer til kontrollkomitéen
s) valg av leder til valgkomiteen
t) valg av revisor
u) eventuelle valg av medarbeidere i sekretariatet som har permisjon fra sin stilling i staten for å arbeide i den organisasjonen de er medlem av
v) de forslag som ellers er satt opp på dagsordenen av hovedstyret eller korrekt meldt inn for behandling.

Landsmøtet kan bare behandle saker som er oppført på endelig dagsorden.

Under landsmøtet skal endringer i kjøreplan og forslag og endringer til sakene til behandling gjøres tilgjengelig for delegatene gjennom egnet kommunikasjonskanal.

§ 3–1–2 Delegater og møtende på landsmøtet

Følgende møter på landsmøtet med tale-, forslags- og stemmerett:

- Fire medlemmer fra hver seksjon som velges av seksjonsstyrene.

- 39 øvrige delegater som fordeles proporsjonalt mellom seksjonene med unntak av Juristforbundet-Student, basert på seksjonenes antall yrkesaktive medlemmer per 1. januar.

Seksjonens hovedstyrerepresentant kan ikke velges som delegat.

Følgende møter på landsmøtet med tale- og forslagsrett:

- Hovedstyrets medlemmer.
- Ett medlem valgt av og blant Juristforbundets pensjonistmedlemmer

§ 3–1–3 Frister

Åtte måneder før landsmøtet skal medlemmene varsles om landsmøtet og relevante frister.

Syv måneder før landsmøtet skal medlemsforeninger under seksjonene og pensjonistgruppen varsles om landsmøtet og om fristene for innmelding av saker.

Fem måneder før landsmøtet skal skriftlig innkalling, med foreløpig dagsorden, sendes seksjonene og pensjonistgruppen.

To måneder før landsmøtet skal seksjonene melde inn sine oppnevnte delegater.

En måned før landsmøtet skal endelig dagsorden med tilhørende dokumenter og forslag til møteleder sendes delegatene og publiseres på Juristforbundets nettsider.

§ 3–1–4 Innmelding av saker og endringsforslag
Alle Juristforbundets medlemmer kan fremme sak til behandling på landsmøtet. Saken må være fremmet senest fem måneder før landsmøtet. Saken fremmes via seksjonsstyret, som gir sin innstilling til saken. Dersom saken fremmes direkte til sekretariatet eller hovedstyret, skal saken oversendes relevant seksjonsstyre.

Medlemsforeningene under seksjonene kan fremme saker til behandling på landsmøtet via seksjonsstyret. Sakene må oversendes seksjonsstyret senest tre måneder før landsmøtet. Pensjonistene kan fremme forslag gjennom sekretariatet, etter samme frist som medlemsforeningene.

To måneder før landsmøtet er det frist for seksjonene til å kreve saker oppført på dagsorden og oversende sin innstilling til de saker som er meldt inn av medlemmer og medlemsforeninger.

Alle innmeldte saker fremlegges for landsmøtet sammen med hovedstyrets innstilling til vedtak, som sendes delegatene samtidig med endelig dagsorden.

To uker før landsmøtet er det frist for å melde inn endringsforslag til sakene på dagsorden.

§ 3–1–5 Utsendelse av endelig dagsorden
Sammen med endelig dagsorden sendes følgende til delegatene:

a) hovedstyrets beretning for inneværende landsmøteperiode
b) revidert og fastsatt regnskap for de to foregående år med årsberetning etter regnskapslovens bestemmelser samt rapport fra kontrollkomitéen
c) forslag til prinsipprogram for Juristforbundet
d) forslag til hovedsatsingsområder for Juristforbundets aktivitet i kommende periode
e) rammebudsjett for kommende landsmøteperiode
f) forslag til ordinære kontingenter for kommende landsmøteperiode
g) valgkomitéens forslag
h) eventuelle saker som hovedstyret ønsker å legge frem for landsmøtet
i) saker som er korrekt meldt inn for behandling av seksjoner, medlemsforeninger og medlemmer av Juristforbundet

Endelig dagsorden med saksdokumenter skal gjøres tilgjengelig på Juristforbundets nettsider i forkant av landsmøtet.

§ 3–1–6 Møteleder
Hovedstyret skal foreslå møteleder, og eventuell vara for denne. Navn på foreslått møteleder og eventuell vara skal sendes ut til delegatene sammen med endelig dagsorden. Medlemmer av hovedstyret kan ikke velges til møteleder.

Hvis landsmøtet ønsker en annen møteleder enn den hovedstyret foreslår, skal vedkommende velges blant delegatene på landsmøtet.

§ 3–1–7 Beslutningsdyktighet
Landsmøtet er beslutningsdyktig når minst tre seksjoner og minst 30 stemmeberettigede er til stede. Hvis landsmøtet ikke er beslutningsdyktig, skal det innkalles til nytt møte med samme dagsorden. Innkallingen til slikt møte skal skje med minst samme frist som ekstraordinært landsmøte. Møtet vil være beslutningsdyktig når minst 20 stemmeberettigede og minst to seksjoner er til stede.

§ 3–1–8 Stemmeregler
Delegatene har stemmeplikt. Hver delegat har én stemme. Stemme kan avgis ved fullmakt til en annen delegat. Ingen kan motta mer enn én fullmakt.

Avstemninger under landsmøtet foregår normalt digitalt.

Beslutninger fattes med simpelt flertall blant de fremmøtte delegatene, med mindre annet følger av disse vedtektene.

Personvalg avgjøres ved alminnelig flertall. Foreligger det flere enn to kandidater til et verv, skal det stemmes i flere omganger. Delegatene kan kun stemme på én kandidat til posisjonen per omgang. Den kandidaten som har færrest stemmer strykes. Stemmegivningen fortsetter frem til én kandidat oppnår flertall.

Hvis det stemmes over to eller flere forslag, blir det forslaget vedtatt som får flest stemmer

Ved stemmelikhet gis presidenten stemmerett. Presidenten kan ikke gis stemmerett ved valg. Stemmelikhet ved personvalg avgjøres ved loddtrekning.

§ 3–1–9 Protokoll
Generalsekretæren har ansvaret for at det føres protokoll fra landsmøtets forhandlinger. Protokollen underskrives av to valgte delegater.

§ 3-1-10 Valgkomité
Valgkomitéen består av inntil fem medlemmer. Leder velges av landsmøtet. Seksjonsstyrene, unntatt JF-Student, utpeker hver sin representant i etterkant av landsmøtet. Seksjonene skal samarbeide om dette, slik at kjønnsbalanse, geografi og kompetanse blir ivaretatt. Landsmøtet fastsetter instruks for arbeidet i valgkomitéen.

§ 3-1-11 Kontrollkomité
Kontrollkomitéen består av fem medlemmer som velges av landsmøtet, inkludert en leder som velges separat. Det skal også velges to varamedlemmer i prioritert rekkefølge som tiltrer ved midlertidig eller permanent forfall.

Landsmøtet kan fastsette instruks for kontrollkomitéen.

§ 3–2 Ekstraordinært landsmøte

§ 3–2–1 Tidspunkt
Ekstraordinært landsmøte avholdes når hovedstyret beslutter det, eller når minst to av seksjonene krever det.

§ 3–2–2 Innkalling
Innkalling med sakspapirene skal sendes ut senest 10 dager før møtet avholdes. Sakspapirene skal beskrive saksforholdet og gjengi eventuelle forslag til vedtak. Det skal også informeres om hvem som har krevd møtet avholdt.

§ 3–2–3 Dagsorden
Ekstraordinært landsmøte kan bare behandle:

- valg av møteleder
- valg av to delegater til å underskrive protokollen
- de forslag som er satt opp på dagsordenen av hovedstyret eller etter forslag fra seksjonene

Ekstraordinært landsmøte har tilsvarende beslutningskompetanse som ordinært landsmøte. Bestemmelsene i §§ 3-1-1 flg. gjelder tilsvarende så langt de passer.

§ 3–3 Hovedstyret

§ 3–3–1 Hovedstyrets sammensetning
Hovedstyret består av ni medlemmer:

- president
- visepresident
- to øvrige styremedlemmer
- en representant fra hver seksjon

§ 3-3-2 President, visepresident og valgte styremedlemmer
Hovedstyret ledes av presidenten, som velges av landsmøtet for en periode på fire år. Presidenten kan gjenvelges inntil to ganger, for en periode på to år, slik at samme person maksimalt kan sitte som president i åtte år.

Visepresidenten velges av landsmøtet for en periode på to år. Visepresidenten er presidentens stedfortreder, og leder hovedstyret i presidentens fravær. Hvis presidenten trekker seg fra sitt verv, eller av andre grunner ikke er i stand til å ivareta vervet, skal visepresidenten fungere som Juristforbundets leder til ny president er valgt på ekstraordinært eller ordinært landsmøte.

To øvrige styremedlemmer velges av landsmøtet for en periode på to år.

Blant disse valgte medlemmene av hovedstyret skal begge kjønn være likt representert.

Vara for de to direkte valgte styremedlemmene velges av landsmøtet for en periode på to år.

Presidenten, visepresidenten, de to direkte valgte styremedlemmene og deres varamedlem kan i styreperioden ikke samtidig være medlem av et seksjonsstyre.

Hovedstyret beslutter om varamedlemmet til de to direkte valgte styremedlemmene skal ha møte-, tale- og forslagsrett i hovedstyrets møter i andre tilfeller enn når varamedlemmet møter på grunn av fravær for ett av disse styremedlemmene.

§ 3-3-3 Seksjonenes representanter
Hver av de fem seksjonene utpeker ett styremedlem, som skal være seksjonslederen eller et annet medlem av seksjonsstyret. Styremedlemmet skal ha to personlige varamedlemmer som også må være medlem av seksjonsstyret. Varamedlem én innkalles ved forfall og deretter varamedlem to hvis også varamedlem én har forfall.

Styremedlemmer utnevnt av seksjonene skal fratre hvis de går ut av seksjonsstyret i perioden. Varamedlemmene trer inn i hovedstyret som ordinære styremedlemmer ved permanent forfall etter fastsatt rekkefølge. Dersom styremedlemmet og/eller varamedlemmene som er utnevnt av seksjonen fratrer i perioden, utpeker seksjonen nytt styremedlem og nye varamedlemmer som tiltrer hovedstyret.

§ 3-3-4 Ansattes representant
De ansatte i sekretariatet kan velge en representant som møter fast i hovedstyret og en vararepresentant som møter i den faste representantens fravær. Representanten har tale- og

forslagsrett, men ikke stemmerett. Valgperioden er den samme som for de direkte valgte styremedlemmene. Ved varig forfall gis de ansatte mulighet til å velge en ny representant.

§ 3–3–5 Hovedstyrets oppgaver

Hovedstyret har det overordnede ansvaret for, leder og fører tilsyn med Juristforbundets virksomhet mellom landsmøtene. Hovedstyret skal holde seg orientert om Juristforbundets økonomiske stilling og skal påse at virksomheten, regnskapet og formuesforvaltningen er gjenstand for betryggende kontroll og i overensstemmelse med formålsparagrafen for Juristforbundet.

Hovedstyret skal blant annet

- fastsette regnskapet
- ansette generalsekretær
- godkjenne vedtekter for seksjonene
- godkjenne opprettelse og eventuelt nedleggelse av medlemsforeninger
- utarbeide forslag til prinsipprogram
- markere medlemmene utad på grunnlag av det vedtatte prinsipprogrammet
- følge opp vedtak gjort av landsmøtet
- ha ansvaret for Juristforbundets overordnede lønns- og interessepolitiske arbeid og for samarbeidet med andre organisasjoner
- innkalle til landsmøter og deltar på disse med forslags- og talerett

§ 3–3–6 Hovedstyrets møter

Styremøtene ledes av presidenten, visepresidenten eller særskilt valgt møteleder. Ved stemmelikhet har møteleder dobbeltstemme. Styremedlemmene har stemmeplikt.

Hovedstyret er beslutningsdyktig når minst fem medlemmer er til stede.

Hovedstyret fører protokoll fra alle sine møter. Protokollen sendes til seksjonsstyrene og legges på nettsidene til Juristforbundet.

§ 3–4 Seksjoner og foreninger

Juristforbundet er delt inn i følgende medlemsseksjoner:

- seksjon for statsansatte jurister (Juristforbundet – Stat)
    - omfatter statlig ansatte medlemmer, med unntak av embetsdommere
- seksjon for kommunalt ansatte jurister (Juristforbundet – Kommune)
    - omfatter kommunalt og fylkeskommunalt ansatte medlemmer, medlemmer ansatt i kommunale eller fylkeskommunale foretak, i selvstendige rettssubjekter med medlemskap i Samfunnsbedriftene og energiverk organisert som kommunale eller fylkeskommunale foretak etter kommuneloven kapittel 10
- seksjon for privatansatte og næringsdrivende jurister (Juristforbundet – Privat)
    - omfatter medlemmer i privat sektor. Sentrale medlemsgrupper er jurister, advokater, advokatfullmektiger og næringsdrivende.
- seksjon for dommere (Juristforbundet – Dommerforeningen (Den norske Dommerforening))
    - omfatter embetsdommere i de alminnelige domstolene
- seksjon for juridiske studenter (Juristforbundet – Student)

Seksjonene skal ha egne vedtekter, som godkjennes av hovedstyret. Hver seksjon har ansvar for Juristforbundets virksomhet på seksjonens område innenfor vedtektenes rammer, og organiserer selv arbeidet internt i seksjonen.

Hver seksjon har en ansatt fra sekretariatet som seksjonskontakt, utpekt av generalsekretæren i samråd med seksjonsstyret. Seksjonskontakten er sekretær for seksjonsstyret og skal primært stå til disposisjon for seksjonsstyret. Hovedstyret kan gi retningslinjer for rollen som seksjonskontakt.

Innenfor seksjonene kan det opprettes medlemsforeninger inndelt etter for eksempel geografi, virksomhet eller tariffområde. Hovedstyret kan fastsette retningslinjer for slik inndeling. Slike medlemsforeninger utøver sin virksomhet innenfor rammen av egne vedtekter.

Hovedstyret kan vedta retningslinjer for annen organisatorisk inndeling, herunder egne grupper for medlemmer som innehar stillinger som ledere på høyere nivå, er eiere av eller partnere i selskap eller lignende.

§ 3–5 Utvalg og nettverk

Juristforbundet har følgende utvalg, valgt av landsmøtet og organisatorisk underlagt hovedstyret:

- Kvinneutvalget
- Inkluderings- og mangfoldsutvalget

Lederen av disse utvalgene velges av landsmøtet etter forslag fra valgkomitéen. Landsmøtet fastsetter mandat og retningslinjer for utvalgenes arbeid.

Hovedstyret kan beslutte å opprette andre utvalg for å løse konkrete oppgaver eller være en faglig ressurs for Juristforbundets arbeid.

Juristforbundet skal etablere og drive geografiske nettverk for medlemmer på tvers av Juristforbundets seksjoner og medlemsforeninger, med det formål å gi medlemmene faglig vekst og utvikling, og sosiale møteplasser over hele landet. Hovedstyret oppnevner et nettverksstyre bestående av inntil ti personer, som har til oppgave å initiere og legge til rette for effektiv drift av Juristforbundets faglige og geografiske nettverk.

KAPITTEL 4 – ADMINISTRASJON

§ 4–1 Sekretariatet

Generalsekretæren står for den daglige, administrative ledelse av sekretariatet og er arbeidsgiver for ansatte.

Generalsekretæren skal

- utøve sitt lederskap innenfor vedtatt instruks og de pålegg og rammer som hovedstyret gir.
- være sekretær for hovedstyret
- påse at saker som legges frem for hovedstyret er forsvarlig utredet, samt at vedtak som treffes av hovedstyret og seksjonsstyrene iverksettes uten ugrunnet opphold.

Sekretariatet ufører arbeidet på vegne av hovedstyret og seksjonsstyrene.

Ansatte i sekretariatet og i tilknyttede virksomheter som helt eller delvis er eiet eller kontrollert av Juristforbundet, er ikke valgbare til seksjonsstyrer, hovedstyret eller landsmøtet.

§ 4–2 Tidsskrift
Juristforbundet utgir medlemsbladet Juristen.

§ 4–3 Regnskap og revisjon
Juristforbundets regnskapsår er kalenderåret.

Juristforbundets årsregnskap revideres av en statsautorisert eller registrert revisor som velges av landsmøtet for to år av gangen.

KAPITTEL 5 – VEDTEKTSENDRINGER OG OPPLØSNING

§ 5–1 Vedtektsendringer
Landsmøtet kan endre vedtektene med 2/3 flertall av de avgitte stemmene.

§ 5–2 Oppløsning
Beslutning om oppløsning av Juristforbundet kan skje på landsmøtet med 3/4 flertall av de avgitte stemmene. Forslag om oppløsning kan fremmes av hovedstyret eller minst fire seksjoner. Landsmøte der forslag om oppløsning skal behandles, kan tidligst holdes seks måneder etter at slikt forslag er fremmet.

Hvis Juristforbundet blir oppløst, beslutter landsmøtet på hvilken måte eiendelene skal disponeres.

Instruks for kontrollkomiteen i Juristforbundet

Vedtatt av landsmøtet i Juristforbundet 2.-3. november 2018.

Kontrollkomiteens sammensetning er hjemlet i Juristforbundets vedtekter § 3-1-11. Landsmøtet skal etter bestemmelsen vedta instruks for kontrollkomiteens arbeid. Instruksen fremgår av dette dokumentet som ble behandlet og vedtatt av landsmøtet første gang 3. november 2018.

Komiteens sammensetning og overordnede oppgaver

Kontrollkomiteen skal godkjenne Juristforbundets regnskap endelig hvert kalenderår. Komiteen er i tillegg gitt oppgaver knyttet til oppfølging av landsmøtets vedtak og overordnet økonomikontroll. Komitéen er også klageorgan i saker etter vedtektene § 2-8.

Kontrollkomiteen består av 5 medlemmer som velges av landsmøtet, inkludert en leder som velges separat. Det skal også velges to varamedlemmer i prioritert rekkefølge som tiltrer ved midlertidig eller permanent forfall.

Bare medlemmer av Juristforbundet kan sitte i kontrollkomiteen, og alle forhold rundt medlemskapet må være i orden.

Medlemmene i kontrollkomiteen kan ikke samtidig ha verv i Juristforbundet på sentralt nivå, eller sitte i styret i en medlemsforening.

Medlemmene av kontrollkomiteen mottar et fast årlig honorar som fastsettes av landsmøtet som en del av budsjettbehandlingen.

Komiteens oppgaver

Kontrollkomiteen har følgende hovedoppgaver

- Godkjenne Juristforbundets regnskap hvert kalenderår
- Etterse at landsmøtets vedtak følges opp av hovedstyret
- Overordnet økonomikontroll
- Klageorgan i saker etter vedtektene § 2-8

I det følgende gis en mer detaljert beskrivelse av hovedoppgavene.

Godkjenne forbundets regnskap hvert kalenderår

Kontrollkomiteen får hvert år oversendt Juristforbundets regnskap med årsoppgjørsdisposisjoner umiddelbart etter at det er fastsatt av hovedstyret og revidert av revisor, jf. vedtektene § 4-3. Komiteen skal kontrollere at regnskapet er satt opp i henhold til gjeldende standarder, at lover og regelverk er fulgt og at regnskapet har vært underlagt revisjon som nevnt i vedtektene. Komiteen kan selv innhente supplerende opplysninger fra hovedstyret, generalsekretæren eller fra Juristforbundets revisor. Kontrollkomiteen skal følge opp eventuelle kommentarer i revisjonsberetningen og kan etterspørre konkret oppfølging fra hovedstyrets side.

Kontrollkomiteen skal godkjenne Juristforbundets regnskap for hvert kalenderår etter avsluttet gjennomgang.

Hvis kontrollkomiteen avdekker vesentlige uregelmessigheter, kan den la være å godkjenne regnskapet som endelig. Komiteen skal i slike tilfeller umiddelbart og skriftlig underrette hovedstyret, seksjonsstyrene, Juristforbundets revisor og generalsekretæren om sin konklusjon. Generalsekretæren innkaller etter dette til felles møte med hovedstyret, kontrollkomiteen og Juristforbundets revisor. Seksjonsstyrene skal samtidig informeres. Dersom komitéen ikke godkjenner regnskapet, må det omgjøres, fastsettes på nytt av hovedstyret/revisor og legges frem for kontrollkomitéen igjen.

Komiteen utarbeider en rapport om godkjenning av regnskapet, eventuelt rapport der grunnlaget for manglende godkjenning begrunnes. Rapporten oversendes hovedstyret og generalsekretæren når den foreligger.

Etterse at landsmøtets vedtak følges opp av hovedstyret

Kontrollkomiteen skal etterse at alle vedtak fattet av landsmøtet følges opp slik de var formulert og intendert av Juristforbundets høyeste organ. Dette gjelder overordnet budsjettvedtak, handlingsplaner og prinsipprogram og alle enkeltstående vedtak gjort av landsmøtet.

Mht. budsjettvedtak skal komiteen etterse at Juristforbundets ressurser kanaliseres mot de oppgaver som ligger til grunn for budsjettet, og at midlene disponeres til det de var avsatt til. Når det gjelder øvrige vedtak skal komiteen etterse at hovedstyret iverksetter vedtakene, og at det settes av en rimelig og tilpasset andel ressurser for å effektuere dem.

Hvis komiteen finner at summen av vedtak samlet sett ikke kan gjennomføres innenfor gjeldende ressurstilgang, eller hvis hovedstyret har hatt tungtveiende grunner til å avvike fra vedtatte prioriteringer skal dette gå frem av utvalgets rapport.

Kontrollkomiteen skal avslutningsvis foreta en evaluering av om hovedstyrets samlede ressursbruk bidrar til å realisere de overordnede målene som følger av Juristforbundets vedtekter, vedtatte handlings/strategiplaner og øvrige landsmøtevedtak på en mest mulig effektiv måte.

Overordnet økonomikontroll

Kontrollkomiteen skal etterse at hovedstyrets samlede aktivitet har skjedd innenfor vedtatte økonomiske rammer og at styret på en adekvat måte har korrigert aktiviteten for vesentlige endringer i inntekter eller utgifter i perioden. Dette for å sikre at Juristforbundets drift er bærekraftig over tid. Kontrollkomiteen skal også se om forbundets formue forvaltes på en tilfredsstillende og trygg måte.

Klageorgan

Klage over vedtak om eksklusjon eller advarsel behandles i henhold til vedtektene § 2-8. Minst tre medlemmer må være til stede for at komitéen skal være vedtaksfør.

Komiteens arbeid og utarbeidelse av rapporter

Kontrollkomiteens arbeid skal påbegynnes så snart Juristforbundets regnskap er oversendes fra hovedstyret.

Komiteens leder organiserer arbeidet. Komitéens møter kan avholdes digitalt.

Kontrollkomiteens skal innledningsvis prioritere arbeidet med godkjenning av regnskapet for foregående kalenderår ut fra kriteriene over. Dette arbeidet må sluttføres senest 1. juni hvert år og skal legges opp slik at frist for oversendelse av godkjent regnskap til Brønnøysund kan holdes.

Komiteen utarbeider egen delrapport i forbindelse med godkjenning av regnskapet for hvert kalenderår. Rapporten oversendes hovedstyret.

Kontrollkomiteens øvrige oppgaver påbegynnes deretter ut fra gjeldende instruks.

Komiteen skal utarbeide en samlet rapport til landsmøtet for hele landsmøteperioden som omfatter mandatet som er gitt i instruksen. Denne vil bestå av to delrapporter om godkjenning av regnskapet for de to siste regnskapsårene, og en samlet rapport for landsmøteperioden som også inkluderer øvrige oppgaver i instruksen.

Kontrollkomiteens samlede rapport legges frem for og behandles av landsmøtet.

Dersom kontrollkomiteen har merknader og kommentarer som etter komiteens mening ikke kan utsettes til førstkommende landsmøte skal hovedstyret, generalsekretæren og Juristforbundets revisor varsles om dette. Generalsekretæren innkaller etter dette til felles møte med hovedstyret, kontrollkomiteen og Juristforbundets revisor. Seksjonsstyrene skal samtidig informeres.

Hvis komiteen ikke er samstemt om godkjenning av regnskapet for et gitt år og/eller tilbakemeldinger som gis til landsmøtet gjennom den samlede rapporten for landsmøteperioden skal det avholdes votering. Voteringsresultatet skal gjengis i rapporten, og mindretallets synspunkter skal refereres.

Tilgang til ressurser og driftskostnader

Kontrollkomiteen skal kunne rekvirere nødvendig administrativ støtte fra generalsekretæren for å utføre sitt oppdrag.

Juristforbundet dekker drifts- og reiseutgifter som påløper i komiteens arbeid. Kontrollkomiteens leder avklarer komiteens ressursbehov med generalsekretæren.

Hovedstyret, generalsekretæren og Juristforbundets revisor forutsettes å gi nødvendig informasjon til kontrollkomiteen innen rimelig tid.

Ut over dette forventes det at kontrollkomiteen har nødvendig intern kompetanse for å håndtere oppgavene.

Disiplinærreaksjoner, jf. vedtektene § 2-8

Retningslinjer for behandling av disiplinærsaker

- Sak om disiplinærreaksjon skal behandles av hovedstyret uten ugrunnet opphold.

- Hovedstyret skal varsle medlemmet før saken behandles og gi medlemmet mulighet til å uttale seg. Forhåndsvarselet skal gjøre rede for hva saken gjelder og ellers inneholde det som anses påkrevd for at medlemmet skal kunne ivareta sine rettigheter.

- Hovedstyret skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak treffes. Medlemmet skal som hovedregel gis anledning til å forklare seg muntlig for hovedstyret.

- Medlemmet har rett til å la seg bistå av rådgiver på ethvert trinn av saken.

- Hovedstyret skal underrette medlemmet om vedtaket så snart som mulig. I underretningen skal det opplyses om klageadgang, klagefrist, klageinstans og nærmere fremgangsmåte ved klage.

- Klager behandles av kontrollkomiteen. Klagefristen er tre uker fra det tidspunktet medlemmet har mottatt vedtaket. Klagen skal være skriftlig og sendes hovedstyret. Kontrollkomiteen skal påse at saken er så godt opplyst som mulig før vedtak fattes. Før komiteen treffer vedtak i saken, skal medlemmet gis anledning til å forklare seg muntlig for komiteen. Komiteen skal behandle saken med endelig virkning innen fire uker. Medlemmet skal informeres skriftlig om kontrollkomiteens vedtak. Beslutningen fattes ved alminnelig flertall.

- Retningslinjene gjelder så langt de passer der det antas å foreligge eksklusjonsgrunnlag ved søknad om medlemskap.

Forslag til endring av vedtektsbestemmelse om stemmeplikt i Hovedstyret

Saken er fremmet av:

Fremmes av seksjonsstyret i Juristforbundet – Dommerforeningen (Den norske Dommerforening) til Juristforbundets hovedstyre og landsmøte, jf. vedtak i Dommerforeningens styremøte 7. september 2026.

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Forslag til endring av vedtektsbestemmelse om stemmeplikt i Hovedstyret

I Norges Juristforbunds gjeldende vedtekter, sist endret i 2024, heter det:

> **§ 3–4–2 Hovedstyrets møter**
> Hovedstyret fører protokoll fra alle sine møter. Protokollen sendes til seksjonsstyrene og legges på nettsidene til Juristforbundet.
>
> Hovedstyret er beslutningsdyktig når minst fem medlemmer er til stede, med unntak av saker etter § 2 – 4 om disiplinærreaksjoner. Styremøtene ledes av presidenten, alternativt visepresidenten eller særskilt valgt møteleder. Ved stemmelikhet har møteleder dobbeltstemme. Styremedlemmene har stemmeplikt.

Forslaget går ut på

1) At det gjøres følgende tilføyelse til slutt i § 3-4-2 andre ledd:

   Det er adgang til å stemme blankt. Møteleder bør varsles i forkant dersom et medlem av styret vurderer å stemme blankt.

Et alternativt forslag er

2) At det gjøres følgende tilføyelse til slutt i § 3-4-2 andre ledd:

   Styremedlemmer fra Dommerforeningen har adgang til å stemme blankt. Møteleder bør varsles i forkant dersom et medlem av styret vurderer å stemme blankt.

Et ytterligere alternativt forslag er:

3) At § 3-4-2 andre ledd siste punktum strykes – altså at stemmeplikten fjernes.

Kommentar til forslaget

Vedtektene fastsetter i dag en stemmeplikt for hovedstyrets medlemmer. Det er ingen åpning for å avstå fra å stemme eller stemme blankt. I visse saker kan det være ønskelig å ha en slik mulighet. Dette kan særlig være aktuelt i saker av retts- eller interessepolitisk art, der det kan være sterke interesser som trekker i ulike retninger. Etter hvert som Juristforbundet styrker sin politiske profil, engasjerer seg og blir mer synlig i den politiske debatten, vil en slik mulighet bli mer aktuell. Selv om det å avstå eller stemme blankt heller ikke er helt nøytralt, vil det kunne oppleves som mindre belastende enn å stemme uttrykkelig for eller mot et forslag som anses kontroversielt.

Som Juristforbundets øverste organ mellom landsmøtene, ligger det til hovedstyret å lede Juristforbundets virksomhet. Som medlem i hovedstyret er man ansvarlig for 25 000 medlemmer, et budsjett på 120 millioner kroner, 50 ansatte og 1500 tillitsvalgte. Man må derfor ha et helhetlig og

overordnet blikk på organisasjonen, også ved stillingtaken i enkeltsaker, ved utforming av en felles politikk mv. Selv om man da må legge sektorinteresser til side i stor grad, kan det i visse tilfeller bli unødig krevende å skulle ta stilling for eller mot et konkret forslag.

Samtidig er det hensyn som taler for å beholde stemmeplikten i vedtektene, i hvert fall som et klart utgangspunkt. Bestemmelsen antas å være uttrykk for et organisasjonsmessig prinsipp om at de valgte styremedlemmene har ansvar for å delta i beslutningene og ta standpunkt.

Det antas at en adgang til å stemme blankt eller avstå sjelden vil bli brukt i praksis. For å understreke at dette skal være en sikkerhetsventil, kan det også legges til en varslingsplikt dersom man ser at det kan være aktuelt å bruke adgangen i en enkeltsak. For eksempel at man bør orientere møteleder i forkant av møtet dersom man på bakgrunn av agendaen og saksdokumentene ser at det kan bli aktuelt å stemme blankt.

Videre har Dommerforeningen mottatt innspill fra tillitsvalgte fra andre seksjoner i Juristforbundet om at det kan være hensiktsmessig å begrense en adgang til å stemme blankt slik at den bare gjelder for hovedstyremedlemmer fra Dommerforeningen. Bakgrunnen for dette er at behovet for å kunne stemme blankt særlig antas å gjøre seg gjeldende for denne seksjonen.

For Dommerforeningen gjør det seg i tillegg gjeldende særlige grunnlagshensyn. Dommere utøver dømmende myndighet på vegne av den tredje statsmakt og skal, både faktisk og utad, kunne opptre med den uavhengighet, upartiskhet og integritet som følger av domstolenes konstitusjonelle rolle. Dette tilsier en viss tilbakeholdenhet med å binde dommerrepresentanter til uttrykkelige standpunkter i saker der Juristforbundet inntar interessepolitiske posisjoner som kan berøre domstolenes stilling, rettsstatlige spørsmål eller forholdet til de øvrige statsmaktene. En adgang til å stemme blankt vil i slike tilfeller kunne fungere som en snever sikkerhetsventil, uten å svekke hovedregelen om aktiv deltakelse og ansvarlig styrearbeid.

Når det gjelder vedtektene i andre, tilsvarende organisasjoner, varierer utformingen noe. Advokatforeningen har ingen bestemmelse om stemmeplikt i sitt hovedstyre. Eksempelvis er det heller ikke slike bestemmelser for hovedstyrene i Tekna (Lover for Tekna – del III), Samfunnsviterne (Vedtekter - § 5), Econa eller for styret i Akademikerne (Vedtekter - § 5.3). Legeforeningen har derimot en bestemmelse om stemmeplikt i deres styre (Lover for Den norske legeforening - § 3-2-2).

Det er ulike måter å endre Juristforbundets vedtekter på, for å ivareta adgangen til å avstå fra å stemme eller stemme blankt.

For å ivareta innvendinger mot å oppheve stemmeplikten foreslås alternativ 1 over. Bakgrunnen for alternativ 2, som begrenser adgangen til å stemme blankt til styremedlemmer fra Dommerforeningen, er det redegjort for ovenfor.

Det kan stilles spørsmål om det er et praktisk behov for å ha en bestemmelse om stemmeplikt i Hovedstyret. Når det gjelder vedtektene i andre, tilsvarende organisasjoner, varierer utformingen noe – slik det er redegjort for over. En vedtektsendring som foreslått i alternativ 3) er enklere, og mer i samsvar med det som ser ut til å være vanlig i andre, tilsvarende organisasjoners vedtekter.

Tilsvarende endring i forslag til reviderte vedtekter

I forslaget til reviderte vedtekter for Juristforbundet, som er under utarbeidelse av en arbeidsgruppe oppnevnt av Hovedstyret, er bestemmelsen om stemmeplikt i Hovedstyret foreslått videreført i § 3-3-6:

§ 3–3–6 Hovedstyrets møter
Styremøtene ledes av presidenten, visepresidenten eller særskilt valgt møteleder. Ved stemmelikhet har møteleder dobbeltstemme. Styremedlemmene har stemmeplikt.

Hovedstyret er beslutningsdyktig når minst fem medlemmer er til stede.

Hovedstyret fører protokoll fra alle sine møter. Protokollen sendes til seksjonsstyrene og legges på nettsidene til Juristforbundet.

For det tilfellet at landsmøtet vedtar de reviderte vedtektene, er forslaget

1) At første ledd siste punktum flyttes til et nytt utvidet annet punktum, som lyder slik:

   Styremedlemmene har stemmeplikt. Det er adgang til å stemme blankt. Møteleder bør varsles i forkant dersom et medlem av styret vurderer å stemme blankt.

   Eksisterende/foreslått § 3-3-6 andre og tredje ledd blir nytt tredje og fjerde ledd.

Alternativt forslag:

2) At første ledd siste punktum flyttes til et nytt utvidet annet punktum, som lyder slik:

   Styremedlemmene har stemmeplikt. Styremedlemmer fra Dommerforeningen har adgang til å stemme blankt. Møteleder bør varsles i forkant dersom et medlem av styret vurderer å stemme blankt.

   Eksisterende/foreslått § 3-3-6 andre og tredje ledd blir nytt tredje og fjerde ledd.

Ytterligere alternativt forslag:

3) § 3-3-6 første ledd siste punktum strykes.

Økonomiske og administrative konsekvenser

Forslaget gjelder en vedtektsendring av Juristforbundets sentrale vedtekter. Det medfører ingen økonomiske eller administrative konsekvenser.

Hovedstyrets vurdering

Det generelle utgangspunktet er at hovedstyrets medlemmer bør ta aktivt ansvar for beslutningene styret fatter. Det kan likevel være behov for en snever sikkerhetsventil av hensyn til rolle, integritet og uavhengighet. Dette kan være spesielt viktig for en dommer som deltar på møtene i hovedstyret på vegne av Dommerforeningen, og som dermed vil være opptatt av å opptre mest mulig upartisk både innenfor og utenfor dommerembetet. Særlig kan dette være viktig i politiske saker til behandling i hovedstyret som berører rettspleien. Etter hvert som Juristforbundet styrker sin politiske profil, vil behovet for å kunne avstå fra å stemme i enkelte retts- eller interessepolitiske for Dommerforeningens medlemmer være et økende behov.

Alternativ 1 fra forslagsstiller går ut på at alle kan stemme blankt. Dette likebehandler alle medlemmene av hovedstyret og håndterer alles rollekonflikter. Risikoen er at ansvarsfølelsen og tydeligheten i voteringene svekkes dersom ordningen brukes ofte.

Alternativ 2 gir kun styremedlemmer utpekt av Dommerforeningens muligheten til å stemme blankt. Dette ivaretar særlige hensyn ved dommerrollen, men gir ulike rettigheter til hovedstyrets medlemmer. En utfordring ved forslaget er at det ikke sondrer mellom medlemmer av Dommerforeningen som deltar i møtene på vegne av Dommerforeningen, og direkte valgte representanter og varaer til disse som representerer seg selv og dermed ikke Dommerforeningen.

Alternativ 3 foreslår å oppheve stemmeplikten helt. Dette gir enklere vedtekter, men svekker forventningen om å ta standpunkt. Dette forslaget kan også skape uklarhet om votering og flertallsberegning. På den annen side kan det fremheves at stemmeplikt sjeldent vedtektsfestes istatuttene til en frivillig forening.

Ingen av forslagene innebærer økonomiske kostnader.

Konklusjon

Alternativ 3 anbefales som den mest balanserte og administrativt forutsigbare løsningen

Forslag til vedtak

Hovedstyret anbefaler overfor landsmøtet å stryke siste punktum i Juristforbundets någjeldende vedtekter § 3-4-2 andre ledd.

Dersom reviderte vedtekter vedtas:

Hovedstyret anbefaler overfor landsmøtet å stryke siste punktum i Juristforbundets reviderte vedtekter § 3-3-6 første ledd.

Forslag til protokolltekst:

Landsmøtet vedtok at Juristforbundets vedtekter § 3-4-2 andre ledd siste punktum skulle strykes.

Dersom reviderte vedtekter vedtas:

Landsmøtet vedtok at reviderte vedtekter § 3-3-6 første ledd siste punktum skulle strykes.

Rammebudsjett 2027-2028

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Med hjemmel i Juristforbundets vedtekter § 3-2-3 skal landsmøtet behandle foreløpig økonomirapport for inneværende år.

Forslaget til rammebudsjett for 2027-2028 legges frem i en situasjon hvor Juristforbundet står sterkere økonomisk enn ved inngangen til inneværende landsmøteperiode. Prognosen viser at resultatet for perioden 2025-2026 blir betydelig bedre enn det landsmøtet la til grunn, samtidig som forbundets likviditet er styrket.

Samtidig står Juristforbundet foran viktige strategiske valg. Landsmøtet skal behandle ny politisk plattform, ny organisatorisk plattform og mål for den kommende perioden. Budsjettet må derfor ses som et virkemiddel for å realisere landsmøtets prioriteringer og ikke som en videreføring av eksisterende aktiviteter alene.

De siste årene har Juristforbundet investert betydelige ressurser i organisasjonsutvikling, lederutvikling, kompetansefornyelse, digitalisering og utvikling av nye styringsverktøy. Arbeidet med JF2030 har gitt tydeligere retning for forbundet og synliggjort behovet for sterkere sammenheng mellom mål, aktiviteter, ressursbruk og resultater.

Kommende landsmøteperiode bør derfor i større grad handle om å realisere gevinster av investeringene som allerede er gjort. Målet er å styrke medlemsverdien, øke gjennomføringsevnen og sikre at ressursene konsentreres om de tiltakene som gir størst effekt for medlemmene og størst bidrag til å nå forbundets mål.

Arbeidet med å konkretisere hvordan målene skal realiseres er samtidig fortsatt under utvikling. Landsmøtet skal ta stilling til overordnede mål og prioriteringer, men hvordan disse best omsettes til praksis, vil måtte utvikles gjennom perioden. Dette gjelder blant annet videreutvikling av målstyring og målkart, digitalisering og automatisering, utvikling av nye arbeidsformer og organisering av arbeidet på tvers av organisasjonen.

På flere av disse områdene er det for tidlig å konkludere med hvilke konkrete tiltak og investeringer som vil gi størst effekt. Hovedstyret vurderer derfor at det er viktig å opprettholde et økonomisk og organisatorisk handlingsrom i perioden. Dette gjør det mulig å investere i kompetanse, systemer, teknologi, prosjekter og ekstern bistand når behovene er bedre definert og gevinstpotensialet tydeligere.

Budsjettforslaget er basert på fortsatt medlemsvekst. Ambisjonen om 30 000 medlemmer innen 2030 ligger fast, og dersom medlemsutviklingen blir sterkere enn forutsatt, vil dette kunne gi ytterligere handlingsrom i perioden, særlig mot slutten av landsmøteperioden. Hovedstyrets vurdering er likevel at et eventuelt økt handlingsrom bør disponeres gradvis og knyttes til tiltak som dokumentert støtter opp under landsmøtets prioriteringer og målene i JF2030.

Hovedstyret vurdering er at den viktigste begrensningen for Juristforbundet i kommende periode ikke først og fremst vil være økonomi, men organisasjonens samlede kapasitet til å prioritere, gjennomføre og realisere vedtatte mål. Budsjettet bør derfor gi rom både for nødvendig utvikling og for den fleksibiliteten som kreves for å møte nye muligheter og utfordringer i perioden.

Forslag til rammebudsjett for 2027-2028:

Prosjekt prognose inkl inntekter

Prosjek nr.	Prosjekt navn	Reelt 2025	Prognose 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Sum inntekter		-125 081 670	-129 517 000	-140 504 000	-153 154 000
Sum hovedstyret		13 055 789	16 109 907	17 753 800	18 105 200
Sum seksjoner og foreninger		14 665 554	17 846 410	19 288 200	20 632 100
Sum generalsekretær		83 564 334	93 200 580	103 205 330	113 867 000
Resultat etter finansinnt og kostnader (oversk.-/undersk.+)		**-13 795 993**	**-2 360 103**	**-256 670**	**-549 700**

Generalsekretærens aktiviteter fordeles slik:

Prosjekt prognose inkl inntekter

Prosjek nr.	Prosjekt navn	Reelt 2025	Prognose 2026	Budsjett 2027	Budsjett 2028
Sum lønnskostnader		47 459 319	51 593 000	56 118 000	60 314 000
Sum personalkostnader		12 483 302	14 640 458	14 763 000	15 791 000
Sum markedsaktiviteter		5 968 615	5 994 829	10 651 500	12 637 000
Sum IKT		6 629 566	8 948 009	9 182 000	12 258 000
Sum andre driftskostnader		11 023 533	12 024 284	12 490 830	12 867 000
Sum generalsekretær		83 564 334	93 200 580	103 205 330	113 867 000

Som del av den strategiske satsningen er det behov for flere ansatte. Det er lagt til grunn to nye ansatte 2027 og en erstatning uten at det er konkretisert i hvilke roller. Det er lagt til grunn ytterligere to ansatte i 2028.

Markedsaktiviteter inkluderer bl.a. satsing på å rekruttere og beholde medlemmer, styreansvarsforsikring, bistand og rettslige saker, konsulentbistand og karrieretjenester.

Forutsetninger 2027/2028:

- Kontingentinntekter 2027 og 2028 er basert på 5,0 % medlemsvekst og 4,0 % kontingentøkning.
- Studentkontingenten fortsetter på dagens nivå kr. 400/år.
- Inflasjonssensitive prosjekter er inflasjonsjustert med 3 % for 2027 og 3 % for 2028. Inflasjon pt. er 3,4 %.
- Det er lagt til grunn en reallønnsvekst på 1,0 %, på linje med forventningene til SSB.
- Drift av Kvinneutvalget» og Inkluderings- og mangfoldsutvalget videreføres med tildeling kr. 200 kNOK til hvert utvalg.
- Det er lagt til grunn at honorar til president videreføres tilsvarende 14 G.
- Det er lagt til grunn at honorar til visepresident videreføres tilsvarende 80 % av presidentens honorar.
- Det er lagt til grunn at honorar til fritt valgte hovedstyremedlemmer og vara videreføres med 0,7 G.
- Det er lagt til grunn at honorar til kontrollkomiteens medlemmer videreføres med 15 kNOK til hvert medlem.
- Det er lagt til grunn at salærsats for inntektsbortfall videreføres kr. 1598/t.
- Evt. utbytte fra Juristenes Hus tilkommer

Budsjettildeling til seksjonene videreføres.

DND + JF-K har fast tildeling 750 kNOK, mens JF-P og JF-S har fast tildeling 1250 kNOK. JF-Stud har ingen fast tildeling. Studentseksjonen får 100 % av kontingentinntektene fra seksjonen som sitt budsjett. Øvrige seksjoner får 10,5 % av kontingentinntektene i tillegg til fast tildeling. På landsmøtet

2020 ble det besluttet at seksjonene kan overføre inntil 20 % av deres budsjett dersom de har ubrukte midler mellom landsmøteperiodene. Det endelige rammebudsjettet vil derfor endres når overføringen blir kjent (est. Februar 2027). Basert på prognosen og nåværende medlemmer blir tildelingen slik:

		2027			
Seksjon	**Fast/ekstra**	**10,5 %**	**Tildeling**	**Fra 2026**	**Endelig tildeling**
DND	750 000	420 200	1 170 200		1 170 200
JF-K	750 000	1 595 100	2 345 100		2 345 100
JF-P	1 250 000	4 861 300	6 111 300		6 111 300
JF-S	1 250 000	6 861 200	8 111 200		8 111 200
Stud		1 550 400	1 550 400		1 550 400
Totalt	4 000 000	15 288 200	19 288 200	-	19 288 200

		2028			
Seksjon	**Fast**	**10,5 %**	**Tildeling**	**Fra 2027**	**Endelig tildeling**
DND	750 000	459 500	1 209 500		1 209 500
JF-K	750 000	1 741 700	2 491 700		2 491 700
JF-P	1 250 000	5 309 500	6 559 500		6 559 500
JF-S	1 250 000	7 493 800	8 743 800		8 743 800
Stud		1 627 600	1 627 600		1 627 600
Totalt	4 000 000	16 632 100	20 632 100	-	20 632 100

Seksjonene kan overføre inntil 20% av budsjett mellom landsmøteperiodene og 100 % i landsmøteperioden. Evt. slik overføring tilkommer til rammebudsjett 2027-2028.

Sensitivitet og risiko:

- 1 % endring i kontingenten gir ca. 1,2 mNOK endring i resultatet.
- 1 % endring i antall medlemmer gir ca. 590 kNOK endring i resultatet.
- 1 % endring i lønnsramme gir ca. 540 kNOK endring i lønnskostnadene.

Likviditet:

Da Juristforbundet kjøpte Juristenes Hus 2020, besluttet landsmøtet å benytte oppsparte midler bl.a. i streike- og bistandsfond til å finansiere kjøpet. Dette tappet Juristforbundets likvidite,t og det ble klargjort pant pålydende kr. 27 mNOK i Juristenes Hus i tilfelle Juristforbundet trengte kontanter. I forbindelse med streiken 2024 ble det tatt opp lån pålydende 8 mNOK. Av dette er 4 mNOK nedbetalt. Det er ventet at restlånet kr. 4 mNOK nedbetales i løpet av kommende landsmøteperiode.

På sikt bør Juristforbundet ha en strategi for å styrke likviditeten. Dagens likviditet vurderes som tilstrekkelig for ordinær drift, men er lav sett i lys av forbundets behov for streikeberedskap, økonomisk handlefrihet og evne til å møte uforutsette hendelser. Sekretariatet vurderer derfor at det over tid er nødvendig å bygge opp en betydelig sterkere likviditetsreserve enn i dag.

Forrige Landsmøte ønsket å gå med 1 mNOK pluss årlig for Juristforbundet. Med forventning om 3-4 mNOK i tillegg for utbytte fra Juristenes Hus er det ventet at forbundet over tid opparbeider seg et betydelig og nødvendig streikefond. Juristforbundet kan fortsette å ta opp mer lån med pant i Juristenes Hus ved behov, men det er forventet å være lite sannsynlig at det vil være behov for dette. Selv større streiker er ventet å kunne finansieres over drift.

Status (august 2026) er at forbundet har ca. 26,6 mNOK i bankbeholdning, hvilket er 11,0 mNOK bedre enn tilsvarende periode i 2025. Dette er på et akseptabelt nivå for å sikre den normale driften, men sikrer ikke et betydelig streikefond.

Vedlagte dokument utgjør:

- Rammebudsjett 2027-2028.xlsx

Hovedstyret vurderer at de forelagte dokumentene tilfredsstiller kravene i vedtektene og gir grunnlag for sunn økonomisk drift av forbundet.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Forslaget til rammebudsjett for 2027-2028 vedtas.

Ifølge vedtektene til Juristforbundet er det landsmøtet som fastsetter kontingentsatser og rammer for lønnsjustering for sekretariatets ansatte gjennom godkjenning av rammebudsjettet. Erfaringen fra 2024 viste at hovedstyret har behov for å kunne gjøre justeringer dersom situasjonen krever det.

Det foreslås følgende

- Landsmøtet gir Hovedstyret fullmakt til å justere kontingentsatsene i perioden.
- Landsmøtet gir Hovedstyret fullmakt til å justere lønnsrammen i perioden.
- Landsmøtet gir Hovedstyret fullmakt til å omdisponere mellom hovedpostene i rammebudsjettet.

Forslag til protokolltekst:

Forslaget til rammebudsjett for 2027-2028 ble vedtatt. Det ble også vedtatt å gi hovedstyret fullmakt til å justere kontingentsatsene, justere lønnsrammen og omdisponere mellom hovedpostene i landsmøteperioden dersom situasjonen krever det.

Valgkomiteens innstilling

Saken er fremmet av:

Valgkomiteen

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Med hjemmel i Juristforbundets vedtekter §§ 3-2-3, 3-9-1 og 3-9-2 skal landsmøtet velge president, visepresident, to medlemmer til hovedstyret, felles varamedlem for de to valgte medlemmene til hovedstyret, leder og fire medlemmer til kontrollkomiteen, leder av kvinneutvalget og leder av likestillings- og mangfoldsutvalget.

1. Valgkomiteens sammensetning, oppgave, organisering og arbeid

På Juristforbundets landsmøte 8.-9. november 2024 ble Kjetil Bruland Sørensen valgt som leder av valgkomiteen for det neste landsmøtet. De fire yrkesaktive seksjonene har oppnevnt sine representanter til valgkomiteen.

Valgkomiteen har bestått av følgende medlemmer:

- *Kjetil Bruland Sørensen (leder)*
- *Kirsten Bleskestad (Juristforbundet – Dommerforeningen)*
- *Fredrik Riise (Juristforbundet – Privat)*
- *Cathrine Ødegård Petersen (Juristforbundet – Stat)*
- *Thor Thingbø (Juristforbundet – Kommune)*

Valgkomiteen startet sitt arbeid i mars 2026 og har hatt en rekke digitale møter. I tillegg hadde valgkomiteen et fysisk møte i juni 2026, hvor det ble gjennomført intervjuer med de aktuelle kandidatene til verv i hovedstyret, hvor noen ble gjennomført fysisk mens andre digitalt. En samlet valgkomité har hatt møte med president og visepresident, og valgkomiteens leder har hatt en samtale med Juristforbundets generalsekretær. I tillegg har valgkomiteens medlemmer hatt dialog med de ulike seksjonene i Juristforbundet og deltatt på samlinger/møter.

Valgkomiteen har til seksjonene og via hovedstyret oppfordret til å komme med innspill til kandidater. At det er ønskelig med innspill til kandidater har også vært promotert via Juristen.no og i informasjon sendt fra forbundet til alle medlemmer.

Valgkomiteen har hatt som oppgave å innstille kandidater til følgende verv:

- *Hovedstyret: president, visepresident, 2 direkte valgte styremedlemmer og et felles varamedlem for disse vervene.*
- *Kontrollkomiteen: ledervervet for kontrollkomiteen, fire kandidater til medlemmer og to kandidater til varamedlemmer.*
- *Leder for Kvinneutvalget og leder for Inkluderings- og mangfoldsutvalget.*

2. Valgkomiteens begrunnelse for innstillingen:

Valgkomiteen har delt seg i et flertall og et mindretall når det gjelder innstillingen til de faste plassene til Hovedstyret.

Valgkomiteens flertall – hovedstyret

Valgkomiteens flertall, bestående av Kjetil Bruland Sørensen, Kirsten Bleskestad, Thor Thingbø og Cathrine Ødegård Petersen, har følgende begrunnelse for innstillingen:

Valgkomiteens flertall har vektlagt signalene fra organisasjonen om at det er ønskelig med en kontinuitet i hovedstyret. Dette gjelder særlig presidentskapet, der de to kandidatene oppleves å ha bred støtte i organisasjonen.

Det har blitt gjennomført samtaler med en rekke solide kandidater til de tre direkte valgte styreplassen. Valgkomiteen har primært vektlagt kandidatenes kompetanse og egenskaper, men har også ønsket å bidra til at de fritt valgte styremedlemmene representerer en rimelig balanse mellom seksjonene. Valgkomiteens flertall har landet på en innstilling som ivaretar hovedstyrets behov for kompetanse, erfaring og kontinuitet, samt sørget for å få en fornyelse gjennom kandidaten som er innstilt som fast møtende vara. Det vises for øvrig til beskrivelsen av den enkelte kandidat under pkt 4.

Valgkomiteens flertall har merket seg mindretallets anførsel angående Juristforbundet – Privat og behovet for to styremedlemmer med stemmerett. Flertallet tilkjennegir en forståelse for dette ønsket, men har etter en helhetsvurdering om hvilken sammensetning som best kan ivareta målet om «ett forbund» falt ned på den innstilling som foreligger.

Valgkomiteens mindretall – hovedstyret – dissens

Mindretallet i valgkomiteen, Fredrik Riise, stiller seg bak flertallets innstilling på personene til Hovedstyret. Mindretallet mener derimot at innplasseringen i de konkrete posisjonene bør endres. Juristforbundet – Privat er forbundets nest største seksjon i antall medlemmer, og er også seksjonen med størst potensiale for vekst. Tatt i betraktning den uttalte satsningen på privat sektor, mener mindretallet at Hovedstyrets bør være representert med to styremedlemmer fra privat sektor.

Kontrollkomiteen

Valgkomiteen legger til grunn at kontrollkomiteen har viktige oppgaver med å godkjenne regnskap, følge opp landsmøtets vedtak og overordnet økonomikontroll. Det har vært avgjørende for valgkomiteen å sette sammen en kontrollkomité som kan utføre dette arbeidet, med en kombinasjon av relevant kompetanse for kontrollkomiteens oppgaver, kjennskap til forbundet, men med tilstrekkelig distanse til å kunne vurdere hovedstyrets og forbundets arbeid. Det er et krav etter vedtektene at medlemmene av kontrollkomiteen ikke samtidig har verv i forbundet på sentralt nivå eller sitter i hovedstyret, seksjonsstyrene eller foreningsstyrene.

Leder Kvinneutvalget og leder Inkluderings- og mangfoldsutvalget

Valgkomiteen har ved vurderingen av ledere til disse to utvalgene lagt vekt på kandidatene som innstilles har erfaring fra utvalgene og i tillegg har et stort engasjement for de saker som hører til utvalgenes naturlig interesseområder. Begge kandidatene fremstår som godt motiverte og svært kvalifiserte til vervet.

3. Nærmere beskrivelse av kandidatene

a. Hovedstyret:

President – Sverre Bromander

Valgkomiteen innstiller på gjenvalg av president Sverre Bromander.

Sverre Bromander er bosatt på Jeløya i Moss. Han ble på landsmøtet i 2022 valgt til Juristforbundets president for to sammenhengende perioder. Han har tidligere erfaring som seksjonsleder for Juristforbundet – Stat og som leder av Politijuristene.

Valgkomiteen har en oppfatning av at organisasjonen anser at Bromander i disse fire årene har vist seg som en tydelig leder og at forbundet under hans ledelse har hatt en god utvikling. Det trekkes her frem

at valgkomiteen har fått inntrykket av at hovedstyrets arbeid har blitt forbedret under disse fire årene med Bromander som leder og at forholdet mellom administrasjon og hovedstyret fungerer på en mer effektiv måte enn tidligere.

Visepresident – Benedicte Gram-Knutsen

Valgkomiteen innstiller på gjenvalg av visepresident Benedicte Gram-Knutsen.

Benedicte Gram-Knutsen er bosatt i Bergen. Hun avla sin juridiske embetseksamen i 1996. Hun arbeider nå hos Byombudet i Bergen kommune. Hun har størstedelen av sin yrkeserfaring fra Bergen kommune. Hun har også erfaring fra Fylkesmannen i Hordaland. Hun er samfunnsengasjert og har bred erfaring fra organisasjoner og frivillig arbeid. Gram-Knutsen har lang erfaring som tillitsvalgt i Juristforbundet. Hun var først leder for forbundets lokalavdeling i Bergen Kommune, og fra 2018 til 2022 var hun leder i Juristforbundet – Kommune. Som leder for denne seksjonen har hun sittet i Hovedstyret i to perioder og kjenner godt organisasjonen som helhet. Hun har sittet som visepresident siden 2022.

Valgkomiteen vurderer at Gram-Knutsen er en solid kandidat til visepresidentvervet. Det oppleves at hun jobber bra sammen med Bromander og at hun har et brennende engasjement for Juristforbundet.

Styremedlem Ina Annett Grunnvåg

Valgkomiteen innstiller på gjenvalg av Ina Annett Grunnvåg som direkte valgt styremedlem.

Ina Annett Grunnvåg er bosatt i Oslo. Hun har sin mastergrad i rettsvitenskap fra 2012, og advokatbevilling fra 2015. Hun har erfaring som advokat i advokatfirma og diverse stillinger som internadvokat i eiendoms- og anleggsbransjen. Hun arbeider i dag som Head of Legal i Recharge AS. Hun har tidligere vært styremedlem i seksjonsstyret i Juristforbundet – Privat, og har også vært fritt valgt styremedlem i hovedstyret de to foregående periodene. I tillegg til styreverv i Juristforbundet har hun sittet som styremedlem i Juristens Hus siden 2021.

Valgkomiteen har særlig vektlagt Grunnvågs kjennskap til Juristforbundet, samt hennes kompetanse innenfor økonomi og compliance. Dette er kompetanse som det er nyttig å ha i hovedstyret. Valgkomiteen vurderer at hun har erfaring og personlige egenskaper som gjør henne godt egnet som direkte valgt medlem til hovedstyret.

Medlem - Tormod Anders Sletten (ny)

Valgkomiteens flertall innstiller Tormod Anders Sletten som direkte valgt styremedlem.

Tormod Anders Sletten bor i Trondheim og er lagdommer i Frostating lagmannsrett. Han har vært fast møtende varamedlem for de fritt valgte styremedlemmene i den inneværende perioden. Han tok sin juridiske embetseksamen i 1989, og har en lang karriere som advokat før han ble lagdommer i 2019. Som dommer har han særlig meklingskompetans og har omfattende erfaring som rettsmekler. Han har solid styre- og organisasjonserfaring fra næringslivet og organisasjonslivet. Han er medlem av Markedsrådet og Energiklagenemnda. Han har tidligere vært medlem av Tilsynsrådet for Oslo kretsfengsel, og i sin tid var han styremedlem i Juristforbundets advokatfullmektiggruppe. Sletten har vært tillitsvalgt for dommerne i Frostating lagmannsrett siden 2019, og har i den forbindelse deltatt aktivt i Dommerforeningen arbeid.

Valgkomiteens flertall har vektlagt at Sletten har en kompetanse og erfaring som det er nyttig å ha i hovedstyret. Han har i den sittende perioden vist stor interesse for arbeidet i hovedstyret og bidratt på en god måte.

Medlem – Farah Ali (ny)

Valgkomiteens flertall innstiller Farah Ali som fast møtende varamedlem for de fritt valgte styremedlemmene

Farah Ali er bosatt i Asker. Farah Ali arbeider i Norges ingeniør- og teknologorganisasjon (NITO) som juridisk sjef og har store deler av sin yrkespraksis derfra. I tillegg har hun praksis fra både JURK og ulike advokatfirma. Ali har ledet Kvinneutvalget i Juristforbundet de tre siste periodene. Hun har også verv innenfor politikken.

Valgkomiteen vurderer at Farah Ali er en svært god kandidat til et verv i Juristforbundets Hovedstyre. Det trekkes her særlig frem hennes arbeidserfaring, som det antas vil være en styrke i arbeidet. Videre fremstår hun som reflektert rundt Juristforbundets nåværende posisjon og potensialet for utvikling i tiden fremover. Hun er tydelig på at hun brenner for profesjonen og at hun er opptatt av Juristforbundet er på ballen når det kommer til ny teknologi. Valgkomiteen har videre vektlagt at en har fått gode tilbakemeldinger på Ali sin utførelse av vervet som leder av Kvinneutvalget.

b. Kontrollkomiteen

Leder – Erik Normann Warberg

Valgkomiteen innstiller på gjenvalg av Erik Normann Warberg som leder av Kontrollkomiteen i Juristforbundet.

Erik Normann Warberg er bosatt i Bærum. Han ble utdannet cand.jur. i 1990 ved Universitetet i Oslo og har en Master of management fra BI fra 2002. Han jobber for tiden i Forsvarets forskningsinstitutts avdeling for innovasjon og industriutvikling. Han har hatt betydelige roller både i privat og offentlig sektor, og har bred erfaring fra verv i forbundet gjennom mange år, herunder som visepresident og mangeårig leder av styret i Bedriftsjuristene. Han er også medlem av JUS' fagutvalg for compliance.

Erik Warbergs bakgrunn har gitt han bred kompetanse i og erfaring fra juridiske prosesser, compliance og organisatorisk tilsyn. Valgkomiteens vurdering er at Warbergs kompetanse, kjennskap til forbundet og dedikasjon gjør ham til en utmerket kandidat for å lede Kontrollkomiteen, og sikre transparens og ansvarlighet i forbundets virksomhet.

Medlem – Marit Bjørånesset Frogner

Valgkomiteen innstiller Marit Bjørånesset Frogner til gjenvalg til vervet som medlem av Kontrollkomiteen.

Marit Bjørånesset Frogner er bosatt i Oslo, og ble utdannet cand jur i 1991. Hun har bakgrunn som advokat, blant annet i advokatfirmaet Wiersholm der hun hovedsakelig arbeidet med arbeidsrett. Hun har også vært dommer i Arbeidsretten før hun ble dommer i Borgarting lagmannsrett i 2018. Hun er i dag også varadommer i Arbeidsretten. Frogner var nestleder i Dommerforeningen fra august 2021 til juni 2024.

Valgkomiteen har vektlagt at Frogner utgjør en viktig kontinuitet i Kontrollkomiteen.

Medlem – Frank Grønås

Valgkomiteen innstiller Frank Grønås til gjenvalg til vervet som medlem av Kontrollkomiteen.

Frank Grønås er bosatt i Trondheim, og har jobbet som juridisk rådgiver i Trondheim kommune siden 1996, med hovedansvarsområde offentlige anskaffelser og kontraktsrett. Siden 2015 har han vært avdelingsleder i Eierskapsavdelingen. Grønås har omfattende erfaring fra Juristforbundet fra 1999 og til i dag, blant annet som leder av Juristforbundet – Kommune 2010-2016 og medlem av Hovedstyret

2010-2018. Han har også erfaring fra Akademikerne Kommune. Han har sittet i kontrollkomiteen fra 2018, siste periode som fast medlem og stiller seg til disposisjon for gjenvalg i komiteen.

Valgkomiteen har vektlagt at han har den nødvendige erfaring og innsikt i forbundets drift og organisasjon, og verdien for komiteens samlet at han har lang erfaring fra dens arbeid. Videre bidrar han med kontinuitet i rollen.

Medlem – Malin Bye Sørensen (ny)

Valgkomiteen innstiller Malin Bye Sørensen som medlem i Kontrollkomiteen.

Malin Bye Sørensen er bosatt i Oslo. Hun har master i rettsvitenskap fra Universitetet i Oslo fra 2012 og har yrkeserfaring fra blant annet Utlendingsnemnda og NAV. Siden 2020 har hun arbeidet i Digitaliseringsdirektoratet, hvor hun har hatt ulike roller innen HR og organisasjonsutvikling, herunder lederansvar. Hun har vært varamedlem i Kontrollkomiteen.

Sørensen er vararepresentant til Stortinget for Arbeiderpartiet i Oslo i perioden 2025–2029 og har møtt på Stortinget ved flere anledninger. Hun har over flere år hatt en rekke politiske og organisatoriske verv, og er blant annet styreleder i Furuset IF og folkevalgt i bydel Alna i Oslo.

Valgkomiteen vurderer at Sørensen har en solid erfaring fra Juristforbundet og organisasjonslivet for øvrig. I tillegg har hun fått gode skussmål som vararepresentant i Kontrollkomiteen.

Medlem – Hallvard Øren

Valgkomiteen innstiller Hallvard Øren som medlem i Kontrollkomiteen.

Hallvard Øren er bosatt i Oslo. Hallvard Øren er cand. jur fra 2003. Øren har sin yrkespraksis fra Bergen Kommune og Statsforvalteren i Østfold, Buskerud, Oslo og Akershus. Han har erfaring som leder av Statsforvalterjuristene. Han har også erfaring som styremedlem i seksjonsstyret for Juristforbundet – Stat. Øren har i tillegg erfaring fra verv i Oslo Pride. Han har vært leder av Inkluderings- og mangfoldsutvalget i Juristforbundet siden oppstartet i 2018.

Valgkomiteen har vektlagt at Øren har lang erfaring fra Juristforbundet i ulike roller. Han anses å inneha kompetanse og egenskaper som er godt egnet for Kontrollkomiteen.

Varamedlem – Frida Fostvedt

Valgkomiteen innstiller Frida Fostvedt som varamedlem i Kontrollkomiteen.

Fostvedt har jobbet ni år i Utenriksdepartementet, i rettsavdelingen, på ambassade mm. I UD var hun med i Akademiker-styret i fire år, hvorav tre år som nestleder og leder. Hun er nå sanksjonsspesialist i Handelsbanken.

Valgkomiteen har vektlagt Fostvedt sin opparbeidede kompetanse både i UD og som tillitsvalgt, som gjør henne godt egnet til vervet.

Varamedlem – kommer

c. Kvinneutvalget

<u>Leder Kvinneutvalget – Liv Minde (ny)</u>

Liv Minde er bosatt på Nordstrand. Minde har 15 års erfaring som arbeidsrettsadvokat og strategisk rådgiver i privat og offentlig sektor, blant annet Politiet, Deloitte Advokatfirma, Hovedorganisasjonen Virke, Norges Rederiforbund og flere departementer, samt sentrale verv i Advokatforeningen og Juristforbundet, som leder av Yngre Advokater og utvalgsmedlem i Kvinneutvalget.

Valgkomiteen mener at Minde er en god kandidat til å overta ledervervet i utvalget. Hun har vært medlem av utvalget i denne perioden og har klare tanker og visjoner for hvordan utvalget bør drives i den kommende perioden. Hun har videre en bred erfaringsbakgrunn som vil være nyttig som utvalgsleder.

d. Inkluderings- og mangfoldsutvalget

Leder Inkluderings- og mangfoldsutvalget – Anders Erichsen (ny)

Andreas Erichsen er 33 år, utdannet jurist ved universitetet i Oslo i 2020 og bor i Oslo. Han jobber til daglig som seniorrådgiver i Likestillings- og diskrimineringsombudet. I ombudet har Andreas fagansvaret og er gruppeleder for lhbti+-feltet. I tillegg sitter han i ombudets gruppe som jobber med arbeidsliv. Andreas har også erfaring som jurist i en ideell BPA-leverandør, og han jobbet hos Leieboerforeningen og JURK under studietiden. Andreas har vært fast medlem i Juristforbundets Inkluderings- og mangfoldsutvalg siden 2022.

Valgkomiteen vurderer at Erichsen er en god kandidat til å overta ledervervet i utvalget. Han har vært medlem i utvalget i to perioder og har vært delaktig i det arbeidet som er blitt utført. Videre fremstår det som at han har klare tanker og visjoner for den videre utviklingen av utvalget.

Valgkomiteens forslag til vedtak:

*Valgkomiteens **flertall** bestående av Kjetil Bruland Sørensen, Kirsten Bleskestad, Thor Thingbø og Cathrine Ødegård Petersen legger frem følgende innstilling:*

Hovedstyret (alle for 2 år):

President:	Sverre Bromander
Visepresident:	Benedicte Gram-Knutsen
Styremedlem:	Ina Annett Grunnvåg
Styremedlem:	Tormod Sletten
Varamedlem:	Farah Ali (ny)

*Valgkomiteens **mindretall**, bestående av Fredrik Riise, fremmer følgende innstilling:*

Hovedstyret (alle for 2 år):

President:	Sverre Bromander
Visepresident:	Benedicte Gram-Knutsen
Styremedlem:	Ina Annett Grunnvåg
Styremedlem:	Farah Ali (ny)
Varamedlem:	Tormod Sletten

En enstemmig valgkomite legger frem følgende innstilling:

Kontrollkomiteen (alle for 2 år):

Leder:	Erik Warberg
Medlem:	Marit Bjørånesset Frogner
Medlem:	Frank Grønås

Medlem: Malin Bye Sørensen
Medlem: Hallvard Øren (ny)
Varamedlem: Frida Fostvedt (ny)
Varamedlem: ettersendes

Kvinneutvalget:
Leder: Liv Minde (ny)

Inkluderings- og mangfoldsutvalget:
Leder: Andreas Erichsen (ny)

Forslag til protokolltekst:
Landsmøtet valgte følgende kandidater:

Valgkomiteens flertall		Valgkomiteens mindretall	
Hovedstyret (alle for 2 år):		**Hovedstyret (alle for 2 år):**	
President:	Sverre Bromander	President:	Sverre Bromander
Visepresident:	Benedicte Gram-Knutsen	Visepresident:	Benedicte Gram-Knutsen
Styremedlem:	Ina Annett Grunnvåg	Styremedlem:	Ina Annett Grunnvåg
Styremedlem:	Tormod Sletten	Styremedlem:	Farah Ali (ny)
Varamedlem:	Farah Ali (ny)	Varamedlem:	Tormod Sletten

Kontrollkomiteen (alle for 2 år):
Leder: Erik Warberg
Medlem: Marit Bjørånesset Frogner
Medlem: Frank Grønås
Medlem: Malin Bye Sørensen
Medlem: Hallvard Øren (ny)
Varamedlem: Frida Fostvedt (ny)
Varamedlem:

Kvinneutvalget:
Leder: Liv Minde (ny)

Inkluderings- og mangfoldsutvalget:
Leder: Andreas Erichsen (ny)

Valg av leder til valgkomiteen

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Med hjemmel i Juristforbundets vedtekter § 3-2-3 skal landsmøtet velge leder av valgkomiteen.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Sorenskriver Torbjørn Saggau Holm velges til leder av valgkomiteen.

Forslag til protokolltekst:

Sorenskriver Torbjørn Saggau Holm ble valgt som leder av valgkomiteen.

Valg av revisor

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Med hjemmel i Juristforbundets vedtekter § 3-2-3 skal landsmøtet velge revisor.

Dagens revisor er Alpha Revisjon AS v/Bjørn Kallasten ble sist valgt videreført på landsmøtet 2024.

Alpha Revisjon har vært revisor for Juristforbundet siden 2019. Gjennom samarbeidet har revisjonsselskapet opparbeidet inngående kjennskap til forbundets organisasjon, konsernstruktur, fond og tilknyttede virksomheter. Revisjonen har blitt gjennomført med god tilgjengelighet, høy faglig kvalitet og konstruktive innspill til økonomistyring og rapportering. I tillegg til ordinær revisjon utføres attestering av OU-kurs og medlemstall. Revisor følger opp spørsmål raskt, gjennomfører kvalitetssikring av årsregnskapene og bidrar med faglige avklaringer om regnskapsmessig konsekvenser, skattemessige forhold, noteopplysninger og årsberetninger på en god måte

Kontinuitet i revisjonsarbeidet gir effektiv ressursbruk og reduserer risiko knyttet til opplæring av ny revisor. Samtidig har Alpha Revisjon styrket sitt fagmiljø gjennom tilknytning til en større revisjonsgruppe i 2026, noe som sikrer tilgang til ytterligere kompetanse ved behov.

På denne bakgrunn vurderes det som hensiktsmessig å videreføre Alpha Revisjon AS som forbundets revisor.

Hovedstyret anbefaler at dagens revisor videreføres.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Alpha Revisjon AS velges som revisor.

Forslag til protokolltekst:

Alpha Revisjon AS velges som revisor.

Valg av medarbeidere i sekretariatet

Saken er fremmet av:

Hovedstyret

Sakens bakgrunn og begrunnelse:

Med hjemmel i Juristforbundets vedtekter § 3-2-3 skal landsmøtet velge medarbeidere som har permisjon fra sin stilling i staten for å arbeide i den organisasjonen de er medlem av.

Hovedstyrets forslag til vedtak:

Gry Hellberg Munthe, Mona Sanden Olivier og Hanne Eie Sudland velges.

Forslag til protokolltekst:

Gry Hellberg Munthe, Mona Sanden Olivier og Hanne Eie Sudland ble valgt.